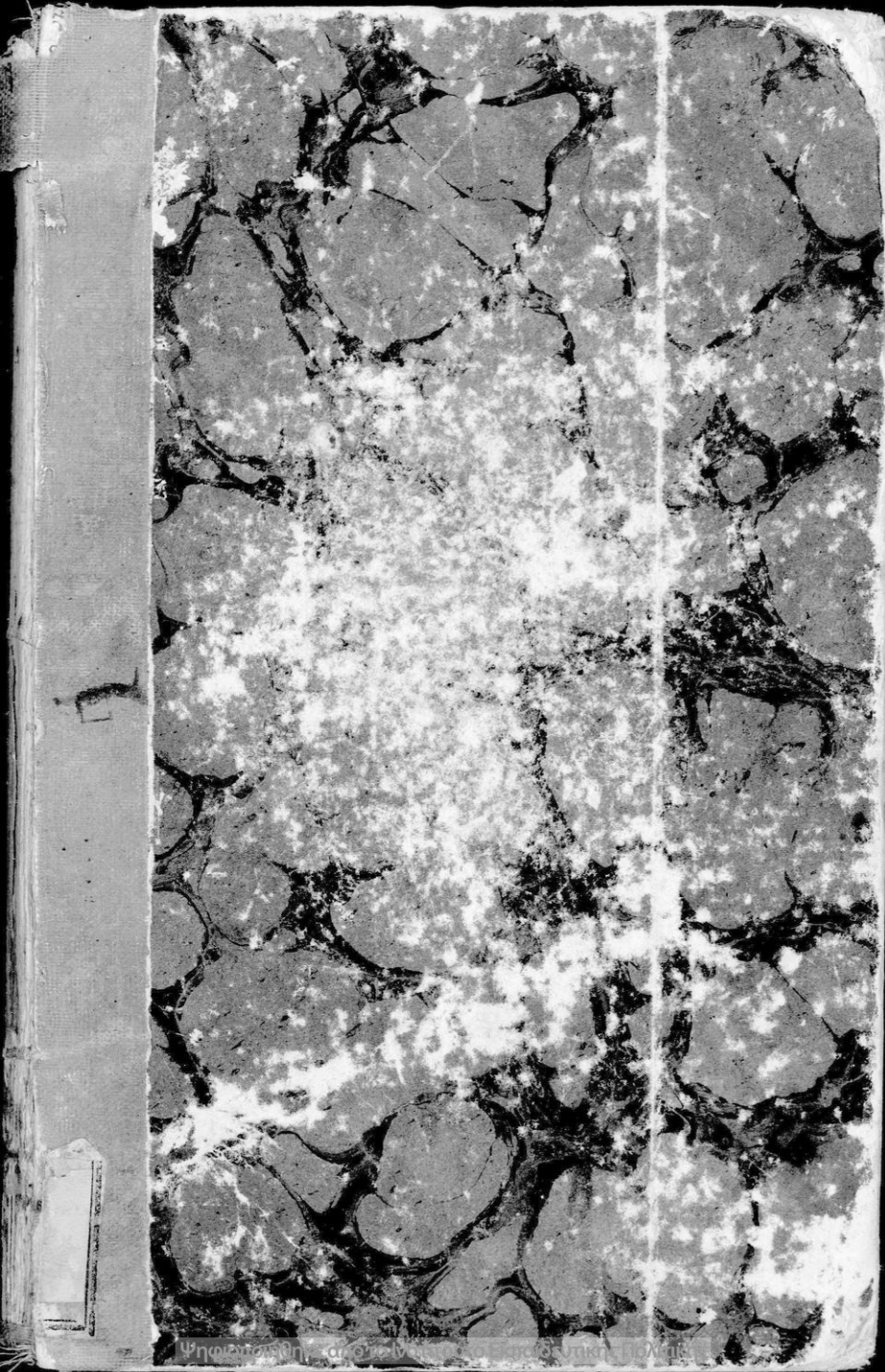
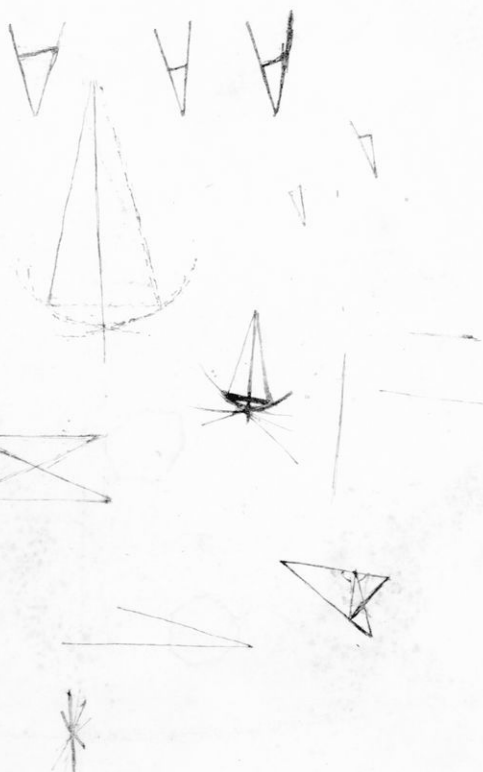

40

Η. Α. Κ. Α. Ζ.

Ε. Α. Κ. Α. Ζ.

320.64

147

ΕΛΛ.

ΑΡΧ.

Ε. Α. Κ. Α. Ζ.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ,

ΣΥΝΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΤΗΘ

Θ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ,

ΚΑΙ

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ

*Δαπάνη τοῦ Β. Βιβλιοπωλείου πρὸς χρῆσιν
τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων.*

.....
ΤΌΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.
ΜΈΡΟΣ Β΄.
.....

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ.

—•—
1837.

Σ.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ.

Σόλωνος ἀφιξεις εἰς Σάρδεις

πρὸς τὸν Κροῖσον.

(Ἡρόδ. Α. Κεφ. 29. κ. εἰς.)

29. Κροῖσου Λυδῶν ἄρχοντος ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις ἀκμαζούσας πλούτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, οἱ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγχανον ἑόντες, ὥς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέοιτο· καὶ δὴ καὶ Σόλων, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, θς Ἀθηναίοισι νόμους κελύσασσι ποιήσας, ἀπεδῆμυσε ἕτεα δέκα, κατὰ θεωρίας πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι τῶν ἔθετο. Αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἰοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὀρκίοισι γὰρ μεγάλοισι κατείχοντο, δέκα ἕτεα χρῆσθαι νόμοισι τοὺς ἄν σφι Σόλων θῆται.

30. Αὐτῶν δὴ ὢν τούτων καὶ τῆς θεωρίας ἐκδημήσας ὁ Σόλων εἵνεκεν, ἐς Αἴγυπτον ἀπίκετο παρὰ Ἄμασιν, καὶ δὴ καὶ ἐς Σάρδεις παρὰ Κροῖσον. Ἀπικόμενος δὲ, ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι βασιλεῦσι ὑπὸ τοῦ Κροῖσου· μετὰ δὲ, ἡμέρῃ τρίτῃ, ἢ τετάρτῃ, κελεύσαντος Κροῖσου, τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἑόντα μεγάλα τε καὶ ὄλβια. Θηησάμενον δέ μιν τὰ πάντα, καὶ σχεψάμενον, ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἶρετο ὁ Κροῖσος τάδε· «*Ξεῖνε*
» *Ἀθηναῖε*, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ σέο λόγος ἀπῆλται πολλός,
» καὶ σοφίης εἵνεκεν τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὥς φιλοσοφῶν γῆν

• πολλὴν θεωρίας εἵνεκεν ἐπελήλυθας· νῦν ὦν ἡμερος ἐπείρεσθαι μοι ἐπὶ ἡλθέ σε, εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλβιώτατον;» Ὁ μὲν, ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος, ταῦτα ἐπηρώτα· Σόλων δὲ, οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμενος, λέγει· «Ὁ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον.» Ἀποθωυμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν, εἶρετο ἐπιστρεφώς· «Κοίη δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον;» Ὁ δὲ εἶπε· «Τέλλω, τοῦτο μὲν, τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, παῖδες ἦσαν καλοὶ τε καὶ ἀγαθοὶ, καὶ σφι εἶδε ἅπασι τέχνα ἐκγενόμενα, καὶ πάντα παραμείναντα· τοῦτο δὲ, τοῦ βίου εὖ ἤκοντι, ὡς τὰ παρ' ἡμῖν, τελευτὴ τοῦ βίου λαμπροτάτη ἐπεγένετο. Γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τοὺς Ἀστυγείτονας ἐν Ἐλευσίνι, βοηθήσας, καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων, ἀπέθανε κάλλιστα. Καί μιν Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν αὐτοῦ τῇ περ ἔπεσε, καὶ ἐτίμησαν μέγας.»

31. Ὡς δὲ τὰ κατὰ τὸν Τέλλον προετρέψατο ὁ Σόλων τὸν Κροῖσον, εἶπας πολλά τε καὶ ὄλβια, ἐπηρώτα, τίνα δευτέρον μετ' ἐκεῖνον ἴδοι; δοκέων πάγχυ δευτερεῖα γῶν οἴσσεσθαι. Ὁ δὲ εἶπε· «Κλέοβιν τε καὶ Βίτωνα· τούτοις γὰρ εὐοῦσι γένος Ἀργείοισι βίης τε ἀρκέων ὑπὴν, καὶ πρὸς τούτῳ ῥώμῃ σώματος τοιγὰρ ἀθλοφόροι τε ἀμφοτέρω ὁμοίως ἔσαν, καὶ δὴ καὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος. Εὐούσης ὁρτῆς τῇ Ἡρῇ τοῖσι Ἀργείοισι, ἔδεε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κομισθῆναι εἰς τὸ ἱρόν· οἱ δὲ σφι βόες ἐκ τοῦ ἀγροῦ οὐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ· ἐκκληϊόμενοι δὲ τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαί, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἴλκον τὴν ἁμαξάν· ἐπὶ τῆς ἀμάξης δὲ σφι ὄχετο ἡ μήτηρ· σταδίου δὲ πέντε καὶ τεσσαράκοντα διακομίσαντες, ἀπύκοντο εἰς τὸ ἱρόν. Ταῦτα δὲ σφι ποιήσας, καὶ ὀφθεῖσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος, τελευτὴ τοῦ βίου ἀρίστη ἐπεγένετο. Διέδεξέ τε ἐν τούτοις ὁ θεός, ὡς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῶειν. Ἀργεῖοι μὲν γὰρ περιστάντες ἐμακάριζον τῶν νεηνιῶν τὴν ῥώμην· αἱ δὲ Ἀργεῖαι, τὴν μητέρα αὐτῶν, οἶων τέκνων

ἐκύρησε. Ἡ δὲ μήτηρ περιχαρὴς εὖσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, σταῖσα ἀντίον τοῦ ἀγάλματος, εὐχετο, Κλέοβί τε καὶ Βίτωνι, τοῖσι ἐωϋτῆς τέκνοισι, οἳ μιν ἐτίμησαν μέγας, δοῦναι τὴν θεὸν τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἀριστόν ἐστι. Μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν, ὡς ἔθυσάν τε καὶ εὐχαρίστησαν, κατακοιμηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ ἱερῷ οἱ νεηνίαί, οὐκέτι ἀνέστησαν, ἀλλ' ἐν τέλει τούτῳ ἔσχοντο. Ἀργεῖοι δὲ σφειν εἰκόνας ποιησάμενοι, ἀνέθεσαν ἐς Δελφοὺς, ὡς ἀνδρῶν ἀρίστων γενομένων.

32. Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε τούτοις. Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς, εἶπε· «Ὡς ξεῖνε Ἀθηναῖε, ἡ δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονία οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδὲν, ὥστε οὐδὲ ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας;» Ὁ δὲ εἶπε· «Ὡς Κροῖσε, ἐπιστάμενόν με τὸ θεῖον πᾶν ἐὼν φθονερὸν τε καὶ παραχῶδες, ἐπειρωτᾶς ἀνθρωπότηων πρηγμάτων πέρι; Ἐν γὰρ τῷ μακρῷ χρόνῳ πολλὰ μὲν ἐστὶν ἰδέειν, τὰ μὴ τις ἐθέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθεῖν. Ἐς γὰρ ἐβδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς ζῆς ἀνθρώπῳ προτίθημι. Οὗτοι ἐόντες ἐνιαυτοὶ ἐβδομήκοντα, παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας καὶ πεντακισχιλίας καὶ δις μυρίας, ἐμβολίμου μηνὸς μὴ γενομένου. Εἰ δὲ δὴ ἐβελήσῃ τοῦτερον τῶν ἐτέων μηνὶ μακρότερον γίνεσθαι, ἵνα δὴ αἱ ὄραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον, μῆνες μὲν παρὰ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτεα οἱ ἐμβολίμοι γίνονται τριήκοντα πέντε· ἡμέραι δὲ ἐκ τῶν μηνῶν τούτων χίλια πεντήκοντα. Τούτων τῶν ἀπασέων ἡμερέων τῶν ἐς τὰ ἐβδομήκοντα ἔτεα, ἐουσέων πεντήκοντα καὶ διηκοσίων καὶ ἐξακισχιλιέων καὶ δις μυριέων, ἡ ἐτέρη αὐτέων τῇ ἐτέρῃ ἡμέρῃ τοπαράπαν οὐδὲν ὁμοῖον προσάγει πρῆγμα. Οὕτω ὦν, ὦ Κροῖσε, πᾶν ἐστὶ ἀνθρώπος συμφορῇ. Ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτέειν μὲν μέγα φαίναται, καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δὲ τὸ εἶρέ με, οὐκ ἔγωγε λέγω, πρὶν ἂν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. Οὐ γάρ τοι ὁ μέγα πλούσιος μάλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερός ἐστι, εἰ

μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο, πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον. Πολλοὶ μὲν γὰρ ζάπλουτοι ἀνθρώπων, ἀνόλβιοί εἰσι· πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίου, εὐτυχέες. Ὁ μὲν δὴ μέγα πλούσιος, ἀνόλβιος δὲ, δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχέος μόνον· οὗτος δὲ, τοῦ πλουσίου καὶ ἀνολβίου πολλοῖσι. Ὁ μὲν, ἐπιθυμίην ἐκτελέσκει, καὶ ἄτην μεγάλην προσπεσοῦσαν ἐνεῖκαι δυνατότερος· ὁ δὲ, τοῖσι δὴ προέχει ἐκείνου, ἄτην μὲν καὶ ἐπιθυμίην οὐκ ὁμοίως δυνατός ἐκείνῳ ἐνεῖκαι, ταῦτα δὲ ἡ εὐτυχίη οἱ ἀπερύκει. Ἄπηρος δέ ἐστι, ἀνουςος, ἀπαθὴς κακῶν, εὐπαις, εὐειδής. Εἰ δὲ πρὸς τούτοις ἔτι τελευτῆσαι τὸν βίον εὖ, οὗτος ἐκεῖνος. τὸν σὺ ζητεῖς, ὄλβιος κεκληῖσθαι ἄξιός ἐστι πρὶν δ' ἂν τελευτήσῃ, ἐπισχεῖν, μηδὲ καλέειν κω ὄλβιον, ἀλλ' εὐτυχέα. Τὰ πάντα μὲν νῦν ταῦτα ξυλλαβεῖν ἄνθρωπον ἐόντα, ἀδύνατον· ὥσπερ χώρα οὐδεμίη καταρκεῖ πάντα ἐωυτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει, ἐτέρου δὲ ἐπιδέεται· ἡ δὲ ἂν τὰ πλεῖστα ἔχῃ, ἀρίστη αὕτη. Ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἐν οὐδὲν αὐταρκές ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, ἄλλου δὲ ἐνδεές ἐστι. Ὃς δ' ἂν αὐτέων πλεῖστα ἔχων διατελέῃ, καὶ ἔπειτα τελευτήσῃ εὐχαρίστως τὸν βίον, οὗτος παρ' ἐμοὶ τὸ οὐνομα τοῦτο, ὦ βασιλεῦ, δίκαιός ἐστι φέρεσθαι. Σκοπέειν δὲ χρή παντὸς χρήματος τὴν τελευτήν, κῆ ἀποθήσεται· πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς, προῤῥίζους ἀνέτρεψε.»

33. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, οὐκως οὔτε ἐχαρίζετο, οὔτε λόγου μιν ποιησάμενος οὐδενός, ἀποπέμπεται, κάρτα δόξας ἀμαθὴς εἶναι, ὅς τὰ παρόντα ἀγαθὰ μετεῖς, τὴν τελευτήν παντὸς χρήματος ὁρᾶν ἐκέλευε.

34. Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον, ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον· ὥς εἰκάσαι, ὅτι ἐνόμισε ἐωυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἀπάντων ὀλβιώτατον.

Τυραννία τοῦ Πεισιστράτου.

(Ἡροδ. Α. Κεφ. 59 κ. ἐξ.)

59. Πεισίστρατος ὁ Ἱπποκράτης, στασιάζοντων τῶν παράλων καὶ τῶν ἐκ τοῦ πεδίου Ἀθηναίων, καὶ τῶν μὲν προεστέωτος Μεγακλῆος τοῦ Ἀλκμαίωνος, τῶν δὲ ἐκ τοῦ πεδίου Λυκούργου Ἀριστολαΐδew, καταφρονήσας τὴν τυραννίδα, ἤγειρε τρίτην στάσιν. Εὐλλέξας δὲ στασιώτας, καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστάς, μηχανᾶται τοιάδε. Τρωματίσας ἐωϋτόν τε καὶ ἡμιόνους, ἤλασεν ἐς τὴν ἀγορὴν τὸ ζεῦγος, ὡς ἐκπεφευγὼς τοὺς ἐχθροὺς, οἳ μιν ἐλαύνοντα ἐς ἀγρὸν ἠθέλησαν ἀπολέσαι δῆθεν. Ἐδέετό τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινος πρὸς αὐτοῦ κυρῆσαι, πρότερον εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένη στρατηγίῃ, Νισαίην τε ἐλὼν καὶ ἄλλα ἀποδεξάμενος μεγάλα ἔργα. Ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἐξαπατηθεὶς, ἔδωκέ οἱ τῶν ἀστῶν καταλέξας ἄνδρας τούτους, οἳ δορυφόροι μὲν οὐκ ἐγένοντο Πεισιστράτου, κορυνηφόροι δὲ ξύλων γὰρ κορύνας ἔχοντες ἔποντό οἱ ὅπισθε. Εὐνεπαναστάντες δὲ οὗτοι ἅμα Πεισιστράτῳ, ἔσχον τὴν ἀκρόπολιν. Ἐνθα δὴ ὁ Πεισίστρατος ἤρχεν Ἀθηναίων, οὔτε τιμὰς τὰς ἐούσας ζυνταράξας, οὔτε θέσμια μεταλλάξας· ἐπὶ τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν κοσμέων καλῶς τε καὶ εὖ.

60. Μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον τῷτὸ φρονήσαντες οἳ τε τοῦ Μεγακλῆος στασιῶται καὶ οἱ τοῦ Λυκούργου, ἐξελαύνουσί μιν. Οὕτῳ μὲν Πεισίστρατος ἔσχε τοπρῶτον Ἀθήνας, καὶ τὴν τυραννίδα οὕκω κάρτα ἐρρίζωμένην ἔχων, ἀπέβαλε. Οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισίστρατον, αὐτὶς ἐκ νέης ἐπ' ἀλλήλοισιν ἐστασίασαν. Περιελαυνόμενος δὲ τῇ στάσει ὁ Μεγακλῆς, ἐπεκηρυκεύετο Πεισιστράτῳ, εἰ βούλοιτό οἱ τὴν θυγατέρα ἔχειν

γυναῖκα ἐπὶ τῇ τυραννίδι. Ἐνδεξαμένου δὲ τὸν λόγον καὶ ὁμολογήσαντος ἐπὶ τούτοις Πεισιστράτου, μηχανέονται δὴ ἐπὶ τῇ κατόδῳ πρῆγμα εὐθεστάτον, ὥς ἐγὼ εὐρίσκω, μακρῶ· ἐπεὶ γε ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου τοῦ βερβαρικοῦ ἔθνεος τὸ Ἑλληνικόν, ἐὼν καὶ δεξιώτερον, καὶ εὐθέης ἡλιθίου ἀπηλλαγμένον μᾶλλον· εἰ καὶ τότε γε οὗτοι ἐν Ἀθηναίοις τοῖσι πρώτοις λεγομένοις εἶναι Ἑλλήνων σοφίην, μηχανέονται τοιάδε. Ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιῇ ἦν γυνή, τῇ οὐνομα ἦν Φύη, μέγεθος ἀπὸ τεσσέρων πηχέων ἀπολείπουσα τρεῖς δακτύλους, καὶ ἄλλως εὐειδής. Ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἄρμα ἐςβιβάσαντες, καὶ προδέξαντες σχῆμα, οἷόν τι ἔμελλεν εὐπρεπεστάτῃ φανέσθαι ἔχουσα, ἤλαυνον ἐς τὸ ἄστυ, προδρόμους κήρυκας προπέμφαντες, οἱ τὰ ἐντεταλμένα ἡγόρευον ἐς τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι, λέγοντες τοιάδε· « ὦ Ἀθηναῖοι, » δέκεσθε ἀγαθῷ νόμῳ Πεισίστρατον, τὸν αὐτὴ ἡ Ἀθηναῖη » τιμῆσασα ἀνθρώπων μάλιστα, κατάγει ἐς τὴν ἐωυτῆς ἀκρό- » πόλιν. » Οἱ μὲν δὴ ταῦτα διαφριτέοντες ἔλεγον· αὐτίκα δὲ ἐς τε τοὺς δήμους φάτις ἀπίκετο, ὥς Ἀθηναῖη Πεισίστρατον κατάγει· καὶ ἐν τῷ ἄστει πειθόμενοι τὴν γυναῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν θεὸν, προσεύχοντό τε τὴν ἀνθρωπον, καὶ ἐδέκοντο τὸν Πεισίστρατον.

ΒΙ. Ἀπολαβὼν δὲ τὴν τυραννίδα τῷ τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ὁ Πεισίστρατος, κατὰ τὴν ὁμολογίην τὴν πρὸς Μεγακλέα γενομένην, γαμέει τοῦ Μεγακλέος τὴν θυγατέρα. Οἷα δὲ παίδων τέ οἱ ὑπαρχόντων νενησιῶν, καὶ λεγομένων ἐναγέων εἶναι τῶν Ἀλκμαιωνιδέων, οὐ βουλόμενός οἱ γενέσθαι ἐκ τῆς νεογάμου γυναικὸς τέκνα, οὐκ ἐν νομίμῃς γυναικὸς τιμῇ εἶχεν αὐτήν. Τὰ μὲν νυν πρῶτα ἐκρυπτε ταῦτα ἡ γυνή· μετὰ δὲ, εἴτε ἱστορεύσῃ, εἴτε καὶ οὐ, φράζει τῇ ἐωυτῆς μητρὶ, ἡ δὲ, τῷ ἀνδρὶ. Τὸν δὲ δεινὸν τι ἔσχεν, ἀτιμάζεσθαι πρὸς Πεισιστράτου. Ὁργὴ δὲ, ὥς ἔχε, καταλλάσσετο τὴν ἔχθρην τοῖσι στασιώταις. Μαθὼν δὲ

ὁ Πεισίστρατος τὰ ποιούμενα ἐπ' ἐωϋτῷ, ἀπαλλάσσετο ἐκ τῆς χώρας τοπαράπαν. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Ἐρετρίην, ἐβουλεύετο ἅμα τοῖσι παισὶ. Ἰππίεω δὲ γνώμην νικήσαντος, ἀνακτᾶσθαι ὀπίσω τὴν τυραννίδα, ἐνθαῦτα ἤγειρον δωτίνας ἐκ τῶν πολίων, αἵτινές σφι προηδέατό κού τι. Πολλῶν δὲ μεγάλα παρὰσχόντων χρήματα, Θηβαῖοι ὑπερεβάλλοντο τῇ δόσει τῶν χρημάτων. Μετὰ δὲ, οὐ πολλῷ λόγῳ εἰπεῖν, χρόνος διέφυ, καὶ πάντα σφι ἐξήρτυτο ἐς τὴν κάτοδον. Καὶ γὰρ Ἀργεῖοι μισθωτοὶ ἀπίκοντο ἐκ Πελοποννήσου· καὶ Νάξιος σφι ἀνὴρ ἀπιγμένος ἐθελοντῆς, τῷ οὐνομα ἦν Λύγδαμης, προθυμίην πλείστην παρείχετο, κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας.

62. Ἐξ Ἐρετρίης δὲ ὀρμηθέντες, διὰ ἐνδεκάτου ἔτους ἀπίκοντο ὀπίσω. Καὶ πρῶτον τῆς Ἀττικῆς ἵσχουσι Μαραθῶνα. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χώρῳ σφι στρατοπεδευόμενοισι, οἱ τε ἐκ τοῦ ἄστεος στασιῶται ἀπίκοντο, ἄλλοι τε ἐκ τῶν δήμων προσέρβρον, τοῖσι ἡ τυραννὶς πρὸ ἐλευθερίας ἦν ἀσπαστότερον. Οὗτοι μὲν δὴ ξυνηλίζοντο. Ἀθηναίων δὲ οἱ ἐκ τοῦ ἄστεος, ἕως μὲν Πεισίστρατος τὰ χρήματα ἤγειρε, καὶ μεταῦτις ὡς ἔσχε Μαραθῶνα, λόγον οὐδένα εἶχον· ἐπεὶ τε δὲ ἐπύθοντο, ἐκ τοῦ Μαραθῶνος αὐτὸν πορεύεσθαι ἐπὶ τὸ ἄστυ, οὕτω δὴ βοηθούσι ἐπ' αὐτὸν. Καὶ οὗτοί τε πανστρατιῇ ἦσαν ἐπὶ τοὺς κατιόντας· καὶ οἱ ἀμφὶ Πεισίστρατον, ὡς ὀρμηθέντες ἐκ Μαραθῶνος ἦσαν ἐπὶ τὸ ἄστυ, ἐς τῷούτῳ ξυνιόντες, ἀπικνέονται ἐπὶ Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱρὸν, καὶ ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα. Ἐνθαῦτα θείη πομπῇ χρεώμενος παρίσταται Πεισιστράτῳ Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεὺς, χρησμολόγος ἀνὴρ, ὃς οἱ προσιῶν χρᾶ ἐν ἐξαμέτρῳ τόνῳ, τάδε λέγων·

Ἐρρίπται δ' ὁ βόλος, τὸ δὲ δίκτυον ἐκπεπέτασται
Θύνοισι δ' οἰμήσουσι σεληναίης διὰ νυκτός.

63. Ὁ μὲν δὴ οἱ ἐνθεάζων χρᾶ τάδε· Πεισίστρατος δὲ,

ξυλλαβὼν τὸ χρηστήριον καὶ φᾶς δέκεσθαι τὸ χρησθὲν, ἐπῆγε τὴν στρατιήν. Ἀθηναῖοι δὲ οἱ ἐκ τοῦ ἄστεος πρὸς ἄριστον τετραμμένοι ἔσαν δὴ τηνικαῦτα· καὶ μετὰ τὸ ἄριστον μετεξέτεροι αὐτέων, οἱ μὲν, πρὸς κύβους, οἱ δὲ, πρὸς ὕπνον· οἱ δὲ ἀμφὶ Πεισίστρατον ἐσπεσόντες τοὺς Ἀθηναίους τρέπουσι. Φευγόντων δὲ τούτων, βουλὴν ἐνθαῦτα σοφωτάτην Πεισίστρατος ἐπιτεχνᾶται, ὅπως μὴτε ἀλισθεῖεν ἔτι οἱ Ἀθηναῖοι, διεσκειδασμένοι τε εἶεν. Ἀναδιβάσας τοὺς παῖδας ἐπὶ ἵππους, προέπεμπεν· οἱ δὲ καταλαμβάνοντες τοὺς φεύγοντας, ἔλεγον τὰ ἐντεταλμένα ὑπὸ Πεισιστράτου, θαρσέειν τε κελεύοντες, καὶ ἀπιέναι ἕκαστον ἐπὶ τὰ ἐωϋτοῦ.

64. Πειθομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων, οὕτω δὲ Πεισίστρατος τὸ τρίτον σχὼν Ἀθήνας, ἐρρίζωσε τὴν τυραννίδα, ἐπικουροῖσιν τε πολλοῖσι, καὶ χρημάτων ξυνόδοισι, τῶν μὲν, αὐτόθεν, τῶν δὲ, ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ ξυνιόντων· ὁμήρους τε τῶν παραμεινάντων Ἀθηναίων καὶ μὴ αὐτίκα φυγόντων παῖδας λαβὼν, καὶ καταστήσας ἐς Νάξον· (καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο πολέμῳ καὶ ἐπέτρεψε Λυγδάμει·) πρὸς δὲ ἔτι τούτοισι, τὴν νῆσον Δῆλον καθήρας ἐκ τῶν λογίων· καθήρας δὲ ὧδε. Ἐπ' ὅσον ἔποψις τοῦ ἱεροῦ εἶχε, ἐκ τούτου τοῦ χώρου παντὸς ἐξορύξας τοὺς νεκροὺς, μετεφόρεεν ἐς ἄλλον χῶρον τῆς Δῆλου. Καὶ Πεισίστρατος μὲν ἐτυράννευεν Ἀθηναίων· Ἀθηναίων δὲ οἱ μὲν ἐν τῇ μάχῃ ἐπεπτώκεσαν, οἱ δὲ αὐτέων μετὰ Ἀλκμαιωνίδεω ἔφευγον ἐκ τῆς οἰκῆτης.

Γ'.

*Αἱ Ἀθηναὶ ὑπὸ τοῖς Πεισιστρατίδαῖς, καὶ μετὰ
τὴν ἀποδιώξιν αὐτῶν, μέχρι τοῦ
πρώτου Περσικοῦ πολέμου*

(Ἡρόδ. Ε. Κεφ. 55. κ. ἐξ.)

55. Ἐπεὶ Ἰππάρχον τὸν Πεισιστράτου, ἱππίεω δὲ τοῦ
τυράννου ἀδελφεὸν, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου τῷ ἐωϋτοῦ πάθει
ἐναργεστάτην, κτείνουσι Ἀριστογείτων καὶ Ἀρμόδιος, μετὰ
ταῦτα ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ' ἔτεα τέσσαρα οὐδὲν ἥσ-
σον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἢ προτοῦ.

56. Ἡ μὲν νυν ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἥδε. Ἐν τῇ
προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ἰππάρχος ἀνδρά
οἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐειδέα αἰνίσσεσθαι τάδε τὰ ἔπεα,

Τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

ταῦτα δὲ, ὡς ἡμέρῃ ἐγένετο τάχιστα, φανερὸς ἦν ὑπερτιθέμε-
νος ὄνειροπόλοισι· μετὰ δὲ, ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν, ἔπεμπε τὴν
πομπήν, ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ.

* *
*

62. Ἰππίεω τυραννεύοντος, καὶ ἐμπικρανομένου Ἀθηναίοισι
διὰ τὸν Ἰππάρχου θάνατον, Ἀλκμαιωνίδαι, γένος ἐόντες Ἀθη-
ναῖοι, καὶ φεύγοντες Πεισιστρατίδας, ἐπεὶ τε σφί ἅμα τοῖσι
ἄλλοισι Ἀθηναίων φυγᾷ πειρωμένοισι κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ
προεχώρει ἡ ἀτόδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως, πειρώμενοι
κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Διψύδριον τὸ ὑπὲρ

Πάρνηθος τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατίδῃσι μηχανώμενοι, παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἐόντα, τότε δὲ οὕκω, τοῦτον ἐξοικοδομῆσαι. Οἷα δὲ χρημάτων εὖ ἤκοντες, καὶ ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἔτι, τὸν τε νηὸν ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον, τὰ τε ἄλλα, καὶ ζυγκειμένου σφι πωρίνου λίθου ποιέειν τὸν νηὸν, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν.

63. ὣς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὅκως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες, εἴτε ἰδίῳ στόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προσφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας ἐλευθεροῦν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς σφι αἰεὶ τῷτὸ πρόφαντον ἐγένετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, ἐόντα τὸν ἀστῶν ἄνδρα δόκιμον, ζῦν στρατῷ, ἐξελῶντα Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνέων, ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἐόντας ταμάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμπουσι δὲ τούτους κατὰθάλασσαν πλοίοισι. Ὁ μὲν δὴ προσχὼν ἐς Φάληρον, τὴν στρατιὴν ἀπέβησε· οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι πρόπυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίας ἐπικουρίην· ἐπεποιήτο γὰρ σφι ζυμμαχίη πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δὲ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν, κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλίην τε ἵππον, καὶ τὸν βασιλεῖα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιαῖον· τοὺς ἐπεὶ τε ἔσχον ζυμμάχους οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμηχανέατο τοιάδε. Κεῖραντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδίον, καὶ ἱππάσιμον ποιήσαντες τοῦτον τὸν χώρον, ἐπῆκαν τῷ στρατοπέδῳ τὴν ἵππον ἐμπεσοῦσα δὲ διέφθειρε ἄλλους τε πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμόλιον· τοὺς δὲ περιγενομένους αὐτέων ἐς τὰς νέας κατέρξαν.

Ὁ μὲν δὴ πρῶτος στόλος ἐκ Λακεδαιμόνος οὕτω ἀπήλ-

Γ'. Αἱ ΑΘΗΝΑΙ ΥΠὸ ΤΟῖΣ ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΙΔΑΙΣ.

λαξε· καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακληίου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ. 64. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζω στόλον στείλαντες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς στρατιῆς ἀποδέξαντες βασιλῆα Κλεομένεα τὸν Ἀναξανδρίδew, οὐκέτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες, ἀλλὰ κατ' ἥπειρον. Τοῖσι δὲ ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν ἡ τῶν Θεσσαλέων ἵππος πρώτη προσέμιξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺ ἐτράπετο· καὶ σφρων ἔπεσον ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἄνδρας· οἱ δὲ περιγενόμενοι, ἀπαλλάσσοντο ὡς εἶχον ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίας. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ, ἅμα Ἀθηναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐπολιόρχεε τοὺς τυράννους, ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ. 65. Καὶ οὐδέν τι πάντως ἂν ἐξεῖλον τοὺς Πεισιστρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδρην ἐπενόεον ποιήσασθαι, οἷ τε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλίγας, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. Νῦν δὲ ξυντυχίῃ τοῖσι μὲν κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ ἡ αὐτὴ αὐτῇ ζυμμάχος· ὑπεκτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρας οἱ παῖδες τῶν Πεισιστρατιδέων ἤλωσαν. Τοῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, πάντα αὐτέων τὰ πρήγματα ξυνετετέρακτο· παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν πέντε ἡμέρησι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. Μετὰ δὲ, ἐξεχώρησαν ἐς Σίγειον τὴ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἕτεα ἕξ τε καὶ τριήκοντα, ἑόντες δὲ καὶ οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοι τε καὶ Νηλεῖδαι, ἐκ τῶν αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανθον· οἱ πρότερον ἐπὶ ἡλυδες ἑόντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλεῖς. Οὕτω μὲν Ἀθηναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν.

66. Ἀθηναί, εἶναι καὶ πρὶν μεγάλα, τότε ἀπαλλάχθει-
σαι τυράννων, ἐγίνοντο μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇσι δύο ἄνδρες
ἐδυνάστευον, Κλεισθένης τε, ἀνὴρ Ἀλκμαιωνίδης, ὅς περ δὴ
λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπεῖσαι, καὶ Ἰσαγόρης ὁ Τισάνδρου,
οἰκίης μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι·
θύουσι δὲ οἱ ξυγγενέες αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. Οὗτοι οἱ ἄνδρες
ἐστασίασαν περὶ δυνάμιος· ἐσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν
δῆμον προσεταιρίζεται· μετὰ δὲ, τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναί-
ους, δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων, Γελέοντος καὶ
Αἰγικόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὀπλητος, ἀπαλλάξας τὰς
ἐπωνυμίας· ἐπιχωρίων δὲ ἐτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρών,
πάρεξ Αἶαντος· τοῦτον δὲ, ὅτε ἀστυγείτονα καὶ ξύμμαχον,
ξεῖνον ἐόντα, προσέθετο.

70. Ἐν τῷ μέρεϊ δὲ ἐσσόμενους ὁ Ἰσαγόρης ἀντιτεχνᾷται
τάδε. Ἐπικαλέσεται Κλεομένεα τὸν Δακεδαίμονιον, γενόμε-
νον ἐωϋτῷ ξεῖνον ἀπὸ τῆς Πεισιστρατιδῶν πολιορκίης.
Τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας
κῆρυκα, ἐξέβαλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολ-
λοὺς Ἀθηναίων, τοὺς ἐναγέας ἐπιλέγων. Ταῦτα δὲ πέμπων,
ἔλεγε ἐκ διδασχῆς τοῦ Ἰσαγόρεω. Οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνίδαι
καὶ οἱ συστασιῶται αὐτέων εἶχον αἰτίην τοῦ φόνου τούτου·
αὐτὸς δὲ οὐ μετεῖχε, οὐδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ.

71. Οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομάσθησαν. Ἦν Κύ-
λων τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης· οὗτος ἐπὶ τυραννίδι
ἐκόμησε· προσποιησάμενος δὲ ἐταιρήτην τῶν ἡλικιωτέων, κατα-
λαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυνάμενος δὲ ἐπικρατῆσαι,
ικέτης ἕζετο πρὸς τῷ γαλμα. Τούτους ἀνιστέασι μὲν οἱ πρυ-
τάνεις τῶν Ναυκράρων, οἵ περ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγ-
γύους πλὴν θανάτου· φονεῦσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιω-
νίδας. Ταῦτα πρὸ τῆς Πεισιστράτου ἡλικίης ἐγένετο.

72. Κλεισθένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλε Κλεισθένεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε· μετὰ δέ, οὐδὲν ἦσσαν παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεισθένης, οὐ ζῶν μεγάλη χειρὶ ἀπικόμενος δὲ ἀγνηλατέει ἐπταχόσια ἐπίστια Ἀθηναίων, τὰ οἱ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης. Ταῦτα δὲ ποιήσας, δευτέρα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειράτο· τριηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρειω στασιώτῃσι τὰς ἀρχὰς ἐνεχειρίζε. Ἀντισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι, ὅ, τε Κλεισθένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες, ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἔσαν αὐτέων Λακεδαιμόνιοι. Ἐπετέλεστο δὲ τῷ Κλεισθένει ἡ φήμη· ὡς γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μέλλων δὴ αὐτὴν κατασχέσειν, ἥϊε ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ, ὡς προσερέων· ἡ δὲ ἱερὴ ἐξαναστᾶσα ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμείψαι, εἶπε· «ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώρει, μὴδ' ἔσῃθι ἐς τὸ ἱρόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν ὦ Δωριῆα παριέναι ἐνθαῦτα.» Ὁ δὲ εἶπε· «ὦ γύναι, ἀλλ' οὐ ὦ Δωριεύς εἰμι, ἀλλ' Ἀχαιοός.» Ὁ μὲν δὴ τῇ κλειδόνι οὐδὲν χρεώμενος, ἐπεχειρήσέ τε, καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι καὶ Τιμησίθεον τὸν Δελφόν, τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος ἔχοιμ' ἂν μέγιστα καταλέξαι. Οὗτοι μὲν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν.

73. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ τὰ ἐπταχόσια ἐπίστια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεισθένεος μετὰ πεισφάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδις, ζυμμαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἡπιστέατο γὰρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεισθένεα ἐκπεπολεμῶσθαι. Ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρδις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφέρνης ὁ Ὑστάσπεος, Σαρδίων ὑπαρχος, ἐπειρώτα, τίνες ἐόν-

τες ἄνθρωποι, καὶ πῇ γῆς οἰκημένοι, δεοῖατο Περσέων ζυμ-
μαχοὶ γενέσθαι· πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων, ἀπεκορύφου
σφι τάδε· εἰ μὲν διδοῦσι βασιλεῖ Δαρεῖω Ἀθηναῖοι γῆν τε
καὶ ὕδωρ, ὃ δὲ ζυμμαχίην σφι συνετίθετο· εἰ δὲ μὴ διδοῦσι,
ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε. Οἱ δὲ ἄγγελοι ἐπὶ σφέων αὐ-
τέων βαλόμενοι, διδόναι ἔφασαν, βουλόμενοι τὴν ζυμμαχίην
ποιήσασθαι. Οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς τὴν ἐωϋτῶν, αἰτίας
μεγάλας ἔχον. 74. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιϋβρίσθαι
ἔπεσι καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων, ζυνέλεγε ἐκ πάσης Πελοπον-
νήσου στρατὸν, οὐ φράζων ἐς τὸ ζυλλέγει· τίσασθαι τε ἐθέλων
τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἰσαγόρεα βουλόμενος τύραννον
καταστῆσαι· ζυνεξῆλθε γὰρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλιος. Κλεο-
μένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ οἱ
Βοιωτοὶ ἀπὸ ζυνθήματος Οἰνόην αἰρέουσι, καὶ Ὑσιᾶς, δῆμους
τοὺς ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς· Χαλκιδῆες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐσί-
νοντο, ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, καίπερ
ἀμφιβολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐσύστερον
ἔμελλον μνήμην ποιήσεσθαι· Πελοποννησίοισι δὲ ἐοῦσι ἐν Ἐ-
λευσίνι ἀντία ἔθεντο τὰ ὄπλα.

75. Μελλόντων δὲ ζυνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς μάχην,
Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι σφι αὐτοῖσι δόντες λόγον, ὥς οὐ ποιοῖεν
τὰ δίκαια, μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπαλλάσσοντο· μετὰ δὲ, Δη-
μάρητος ὁ Ἀρίστωνος, ἐὼν καὶ οὗτος βασιλεὺς Σπαρτιητέων,
καὶ ζυνεξαγαγὼν τε τὴν στρατιὴν ἐκ Λακεδαιμόνος, καὶ οὐκ
ἔων διάφορος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ Κλεομένει. Ἀπὸ δὲ ταύ-
της τῆς διχοστασίας ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξεῖναι ἔπε-
σθαι ἀμφοτέρους τοὺς βασιλῆας, ἐξιούσης τῆς στρατιῆς· τέως
γὰρ ἀμφοτέροι εἶποντο· παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἐτέρου,

καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδῶν τὸν ἕτερον· προτοῦ γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφοτέρω, ἐπὶ κλητοῖσφι ἑόντες, εἶποντο. Τότε δὴ ἐν τῇ Ἐλευσίνῃ ὁρέωντες οἱ λοιποὶ τῶν ζυμμάχων τοὺς τε βασιλῆας τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολογέοντας, καὶ Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι.

77. Διαλυθέντος ὢν τοῦ στόλου τούτου ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρατηγὴν ποιεῖνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι βοηθεύουσι ἐπὶ τὸν Εὐριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδοῦσι τοὺς Βοιωτοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλκιδεῦσι ἐπιχειρῆειν. Συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῶ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγρησαν. Τῆς δὲ αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὐβοίαν, συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι· νικήσαντες δὲ καὶ τούτους, τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δὲ ἱπποδοῖται ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. Ὅσους δὲ καὶ τουτέων ἐζώγρησαν, ἅμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐζώγρημένοισι εἶχον ἐν φυλακῇ, ἐν πέδαις δῆσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας διμνέως ἀποτιμησάμενοι. Τὰς δὲ πέδας αὐτέων, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἀνεκρέμασαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν.

78. Ἀθηναῖοι μὲν νυν ἠῤῥῆζοντο· δηλοῖ δὲ οὐ κατ' ἐν μόνον, ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ἰσηγορίη ὡς ἔστι χρῆμα σπουδαῖον, εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννεύμενοι μὲν, οὐδαμῶν τῶν σφέας περι-
οικεόντων ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέντες δὲ
τυράννων, μακρῶ πρῶτοι ἐγένοντο· δηλοῖ ὢν ταῦτα, ὅτι
κατεχόμενοι μὲν, ἐθελοκάκουν, ὡς δεσπότη ἐργαζόμενοι,

ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος ἐωϋτῷ προθυμέετο κατεργάζεσθαι.

*

*

*

82. Ἡ δὲ ἔχθρη ἡ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους ἐκ τῶν Αἰγινητέων, ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε. Ἐπιδαυρίοισι ἡ γῆ καρπὸν οὐδένα ἀνεδίδου. Περὶ ταύτης ὧν τῆς ξυμφορῆς οἱ Ἐπιδαυριοὶ ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Δαμῖνς τε καὶ Αὐξησίης ἀγάλματα ἰδρύσασθαι· καὶ σφι ἰδρυσάμενοισι ἄμεινον συνοίσεισθαι. Ἐπειρώτεον ὧν οἱ Ἐπιδαυριοὶ, κότερα χαλκοῦ ποίεονται τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τουτέων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. Ἐδέοντο ὧν οἱ Ἐπιδαυριοὶ Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱρωτάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι· λέγεται δὲ καὶ ὥς ἐλαῖαι ἔσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἢ Ἀθήνησι. Οἱ δὲ ἐπὶ τοῖσδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ' ᾧ ἀπάξουσι ἔτεος ἐκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Πολιάδι ἱρὰ, καὶ τῷ Ἐρεχθεῖ· καταινέσαντες δ' ἐπὶ τούτοις οἱ Ἐπιδαυριοὶ, τῶν τε ἐδέοντο ἔτυχον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαιέων τουτέων ποιησάμενοι, ἰδρύσαντο· καὶ ἡ τε γῆ σφι ἔφερε, καὶ Ἀθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ ξυνέθεντο.

83. Τοῦτον δὲ ἔτι τὸν χρόνον, καὶ προτοῦ, Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον, τὰ τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ δίκας, διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον, ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινῆται. Τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, νῆας τε πηξάμενοι, καὶ ἀγνωμοσύνη χρησάμενοι, ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Ἐπιδαυρίων. Ἄτε δὴ ἐόντες διάφοροι, δηλέοντο αὐτοὺς, ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ἐόντες,

καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλματα ταῦτα τῆς τε Δαμίας καὶ τῆς Αἰ-
 ξησίης ὑπαιρέονται αὐτέων· καὶ σφεα ἐκόμισάν τε καὶ ἰδρύ-
 σαντο τῆς σφετέρης χώρης ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἷῃ μὲν ἐς
 σὺνομα, στάδια δὲ μάλιστα καὶ ἀπὸ τῆς πόλιος ὡς εἴκοσι ἀπέ-
 χει. Ἰδρυσάμενοι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ, θυσίῃσι τέ σφεα καὶ
 χοροῖσι γυναικῆτοισι κερτόμοισι ἰλάσκοντο, χορηγῶν ἀποδει-
 κνυμένων ἐκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδρῶν· κακῶς δὲ
 ἡγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ ἐπιχωρίας γυναι-
 κας. Ἔσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι αἱ τοιαῦται ἱεροργαί· εἰσὶ
 δέ σφι καὶ ἄρρητοι ἱεροργαί. 84. Κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν
 ἀγαλμάτων, οἱ Ἐπιδαυριοὶ τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὰ ξυνέθεντο,
 οὐκέτι ἐπετέλεον. Πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνιον τοῖσι
 Ἐπιδαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ, ὡς οὐκ ἀδικοῦεν· ὅσον
 μὲν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέειν
 τὰ ξυνέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐστερήσθαι αὐτέων, οὐ δίκαιον εἶναι
 ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰγινήτας πρήσσεσθαι
 ἐκέλευον. Πρὸς ταῦτα Ἀθηναῖοι, ἐς Αἰγιναν πέμψαντες, ἀπαί-
 τεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ Αἰγινήται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθη-
 ναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα. 85. Ἀθηναῖοι μὲν νυν λέγουσι,
 μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν τού-
 τους, οἱ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπικόμενοι ἐς
 Αἰγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα, ὡς σφετέρων ξύλων ἔοντα,
 ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφεα ἀναχομίσων-
 ται. Οὐ δυναμένους δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτέων κρατῆσαι,
 περιβαλόντας σχοινία ἔλκειν τὰ ἀγάλματα· καὶ σφι ἔλκουσι,
 βροντὴν τε, καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπιγενέσθαι· τοὺς δὲ
 τριηρίτας τοὺς ἔλκοντας ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι· παθόντας
 δὲ τοῦτο, κτείνειν ἀλλήλους ἅτε πολεμίους· ἐς ὃ ἐκ πάντων
 ἕνα λειφθέντα, ἀναχομισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον.

86. Ἀθηναῖοι μὲν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι. Αἰγινήται
 δὲ, οὐ νῆϊ μιῇ ἀπικέσθαι Ἀθηναίους· μίην μὲν γὰρ, καὶ ὀλίγῳ

πλεῖνας μιῆς, καὶ εἴ σφι μὴ ἔτυχον εὐῶσαι νέες, ἀπαμύνασθαι ἂν εὐπετέως· ἀλλὰ πολλῇσι νηυσὶ ἐπιπλέειν σφι ἐπὶ τὴν χώραν· αὐτοὶ δέ σφι εἶξαι, καὶ οὐ διανχυμαχῆσαι. Οὐκ ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἔσσονες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυμαχίῃ, κατὰ τοῦτο εἶξαν, οὔτε εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἷόν τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μὲν νυν, ἐπεὶ τέ σφι οὐδεὶς ἐς μάχην κατίστατο, ἀποδάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τραπέσθαι πρὸς τὰ ἀγάλματα· οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι ἐκ τῶν βάθρων αὐτὰ, οὕτω δὴ περιβαλομένους σχοινία, ἔλκειν, ἐς ὃ ἐλκόμενα τὰ ἀγάλματα ἀμφοτέρω τούτῳ ποιῆσαι· ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλω δέ τω· ἐς γούνατα γάρ σφι αὐτὰ πεσέειν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρόνον διατελέειν οὕτω ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὴ ταῦτα ποιέειν· σφέας δὲ Αἰγινῆται λέγουσι πυθομένους τοὺς Ἀθηναίους, ὥς μέλλοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, ἐτοίμους Ἀργεῖους ποιέεσθαι. Τοὺς τε δὴ Ἀθηναίους ἀποδεδάναι ἐς τὴν Αἰγιναίην, καὶ παρεῖναι βοηθόντάς σφι τοὺς Ἀργεῖους· καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδάυρου διαβάντας ἐς τὴν νῆσον, καὶ οὐ προακηκόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπιπεσέειν ὑποταγομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν· ἅμα τε ἐν τούτῳ τὴν βροντὴν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι.

87. Λέγεται μὲν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰγινητέων τάδε. Ὁμολογέεται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων, ἓνα μῶνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτίων ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι, αὐτέων τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον διαφθειράντων, τὸν ἓνα τοῦτον περιγενέσθαι· Ἀθηναῖοι δέ, τοῦ δαιμονίου περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ τοῦτον τὸν ἓνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε. Κομισθεὶς γὰρ ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπήγγειλε τὸ πάθος· πυθομένης δὲ τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἰγίαν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, δεινὸν τι ποιησαμένας κείνον μῶνον ἐξ ἀπάντων σωθῆναι, πέριξ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον λαβούσας, καὶ κεντεύσας τῇσι περόνησι τῶν ἱματίων, εἰρωτᾶν ἐκάστην αὐτέων, ὅκη

εἶη ὁ ἐωϋτῆς ἀνὴρ· καὶ τοῦτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι. Ἀθηναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθεος δεινότερόν τι δόξαι εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν ἔργον· ἄλλο μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεω ζημιώσουσι τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ προτοῦ αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναικες ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ Κορινθίᾳ παραπλησιωτάτην· μετέβαλον ὧν ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνησι μὴ χρέωνται.

*

*

*

96. Ἰππίης δὲ ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρῆμα ἐκίνεε, διαβάλλων τε τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, καὶ ποιεῶν ἅπαντα, ὅπως αἱ Ἀθῆναι γενοίετο ὑπὲρ ἐωϋτῶ τε καὶ Δαρείφ. Ἰππίης τε δὴ ταῦτα ἔπραττε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδις ἀγγέλους, οὐκ ἔωντας τοὺς Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων τοῖσι φυγάσι. Ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ἐκέλευε σφεας, εἰ βουλοίετο σόοι εἶναι, καταδέκεσθαι ὀπίσω Ἰππίην. Οὐκὼν δὴ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους ἀποφερομένους Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένοισι δέ σφι, ἐδέδοκτο ἐκ τοῦ φανεροῦ τοῖσι Πέρσῃσι πολεμίους εἶναι.

97. Νομίζουσι δὴ ταῦτα, καὶ διχθεδλημένοισι ἐς τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρισταγόρης ὑπὸ Κλεομένεος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελαθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπίκετο ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πόλις τῶν λοιπῶν ἐδυνάστευε μέγιστα. Ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ, περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὥς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι, εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴησαν. Ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖσι τάδε, ὥς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ οἰκὸς σφεας εἶη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα· καὶ οὐδὲν ὅ,τι οὐκ ὑπίσχετο, οἷα κάρτα δεόμενος· ἐς δ' ἀνέ-

πείσέ σφεας. Πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον διαβάλλειν ἢ ἓνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μόνον οὐκ οἶδς τε ἐγένετο διαβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπαισθέντες, ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθοὺς Ἰωσι, στρατηγὸν ἀποδεξάντες αὐτέων εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα τῶν ἀστῶν, ἐόντα τὰ πάντα δοκιμον. Αὗται δὲ αἱ νέες ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἑλλησὶ τε καὶ βαρβάροιςι.

99. Ἀρισταγόρης δὲ, ἐπειδὴ οἱ τε Ἀθηναῖοι ἀπικέατο εἴκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετριέων πέντε τριήρεας, οἱ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο, ἀλλὰ τὴν αὐτέων Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετριεῦσι τὸν πρὸς Χαλκιδέας πόλεμον ξυνδιένεικαν, ὅτε περ καὶ Χαλκιδεῦσι ἀντὶα Ἐρετριέων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθηον· οὗτοι ὦν ἐπεὶ τέ σφι ἀπικέατο, καὶ οἱ ἄλλοι ξύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηγὴν ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδεις. Αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ· στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐωϋτοῦ τε ἀδελφὸν Χαροπῖνον, καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν, Ἐρμόφαντον. 100. Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς Ἔφεσον, πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορήσσῳ τῆς Ἐφεσείης· αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιούμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας. Πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καῦστριον, ἐνθεῶνεν ἐπεὶ τε ὑπερβάντες τὸν Τρωῶλον ἀπίκοντο, αἰρέουσι Σάρδεις· οὐδενὸς σφι ἀντιωθέντος· αἰρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος τὰλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης, ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην. 101. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας σφέας τὴν πόλιν, ἔσχε τόδε. Ἔσαν ἐν τῇσι Σάρδεϊσι οἰκίαι, αἱ μὲν πλεῦνες, καλάμιναι· ὅσαι δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἔσαν, καλάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. Τουτέων δὴ μίην τῶν τις στρατιωτέων ὥς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐς οἰκίην ἰδὼν

τὸ πῦρ ἐπενέμετο τὸ ἄστυ ἅπαν. Καιομένου δὲ τοῦ ἄστεος, οἱ Λυδοὶ τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλει, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος, ζυνέρρεον ἕς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, ὃς σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τρωῶλου, διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἔπειτα ἕς τὸν Ἑρμὸν ποταμὸν ἐκδιδού, ὃ δὲ, ἕς θάλασσαν· ἐπὶ τούτῳ δὴ τὸν Πακτωλὸν καὶ ἕς τὴν ἀγορὴν ἀθροίζοντο οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι, ἡναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. Οἱ δὲ Ἴωνες ὀρέοντες τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ σὺν πλῆθει πολλῇ προσφερομένους, ἐξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ οὖρος τὸ Τρωῶλον καλούμενον· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

102. Καὶ Σάρδις μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεοῦ Κυθήνης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι, ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἑλλήσι ἱρά. Τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἄλφειο ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες, προπυνηθόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβοήθειον τοῖσι Λυδοῖσι· καὶ κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἐόντας τοὺς Ἴωνας εὐρίσκουσι· ἐπόμενοι δὲ κατὰ στίβον, αἰρέουσι αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ· καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, ζυμβαλόντες δὲ, πολλὸν ἐσώθησαν. Καὶ πολλοὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι φονεύουσι, ἄλλους τε ὀνομαστοὺς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκίδεα στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότα, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κητίου πολλὰ αἰνεθέντα. Οἱ δὲ αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλεις. 103. Τότε μὲν δὴ οὕτω ἡγωνίσαντο· μετὰ δὲ, Ἀθηναῖοι μὲν τοπαράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπικαλούμενου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω, οὐκ ἔφασαν τιμωρίσειν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων ζυμμαχίης στερηθέντες, (οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἕς Δαρεῖον) οὐδὲν δὴ ἔσσαν τὸν πρὸς τὸν βασιλεῖα πόλεμον ἐσκευάζοντο.

Πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἀπάσας τὰς ταύτη, ὑπ' ἐωυτοῖσι ἐποιήσαντο· ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον, Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι ζύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον οὐ βουλομένην ζυμμαχεῖν, ὥς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδεις, τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο.

105. Βασιλεῖ δὲ Δαρείῳ ὥς ἐξαγγέλθη Σάρδεις ἀλούσας ἐμπεπρῆσθαι ὑπὸ τε Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς ξυλλογῆς, ὥστε ταῦτα ξυνοφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὥς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα, ὥς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται ἀποστάντες, εἶρεσθαι, οἵτινες εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ, πυθόμενον, αἰτῆσαι τὸ τόξον· λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα οἷστ' ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι· καί μιν ἐς τὸν ἥερα βαλόντα, εἰπεῖν· « ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι· » εἶπαντα δὲ ταῦτα, προστάζει ἐνὶ τῶν θεραπόντων, δείπνου προκειμένου αὐτῷ, ἐς τρεῖς ἐκάστοτε εἰπεῖν· « Δέσποτα, μέμνεο τῶν Ἀθηναίων. »

Δ'.

Ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη.

(Ἡρόδοτ. 5'. Κεφ. 102, καὶ ἔξ.)

102. Οἱ Πέρσαι χειρωσάμενοι τὴν Ἑρετρίην, καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας, ἔπλεον ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατέργοντές τε πολλόν, καὶ δοκέοντες ταῦτα τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν, τὰ καὶ τοὺς Ἑρετριεὺς ἐποίησαν. Καί, ἣν γὰρ ὁ Μαραθῶν ἐπιτη-

δεώτατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι, καὶ ἀγχοτάτω τῆς Ἑρετρίης, ἐς τοῦτό σφι κατηγέετο ἱππῆς ὁ Πεισισράτεω.

103. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβόηθον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. Ἦγον δὲ σφας στρατηγοὶ δέκα· τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνα τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηναίων Πεισίστρατον τὸν ἱπποκράτεος.—104. Οὗτος δὴ ὢν ἥκων ἐκ τῆς Χερσονήσου, στρατηγὸς Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἰρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου.

105. Καὶ πρῶτα μὲν, ἐόντες ἔτι ἐν τῷ ἄσπεϊ οἱ στρατηγοὶ, ἀποπέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθηναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Τῷ δὴ, ὡς αὐτός τε ἔλεγε Φειδιππίδης, καὶ Ἀθηναίοισι ἀπήγγελε, περὶ τὸ Παρθένιον οὖρος τὸ ὑπὲρ Τεγέης ὁ Πάν περιπίπτει. Βώσαντα δὲ τοῦνομα τοῦ Φειδιππίδεω τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, διότι ἐαυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιεῦνται, ἐόντος εὖνου Ἀθηναίοισι, καὶ πολλὰ γὲνόμενου ἤδη σφίσι χρησίμου, τὰ δ' ἔτι καὶ ἐσομένου. Καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, καταστάντων σφίσι εὖ ἤδη τῶν πρηγμάτων, πιστεύσαντες εἶναι ἀληθέα, ἰδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει Πανὸς ἱρὸν, καὶ αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσίησι ἐπετείησι καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται.

106. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος, ὅτε πέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν Πᾶνα φανῆναι, δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄσπεος ἦν ἐν Σπάρτῃ. Ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε· « ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμέων » δέονται σφίσι βοηθῆσαι, καὶ μὴ περιϋδεῖν πόλιν ἀρχαιο- » τάτην ἐν τοῖσι Ἑλλήσι δουλοσύνη περιπεσοῦσαν πρὸς ἀν- » δρῶν βαρβάρων· καὶ γὰρ Ἑρετρίη τε νῦν ἡνδραπόδισται, » καὶ πόλις λογίμῃ ἡ Ἑλλάς γέγονε ἀσθενεστέρα. » Ὁ μὲν δὴ σφι τὰ ἐντεταλμένα ἀπήγγελλε. Τοῖσι δὲ ἕαδε μὲν βοηθεῖν Ἀθηναίοισι, ἀδύνατα δὲ σφι ἦν τοπαραυτίκα ποιεῖν ταῦτα,

οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον· ἦν γὰρ ἵσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη· εἰνάτη δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν, μὴ οὐ πλήρεος ἔοντος τοῦ κύκλου. Οὗτοι μὲν νυν τὴν πανσέληνον ἔμενον.

107. Τοῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέετο ἱππῆς ὁ Πεισιστράτου ἐς τὴν Μαραθῶνα, τῆς παροιχομένης νυκτὸς ὅψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε. Ἐδόκεε ὁ ἱππῆς τῇ μητρὶ τῇ ἐωῦτοῦ ξυνευνηθῆναι· ξυνεβάλετο ὦν ἐκ τοῦ ὀνείρου, κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀνασωσάμενος τὴν ἀρχήν, τελευτήσῃ ἐν τῇ ἐωῦτοῦ γηραιός. Ἐκ μὲν δὴ τῆς ὀψιος ξυνεβάλετο ταῦτα. Τότε δὲ κατηγεόμενος, τοῦτο μὲν, τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἑρετρίνης ἀπέβησε ἐς τὴν νῆσον τὴν Στυρέων, καλεομένην δὲ Αἰγίλειαν· τοῦτο δὲ, καταγομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὥρμιζε οὗτος· ἐκβάντας δὲ ἐς τὴν γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε. Καὶ οἱ ταῦτα διέποντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξι μεζόνως ἢ ὡς ἐώθεε. Οἷα δὲ οἱ πρεσβυτέρῳ ἔοντι, τῶν ὁδόντων οἱ πλεῦνες ἐσείοντο. Τουτέων ὦν ἓνα τῶν ὁδόντων ἐκβάλλει ὑπὸ βίης βῆξας· ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτοῦ, ἐποιέετο πολλὴν σπουδὴν ἐξευρεῖν. Ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ ὁ ὁδὼν, ἀνασενάξας, εἶπε πρὸς τοὺς παρεστέωτας, « Ἡ γῆ ἥδε οὐκ ἡμετέρη ἐστὶ, » οὐδέ μιν δυνησόμεθα ὑποχειρίην ποιήσασθαι· ὁκόσον δὲ τι » μοι μέρος μετῆν, ὁ ὁδὼν μετέχει. »

108. ἱππῆς μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὅψιν ξυνεβάλετο ἐξεληλυθέναι. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένει Ἡρακλέος, ἐπῆλθον βοηθέοντες Πλαταιέες πανδημεῖ· καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ πόρους ὑπὲρ αὐτέων οἱ Ἀθηναῖοι συχνούς ἤδη ἀναιρέατο.

109. Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γυνῶμαι· τῶν μὲν οὐκ ἐόντων ξυμβαλέειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων ξυμβαλέειν· τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κελευόντων. Ὡς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ἐνίκα ἡ χεῖρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφισοφόρος ὁ τῷ κυά-

μω λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν· τοπαλαῖον γὰρ Ἀθηναῖοι
 ὀμόφηρον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι· ἦν δὲ
 τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀριδναῖος· πρὸς τοῦτον ἐλθὼν
 Μιλτιάδης, ἔλεγε τάδε· « Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἔστι ἡ κα-
 » ταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα, μνημόσυνα
 » λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οἷα οὐδὲ Ἀρμό-
 » διός τε καὶ Ἀριστογείτων λαίπουσι. Νῦν γὰρ δὴ, ἐξ οὗ ἐγέ-
 » νοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον. Καὶ ἦν μὲν
 » γὰρ ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ πείσσονται παρὰ-
 » δεδομένοι Ἰππῆ· ἦν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἷη τέ
 » ἔστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολιῶν γενέσθαι. Κῶς ὦν δὴ
 » ταῦτα οἶά τέ ἐστι γενέσθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τι τουτέων ἀνή-
 » κει τῶν πρηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσω.
 » Ἡμέων τῶν στρατηγῶν ἐόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ
 » γνῶμαι, τῶν μὲν, κελευόντων ζυμβάλλειν, τῶν δὲ, οὐ ζυμ-
 » βάλλειν. Ἦν μὲν νῦν μὴ ζυμβάλλωμεν, ἔλπομαι τινα εἶσιν
 » μεγάλην ἐμπεσοῦσαν διασείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα,
 » ὥστε μηδίσαι· ἦν δὲ ζυμβάλλωμεν, πρὶν τι καὶ σθθρὸν Ἀ-
 » θηναίων μετεξέτεροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων,
 » οἷοί τέ εἰμεν περιγενέσθαι τῇ ζυμβολῇ. Ταῦτα ὦν πάντα
 » ἐς σέ νῦν τείνει, καὶ ἐκ σέο ἄρτηται. Ἦν γὰρ σὺ γνώμη τῇ
 » ἐμῇ προσθῇ, ἔστι σοι πατρὶς τε ἐλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη
 » τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἦν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν ζυμβου-
 » λήν ἔλη, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναν-
 » τία. » 110. Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν
 Καλλίμαχον. Προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης,
 ἐκεκύρωτο ζυμβάλλειν. Μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοί, τῶν ἡ γνώ-
 μη ἔφερε ζυμβάλλειν, ὡς ἐκάστου αὐτέων ἐγένετο πρυτανητῇ
 τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν· ὁ δὲ, δεκόμενος, οὔτι καὶ
 ζυμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν γὰρ δὴ αὐτοῦ πρυτανητῇ ἐγένετο.

111. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο

ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς ξυμβαλέοντες. Τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρας ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν. Ἠγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμούντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλληλέων· τελευταῖαι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλαταιέες. Ἀπὸ ταύτης γὰρ σφι τῆς μάχης, θυσίας Ἀθηναίων ἀναγόντων καὶ πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένης, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Ἀθηναῖος, ἅμα τε Ἀθηναίοισι λέγων γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. Τότε δὲ τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγένετο τοιόνδε τι. Τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγένετο ἐπὶ τάξις ὀλίγας, καὶ ταύτη ἦν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐρρωτο πλήθει.

112. Ὡς δὲ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγένετο καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ἀπειθήσαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἔεντο ἐς τοὺς βαρβάρους. Ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων, ἢ ὀκτώ. Οἱ δὲ Πέρσαι, ὀρέωντες δρόμῳ ἐπιόντας, παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι· μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὀρέωντες αὐτοὺς ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τοξευμάτων. Ταῦτα μὲν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπεὶ τε ἀθροὶ προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως λόγου. Πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ὀρέωντες, καὶ τοὺς ἀνδρας ταύτην ἐσθημένους· τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἑλλήσι καὶ τὸ ὄνομα τὸ Μηδῶν φόβος ἀκούσαι.

113. Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐγένετο πολὺς. Καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ Πέρσῃ τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο· κατὰ τοῦτο μὲν

δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, ἐδίωκον ἐς τὴν μεσό-
γαιαν· τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοι τε καὶ Πλα-
ταιέες. Νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων
φεύγειν ἔων· τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξαι αὐτέων, ξυναγαγόντες
τὰ κέρα αἰσχροτέρα, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. Φεύγου-
σι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἶποντο κόπτοντες, ἐς ὃ ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε αἶτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

114. Καὶ τοῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος
Καλλίμαχος διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ἀπὸ δ' ἔ-
θανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ, Κυνέ-
γειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάτων νηὸς,
τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει, πίπτει· τοῦτο δὲ, ἄλλοι Ἀθη-
ναίων πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοί.

115. Ἐπτά μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ τοιού-
τῳ Ἀθηναῖοι· τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι ἐξανακρουσάμενοι,
καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον, τὰ ἐξ Ἑρετρίας
ἀνδράποδα, περιέπλων Σούνιον, βουλόμενοι φθῆναι τοὺς
Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ. Αἰτία δὲ ἔσχε ἐν Ἀθη-
ναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆ-
ναι· τούτους γὰρ ξυνθεμένους τοῖσι Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα,
εὐοῖσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί.

116. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλων Σούνιον. Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς
ποδῶν εἶχον, τάχιστα ἐβοήθειον ἐς τὸ ἄστυ· καὶ ἐφθασάν τε
ἀπικόμενοι, πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἤκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύ-
σαντο ἀπιγμένοι ἐξ Ἡρακλήτου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡ-
ρακλήτῳ τῷ ἐν Κυνοσάργει. Οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπερ-
αιωρηθέντες Φαλήρου, τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθη-
ναίων, ὑπὲρ τούτου ἀνακωχεύσαντες τὰς νῆας, ἀπέπλων ὀπί-
σω ἐς τὴν Ἀσίην.

117. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν
βαρβάρων κατὰ ἐξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἀνδρας· Ἀθη-

ναίων δὲ, ἑκατὸν ἑννεήκοντα καὶ δύο· ἔπεσον μὲν ἀμφοτέρων τοσούτοι· ξυνήνεικε δὲ αὐτόθι θάῤυμα τοιόνδε γενέσθαι· Ἀθηναῖον ἄνδρα Ἐπίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ συστάσει μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθόν, τῶν ὀμμάτων σε-ρηθῆναι, οὔτε πληγέντα οὐδὲν τοῦ σώματος, οὔτε βληθέντα· καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζῆς διατελέειν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἑόντα τυφλόν· λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα περὶ τοῦ πάθους τοιόνδε τινὰ λόγον· ἄνδρα οἱ δοκέειν ὀπλίτην ἀντιστῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν· τὸ δὲ φᾶσμα τοῦτο ἐωϋτὸν μὲν παραξελθεῖν, τὸν δὲ ἐωϋτοῦ παραστάτην ἀποκτεῖναι. Ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμην λέγειν.

118. Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ εἰς τὴν Ἀσίην, ἐπεῖτε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ. Καὶ ἥτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ὁ δὲ, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν· εὐρών δὲ ἐν Φοινίσσῃ νηὶ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος κεχρυσωμένον, ἐπυνθάνετο, ὁκόθεν σεσυλημένον εἴη. Πυθόμενος δὲ, ἐξ οὗ ἦν ἱεροῦ, ἔπλεε τῇ ἐωϋτοῦ νηὶ εἰς Δῆλον· καὶ, ἀπίκατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δῆλιοι ὀπίσω εἰς τὴν νῆσον, κατατίθεται τε εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα εἰς Δῆλιον τὸ Θηβαίων· τὸ δ' ἔστι ἐπὶ θαλάσῃ, Χαλκίδος καταντήν. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντεϊλάμενος ἀπέπλεε. Τὸν δὲ ἀνδριάντα τοῦτον Δῆλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλὰ μιν δι' ἐτέων εἴκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δῆλιον.

119. Τοὺς δὲ τῶν Ἐρετριέων ἀνδραποδισμένους Δᾶτις τε καὶ Ἀρταφέρνης, ὡς προσέσχον εἰς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον εἰς Σοῦσα. Βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετριάς, ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον· οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἐρετριέων· ἐπεὶ τε δὲ εἶδὲ σφεας ἀπαχθέντας παρ' ἐωϋτὸν, καὶ ὑποχειρίους ἐωϋτῷ ἑόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδὲν, ἀλλὰ σφεας τῆς Κισσῆς χώρας κατοί-

κισε ἐν σταθμῷ ἐωϋτοῦ, τῷ οὐνομὰ ἐστὶ Ἀρδέρικκα, ἀπὸ μὲν Σούσων δέκα καὶ διηκοσίους σαδίους ἀπέχοντι, τεσσεράκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ φρέατος, τὸ παρέχεται τριφασίας ιδέας. Καὶ γὰρ ἀσφαλτον καὶ ἄλλας καὶ ἔλαιον ἀρύσσονται ἐξ αὐτοῦ.— Ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετριέας κατοίκισε βασιλεὺς Δαρεῖος, οἳ καὶ μέχρι ἐμὲ εἶχον τὴν χώραν ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν. Τὰ μὲν δὴ περὶ Ἐρετριέας ἔσχε οὕτω.

120. Λακεδαιμονίων δὲ ἦκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχιλίοι μετὰ τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν οὕτω, ὥς τε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. Ὑπεροὶ δὲ ἀπικόμενοι τῆς ξυμβολῆς, ἰμείροντο ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα, ἐθέσαντο. Μετὰ δὲ, αἰνέσαντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτέων, ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

Ε.

*Τὰ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην
γεγονότα. — Τύχη τοῦ Μιλτιάδου.*

(Ἡροδ. 5' Κεφ. 132: κ. ἐξ.)

132. ΜΕΤΑ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον, Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκίμεων παρὰ Ἀθηναίοισι, τότε μᾶλλον αὖξετο. Αἰτήσας δὲ νέας ἐβδομήκοντα, καὶ στρατιὴν τε καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους, οὐ φράσας σφί, ἐπ' ἣν ἐπίστρα-

τεύεται χώραν, ἀλλὰ φάς αὐτοὺς καταπλουτιεῖν, ἣν οἱ ἔπων-
ται· ἐπὶ γὰρ χώραν τοιαύτην δὴ τινα ἄξειν, ὅθεν χρυσὸν
εὐπετέως ἄφθονον αἴσονται· λέγων τοιαῦτα, αἴτε τὰς νέας.
Ἀθηναῖοι δὲ τούτοις ἐπαρθέντες, παρέδωσαν.

133. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιήν, ἔπλεε ἐπὶ
Πάρον, πρόφασιν ἔχων, ὥς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν πρότεροι στρα-
τευόμενοι τριήρεϊ ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ Πέρσῃ. Τοῦτο μὲν
δὴ πρόσχημα λόγου ἦν, ἀτὰρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε τοῖσι
Παρίοις διὰ Λυσαγόρεα τὸν Τισίειν, ἐόντα γένος Πάριον, δια-
βαλόντα μιν πρὸς Ἰδάρνεα τὸν Πέρσῃν. Ἀπικόμενος δὲ ἐς
τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ στρατιῇ, ἐπολιόρκει Παρίους, κα-
τειλημένους ἐντὸς τείχεος· καὶ ἐσπέμπων κήρυκα, αἴτε ἐκα-
τὸν ταλάντα, φάς, ἣν μή οἱ δῶσι, οὐκ ἀπαναστήσῃ τὴν
στρατιήν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. Οἱ δὲ Πάριοι, ὅπως μὲν τι
δώσουσι Μιλτιάδῃ ἀργυρίου, οὐδὲν διανοοῦντο· οἱ δὲ, ὅπως δια-
φυλάξουσιν τὴν πόλιν, τοῦτο ἐμηχανῶντο· ἄλλα τε ἐπιφραζό-
μενοι, καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε ἐκάστοτε ἐπίμαχον τοῦ τείχεος,
τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου.

134. Ἐς μὲν δὴ τοσοῦτο τοῦ λόγου οἱ πάντες Ἕλληνες
λέγουσι· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι ὧδε λέγουσι.
Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον γυναῖκα,
εὐοῦσαν μὲν Παρίην γένος, οὖνομα δὲ οἱ εἶναι Τιμοῦν· εἶναι δὲ
ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. Ταύτην δὲ ἐλθοῦσαν ἐς ὄψιν Μιλ-
τιάδεω, συμβουλευσαί οἱ, εἰ περὶ πολλοῦ ποιέεται Πάρον
ἐλεῖν, τὰ ἂν αὐτῇ ὑποθῇται, ταῦτα ποιέειν. Μετὰ δὲ, τὴν
μὲν ὑποθέσθαι· τὸν δὲ, ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν πρὸ
τῆς πόλιος ἐόντα, τὸ ἔρκος θεσμοφόρου Δήμητρος ὑπερθορέειν,
οὐ δυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι· ὑπερθορόντα δὲ, ἰέναι ἐπὶ
τὸ μέγαρον, ὅτιδῃ ποιήσοντα ἐντὸς, εἴτε κινήσοντά τι τῶν

ἀκινήτων, εἴτε ὁτιδήποτε πρήζοντα· πρὸς τῇσι θύρῃσι τε γενέσθαι, καὶ πρόκ' αὐτὸν φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἔσθαι· καταθρόσκοντα δὲ τὴν αἵμασιν, τὸν μηρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσπταῖσαι λέγουσι.

135. Μιλτιάδης μὲν νυν φλαύρως ἔχων, ἀπέπλεε ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων, οὔτε Πάρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας τε ἕξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας, καὶ δηϊώσας τὴν νῆσον. Παριοὶ δὲ πυθόμενοι, ὡς ἡ ὑποζάκορος τῶν θεῶν Τιμῶ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, βουλόμενοί μιν ἀντὶ τουτέων τιμωρήσασθαι, θεοπόρους πέμπουσι εἰς Δελφοὺς, ὡς σφέας ἡσυχίῃ τῆς πολιορκίης ἔσχε. Ἐπεμπον δὲ ἐπειρησομένους, εἰ καταχρήσονται τὴν ὑποζάκορον τῶν θεῶν, ὡς ἐξηγησαμένην τοῖσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος ἄλωσιν, καὶ τὰ ἐς ἔρσενά γόνον ἀρρήτητα ἱρὰ ἐκφύνασαν Μιλτιάδῃ. Ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα, οὐ Τιμῶν εἶναι τὴν αἰτίαν τουτέων, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα τελευτᾶν μὴ εὖ, φανῆναί οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα. Παριοὶσι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε.

136. Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονοστήσαντα ἔσχον ἐν σώματι, οἳ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα Εἰάνθιππος ὁ Ἀρίφρωνος, δὲ θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν. Μιλτιάδης δὲ, αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπολογέετο, ἦν γὰρ ἀδύνατος, ὥστε σηπομένου τοῦ μηροῦ· προκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ, ὑπεραπολογέοντο οἱ φίλοι, τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ τὴν Αἰήνου αἵρεσιν· ὡς ἐλὼν Αἰμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς, παρέδωκε Ἀθηναίοισι. Προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου αὐτῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαντος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίαν πεντήκοντα τάλαντοισι, Μιλτιάδης μὲν μετὰ ταῦτα, σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ καὶ σαπέντος, τελευτᾷ· τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ πάϊς αὐτοῦ Κίμων.

(ΤΟΜ. Γ'. Μ. Β'.)

3.

137. Αἱμνον δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὧδε ἔσχε. Πελασγοί, ἐπεὶ τε ἐκτὸς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελάθησαν, εἴτε ὦν δὴ δικαίως, εἴτε ἀδίκως, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἐκαταῖος μὲν ὁ Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως. Ἐπεὶ τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώραν, τὴν σφίσι ὑπὸ τὸν Ἰμνησσὸν ἐοῦσαν ἔδοσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένου· ταύτην ὡς ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εἶ, τὴν πρότερον εἶναι κακὴν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόνον τε καὶ ἥμερον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς οὐδεμίαν ἄλλην πρόφασιν προῖσχομένους τοὺς Ἀθηναίους. Ὡς δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι. Κατοικημένους γὰρ τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ τῷ Ἰμνησσῷ, ἐνθεῦτεν ὀρμεωμένους, ἀδικεῖν τάδε. Φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ τὰς σφετέρας θυγατέρας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον· οὐ γὰρ εἶναι τοῦτον τὸν χρόνον σφίσι κω, οὐδὲ τοῖσι ἄλλοις Ἕλλησι οἰκέτας. Ὅπως δὲ ἔλθοιεν αὐται, τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλιγωρίας βιάσθαι σφας· καὶ ταῦτα μέντοι σφίσι οὐκ ἀποχρᾶν ποιεῖν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπιβουλεύοντας ἐπιχειρήσειν, ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι. Ἐωῦτοὺς δὲ γενέσθαι τοσοῦτο ἐκείνων ἀνδρας ἀμείνονας, ὅσῳ παρὲν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγοὺς, ἐπεὶ σφας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐβελῆσαι, ἀλλὰ σφι προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξίεναι. Τοὺς δὲ, οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας, ἄλλα τε σχεῖν χωρία, καὶ δὴ καὶ Αἱμνον.

138. Ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἐκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. Οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι, Αἱμνον τότε νεμόμενοι, καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, εἶ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὁρτὰς, πεντηκοντέρους στησάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρῶνι ἀγούσας ὁρτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας. Ἐνθεῦτεν δὲ ἀρπάσαντες τουτέων πολλὰς, οἶχοντο ἀποπλέοντες· καὶ σφας ἐς Αἱμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς

εἶχον. Ὡς δὲ τέκνων αὐται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τῶν Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς παῖδας. Οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναικῶν παισὶ ᾗθελον, εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτέων ὑπ' ἐκείνων τινός, ἐδοήθεόν τε πάντες, καὶ ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίουν, καὶ πολλὸν ἐπεκράτεον. Μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ Πελασγοί, ἐωῦτοῖσι λόγους ἐδίδοσαν· καὶ σφίσι βουλευομένοισι, δεινὸν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ διαγινώσκοιεν σφίσι τε βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουριδιέων γυναικῶν τοὺς παῖδας, καὶ τουτέων αὐτίκα ἄρχειν πειρώατο, τί δὴ ἀνδρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι. Ἐνθαῦτα ἐδοξέσφι κτείνειν τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν· Ποιεῦσι δὴ ταῦτα· προσαπολλύουσι δὲ σφῶν καὶ τὰς μητέρας. Ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προτέρου τούτων, τὸ ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες, τοὺς ἅμα θόαντι ἄνδρας σφετέρους ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ σχέτλια ἔργα πάντα Λήμνια καλέεσθαι.

139. Ἀποκτείνاسι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς σφετέρους παῖδας τε καὶ γυναῖκας, οὔτε γῇ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ προτοῦ. Πιεζόμενοι δὲ λιμῷ τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον, λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. Ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας διδόναι ταύτας, τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. Ἡλθόν τε δὴ ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοί, καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο βουλόμενοι διδόναι παντός τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτανεῖῳ κλίνην στρώσαντες, ὡς εἶχον κάλλιστα, καὶ τράπεζαν ἐπιπλήν ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς, τὴν χώρην σφίσι παραδιδόναι οὕτω ἔχουσιν. Οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες εἶπαν· «Ἐπεὶ ἂν βορρὴ ἀνέμῳ αὐτήμερόν νηὺς ἐξάνυσῃ ἐκ τῆς ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέραν, τότε παραδώσομεν» τοῦτο εἶπαν, ἐπιστάμενοι

τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου. 140. Τότε μὲν τοιαῦτα. Ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τουτέων, ὡς ἡ Χερσονήσος ἡ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησιέων ἀνέμων κατεστηκότων, νηὶ κατανύσας ἐξ Ἐλαιούντος τοῦ ἐν Χερσονήσῳ εἰς τὴν Λῆμνον, προηγόρευε ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον, τὸ οὐδαμᾶ ἧλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέεσθαι. Ἡφαιστιέες μὲν νυν ἐπείθοντο· Μυριναῖοι δὲ, οὐ συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσονήσον Ἀττικὴν, ἐπολιορκέοντο, εἰς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν. Οὕτω δὲ τὴν Λῆμνον ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

G.

*Βουλαι καὶ πράξεις τῶν Ἑλλήνων
πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας.—
Ἀθηρῶν ἄλωσις.*

(Ἡροδ. Ἡ. Κεφ. 49. κ. ἐξ.)

49. Ὡς δὲ εἰς τὴν Σαλαμῖνα ξυνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολιῶν, ἐβουλεύοντο, προθέντος Εὐρυβιάδew, γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον, ὅκου δοκεῖ ἐπιτηδεώτατον εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοῖ χωρέων ἐγκρατέες εἰτί· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀφείτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων περὶ προετίθεε. Αἱ γινῶμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλειῆσται ξυνεξέπιπτον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχεῖν πρὸ τῆς Πελοποννήσου.

επιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε, ὥς ἦν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἑόντες, πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρὴ οὐδεμίᾳ ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ, ἐς τοὺς ἐωυτῶν ἐξοίσονται.

50. Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγόμενων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέσθαι. Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ἐξέζη, ἐμπρήσας Θεσπιδέων τὴν πόλιν, αὐτέων ἐκλειπύπτων ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὡσαύτως, ἦκετε ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδῆτου. Ἐνέπρησε δὲ Θεσπειάν τε καὶ Πλάταιαν, πυθόμενος Θηβαίων, ὅτι οὐκ ἐμῆδιζον.

51. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔνθεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἑτέροισι μήνεσι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιᾶδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι· καὶ αἰρέουσι ἔρημοι τὸ ἄστυ, καὶ τινες ολίγους εὐρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱερῷ ἑόντας, ταμίης τε τοῦ ἱεροῦ, καὶ πένητας ἀνθρώπους· οἱ φραζάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρησί τε καὶ ξύλοισι, ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόντας· ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείας βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα· πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον, τὸ ἡ Πυθίᾳ σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι· καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς νῆας.

52. Οἱ δὲ Πέρσαι ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντήιον τῆς ἀκροπόλεως ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρχίον πάγον, ἐπολιόρκειον τρόπον τοιόνδε· ὅπως στυπεῖον περὶ τοὺς οἴστους περιθέντες ἄφειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. Ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκούμενοι, ὅμως ἡμύνοντο, καὶ περ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι, καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότας· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδέων προσφερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνεδέκον-

το· ἀμυνόμενοι δὲ ἄλλα τε ἀντεμνηχανέοντο, καὶ δὴ καὶ, προσιδόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας, ὁλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὥστε Ἑρῆα ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφας εἰεῖν.

53. Χρόνῳ δὲ ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσοδος τοῖσι βαρβάροισι· ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. Ἐμπροσθεν ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὀπισθεν δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' ἂν ἤλπισε, μὴ κατέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίῃ ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίτοι περ ἀποκρήμνου ὄντος τοῦ χώρου. Ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἐρρίπτεον ἐωῦτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. Τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας ἐφόνευσαν· ἐπεὶ δὲ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱρὸν συλήσαντες, ἐνέπηρσαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

54. Σχῶν δὲ παντελῶς τὰς Ἀθήνας Ἑρῆης, ἀπέπεμψε ἐς Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα, Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. Ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ ζυγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἐωῦτ' ὃ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῆσαι τὰ ἱρὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν· εἴτε δὴ ὦν ὅψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιον οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρὸν. Οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

55. Τοῦ δὲ εἵνεκεν τουτέων ἐπεμνήσθην, φράσω. Ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ Ἑρεχθίδος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νῆος, ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσά ἐνι· τὰ λόγος παρ' Ἀθηναίων Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην, ἐρίσκοντας περὶ τῆς χώρας, μαρτύρια θέσθαι. Ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέ-

λαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος, Ἀθηναῖοι οἱ θύειν ὑπὸ βασιλῆος κελευόμενοι, ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρόν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. Οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

56. Οἱ δ' ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὥς σφι ἐξαγγέλη, ὥς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἐς τε τὰς νῆας ἐσέπιπτον, καὶ ἰστία ἀείρωντο ὡς ἀποθευσόμενοι· τοῖσι τε ὑπολειπομένοισι αὐτέων ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν. Νύξ τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐσέβαινον εἰς τὰς νῆας.

57. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆς ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νῆα, εἶρετο Μνησιφίλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὅ,τι σφι εἴη βεβουλευμένον. Πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ, ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν, καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε· « Οὗτοι ἄρα ἦν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, »
 » περὶ οὐδεμιᾶς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις. Κατὰ γὰρ πόλις
 » ἕκαστοι τρέφονται· καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν
 » δυνήσεται, οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασχε-
 » δασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπολέεται δὲ ἡ Ἑλλὰς ἀβουλήῃσι.
 » Ἀλλ' εἴτις ἐστὶ μηχανή, ἣθι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβου-
 » λευμένα, ἣν κως δύνῃ ἀναγνῶσαι Εὐρυβιάδεα μεταβουλεύ-
 » σασθαι, ὥστε αὐτοῦ μενέειν. »

58. Κάρτα δὴ τῷ Θεμιστοκλεῖ ἤρесе ἡ ὑποθήκη· καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψόμενος, ἥτε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν Εὐρυβιάδεω. Ἀπικόμενος δὲ, ἔφη θέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα ξυμμίξαι. Ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νῆα ἐκέλευε ἐσθάντα λέγειν, εἴ τι θέλει. Ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς παριζόμενος οἱ καταλέγει κεινὰ τε πάντα, τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου, ἐωῦτοῦ ποιούμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς· ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρητίζων ἐκ τε τῆς νηὸς ἐκβῆναι, ξυλλέξαι τε τοὺς στρατηγοὺς ἐς τὸ ξυνέδριον.

59. ὥς δὲ ἄρα ξυνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα ξυνήγαγε τοὺς στρατηγούς, πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα δεόμενος. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε· « ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσιν οἱ προεξ- » ανιστάμενοι ῥαπίζονται. » Ὁ δὲ, ἀπολυόμενος, ἔφη· « Οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεύονται. »

60. Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο. Πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων, ὥς ἐπεὶν ἀπαίρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρήσονται· παρεόντων γὰρ τῶν ξυμμάχων, οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορεῖν. Ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἶχετο, λέγων τάδε· « Ἐν σοὶ νῦν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἣν ἐμοὶ πείθη » ναυμαχίην αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ πειθόμενος τούτων » τοῖσι λέγουσι, ἀναζεύξης πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. Ἀντίθες » γὰρ ἐκάτερον, ἀκούσας. Πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ ξυμβάλλον, ἐν » πελάγει ἀναπειπταμένῳ ναυμαχήσεις, ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν » ξύμφορόν ἐστι, νῆας ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσ- » σονας· τοῦτο δὲ, ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ » Αἴγιναν, ἣν περ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. Ἄρα γὰρ τῷ » ναυτικῷ στρατῷ αὐτέων ἔψεται καὶ ὁ πεζὸς στρατός. Καὶ » οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, κινδυνεύ- » σεις δὲ ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἦν δὲ τὰ ἐγὼ λέγω ποιήσης, » τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστά εὐρήσεις. Πρῶτα μὲν ἐν στεινῷ » ξυμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγησι πρὸς πολλὰς, ἦν τὰ οἰκότα » ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνει, πολλὸν κρατήσομεν. Τὸ γὰρ ἐν » στεινῷ ναυμαχεῖν, πρὸς ἡμέων ἐστὶ· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς » ἐκείνων. Αὐτὶς δὲ Σαλαμίς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκ- » κειται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. Καὶ μὴν καὶ τότε ἐν αὐτοῖσι » ἔνεστι, τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων, » προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ· οὐδέ

» σφεας, εἴπερ εὖ φρονέεις, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. Ἦν
 » δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ νικήσωμεν τῆσι
 » νηυσὶ, οὔτε ἡμῖν ἐς τὴν Ἰσθμὸν παρέσονται οἱ βάρβαροι,
 » οὔτε προβήσονται ἐκαστέρῳ τῆς Ἀττικῆς, ἀπίαςί τε οὐδενὶ
 » κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερδανέομεν περιεῶσι, καὶ Αἰγίνη
 » καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν
 » κατύπερθε γενέσθαι. Οἰκότα μὲν νυν βουλευομένοισι ἀν-
 » θρώποισι, ὡς τοσπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότα βου-
 » λευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχωρέειν πρὸς τὰς
 » ἀνθρωπότηας γνώμας.»

61. Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέους, αὖτις ὁ Κορίνθιος Ἀδεύμαντος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων τῷ μὴ ἔστι πατρίς, καὶ Εὐρυβιάδεα οὐκ ἔων ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρὶ· πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλῆα παρεχόμενον, οὕτω ἐκέλευε γνώμας ζυμβάλλεσθαι. Ταῦτα δὲ οἱ προσέφερε, ὅτι ἡλώχεσάν τε καὶ κατεῖχοντο αἱ Ἀθῆναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς καϊνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλὰ τε καὶ κακὰ ἔλεγε· ἐωϋτοῖσί τε ἐδήλου λόγῳ, ὡς εἴη καὶ πόλιν καὶ γῆ μέζων ἥπερ κείνοισι, ἔς τ' ἂν διηκόσαι νῆες σφι ἔωσι πεπληρωμέναι· οὐδαμῶς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι.

62. Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ, διέβαινε ἐς Εὐρυβιάδεα, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· « Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ, καὶ μέ-
 » νων ἔσσει ἀνὴρ ἀγαθός· — εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλ-
 » λάδα. Τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νῆες. Ἀλλ'
 » ἐμοὶ πείθεο. Εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν
 » ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας, κορμιούμεθα ἐς Σίριν τὴν ἐν
 » Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρα τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια
 » λέγει, ὑπ' ἡμέων αὐτὴν δέειν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ, ζυμμά-
 » χων τοιῶνδε μουνωθέντες, μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.»

63. Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλῆς λέγοντος, ἀνεδιδάσκειτο Εὐρυβιάδης. Δοκεῖν γέ μοι, ἀρρώδηςας μάλιστα τοὺς Ἀθη-

ναίους ἀνεδιδάσκετο, μή σφεας ἀπολίπωσι, ἣν πρὸς τὸν Ἰσθμόν ἀνάγῃ τὰς νῆας. Ἀπολιπόντων γὰρ Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί. Ταύτην δὲ αἰρέσεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχεῖν.

64. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυδιδάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρσκευάζοντο ὡς ναυμαχῆσοντες. Ἡμέρῃ δὲ ἐγίνετο, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσῃ. Ἐδοξε δέ σφι εὐξασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας ξυμμάχους. Ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίηον ταῦτα. Εὐξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμόνα ἐπικαλέοντο· ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νῆα ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν.

Z.

Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.

(Ἡρόδ. Η. Κεφ. 84. κ. ἐξ.)

84. Ἀναγομένοισι δὲ τοῖσι Ἕλλησι αὐτίκα ἐπικέατο οἱ βάρβαροι. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς νῆας· Ἀμεινίης δὲ Παλληγεὺς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξαναχθεὶς νηὶ ἐμβάλλει. Συμπλακείσης δὲ τῆς νηὸς, καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες ξυνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι γενέσθαι τῆς ναυμαχίης τὴν ἀρχήν. Αἰγινῆται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἀρξασαν. Λέγεται δὲ καὶ τάδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη· φανείσαν δὲ δια-

κελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων, ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε· « Ὁ δαιμόνιοι, μέχρι » κόσου ἔτι πρῶμην ἀνακρούεσθε; »

85. Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες· οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἐσπέρης κέρας· κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες· οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα. Ἐθελοκάκεον μέντοι αὐτέων, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέους ἐντολάς, ὀλίγοι, οἱ δὲ πλεῖνες οὐ. ἔχω μὲν νυν συχῶν οὐνόματα τριηράρχων καταλέξαι, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἐλόντων· χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν Θεομήτορός τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος, καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαρμίων ἀμφοτέρων· τοῦ δὲ εἵνεκα μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήτωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε, καταστησάντων τῶν Περσέων· Φύλακος δὲ εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη, καὶ χώρα οἱ ἐδωρήθη πολλή. Οἱ δ' εὐεργέται τοῦ βασιλῆος ὀροσάγγαι καλέονται Περσιστί. Περὶ μὲν νυν τούτους οὕτω εἶχε.

86. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νηῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραίζετο, αἱ μὲν, ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ δὲ, ὑπὸ Αἰγινήτων. Ἄτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχούντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὐ τεταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόφ ποιούντων οὐδὲν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι ζυνοῖσθαι, οἷον περ ἀπέβη. Καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῶ ἀμείνονες αὐτοὶ ἐωϋτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ, πᾶς τις προθυμώμενος καὶ δαιμαίνων ἐεόρξην· ἐδόκεε τε ἕκαστος ἐωϋτὸν θεήσασθαι βασιλῆα.

87. Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους οὐκ ἔχω μετεξετέρους εἶπαι ἀτρεκέως, ὥς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἡγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλῆϊ. Ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπῆκετο τὰ βασιλῆος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ

ἡ νηὺς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νηὸς Ἀττικῆς· καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν, ἔμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι νῆες φίλικαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγγανε ἐοῦσα, ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ ξυνήνευκε ποιησάση. Διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ φιλή, ἀνδρῶν τε Καλυνδέων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλῆος Δαμασιθύμου. Εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγγόνες, ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἶπαι, οὔτε εἰ ἐκ προνοίας αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ ξυνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηὺς. ὧς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη, διπλᾶ ἐωῦτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. Ὅ,τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νηὸς τριήραρχος, ὡς εἶδε μιν ἐμβάλλουσαν νηὶ ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶναι, ἡ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο. 88. Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ ξυνήνευκε γενέσθαι, διαφυγεῖν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ, ξυνέβη ὥστε κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ τουτέων αὐτὴν μάλιστα εὐδοκιμῆσαι παρὰ ξέρῃ. Λέγεται γὰρ, βασιλῆα θεούμενον, μαθεῖν τὴν νῆα ἐμβалоῦσαν· καὶ δὴ τινα εἶπαι τῶν παρεόντων· « Δέσποτα, » ὅρῃς Ἀρτεμισίην, ὡς εὖ ἀγωνίζεται, καὶ νῆα τῶν πολεμίων » κατέδυσε ; » Καὶ τὸν ἐπειρεσθαι, εἰ ἀληθῶς ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον· καὶ τοὺς φάναι, σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπισταμένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἡπιστάεσθαι εἶναι πολεμίων. Τὰ τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ ξυνήνευκε ἐς εὐτυχίην γινόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νηὸς μηδὲνα ἀποσωθέντα κατήγαγον γενέσθαι. Ξέρῃην δὲ εἶπαι λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα· « Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες· » αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες. » Ταῦτα μὲν Ξέρῃην φασὶ εἶπαι.

89. Ἐν δὲ τῷ πόντῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρῃω ἐὼν ἀδελφεός, ἀπὸ δὲ ἄλλοι

πολλοί τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων, καὶ τῶν ἄλλων ζυμμάχων ὀλίγοι δέ τινες καὶ Ἑλλήνων. Ἄτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. Τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπεὶ δὲ κί πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο. Οἱ γὰρ ὅπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῇσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι, ὥς ἀποδαξόμενός τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βασιλεῖ, τῇσι σφειτέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι περιέπιπτον.

90. Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. Τῶν τινὲς Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθάρεατο, ἐλθόντες παρὰ βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὥς δι' ἐκείνους ἀπολοῖατο αἱ νῆες, ὥς προδόντων. Εὐνήνηκε ὧν οὕτω, ὥστε Ἴωνων τε τοὺς στρατηγούς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν. ἔτι τούτέων ταῦτα λεγόντων, ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηκικῇ νηὺς. Ἡ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιπερομένη Αἰγιναίῃ νηὺς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηκικῶν τὴν νῆα. Ἄτε δὴ ἐόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρηκῆες, τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νηὸς βάλλοντες ἀπήραξαν, καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. Ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἔρρύσατο. Ὡς γὰρ εἶδὲ σφας Εἰρῆης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοίνικας, οἳ αὖτε ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος· καὶ σφρων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμῆναι, ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι, τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. Ὅπως γάρ τινα ἴδοι Εἰρῆης τῶν ἐωῦτοῦ ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ οὐρεῖ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλεῖται Αἰγάλεως, ἀνεπυθάνετο τὸν ποιήσαντα· καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν. Πρὸς δέ ἔτι καὶ προσεδάλετο φί-

λος ἐὼν Ἀριαράμνης, ἀνὴρ Πέρσης, παρεὼν τούτου τοῦ Φοινικῆτος πάθεος.

91. Οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο. Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων, καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. Οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεραῖζον τὰς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νηῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλωρούσας ὅκως δὲ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας.

93. Οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νῆες περιεγέροντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν. Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος, καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς, ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. Εἰ μὲν νυν ἔμαθε, ὅτι ἐν ταύτῃ πλῶει ἡ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἰλέ μιν, ἢ καὶ αὐτὸς ἦλω. Τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρακεκέλευστο· πρὸς δὲ, καὶ ἀέθλον ἔκειτο μύρια δραχμαὶ, ὃς ἂν μιν ζώην ἔλῃ· δεινὸν γάρ τι ἐποιεῦντο, γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. Αὕτη μὲν δὴ, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε. Ἔσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νῆες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ. 94. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι Ἀθηναῖοι, αὐτίκα κατ' ἀρχάς, ὡς ξυννέμισγον αἱ νῆες, ἐκπλεγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα, τὰ ιστία ἀειράμενον, οἴχεσθαι φεύγοντα· ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα φεύγουσαν, ὡσαύτως οἴχεσθαι. Ὡς δὲ ἄρ' αὖ φεύγοντας γίνεσθαι τῆς Σαλαμινίης κατὰ τὸ ἱρὸν Ἀθηναίης Σκιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θεῇ πομπῇ· τὸν οὔτε πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδῶσι προσφέρεσθαι τοῖσι Κορινθίοισι. Τῇδε δὲ ξυμβάλλονται εἶναι θεῖον τὸ πρῆγμα. Ὡς γὰρ ἀγγοῦ γενέσθαι τῶν νηῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος, λέγειν

τάδε· « Ἀδείμαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς ναῦς, ἐς φυγὴν
 » ὥρμησαι καταπροδοὺς τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι,
 » ὅσον αὐτοὶ ἡρῶντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν. » Ταῦτα λε-
 γόντων, ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτὶς τὰδε λέγειν,
 ὥς αὐτοὶ οἰοίτε εἶεν ἀγόμενοι ὄμηροι ἀποθνήσκειν, ἣν μὴ νι-
 κῶντες φαίνονται οἱ Ἕλληνες. Οὕτω δὲ ἀποστρέψαντα τὴν
 νῆα, αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ' ἐξεργασμένοις ἐλθεῖν ἐς τὸ
 στρατόπεδον. Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων.
 Οὐ μέντοι αὐτοὶ γε Κορίνθιοι ὁμολογέουσι, ἀλλ' ἐν πρώτοις
 σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίης νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρεῖ
 δέ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς.

95. Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ
 ὀλίγω τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς ἀρίστου,
 οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τά-
 δε ἐποίησε. Παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλιτῶν, οἱ παρατετά-
 χατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρας, γένος ἐόντες
 Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἱ τοὺς
 Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νητῖδι ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας.

96. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχία διελέλυτο, κατειρύσαντες ἐς τὴν
 Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι
 ἐόντα, ἐτοῖμοι ἔταν ἐς ἄλλην ναυμαχίην ἐλπίζοντες τῇσι
 περιούσῃσι νηυσὶ ἔτι χρήσεσθαι βασιλῆα. Τῶν δὲ ναυηγίων
 πολλὰ ὑπολαβὼν ὁ ἄνεμος ζέφυρος, ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν
 ἡῖονα τὴν καλεομένην Κωλιάδα· ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρη-
 σμόν, τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης
 εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια
 τὰ ταύτῃ ἐξενειχθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τουτέων ἐν χρησμοῖ, Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ,
τὸ ἐλελήθεε πάντας τοὺς Ἕλληνας,

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρύξουσι.

Τοῦτο δὲ ἐμελλε ἀπελάσαντος βασιλῆος ἔσεσθαι.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ

τὸ πρῶτον.

Εἰ μὲν μοί τις ἐδόκεε τῶν πρότερον συγγραψάντων περὶ
διαίτης ἀνθρωπίνης τῆς πρὸς ὑγίην, ὀρθῶς ἐγνωκῶς συγγε-
γραφέναι πάντα διὰ παντός, ὁκόσα δυνατὸν ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ
περιληφθῆναι, ἱκανῶς ἂν εἶχέ μοι ἄλλων ἐκπονησάντων γινώ-
ναι ὀρθῶς ἔχοντα, καὶ τούτοις χρέεσθαι, καθότι ἕκαστον αὐ-
τῶν ἐδόκεε χρήσιμον εἶναι. Νῦν δὲ πολλοὶ μὲν ἤδη ξυνέ-
γραψαν, οὐδεὶς δὲ ἐγὼ ὀρθῶς, καθότι ἂν αὐτοῖς συγγραπτέον.
Ἄλλοι δὲ ἄλλο ἐπέτυχον· τὸ δὲ ὅλον, οὐδεὶς κω τῶν πρό-
τερον. Μεμφθῆναι μὲν οὖν οὐδενὶ αὐτῶν ἀξίον ἐστίν, εἰ μὴ
ἐδυνήθησαν ἐξερεῖν· ἐπαινέσαι δὲ μάλλον πάντας, ὅτι ἐπεχει-
ρήσαντο ζητῆσαι. Ἐλέγχειν μὲν οὖν τὰ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα, οὐ
παρεσκεύασμαι· προσομολογέειν δὲ τοῖς ἱκανῶς ἐγνωσμένοις,
διανενόημαί. Ὅκόσα μὲν οὖν ὀρθῶς ὑπὸ τῶν πρότερον εἴρηται,
οὐχ οἷόν τε ἄλλως κω ἐμὲ συγγράψαντα, ὀρθῶς συγγράψαι·
ὁκόσα δὲ μὴ ὀρθῶς εἰρήκασιν, ἐλέγχων μὲν ταῦτα, διότι οὐχ

οὕτως ἔχει, οὐδὲν περανῶ· ἐξηγούμενος δέ καθότι αὐτῶν μοι δοκέει ἕκαστον ὀρθῶς ἔχειν, δηλῶσαι βούλομαι. Διὰ τοῦτο δὲ τὸν λόγον τοῦτον προκατατίθεμαι, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὁκόταν τινὸς προτέρου ἀκούσωσι περὶ τινος ἐξηγευμένου, οὐκ ἀποδέχονται τὸν ὕστερον περὶ τούτων διαλεγόμενον, οὐ γινώσκοντες, ὅτι τῆς αὐτῆς διανοίας ἐστὶ γινῶναι τὰ ὀρθῶς εἰρημένα, [καὶ τὰ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα δηλῶσαι.] Ἐγὼ γοῦν, ὥσπερ εἶπον, τοῖσι μὲν ὀρθῶς εἰρημένοισι προσομολογήσω· τὰ δὲ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα καὶ ἐγνωσμένα δηλώσω, ὁκοῖά τινα ἐστίν. Ὅκοσα δὲ μὴδὲ ἐπεχείρησε μὴδεὶς τῶν πρότερον δηλῶσαι, ἐγὼ ἐπιδείξω καὶ ταῦτα ὁκοῖά ἐστι.

1. Φημί δὲ δεῖν τὸν μέλλοντα ὀρθῶς συγγράφειν περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης, πρῶτον μὲν παντὸς φύσιν ἀνθρώπου γινῶναι καὶ διαγινῶναι· γινῶναι μὲν, ἀπὸ τίνων ζυνέστηκεν ἐξ ἀρχῆς· διαγινῶναι δὲ, ὑπὸ τίνων μερῶν κέκερται. Εἰ μὴ γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς ζύστασιν ἐπιγινώσεται, καὶ τὸ ἐπικρατέον ἐν τῷ σώματι, οὐχ οἷός τ' ἂν εἴη τὰ συμφέροντα τῷ ἀνθρώπῳ προσεγεγεῖν. Ταῦτα μὲν οὖν χρὴ γινώσκειν τὸν συγγράφοντα· μετὰ δὲ ταῦτα σίτων καὶ ποτῶν ἀπάντων, οἷσι διαιτῶμεθα, δύναμιν ἥν τινα ἕκαστα ἔχει, καὶ τὴν κατὰ φύσιν καὶ τὴν δι' ἀνάγκην, καὶ τέχνην ἀνθρωπινήν. Δεῖ γὰρ ἐπίστασθαι τῶν τε ἰσχυρῶν φύσει ὡς χρὴ τὴν δύναμιν ἀφαιρέσθαι· τοῖσι δὲ ἀσθενέσι, ὅπως χρὴ ἰσχὺν προστιθέναι διὰ τέχνης, ὅκου ἂν ὁ καιρὸς ἐκάστων παραγένηται· γινόντι δὲ τὰ εἰρημένα οὐκ αὐτάρκει· ἢ θεραπείῃ τοῦ ἀνθρώπου· διότι οὐ δύναται ἐσθίειν ἀνθρώπος ὑγιαίνειν, ἢ μὴ καὶ πονέη.

2. Ὑπεναντίας μὲν γὰρ ἀλλήλοισι ἔχει τὰς δυνάμεις, σίτα καὶ πόνοι. Συμφέρονται δὲ ὡς ἀλλήλα ἀλλήλοισι πρὸς ὑγείην. Πόνοι μὲν γὰρ πεφύκασιν ἀναλῶσαι τὰ ὑπάρχοντα· σίτις δὲ καὶ ποτὰ ἐκπληρῶσαι τὰ κενωθέντα. Δεῖ δὲ, ὡς ἔοικε, τῶν πόνων διαγινώσκειν τὴν δύναμιν, καὶ τῶν κατὰ φύσιν, καὶ τῶν διὰ βίης γινομένων· καὶ τίνες αὐτῶν ἐς αὔξησιν παρα-
(ΤΟΜ. Γ'. Μ. Β'.)

σκευάζουσι σάρκας, καὶ τίνες ἐς ἔλλειψιν· καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὰς ζυμμετρίας τὰ τε μέτρα τῶν πόνων πρὸς τὸ πλῆθος τῶν σιτίων, καὶ τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὰς ἡλικίας τῶν σωμάτων, καὶ πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ πρὸς τὰς μεταβολὰς τῶν πνευμάτων, καὶ πρὸς τὰς θέσεις τῶν χωρίων ἐν ἷσι διαιτέονται, πρὸς τε τὴν κατὰστασιν τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἄστρον τε ἐπιτολὰς καὶ δύσιας γινώσκειν δεῖ, ὅπως ἐπίσπῃται τὰς μεταβολὰς καὶ ὑπερβολὰς φυλάσσειν καὶ σίτων καὶ ποτῶν, καὶ πνευμάτων, καὶ τοῦ ὅλου κόσμου, ἐξ ὧν περ αἱ νοῦσοι τοῖσι ἀνθρώποισι φύονται.

3. Ταῦτα δὲ πάντα διαγνόντι, οὕκω αὐταρκες τὸ εὐρημά ἐστιν. Ἦν μὲν γὰρ ἦν εὐρετὸν ἐπὶ τούτοις, πρὸς ἐκάστην φύσιν, σίτου μέτρον, καὶ πόνων ἀριθμὸς, μὴ ἔχων ὑπερβολὴν, μήτε ἐπὶ τὸ πλεόν μήτε ἐπὶ τὸ ἔλασσον, εὖροιτο ἂν ὑγίῃ τοῖσι ἀνθρώποισι ἀκριβῶς. Νῦν δὲ τὰ μὲν προειρημένα πάντα εὕρηται, ὁκοῖόν ἐστι· τοῦτο δὲ ἀδύνατον εὐρεῖν. Εἰ μὲν οὖν παρείη τις καὶ ὁρώη, γινώσκοι ἂν τὸν ἀνθρώπον, ἐκδύνοντά τε καὶ ἐν τοῖσι γυμνασίοις γυμναζόμενον, ὥστε φυλάσσειν ὑγιαίνοντα, τὰ μὲν ἀφαιρέων, τοῖσι δὲ προστιθείς· μὴ παρ-
όντι δὲ, ἀδύνατον ὑποτίθεσθαι ἐς ἀκριβείην σῖτα καὶ πόνους· ἐπεὶ, ὁκόσον γε δυνατόν εὐρεῖν, ἐμοὶ ἤδη εἴρηται. Ἀλλὰ γὰρ εἰ καὶ πάνυ σμικρὸν ἐνδεέστερα τῶν ἐτέρων γίνοιτο ἂν, ἐν πολ-
λῷ χρόνῳ ἀνάγκη κρατηθῆναι τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς ὑπερβολῆς, καὶ ἐς νοῦσον ἀφικέσθαι· τοῖσι μὲν οὖν ἄλλοις μέχρι τούτου ἐπικεχειρήται ζητηθῆναι· εἴρηται δὲ οὐδὲ ταῦτα. Ἐμοὶ δὲ ταῦτα ἐξεύρηται, πρὸ τοῦ κάμνειν τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς, ἐφ' ὁκότερον ἂν γένηται, προδιάγνωσις· οὐ γὰρ εὐθέως αἱ νοῦσοι τοῖσι ἀνθρώποις προσγίνονται, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ξυλλεγόμενα, ἀθρόως ἐκφαίνονται. Πρὶν οὖν κρατέεσθαι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ὑγιὲς ὑπὸ τοῦ νοσηροῦ, ἀπάσχουσιν ἐξεύ-
ρηταί μοι, καὶ ὅπως χρὴ ταῦτα καθιστάναι ἐς τὴν ὑγίαν.

τούτου δὲ προσγενομένου πρὸς τοῖσι γυμνασμένοισι, τελέσσεται τὸ ἐπιχείρημα τῶν διανοημάτων.

4. Εὐνίσταται μὲν οὖν τὰ ζῶα, τὰ τε ἄλλα πάντα, καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ δυοῖν, διαφοροῖν μὲν τὴν δύναμιν, ξυμφοροῖν δὲ τὴν χρῆσιν· πυρὸς λέγω καὶ ὕδατος. Ταῦτα δὲ ξυναμφοτέρα αὐτάρκεα ἐστὶ τοῖσι τε ἄλλοισι πᾶσι, καὶ ἀλλήλοισιν· ἐκάτερον δὲ χωρὶς, οὔτε αὐτὸ ἐωϋτῷ, οὔτε ἄλλῳ οὐδενί. Τὴν μὲν οὖν δύναμιν αὐτῶν ἐκάτερον ἔχει τοιήδε. Τὸ μὲν γὰρ πῦρ δύναται πάντα διὰ παντὸς κινῆσαι· τὸ δὲ ὕδωρ, πάντα διὰ παντὸς θρέψαι. Ἐν μέρει δὲ ἐκάτερον κρατεῖ καὶ κρατέσθαι, ἔς τε τὸ μῆκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον, ὡς ἀνυστόν. Οὐδέτερον γὰρ κρατῆσαι παντελῶς δύναται, διὰ τούδε· τὸ μὲν πῦρ ἐπεξὶδὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ ὕδατος, ἐπιλείπει ἢ τροφή· ἀποτρέπεται οὖν ὁκόθεν μέλλει τρέφεσθαι· τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεξὶδὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ πυρὸς, ἐπιλείπει ἢ κίνησις. Ἰσταται οὖν ἐν τούτῳ ὁκόταν δὲ στή, οὐκ ἔτι ἐγκρατές ἐστίν, ἀλλὰ δὴ τῷ ἐμπίπτοντι πυρὶ ἐς τὴν τροφήν καταναλίσκεται. Οὐδέτερον δὲ διὰ ταῦτα δύναται κρατῆσαι παντελῶς. Εἶδὲ κοτε κρατηθεῖν καὶ ὁκότερον, οὐδὲν ἂν εἴη τῶν νῦν ἐόντων ὥσπερ ἔχει νῦν· οὕτω δὲ ἐχόντων αἰεὶ, ἔσται τὰ αὐτά, καὶ οὐδέτερα, καὶ οὐδὲ ἅμα ἐπιλείψει. Τὸ μὲν οὖν πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, ὥσπερ εἴρηται μοι, αὐτάρκεα ἐστὶ πᾶσι διὰ παντὸς ἐς τὸ μῆκιστον, καὶ τοῦλάχιστον ὡσαύτως.

5. Τούτων δὲ προσκέσται ἐκατέρῳ τάδε. Τῷ μὲν πυρὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ξηρόν· τῷ δὲ ὕδατι τὸ ψυχρόν καὶ τὸ ὑγρόν· ἔχει δὲ ἀπ' ἀλλήλων, τὸ μὲν πῦρ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τὸ ὑγρόν· ἔνι γὰρ ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὑγρότης· τὸ δὲ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ξηρόν· ἔνι γὰρ ἐν ὕδατι ἀπὸ τοῦ πυρὸς ξηρόν. Οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων, εἰς πολλὰς καὶ παντοδαπὰς ιδέας ἀποκρίνονται ἀπ' ἀλλήλων, καὶ σπερμάτων, καὶ ζώων, οὐδὲν ὁμοίων ἀλλήλοισι, οὔτε τὴν ὄψιν, οὔτε τὴν δύναμιν. Ἄτε

γὰρ οὐκοτε κατὰ τὸ αὐτὸ ἵσταμένων, ἀλλ' αἰεὶ ἀλλοιουμένων
 ἔπειτα ἀνόμοια ἐξ ἀνάγκης γίνεται, καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀπο-
 κρινόμενα ἀπόλλυται μὲν [γὰρ] οὐδὲν ἀπάντων χρημάτων,
 οὐδὲ γίνεται, ὅτι μὴ καὶ πρόσθεν ἦν· ζυμισγόμενα δὲ καὶ
 διακρινόμενα ἀλλοιοῦται· νομίζεται δὲ παρὰ τῶν ἀνθρώπων,
 τὸ μὲν ἐξ ἄδου ἐς φῶς αὐξηθὲν, γενέσθαι· τὸ δὲ ἐκ τοῦ φάεος
 ἐς ἄδην μειωθὲν, ἀπολέσθαι. Ὀφθαλμοῖσι δὲ δεῖ πιστεῦεσθαι
 μᾶλλον, ἢ γνώμῃσι· ἐγὼ δὲ τάδε γνώμῃ ἐξηγέομαι. Ζῶα
 γὰρ κίκεῖνα καὶ τάδε· καὶ οὔτε τὸ ζῶον ἀποθανεῖν οἶόν τε
 μὴ μετὰ πάντων· καὶ γὰρ ἀποθανεῖται· οὔτε τὸ μὴ ὂν γενέ-
 σθαι, μὴ ὄντος ὅθεν παραγενήσεται· ἀλλ' αὖξεται πάντα καὶ
 μειοῦται ἐς τὸ μῆκιστον καὶ ἐς τὸ ἐλάχιστον τῶν γε ду-
 νατῶν.

6. Ὅτι δ' ἂν διαλέγωμαι [τὸ] γενέσθαι, καὶ τὸ ἀπολέσθαι,
 τῶν πολλῶν εἵνεκεν ἐρμηνεύω. Ταῦτα δὲ καὶ ζυμμίγεσθαι
 καὶ διακρίνεσθαι δηλῶ· ἔχει δὲ ὧδε. Γενέσθαι καὶ ἀπολέσθαι,
 τῷτῷ. Ζυμμιγῆναι καὶ διακριθῆναι, τῷτῷ. Γενέσθαι, ζυμ-
 μιγῆναι, τῷτῷ. Ἀπολέσθαι, μειωθῆναι, διακριθῆναι, τῷτῷ.
 Ἐκαστον πρὸς πάντα, καὶ πάντα πρὸς ἕκαστον, τῷτῷ. Ὁ
 νόμος γὰρ τῇ φύσει περὶ τούτων ἐναντίος. Χωρὶς δὲ πάντα
 καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ἄνω καὶ κάτω ἀμειβόμενα. Ἡμέρη
 καὶ εὐφρόνη ἐπὶ τὸ μῆκιστον καὶ ἐλάχιστον. Ὡς καὶ τῇ σε-
 λήνῃ, τὸ μῆκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον. Πυρὸς ἔφοδος καὶ ὕδα-
 τος. Ἥλιος ἐπὶ τὸ μακρότατον καὶ βραχύτατον. Πάλιν ταῦτα,
 καὶ οὐ ταῦτα. Φάος ζηνί, σκότος ἄδῃ· φάος ἄδῃ, σκότος
 ζηνί. Φοιτᾷ καὶ μετακινεῖται, κεῖνα ὧδε, καὶ τάδε κεῖσε,
 πάσῃν ὥρῃν, διαπρησσόμενα κεῖνά τε τὰ τῶνδε· τὰ δὲ ταῦ-
 τα, κεῖνων· καὶ θ' ἂ μὲν πρήσσουσιν, οὐκ οἶδασιν· ἂ δὲ πρήσσου-
 σι, δοκέουσιν εἰδέναι· καὶ θ' ἂ μὲν ὀρώσιν, οὐ γινώσκουσιν·
 ἀλλ' ὁμῶς αὐτοῖσι πάντα γίνεται δι' ἀνάγκην θεῖην, καὶ ἂ
 βούλονται, καὶ ἂ μὴ βούλονται. Φοιτεόντων δὲ ἐκείνων ὧδε, καὶ

τῶνδε κεῖσε, συμμिशγόμενων τε πρὸς ἄλληλα, τὴν πεπωμένην μοίρην ἕκαστον ἐκπληροῖ, καὶ ἐπὶ τὸ μέζον, καὶ ἐπὶ τὸ μείον.

7. Φθορὴ δὲ πασιν ἀπ' ἀλλήλων, τῷ μέζονι ἀπὸ τοῦ μείονος, καὶ τῷ μείονι ἀπὸ τοῦ μέζονος. Αὐξάνεται καὶ τὸ μέζον ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος· τὰ δ' ἄλλα πάντα, καὶ ψυχὴ ἀνθρώπου, καὶ σῶμα, ὁκοῖον ἢ ψυχῇ, διακοσμέεται. Ἐσέρπει δὲ ἐς ἄνθρωπον μέρεα μερέων, ὅλα ὅλων, ἔχοντα σύγκρησιν πυρὸς καὶ ὕδατος, τὰ μὲν ληψόμενα, τὰ δὲ δώσοντα· καὶ τὰ μὲν λαμβάνοντα, πλεῖον ποιεῖ· τὰ δὲ διδόντα, μείον. Πρίουσιν ἄνθρωποι ζύλον· ὁ μὲν ἔλκει, ὁ δὲ ὠθέει· τὸ δ' ὡὐτὸ τοῦτο ποιεοῦσι· μείον δὲ ποιέοντες, πλεῖον ποιέουσι. Τὸ δ' ὡὐτὸ καὶ φύσις ἀνθρώπων· τὸ μὲν ὠθέει, τὸ δὲ ἔλκει· τὸ μὲν δίδωσι, τὸ δὲ λαμβάνει· καὶ τῷ μὲν δίδωσι, τοῦδε λαμβάνει· καὶ τῷ μὲν δίδωσι τοσούτῳ πλεῖον, τοῦ δε λαμβάνει τοσούτῳ μείον. Χώρην δὲ ἕκαστον φυλάσσει τὴν ἐωῦτοῦ· καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τὸ μείον ἰόντα, διακρίνεται ἐς τὴν ἐλάσσονα χώρην· τὰ δὲ ἐπὶ τὸ μέζον πορευόμενα, συμμिशγόμενα ἐξαλλάσσει ἐς τὴν μέζω τάξιν. Τὰ δὲ ζεῖνα, μὴ ὁμότροπα, ὠθέεται ἐκ χώρας ἁλλοτρίης· ἐκάστῳ δὲ ψυχῇ, μέζῳ καὶ ἐλάσσῳ ἔχουσα, περιφοιτᾷ τὰ μόρια τὰ ἐωῦτῆς, οὐ προσθέσις οὐδὲ ἀφαιρέσις δεομένων τῶν μερέων, κατὰ δὲ αὐξήσιν καὶ μείωσιν τῶν ὑπαρχόντων δεομένη. Χώρην δὲ ἕκαστα διαπρήσσειται, ἐς ἣν τινα ἐσέλθῃ καὶ δέξῃται τὰ προσπίπτοντα· οὐ γὰρ δύναται τὸ μὴ ὁμότροπον ἐν τοῖσι ἀσυμφοροῖσι χωρίοις ἐμμένειν. Πλανᾷται μὲν γὰρ ἀγνοούμενα· συμμिशγόμενα δὲ ἀλλήλοισι, συγγινώσκειται. Προσίζει γὰρ τὸ ζύμορον τῷ ζυμόρῳ· τὸ δὲ ἀσύμορον, πολεμεῖ καὶ μάχεται, καὶ διαλλάσσει ἀπ' ἀλλήλων.

8. Διὰ τοῦτο ἀνθρώπου ψυχὴ ἐν ἀνθρώπῳ αὐξάνεται· ἐν ἄλλῳ δὲ οὐδενί· καὶ τῶν ἄλλων ζώων τῶν μεγάλων ὡσαύτως· ὁκόσα δὲ ἄλλως, ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ βίης ἀποκρίνεται. Περὶ

μὲν οὖν τῶν ἄλλων ζῶων, ἑάσω· περὶ δὲ ἀνθρώπου, δηλώσω. Ἐσέρπει δὲ ἐς ἄνθρωπον ψυχὴ, πυρὸς καὶ ὕδατος ζύγκρησιν ἔχουσα, μοῖρην σώματος ἀνθρώπου. Ταῦτα δὲ τὰ θήλεα καὶ ἄρσена, καὶ πολλὰ καὶ παντοῖα τρέφεται· τρέφεται δὲ καὶ αὖξεται διαίτῃ τῇ περὶ τὸν ἄνθρωπον· ἀνάγκη δὲ τὰ μέρεα ἔχειν πάντα τὰ εἰσόντα. Οὐ τινος γὰρ μὴ ἐνεῖη μοῖρην ἐξ ἀρχῆς, οὐκ ἂν αὖξηθείη, οὔτε πολλῆς ἐπιούσης τροφῆς οὔτε ὀλίγης· οὐ γὰρ ἔχει τὸ προσαυξόμενον· ἔχον δὲ πάντα αὖξεται ἐν χώρῃ τῇ ἐωυτοῦ ἕκαστον· τροφῆς δ' ἐπιούσης, ἀπὸ ὕδατος ξηροῦ, καὶ πυρὸς ὑγροῦ, τὰ μὲν εἴσω βιάζόμενα, τὰ δὲ ἔξω.

9. Ὡςπερ οἱ τέκτονες τὸ ξύλον πρίουσι, καὶ ὁ μὲν ἔλκει, ὁ δὲ ὠθέει, τῷτ' οὗτοι ποιοῦντες· κάτω δὲ πιέζων, τὸν ἄνω ἔλκει· οὐ γὰρ ἂν παραδέχοιτο κάτω ἰέναι. Ἦν δὲ βιάζωνται, παντὸς ἀμαρτήσονται. Τοιοῦτον τροφὴ ἀνθρώπου· τὸ μὲν ἔλκει, τὸ δὲ ὠθέει. Ἐσω δὲ βιάζόμενον, ἔξω ἔρπει. Ἦν δὲ βιῇται παρὰ καιρὸν, παντὸς ἀποτεύζεται. Χρόνον δὲ τοσοῦτον ἕκαστα τὴν αὐτὴν ἔχει τάξιν, ἄχρι μηκέτι δέχεται ἡ χώρα, μηδὲ τροφὴν ἱκανὴν ἔχῃ ἐς τὸ μῆκιστον τῶν ὑδάτων· ἔπειτ' ἐναμείβει ἐς τὴν ἔξω χώραν, θήλεα καὶ ἄρσена, τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ βίης καὶ ἀνάγκης διωκόμενα. Ὀκότερα δ' ἂν ἐμπλήσῃ τὴν πεπρωμένην μοῖρην, ταῦτα διακρίνεται πρῶτα, καὶ ἅμα ζυμμίσγεται. Ἐκαστον μὲν γὰρ διακρίνεται· πάντα δὲ ταῦτα ζυμμίσγεται. Χώρην δὲ ἀμείψαντα, καὶ τυχόντα ἀρμονίης ὀρθῶς ἐχούσης ζυμφωνίας τρεῖς, ζυλλήθῃην διεξιόντα διὰ πκσέων, ζῶει καὶ αὖξεται τοῖσι αὐτοῖσι, οἷσι καὶ πρόσθεν. Ἦν δὲ μὴ τύχῃ τῆς ἀρμονίης, μηδὲ ζύμφωνα βαρέα τοῖσι ὀξέσι γένηται, ἡ πρώτη ζυμφωνία διαφθείρεται. Ἦν δὲ δευτέρη γένεσις ᾗ, τὸ διὰ παντὸς, ἐνὸς ἀπογενομένου, πᾶς ὁ τόνος μάταιος. Οὐ γὰρ ἂν προσαιέσειεν· ἀλλ' ἀμείβει ἐκ τοῦ μέζο-

νος εἰς τὸ μείον πρὸ μοίρης· διότι οὐ γινώσκουσιν ὅ,τι ποιέουσιν.

ΙΟ. Ἀρσένων μὲν οὖν καὶ θηλείων διότι ἐκάτερα γίνεται, προϊόντι τῷ λόγῳ δηλώσω. Τούτων δὲ ὁκότερον ἂν τύχη τῆς ἀρμονίης, ὑγρὸν ἐὼν, κινέεται ὑπὸ τοῦ πυρός· κινεόμενον δὲ, ζωπυρέσται, καὶ προσάγεται τὴν τροφήν ἀπὸ τῶν ἐσιόντων ἐς τὴν γυναῖκα σιτίων, καὶ πνεύματος, τὰ μὲν πρῶτα πάντα ὁμοίως, ἕως ἄρτι ἀραιὸν ἐστίν. Ὑπὸ δὲ τῆς κινήσεως καὶ τοῦ πυρὸς ξηραίνεται καὶ στερεοῦται· στερεούμενον δὲ πυκνοῦται περίξ, καὶ τὸ πῦρ ἐγκλειόμενον οὐκ ἔτι τὴν τροφήν ἱκανὴν ἔχει ἐπάγεσθαι· οὐδὲ τὸ πνεῦμα ἐξωθέει, διὰ τὴν πυκνότητα τοῦ περιέχοντος· ἀναλίσκει γὰρ τὸ ὑπάρχον ὑγρὸν εἴσω. Τὰ μὲν οὖν στερεὰ τὴν φύσιν ἐν τῷ ζυνεσθηκότη καὶ ξηρῷ οὐκ ἀναλίσκεται τῷ πυρὶ ἐς τὴν τροφήν· ἀλλ' ἐγκρατέα γίνεται, καὶ ζυνίσταται, τοῦ ὑγροῦ ἐκλείποντος, ἅπερ ὁστέα καὶ νεῦρα ἐπονομάζεται. Τὸ δὲ πῦρ ἐκ τοῦ ζυμμιγέντος κινουμένου τοῦ ὑγροῦ διακροσμέεται τὸ σῶμα κατὰ φύσιν, διὰ τοιήνδε ἀνάγκην. Διὰ μὲν τὸ στερεὸν καὶ ξηρὸν, οὐ δύναται τὰς διεξόδους χρονίως ποιέεσθαι, διότι οὐκ ἔχει τροφήν· διὰ δὲ τῶν ὑγρῶν καὶ μαλακῶν δύναται ταῦτα γάρ ἐστίν αὐτῷ τροφή. Ἐνὶ δὲ καὶ ἐν τούτοις ξηρότης οὐκ ἀναλίσκομένη ὑπὸ τοῦ πυρός. Ταῦτα δὲ ζυνίσταται πρὸς ἄλληλα.

11. Τὸ μὲν οὖν ἐσωτάτω καταπραχθὲν πῦρ, καὶ πλεϊστόν ἐστι, καὶ μεγίστην τὴν διεξόδον ἐποιήσατο. Πλεϊστον γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐνθαῦτα ἐνῆν· ὅπερ κοιλίη καλεῖται. Καὶ ἐξέπεσεν ἐνθαῦτεν, ἐπεὶ οὐκ ἔχει τροφήν ἔξω, καὶ ἐποιήσατο· πλεϊστον γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐνθαῦτα ἐνῆν· καὶ τροφῆς ἐπαγωγὴν καὶ διάψιν. Τὸ δὲ ἀποκλεισθὲν ἐς ἄλλο σῶμα περιόδους ἐποιήσατο τρισσάς. Ὅπερ ἦν ὑγρότατον τοῦ πυρός, ἐν τούτοις τοῖσι χωρίοις, αἵτινες φλέβες καλεῖνται κοῖλαι· ἐς δὲ τὰ μέσα τούτων, τὸ ὑπολειπόμενον τοῦ ὕδατος ζυνισταμένου πῆγνυ-

ται, ὅπερ καλέεται σάρκες. Ἐνὶ δὲ λόγῳ, πάντα διεκοσμήσατο κατὰ τρόπον αὐτὸ ἐωϋτῷ τὰ ἐν σώματι τὸ πῦρ, ἀπομίμῃσιν τοῦ ὅλου, μικρὰ πρὸς μεγάλα, καὶ μεγάλα πρὸς μικρά. Κοιλίην μὲν τὴν μεγίστην, ξηροῦ καὶ ὑγροῦ ταμεῖον, δοῦνα¹ πᾶσι, καὶ λαβεῖν παρὰ πάντων, θαλάσσης δύνανμιν, ζώων ἐν τρόφῳ τροφὸν, ἀσυμφόρων δὲ φθορόν. Περὶ δὲ ταύτην, ὕδατος ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ σύστασις, διέξοδος πνεύματος ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, ἀπομίμῃσιν τῆς γῆς, τὰ ἐπεισπίπτοντα πάντα ἀλλοιούσης· καὶ τὰ μὲν καταναλίσκον, τὰ δὲ αὔξον, σιέδασιν ὕδατος λεπτοῦ καὶ πυρὸς ἐποίησατο περὶ τοῦ οὐκ ἀφανέος, καὶ φανεροῦ ἀπὸ τοῦ ζυνεστηκότος ἀπόκρισιν· ἐν ᾧ φερβόμενα πάντα ἐς τὸ φανερόν, ἀπικνέεται ἕκαστα μοῖρῃ πεπωμένη. Ἐν δὲ τούτῳ ἐποίησατο πυρὸς περιόδους τρισσάς, περαινούσας πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἔσω καὶ ἔξω. Αἱ μὲν πρὸς τὰ κοῖλα τῶν ὑγρῶν, σελήνης δύνανμιν· αἱ δὲ ἐς τὴν ἔξω περιφορὰν, πρὸς τὸν περιέχοντα πᾶγον, ἄστρον δύνανμιν· αἱ δὲ μέσαι, καὶ ἔσω καὶ ἔξω περαίνουσαι, τὸ θερμώτατον καὶ ἰσχυρότατον πῦρ, ὃ περ πάντων ἐπικρατέεται, διέπον ἅπαντα κατὰ φύσιν· ἀφωφον, καὶ ὄψει καὶ ψαύσει. Ἐν τούτῳ ψυχὴ, νόος, φρόνησις, αὔξησις, κίνησις, μείωσις, διάλλαξις, ὕπνος, ἐγρήγορις. Τοῦτο πάντα διὰ παντὸς κυβερνᾷ, καὶ τάδε καὶ ἐκεῖνα, οὐδέποτε ἀτρεμίζον.

12. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐκ τῶν φανερῶν τὰ ἀφανῆ σκέπτεσθαι οὐκ ἐπίστανται. Τέχνησι γάρ χρεόμενοι ὁμοίῃσι ἀνθρωπίνῃ φύσει, οὐ γινώσκουσι. Θεῶν γάρ νόος ἐδίδαξε μιμέσθαι τὰ ἐωϋτῶν, γινώσκοντας ἃ ποιέουσι, καὶ οὐ γινώσκοντας ἃ μιέονται. Πάντα γάρ ὅμοια, ἀνόμοια ἔοντα· καὶ ζύμφορα πάντα, καὶ διάφορα ἔοντα· διαλεγόμενα, οὐ διαλεγόμενα· γνώμην ἔχοντα, ἀγνώμονα· ὑπεναντίον ὁ τρόπος ἐκάστων ὁμολογούμενος. Νόμος γάρ καὶ φύσις, οἷσι πάντα διαπρησσόμενα, οὐχ ὁμολογέεται ὁμολογέμενα. Νόμον μὲν ἔθεσαν ἄνθρωποι αὐ-

τοὶ ἐωϋτοῖσιν, οὐ γινώσκοντες περὶ ὧν ἔθεσαν· φύσιν δὲ πάντες θεοὶ διεκόσμησαν. Τὰ μὲν οὖν ἄνθρωποι ἔθεσαν, οὐδὲ κοτε κατὰ τὸ ὠϋτὸ ἔχει, οὔτε ὀρθῶς οὔτε μὴ ὀρθῶς· ὁκόσα δὲ θεοὶ ἔθεσαν, αἰεὶ ὀρθῶς ἔχει. Καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ μὴ ὀρθὰ, τοσοῦτον διαφέρει. Ἐγὼ δὲ δηλώσω τέχνας φανεράς ἀνθρώπου παθήμασιν ὁμοίαις ἐούσας, καὶ φανεροῖσι καὶ ἀφανέσι.

Μαντικὴ τοιόνδε· τοῖσι φανεροῖσι μὲν τὰ ἀφανέα γινώσκειν, καὶ τοῖσι ἀφανέσι τὰ φανερά· καὶ τοῖσι ἐοῦσι τὰ μέλλοντα· τοῖσι ἀποθανοῦσι τὰ ζῶντα· καὶ τῶν ἀσυνέτων ζυνέουσιν, ὁ μὲν εἰδῶς, αἰεὶ ὀρθῶς· ὁ δὲ μὴ εἰδῶς, ἄλλοτε ἄλλως. Φύσιν ἀνθρώπου καθ' οἷον ταῦτα μιμέεται. Ἀνὴρ γυναικὶ ζυγεγόμενος παιδίον ἐποίησε, τῷ φανερῷ τὸ ἄδηλον γινώσκων, ὅτι οὕτως ἔσται. Γνώμη ἀνθρώπου ἀφανής, γινώσκουσα τὰ φανερά, ἐκ παιδὸς εἰς ἄνδρα μεθίσταται, τῷ ἐόντι τὸ μέλλον γινώσκει. Οὐχ ὅμοιον ἀπὸ θανάτου ζῶντι, τῷ τεθνηκότι τὸ ζῶν οἶδε. Ἀσύνετον γαστήρ· ταύτῃ ζυνέμεν, ὅτι διψῇ ἢ πεινῇ. Ταῦτα μαντικῆς τέχνης καὶ φύσιος ἀνθρωπίνης πάθεα, τοῖσι μὲν γινώσκουσιν, αἰεὶ ὀρθῶς· τοῖσι δὲ μὴ γινώσκουσιν, αἰεὶ ἄλλοτε ἄλλως.

13. Σιδήρου ὄργανα τέχνης. Τὸν σιδήρον περιτήκουσι, πνεύματι ἀναγκάζοντες τὸ πῦρ, τὴν ὑπάρχουσαν τροφὴν ἀφαιρέοντες, ἀραιὸν δὲ ποιήσαντες, παίουσι καὶ ζυνελαύνουσιν. Ὑδατος δὲ ἄλλου τροφὴ ἰσχυρὸν γίνεται. Ταῦτ' ἀσχεὶ ἀνθρώπος ὑπὸ παιδοτρίβου· τὴν ὑπάρχουσαν τροφὴν πυρὶ ἀφαιρέεται, ὑπὸ πνεύματος ἀναγκάζομενος· ἀραιούμενος δὲ, κόπτεται, τρίβεται, καθαιρέεται· ὑδάτων δὲ ὑπαγωγῇ ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γίνεται.

Καὶ οἱ γραφεῖς τὸ ὠϋτὸ διαπρήσσονται. Λακτίζουσι, παίουσι, πλυνόμενοι κόπτουσιν, ἔλκουσι πλυνόμενοι· ἰσχυρότερα ποιοῦσι κείροντες τὰ ὑπερέχοντα· καὶ παραπλέκοντες καλλίω ποιοῦσι. Ταῦτ' ἀσχεὶ ὁ ἀνθρώπος.

Σκυτέες τὰ ὅλα κατὰ μέρεα διαιρέοντες, τέμνοντες δὲ καὶ κεντέοντες, τὰ σαθρὰ ὑγιέα ποίεουσι. Καὶ ἄνθρωπος δὲ τῷτὸ πάσχει. Ἐκ τῶν γὰρ ὅλων μέρεα διαιρέσται, καὶ ἐκ τῶν μέρεων ζυντιθεμένων ὅλα γίνεται· κεντεόμενοι τε, καὶ τεμνόμενοι τὰ σαθρὰ ὑπὸ τῶν ἰητρῶν, ὑγιαίνονται, καὶ ζῶει.

14. Ἰητρικὴ τὸ λυπέον ἀπαλλάσσει, καὶ, ὅφ' οὗ πονέει, ἀφαιρέουσα ὑγιέα ποιεῖ. Ἡ φύσις αὐτομάτῃ ταῦτὰ ἐπίσταται. Καθήμενος, πονέει ἀναστήναι· κινεούμενος πονέει ἀναπαύσασθαι. Καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἔχει ἡ φύσις ἰητρικῆς.

Τέκτονες πρίοντες, ὁ μὲν ὠθέει, ὁ δὲ ἔλκει· τῷτὸ ποιεῖν ἀμφοτέρως φέρει. Τρυπῶσιν, ὁ μὲν ἔλκει, ὁ δὲ ὠθέει. Πιεζόντων, τὸ μὲν ἄνω ἔρπει, τὸ δὲ κάτω. Μεῖον ποιέοντες, πλείω ποίεουσι, φύσιν τε ἀνθρώπου μιμούνται. Πνεῦμα τὸ μὲν ἔλκει, τὸ δὲ ὠθέει. Τὸ δὲ ὡτὸ ποιεῖν ἀμφοτέρως φέρει. Σίτων, τὰ μὲν κάτω πιέζεται, τὰ δὲ ἄνω ἔρπει. Ἀπο μιῆς ψυχῆς διαιρεομένης πλείους καὶ μείους, καὶ μέζονες καὶ ἐλάσσονες.

Οἰκοδόμοι ἐκ διαφόρων ξύμφορον ἐργάζοντες, τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες· τὰ μὲν ὅλα διαιρέοντες, τὰ δὲ διηρημένα συντεθέντες· μὴ οὕτω δὲ ἐχόντων, οὐκ ἂν ἔχοι ἰδίως· διαίταν ἀνθρωπίνην μιμούνται· τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες· τὰ μὲν ὅλα διαιρέουσι, τὰ δὲ διηρημένα ζυντεθέασι. Ταῦτα πάντα διάφορα ὄντα, ζυμφέρει τῇ φύσει.

15. Μουσικῆς ὄργανον ὑπάρξαι δεῖ πρῶτον, ἐν ᾧ δηλώσει, ἃ βούλεται, ἁρμονίῃ. Συντάξεις ἐκ τῶν αὐτῶν οὐχ αἱ αὐταῖ· ἐκ τοῦ ὀξέως, ἐκ τοῦ βαρέως, ὀνόματι μὲν ὁμοίων, φθόγγῳ δὲ οὐχ ὁμοίων. Τὰ πλεῖστα διάφορα, μάλιστα ζυμφέρει· καὶ τὰ ἐλάχιστα διάφορα, ἥκιστα ζυμφέρει. Εἰ δὲ ὅμοια πάντα ποιήσῃ τις, οὐκ ἔνι τέρψις. Αἱ πλεῖστα μεταβολαὶ καὶ πολυειδέσταται μάλιστα τέρπουσι.

Μάγειροι ὅψα σκευάζουσιν ἀνθρώποισιν, ἐκ διαφόρων παντοδαπὰ ζυγκρίνοντες, ἐκ τῶν αὐτῶν οὐ τὰ ὠυτὰ, βρωσιν καὶ πόσιν ἀνθρώπων. Ἦν δὲ πάντα ὅμοια ποιήσωσιν, οὐκ ἔχει τέρψιν· οὐδὲ εἰ ἐν αὐτῷ πάντα ζυνταράξειαν, οὐκ ἂν ἔχοι ὁρθῶς.

Κρούεται τὰ κρούματα ἐν μουσικῇ, τὰ μὲν ἄνω, τὰ δὲ κάτω. Γλῶσσα μουσικὴν μιμέεται, διαγινώσκουσα μὲν τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὀξύ τῶν προσπιπτόντων, καὶ τὰ διάφωνα· κρούεται δὲ τοὺς φθόγγους, ἄνω καὶ κάτω. Καὶ οὔτε τὰ ἄνω κάτω κρουόμενα, ὁρθῶς ἔχει, οὔτε τὰ κάτω, ἄνω. Καλῶς δὲ ἡρμωσμένης γλώσσης, τῆς ζυμφωνίης τέρψις· ἀναρμόστου δὲ, λύπη.

Σκυτοδέψαι, τείνουσι, τρίβουσι, κτενίζουσι, πλύνουσι. Ταυτὰ παιδίων θεραπήνη.

Πλοκέες ἄγοντες, κύκλω πλέκουσιν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐς τὴν ἀρχὴν τελευτῶσι. Τοῦτο περίοδος ἐν τῷ σώματι. Ὁκόθεν ἄρχεται, ἐπὶ τοῦτο τελευτᾷ.

Χρυσίον ἐργαζόμενοι, κόπτουσι, πλύνουσι, τήκουσι πυρὶ μαλθακῷ, ἰσχυρῷ δὲ οὐ ξυνίσταται. Ἀπεργασόμενοι, πρὸς πάντα χρώνται. Ἄνθρωπος σῖτον κόπτει, πλύνει, ἀλήθει, πυρώσας χρῆται· ἰσχυρῷ μὲν πυρὶ ἐν τῷ σώματι οὐ ξυνίσταται, μαλθακῷ δέ.

Ἀνδριαντοποιοὶ, μίμησιν σώματος ποίεουσιν, πλὴν ψυχῆς· γνώμην δὲ ἔχοντα οὐ ποίεουσιν. Ἐξ ὕδατος καὶ γῆς, τὰ ὑγρά ξηραίνοντες, ἀφαιρόνται ἀπὸ τῶν ὑπερεχόντων, καὶ προστιθέασιν πρὸς τὰ ἐλλείποντα, ἐκ τοῦ ἐλαχίστου πρὸς τὸ μέγιστον, αὐξοντες. Ταῦτά πάσχει ὁ ἄνθρωπος· αὐξεται ἀπὸ τοῦ ἐλαχίστου ἐς τὸ μέγιστον, ἐκ τῶν ὑπερεχόντων ἀφαιρούμενος, τοῖσι ἐλλείπουσι προστιθεὶς, τὰ ξηρὰ ὑγραίνων, καὶ τὰ ὑγρά ξηραίνων.

Κεραμέες, τροχὸν δινέουσι, καὶ οὔτε ὀπίσω, οὔτε πρόσω χωρεῖ, καὶ ἀμφοτέρωσε ἅμα. Τοῦ ὅλου μιμητὴς περιφερής. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἐργάζονται εἶδη περιφερομένων παντοδαπά, οὐδὲν ὅμοιον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἄνθρωποι τῶντ' ἀσχοῦσι, καὶ τ' ἄλλα ζῶα, ἐν τῇ αὐτῇ περιφορῇ πάντα ἐργάζονται ἐκ τῶν αὐτῶν, ὅμοιον οὐδὲν, τοῖσι αὐτοῖσι ὀργάνοις, ἐξ ὑγρῶν ξηρὰ ποιεῖντες, καὶ ἐκ τῶν ξηρῶν ὑγρά.

16. Γραμματικὴ τοιόνδε· σχημάτων ζύνθεσις, σημεῖα φωνῆς ἀνθρωπίνης· δύναμις τὰ παροιχόμενα μνημονεῦσαι, τὰ ποιητέα δηλῶσαι· δι' ἑπτὰ σχημάτων ἡ γινώσις. Ταῦτά πάντα ἄνθρωπος διαπρήσεται, καὶ ὁ ἐπιστάμενος γράμματα, καὶ ὁ μὴ ἐπιστάμενος. Δι' ἑπτὰ σχημάτων καὶ ἡ αἴσθησις ἡ ἀνθρώπων, ἀκοή, φῶς, ὄψις, φανερῶν ῥίν, ὀσμῆς· γλῶσσα, ἡδονῆς καὶ ἀηδίας· στόμα, διαλέκτου· σῶμα, ψαύσιος θερμοῦ ἢ ψυχροῦ· πνεύματος διέξοδοι, ἔσω καὶ ἔξω. Διὰ τούτων γινώσις ἀνθρώποις.

17. Ἀγωνίῃ καὶ παιδοτρίβει τοιὸν διδάσκουσι· παρὰ νόμον, ἀδικεῖν δικαίως, ἐξαπατεῖν, κλέπτειν, ἀρπάζειν, βιάζεσθαι τὰ κάλλιστα καὶ αἰσχιστα. Ὁ μὴ ταῦτα ποιεῶν, κακός· ὁ δὲ ταῦτα ποιεῶν, ἀγαθός. Ἐπίδειξις τῶν πολλῶν ἀφροσύνης. Θεῶνται ταῦτα, καὶ κρίνουσιν ἓνα ἐξ ἀπάντων ἀγαθόν, τοὺς δὲ ἄλλους, κακοὺς. Πολλοὶ θαυμάζουσιν· ὀλίγοι [δὲ] γινώσκουσιν.

Ἐς ἀγορὴν ἐλθόντες ἄνθρωποι, τῶντ' ἀσχοῦνται· ἐξαπατῶσι πωλέοντες καὶ ὠνεύμενοι. Ὁ πλεῖστα ἐξαπατήσας, οὗτος θαυμάζεται.

Πίνοντες καὶ μαινόμενοι, τῶντ' ἀσχοῦνται· τρέχουσι, παλαίουσι, μάχονται, κλέπτουσιν, ἐξαπατῶσιν. Εἷς ἐκ πάντων κρίνεται.

Ἰπποκρίται καὶ ἐξαπάται, πρὸς εἰδότας λέγουσιν ἄλλα, καὶ

φρονέουσι ἕτερα. Οἱ αὐτοὶ ἐξέρπουσι καὶ εἰσέρπουσιν, οὐχ οἱ αὐτοί. Ἐνὶ δὲ ἀνθρώπῳ, ἄλλα μὲν λέγειν, ἄλλα δὲ ποιεῖν, καὶ τὸν αὐτὸν μὴ εἶναι τὸν αὐτόν, καὶ ποτὲ μὲν ἄλλην ἔχειν γνώμην, ὅτε δὲ ἄλλην. Οὕτω μὲν αἱ τέχναι πάσαι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐπικοινωνοῦσιν.

18. Ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὥσπερ μοι καὶ προεῖρηται, σύγκρησιν ἔχουσα πυρὸς καὶ ὕδατος, μέρη δὲ ἀνθρώπου, ἐσέρπει ἐς ἅπαν ζῶον, ὅτι περ ἀναπνέει, καὶ δὴ καὶ ἐς ἀνθρώπον πάντα, καὶ νεώτερον καὶ πρεσβύτερον. Αὐξεται δὲ οὐκ ἐν πάσιν ὁμοίως· ἀλλ' ἐν μὲν τοῖσι νέοις τῶν σωμάτων, ἅτε ταχείης ἐούσης τῆς περιφορῆς, καὶ τοῦ σώματος ὄντος αὐξίμου, ἐκπτερούμενα καὶ λεπτυνόμενα καταναλίσκεται ἐς τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος. Ἐν δὲ τοῖσι πρεσβυτέροις, ἅτε βραδείης ἐούσης τῆς κινήσεως, καὶ δὴ ψυχροῦ τοῦ σώματος, καταναλίσκεται ἐς τὴν μείωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὀκόσα δὲ τῶν σωμάτων ἀκμάζοντά ἐστι, καὶ ἐν τῇσι ἡλικίῃσι τῇσι γόνιμῃσι, δύναται τρέφειν καὶ αὐξεῖν. Δυνάσται δὲ ἀνθρώποι, ὅστις δύναται πλείστους ἀνθρώπους τρέφειν, οὗτος ἰσχυρός. Ἀπολειπόντων δὲ τῶν παρ' αὐτοῦ τρεφομένων, οὗτος ἀσθενέστερος. Τοιοῦτον καὶ ἕκαστα τῶν σωμάτων ὁκοῖα πλείστας δύναται ψυχὰς τρέφειν, ταῦτα ἰσχυρότερα. Ἀπελθόντων δὲ τούτων, ἀσθενέστερα.

19. Διακρίνεται δὲ τὰ μέλεα ἅμα πάντα καὶ αὐξεται· καὶ οὔτε πρότερον οὐδὲν ἕτερον ἐτέρου, οὔθ' ὕστερον· τὰ δὲ μέζω φύσει, πρότερα φαίνεται τῶν ἐλασσόνων, οὐδὲν πρότερα γινόμενα. Οὐκ ἐν ἴσῳ δὲ χρόνῳ πάντα διακοσμέεται· ἀλλὰ τὰ μὲν θάσσον, τὰ δὲ βραδύτερον, ὅπως ἦν καὶ τοῦ πυρὸς ἕκαστα τύχη, καὶ τῆς τροφῆς. Τὰ μὲν οὖν ἐν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν ἡμέρῃσι ἴσχει· τὰ δὲ ἐν τετραμήνῳ. Ὡσαύτως καὶ γόνιμα γίνεται· τὰ μὲν θάσσον, ἐπτάμηνα τελείως· τὰ δὲ βραδύτερον, ἐννέα μηνὶ τελείως ἐς φάος ἀναδείκνυται, ἔχον-

τα τὴν ξύγκρησιν, ἣν περ καὶ διὰ παντὸς ἔξει. Ἄρρενα μὲν οὖν καὶ θήλεα ἐν τῷδε τῷ τρόπῳ γίνονται ἄν, ὥς ἀνυστόν. Τὰ δὲ θήλεα, πρὸς ὕδατος μᾶλλον, ἀπὸ τῶν ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν καὶ μαλθακῶν αὐξεται, καὶ σιτίων, καὶ ποτῶν, καὶ ἐπιτηδευμάτων. Τὰ δὲ ἄρρενα πρὸς πυρὸς μᾶλλον, ἀπὸ τῶν ξηρῶν δηλαδὴ καὶ θερμῶν, σιτίων τε καὶ λοιπῆς διαίτης.

25. Ὅκόσα δὲ τῶν σωμάτων ξύγκρησιν λαμβάνει πρὸς τοῦ ἰσχυροτάτου, καὶ ὕδατος τοῦ πυκνοτάτου, ἰσχυρὰ μὲν καὶ ἐρρώμενα τὰ σώματα γίνεται, φυλακῆς δὲ πολλῆς δεόμενα. Μεγάλας γὰρ τὰς μεταβολὰς ἔχει ἐπ' ἀμφοτέρας· καὶ ἐν τῇσι τοῦ ὕδατος ἐφόδοισιν ἐκνουσήματα πίπτουσι, καὶ ἐν τῇσι τοῦ πυρὸς ὥσαύτως. Τοῖσι οὖν διαιτήμασι ξυμφέρει χρέεσθαι τὸν τοιοῦτον πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτεος ἐναντιούμενον. Ὑδατος μὲν ἐφόδου γινομένης, [τοῖσι πρὸς πυρὸς· πυρὸς δὲ ἐφόδου γενομένης,] τοῖσι πρὸς ὕδατος χρέεσθαι, κατὰ μικρὸν μεθιστάντα. Τὰ μὲν ἀπὸ τῆς ὥρης, ὕδατός τε τοῦ παχυτάτου καὶ πυρὸς τοῦ λεπτοτάτου ξυγκρηθέντων ἐν τῷ σώματι, τοιαῦτα ξυμβαίνει. Ἐξ ὧν διαγινώσκειν χρὴ ψυχρὴν φύσιν καὶ ὑγρὴν. Ταῦτα τὰ σώματα ἐν τῷ χειμῶνι νοσερώτερα, ἢ ἐν τῷ θέρει· καὶ ἐν τῷ ἥρι, ἢ ἐν τῷ φθινοπώρῳ. Τῶν ἡλικιῶν ὑγιηρότατοι τῶν τοιούτων οἱ παῖδες, δεύτεροι νεανίσκοι· νοσερώτατοι δὲ, οἱ πρεσβύτατοι καὶ οἱ ἐγγιστα, καὶ ταχέως γηράσκουσιν αἱ φύσεις αὗται. Διαιτέεσθαι δὲ ξυμφέρει τοῖσι τοιούτοις, ὁκόσα θερμαίνει καὶ ξηραίνει, καὶ πόνοισι καὶ σιτίοις. Καὶ πρὸς τὰ ἔξω τοῦ σώματος μᾶλλον τοὺς πόνους ποιέεσθαι, ἢ πρὸς τὰ εἶσω. Ἦν δὲ λάβη πυρὸς τε τὸ ὑγρότατον καὶ ὕδατος τὸ πυκνότατον ξύγκρησιν ἐν τῷ σώματι, τοῖσι δεῖ γινώσκειν ὑγρὴν καὶ θερμὴν φύσιν. Κάμνουσι μὲν μάλιστα οἱ τοιοῦτοι ἐν τῷ ἥρι· ἥκιστα δὲ ἐν τῷ φθινοπώρῳ· ὅτι ἐν μὲν τῷ ἥρι ὑπερβολὴ τῆς ὑγρασίας· ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ, ξυμμετρίη τῆς ξηρασίας. Τῶν δὲ ἡλικιῶν νοσερώτατοι, ὁκόσαι νεώτεραί εἰσιν· αὐξεται δὲ τὰ

σώματα ταχέως· καταβρόδεις τε οἱ τοιοῦτοι γίνονται. Διαιτέεσθαι δὲ συμφέρει, ὁκόσα ξηραίνοντα ψύχει καὶ σίτων, καὶ ποτῶν, καὶ πόνων. Τοὺς δὲ πόνους τούτοις εἶσω τοῦ σώματος ποιέεσθαι συμφέρει μάλιστα.

29. Εἰ δὲ ξύγκρησιν λάβοι πυρὸς τε τὸ ισχυρότατον καὶ ὕδατος τὸ λεπτότατον, ξηρὴ ἢ [τοιαύτη] φύσις καὶ θερμὴ. Νοῦσος μὲν τοῖσι τοιοῦτοις ἐν τοῖσι τοῦ πυρὸς ἐφύδοις, ὑγείη δὲ ἐν τοῖσι τοῦ ὕδατος. Ἡλικίησιν ἀμαζούσῃσι πρὸς σαρκὸς εὐεξίην νοσερώτατοι· ὑγιηρότατοι δὲ οἱ πρεσβύτατοι, καὶ τὰ ἔγγιστα ἐκατέρων. Δίαιται ὁκόσαι ψύχουσι καὶ ὑγραίνουσι, καὶ τῶν πόνων ὁκόσοι ἥκιστα ἐκθερμαίνοντες καὶ συντήκοντες, πλείστην ψύξιν παρασχέσουσι. Αἱ τοιαῦται φύσεις μακροβιώταται καὶ ὑγιηρόταται γίνονται.

27. Ἦν δὲ ξύγκρησιν λάβῃ πυρὸς τε τοῦ ἀραιοτάτου καὶ ὕδατος τοῦ ξηροτάτου, ξηρὴ καὶ ψυχρὴ ἢ τοιαύτη φύσις. Νοσερὴ μὲν ἐν τῷ φθινοπώρῳ, ὑγιηρὴ δὲ ἐν τῷ ἥρῳ, καὶ τοῖσι ἔγγιστα. Ὡσαύτως ἡλικίαι πρὸς ἕτεα τεσσεράκοντα νοσεραί, παῖδες ὑγιηρότατοι, καὶ τὰ προσέχοντα ἐκατέροις. Δίαιται ὁκόσαι θερμαὶ εὐῶσαι ὑγραίνουσι, καὶ πόνοι ἐξ ὀλίγου προσαγόμενοι, ἡσυχῇ διαθερμαίνοντες, μὴ πολὺ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων φέροντες. Περὶ μὲν οὖν φύσιος διαγνώσις, οὕτω χρὴ διαγινώσκειν τῆς ἐξ ἀρχῆς ζυστάσιος.

28. Αἱ δὲ ἡλικίαι αὗται πρὸς ἐωυτὰς ὧδε ἔχουσι. Παῖς μὲν οὖν κέκρηται ὑγροῖσι καὶ θερμοῖσι· διότι ἐκ τούτων ζυνέστηκε, καὶ ἐν τούτοις ἠϋξήθη. Ἰγρότατα μὲν οὖν καὶ θερμότατα ὁκόσα ἔγγιστα γενέσιος, καὶ αὖξεται ὡς πλείστον, καὶ ἐχόμενα ὥσαύτως. Νεηνίσκος δὲ, θερμὸς μὲν, ὅτι τοῦ πυρὸς ἐπικρατέει ἡ ἐφοδος τοῦ ὕδατος· ξηρὸς δὲ, ὅτι τὸ ὑγρὸν ἤδη κατανάλωται τὸ ἐκ τοῦ παιδός· τὸ μὲν ἐς τὴν αὖξῃσιν τοῦ σώματος· τὸ δὲ ἐς τὴν κίνησιν τοῦ πυρὸς· τὸ δὲ ὑπὸ

τῶν πόνων. Ἄνθρωπος, ὑπόταν στή τὸ σῶμα, ξηρὸς καὶ ψυχρὸς· διότι τοῦ μὲν θερμοῦ ἡ ἔφοδος οὐκ ἔστι ἐπικρατεῖε, ἀλλ' ἔστηκεν ἀτρεμίζον τὸ σῶμα τῆς αὐξήσεως, καὶ κατέφυκται. Ἐκ δὲ τῆς νεωτέρας ἡλικίης τὸ ξηρὸν ἐνι· ἀπὸ δὲ τῆς ἐπιούσης ἡλικίης καὶ τοῦ ὕδατος τῆς ἐφόδου οὐχ ὁ ἔχων τὴν ὑγρασίην· διὰ ταῦτα ξηροῖσι καὶ ψυχροῖσι κρατέεται. Οἱ δὲ πρεσβύται, ψυχροὶ καὶ ὑγροί· διότι πυρὸς μὲν ἀποχώρησις, ὕδατος δὲ ἔφοδος· καὶ ξηρῶν μὲν ἀπάλλαξις, ὑγρῶν δὲ κατάστασις. Τῶν δὲ πάντων, τὰ μὲν ἄρσενά θερμότερα καὶ ξηρότερα, τὰ δὲ θήλεα ὑγρότερα καὶ ψυχρότερα, διὰ τὸδε· ὅτι τε ἀπ' ἀρχῆς ἐν τοιούτοις ἐκάτερα ἐγένετο, καὶ ὑπὸ τοιούτων αὖξεται. Γενόμενά τε [τὰ μὲν ἄρσενά] τῇσι διαίτησι ἐπιπονωτέροισι χρέεται, ὥστε ἐκθερμαίνεσθαι καὶ ἀποξηραίνεσθαι· τὰ δὲ θήλεα ὑγροτέρῃσι καὶ ῥαθυμοτέρῃσι τῇσι διαίτησι χρέεται.

29. Περὶ δὲ φρονήσεως ψυχῆς καὶ ἀφροσύνης ὀνομαζομένης, ὧδε ἔχει. Πυρὸς τὸ ὑγρότατον, καὶ ὕδατος τὸ ξηρότατον, κρῆσιν λαβόντα ἐν τῷ σώματι, φρονιμώτατα· διότι τὸ μὲν πῦρ ἔχει ἀπὸ τοῦ ὕδατος τὸ ὑγρὸν, τὸ δὲ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ξηρὸν· ἐκάτερον δὲ οὕτως αὐταρκέστατον. Οὔτε τὸ πῦρ, τῆς τροφῆς ἐνδεέστερον, ἐπὶ πούλῳ φοιτᾷ, οὔτε τὸ ὕδωρ, τῆς κινήσεως ἐπὶ πούλῳ δεόμενον, κουφούται. Αὐτὸ τε οὖν ἐκάτερον οὕτως αὐταρκέστατόν ἐστι, πρὸς ἀλλήλα τε κρηθέντα. Ὅτι γὰρ ἐλάχιστα τῶν πέλας δέεται, τοῦτο μάλιστα τοῖσι παρεούσι προσέχει· πυρὸς τε τὸ ἥκιστα κινεούμενον, μὴ ὑπ' ἀνάγκης· καὶ ὕδατος τὸ μάλιστα, μὴ ὑπὸ βίης. Ἐκ τούτων δὲ ἡ ψυχὴ ξυγκρηθεῖσα, φρονιμωτάτη καὶ μνημονικωτάτη· εἰ δέ τι ἐπαγωγῇ χρεομένη, τούτων ὁκότερον οὖν αὐξηθεῖν ἢ μαραίνειν, ἀφρονέστατον ἂν γένοιτο· διότι οὕτως ἔχοντα αὐταρκέστατα.

30. Εἰ δὲ πυρὸς τοῦ εἰλικρινεστάτου καὶ ὕδατος ξύγκρη-

σιν λάβοι, ἐνδεέστερον δὲ τὸ πῦρ εἶη τοῦ ὕδατος ὀλίγον, φρονιμοὶ μὲν καὶ οὗτοι, ἐνδεέστεροι δὲ τῆς προτέρας· διότι κρατέμενον τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ βραδείην τὴν κίνησιν ποιούμενον, νοθρότερον προσπίπτει πρὸς τὰς αἰσθήσεις. Παρρημόνιοι δὲ εἰς ἐπιεικέως αἱ τοιαῦται ψυχαί, πρὸς ὅ,τι ἂν προσέχωσιν. Εἰ δὲ ὀρθῶς διαιτῶντο, καὶ φρονιμώτεροι καὶ ὀξύτεροι γένοιντο παρὰ τὴν φύσιν. Συμφέρει δὲ τοῖσι τοιούτοις, τοῖσι πρὸς πυρὸς διαιτήμασι μᾶλλον χρέεσθαι, καὶ μὴ πλησμονῇσι, μήτε σιτίων, μήτε πομάτων· δρόμοις οὖν χρέεσθαι ὀξέειν, ὅπως τοῦ τε ὑγροῦ κενῶται τὸ σῶμα, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐπίσταται θάσσειν· πάλησι δὲ, καὶ τρίψεσι, καὶ τοῖσι τοιούτοις γυμνασίοις, οὐ συμφέρει χρέεσθαι, ὅπως μὴ κοιλοτέρων τῶν πόρων γινομένων, πλησμονῆς πληρῶνται. Βαρύνεσθαι γὰρ ἀνάγκη τῆς ψυχῆς τὴν κίνησιν ὑπὸ τῶν τοιούτων.

31. Τοῖσι τε περιπάτοισι συμφέρει χρέεσθαι, καὶ ἀπὸ δείπνου, καὶ ὀρθρίοις, καὶ ἀπὸ τῶν δρόμων. Ἀπὸ δείπνου μὲν, ὅπως τροφὴν ξηροτέραν ἢ ψυχὴ δέχεται ἀπὸ τῶν εἰσιόντων. Ὀρθρου δὲ, ὅπως αἱ διεξόδου κενῶνται τοῦ ὑγροῦ, καὶ μὴ φράσσωνται οἱ πόροι τῆς ψυχῆς. Ἀπὸ δὲ τῶν γυμνασίων, ὅπως μὴ ἐγκαταλείπεται ἐν τῷ σώματι τὸ ἀποκριθὲν ἀπὸ τοῦ δρόμου, μηδὲ ζυμμίσγεται τῇ ψυχῇ, μηδὲ ἐμφράσῃ τὰς διεξόδους, μηδὲ ζυνταράξῃ τὴν τροφὴν. Συμφέρει δὲ καὶ ἐμέτοις χρέεσθαι, ὅπως ἀποκαθαίρηται τὸ σῶμα, εἴ τι ἐνδεέστερον οἱ πόνοι διαπρήσσονται. Προσάγειν δὲ ἀπὸ τῶν ἐμέτων, κατὰ μικρὸν προστιθέντα τὸ σιτίον, ἐς ἡμέρας τέσσερας τὰς ἐλαχίστας. Χρέεσθαι δὲ συμφερότερον ἢ λούεσθαι· λαγνέειν δὲ, ὕδατος ἐφόδων γινομένων, πλείονα· ἐν δὲ τῇσι τοῦ πυρὸς ἐπιφορῇσι, μείονα.

32. Εἰ δὲ τινι ἐνδεεστέραν τὴν δύναμιν τὸ πῦρ λάβοι τοῦ ὕδατος, βραδυτέραν ἀνάγκη ταύτην εἶναι. Καὶ καλέον-
(ΤΟΜ. Γ'. Μ. Β'.) 5.

ται οἱ τοιοῦτοι ἡλίθιοι· ἅτε γὰρ βραδείης ἐούσης τῆς περιόδου, κατὰ βραχύ τι προσπίπτουσιν αἱ αἰσθήσεις· καὶ ὀξεῖαι ἐοῦσαι, ἐπ' ὀλίγον ζυμμίσγονται τε διὰ βραδύτητα τῆς περιόδου. Αἱ γὰρ αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς, ὀκῶσαι μὲν δι' ὄψιος καὶ ἀκοῆς εἰσιν, ὀξεῖαι· ὀκῶσαι δὲ διὰ ψαύσιος, βραδύτεραι καὶ εὐαίσθητότεραι. Τούτων μὲν οὖν αἰσθάνονται καὶ οἱ τοιοῦτοι οὐδὲν ἥσσον, οἷον τῶν ψυχρῶν καὶ θερμῶν, καὶ τῶν τοιούτων. Ὀκῶσα δὲ δι' ὄψιος ἢ ἀκοῆς αἰσθῆσθαι δεῖ, ἢ μὴ πρότερον ἐπίστανται, οὐ δύνανται αἰσθάνεσθαι. Ἦν γὰρ μὴ σείσθῃ ἡ ψυχὴ ὑπὸ τοῦ πυρὸς πεσόντος, οὐκ ἂν αἰσθοίτο ὁκοῖόν τί ἐστιν. Αἱ οὖν τοιαῦται ψυχαὶ οὐ πάσχουσι τοῦτο διὰ παχύτητα· εἰ δὲ ὀρθῶς διαιτῶτο, βελτίων γένοιτο ἂν καὶ ὁ τοιοῦτος. Συμφέρει οὖν τὰ διαιτήματα, ἅπερ τῷ προτέρῳ· ζηροτέροισι δὲ χρέεσθαι καὶ ἐλάσσουσι τοῖσι σιτίοις· τοῖσι δὲ πνοιῖσι, πλείοσι καὶ ὀξυτέροις. Συμφέρει δὲ καὶ πυριῆσθαι, καὶ ἐμέτοις χρέεσθαι ἐκ τῶν πυριήσεων, καὶ προσαγωγῇσι ἐκ τῶν ἐμέτων ἐκ πλείονος χρόνου, ἢν ποιῇ ἐνδεέστερον· καὶ ταῦτα ποιέων, ὑγιεινότερος ἂν καὶ φρονιμώτερος εἴη.

33. Ἦν δὲ κρατηθεῖν ἐπὶ πλεῖον τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ἐόντος ὕδατος, τούτους ἤδη οἱ μὲν ὄφρονες ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ, ἐμβροντήτους. Ἔστι δὲ ἡ μανίη τοιούτων ἐπὶ τὸ βραδύτερον. Οὗτοι κλαίουσί τε, οὐδενὸς λυποῦντος ἢ τύπτοντος· δεδίασί τε τὰ μὴ φοβερά· λυπέονται ἐπὶ τοῖσι μὴ προσήκουσι, καὶ αἰσθάνονται, οἷσι οὐ προσήκει τοῖσι φρονέουσι. Συμφέρει τοιγαροῦν τούτοις πυριῆσθαι, καὶ ἐλλεθόροις ἐκκαθαίρεσθαι ἐκ τῶν πυριήσεων, καὶ διαίτη χρέεσθαι, ἣ εἶπον πρότερον. Ἰσχυασίης δὲ πνεύμονος οὗτος θέεται, καὶ ξηρασίης.

34. Εἰ δὲ τὸ ὕδωρ ἐνδεστέραν τὴν δύναμιν λάβοι τοῦ πυρὸς, εἰλικρινῇ τὴν ζύγκρησιν ἐχόντων, ὑγιαίνουσι σώμασι φρόνιμοι· ἡ δὲ τοιαύτη ψυχὴ ταχέως αἰσθανομένη τῶν προσ-

πιπτόντων, καὶ οὐ μεταπίπτουσα πολλάκις ἐστι. Φύσις μὲν οὖν ἡ τοιαύτη ψυχῆς ἀγαθῆς. Βελτίων δὲ γένοιτο, ὀρθῶς διαιτεύμενος· καὶ κακίων, μὴ ὀρθῶς. Ευμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ τῇ διαίτῃ χρεέσθαι τῇ πρὸς ὕδατος μᾶλλον, ὑπερβολὰς φυλασσόμενον καὶ σιτίων, καὶ πομάτων, καὶ πόνων· καὶ δρόμοισι καμπτοῖσι καὶ διαύλοισι, καὶ πάλησι, καὶ τοῖσι ἄλλοις γυμνασίοις, ὑπερβολὴν οὐδενὸς ποιούμενον. Ἦν γὰρ ἔχη ὑγιερῶς τὸ σῶμα, καὶ μὴ ὑπ' ἄλλου τινὸς ξυνταράσσεται, τῆς ψυχῆς φρόνιμος ξύγκρησις.

35. Εἰ δὲ ἐπὶ πλεῖον κρατηθεῖν ἡ τοῦ ὕδατος δύναμις ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ὀξυτέρην μὲν τοσούτῳ ἀνάγκη εἶναι τὴν ψυχὴν, ὅσῳ θάττον κινέσται, καὶ πρὸς τὰς αἰσθήσεις θᾶσσον προσπίπτειν· ἥσσον δὲ μόνιμον τῶν πρότερον, διότι κρινέσται τὰ παρὰ γινόμενα, καὶ ἐπὶ πλεῦμονα ὀρμᾷται διὰ ταχύτητα. Ευμφέρει καὶ τῷ τοιούτῳ διαιτέεσθαι τῇ πρὸς ὕδατος διαίτῃ μᾶλλον, ἢ τῇ προτέρῃ· καὶ μᾶζι μᾶλλον, ἢ τῷ ἄρτῳ· καὶ ἰχθύσι ἢ κρέασι· τῷ ποτῷ ὑδαρεστέρῳ· καὶ λαγνείῃσι ἐλασσόνως χρεέσθαι· καὶ τῶν πόνων τοῖσι κατὰ φύσιν μάλιστα καὶ πλείστοις· τοῖσι δὲ ὑπὸ βίης, χρεέσθαι μὲν ἀνάγκη, ἐλάττοσι δὲ, καὶ ἐμέτοις ἐκ τῶν αὐτῶν πλησμονῶν, ὅπως κενῶται μὲν τὸ σῶμα, θερμαίνεται δὲ ὡς ἥκιστα. Ευμφέρει δὲ καὶ ἀσαρκέειν τοῖσι τοιούτοις, πρὸς τὸ φρονίμους εἶναι· πρὸς γὰρ σαρκὸς εὐεξίην, καύματος φλεγμονὴν ἀνάγκη γίνεσθαι. Ὅκόταν δὲ τοιοῦτον πάθῃ ἡ τοιαύτη ψυχὴ, ἐς μανίην καθίσταται, κρατηθέντος τοῦ ὕδατος καὶ ἐπισπασθεῖσα. Ευμφέρει δὲ τοῖσι τοιούτοις καὶ τὰς πρῆξις πρήσσειν βεβρωκόσι μᾶλλον ἢ ἀσίτοις. Στασιμωτέρη γὰρ ψυχὴ τῇ τροφῇ καταμισγομένη ζυμφώρῳ μᾶλλον, ἢ ἐνδεῇς οὔσα τροφῆς.

36. Εἰ δὲ τι πλέον ἐπικρατηθεῖν τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ὀξείῃ ἡ τοιαύτη ψυχὴ ἄγαν, καὶ τούτους ὀνειρώσσειν· καλέ-

ουσι δὲ αὐτοὺς ὑπομαινομένους. Ἔστι γὰρ ἔγγιστα μανίης τὸ τοιοῦτον. Καὶ γὰρ ἀπὸ βραχείης φλεγμονῆς καὶ ἀσυμφόρου μαίνονται, καὶ ἐν τῇσι μέθῃσι, καὶ ἐν τῇσι εὐεξίῃσι τῆς σαρκός, καὶ ὑπὸ τῶν κρεωφαγιῶν. Ἀλλὰ χρὴ τὸν τοιοῦτον, τούτων μὲν πάντων ἀπέχεσθαι, καὶ τῆς ἄλλης πλησμονῆς, καὶ γυμνασίων τῶν ἀπὸ βίης γινομένων. Μάζην δὲ ἀτρίπτῳ διατᾶσθαι, καὶ λαχάνοις ἐφθοῖσι, πλὴν τῶν καθαρτικῶν, καὶ ἰχθυοῖσι ἐν ἄλμῃ, καὶ ὑδροποτέειν βέλτιστον, ἣν δύναται· εἰ δὲ μὴ, ὅ,τι ἐγγιστότατα τούτου, ἀπὸ μαλακοῦ οἴνου καὶ λευκοῦ. Καὶ τοῖσι περιπάτοισι τοῖσι ὀρθροῖσι πολλοῖσι, ἀπὸ δείπνου δὲ ὁκόσον ἐξαναστῆναι, ὅπως τὰ μὲν σῖτα μὴ ξηραίνεται ἀπὸ τῶν ἀπὸ δείπνου περιπάτων, τὸ δὲ σῶμα κενῶται ὑπὸ τοῦ ὀρθρίου. Λούεσθαι δὲ χλιαρῷ ὕδατι περικλύδην μέλλον, ἢ χρίεσθαι. Εὐμμέρει δὲ καὶ ἐν τῷ θέρει τῆς ἡμέρας ὑπνοῖσι χρέεσθαι βραχέσι, μὴ πολλοῖσι, ὅπως μὴ ἀποξηραίνεται τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς ὥρης. Ἐπιτῆθειν δὲ τοῦ ἥρος καὶ ἐλεβόροις καθαίρειν προπυρηνθέντας, εἴτα ἐπάγειν πρὸς τὴν διαίτην ἡσυχῇ, καὶ μὴ ἄσιτον τὰς πρήξιας μηδὲ τοῦτον ποιέεσθαι. Ἐκ ταύτης τῆς ἐπιμελείης ἡ τοιαύτη ψυχὴ φρονιμωτάτη ἂν εἴη. Περὶ μὲν οὖν φρονίμου καὶ ἀφρονος ψυχῆς ἡ ζύγκρησις αὕτη αἰτία, ὥσπερ μοι καὶ γέγραπται· καὶ δύναται ἐκ τῆς διαίτης καὶ βελτίων καὶ χείρων γίνεσθαι.

37. Δρόμοις δὲ πυρὸς ἐπικρατέοντος, τῷ ὕδατι προστιθέντα ἀδύνατον ἂν ἴσως, καὶ τοῦ ὕδατος ἐπικρατέοντος, ἐτῇ ζυγκρήσει τὸ πῦρ αὐξῆσαι. Ἐκ τούτων δὲ φρονιμώτεραι καὶ ἀφρονέστεραι γίνονται. Τῶν δὲ τοιούτων οὐκ ἔστιν ἡ ζύγκρησις ἔτι· οἷον ὀξύθυμος, ῥάθυμος, δόλιος, ἀπλοῦς, δυσμενής, εὖνους. Τῶν τοιούτων ἀπάντων ἡ φύσις τῶν πόρων, δι' ὧν ἡ ψυχὴ πορεύεται, αἰτία ἐστὶ· δι' ὁκοίων γὰρ ἀγγείων ἀποχωρεῖ, καὶ πρὸς ὁκοῖά τινα προσπίπτει, καὶ ὁκοίοις τισὶ καταμίσγε-

ται, τοιαῦτα φρονέουσι. Διὰ τοῦτο γοῦν ἀδύνατον τὰ τοιαῦτα ἐκ διαίτης μεθιστάναι. Φύσιν γὰρ μεταπλάσαι ἀφανέα οὐχ οἶόν τε.

38. Ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς φωνῆς, ὁκοίη τις ἂν εἴη, οἱ πόροι αἴτιοι τοῦ πνεύματος· δι' ὁκοίων γὰρ ἂν τινων κινέσται ὁ ἀήρ, καὶ πρὸς ὁκοίους τινάς προσπίπτῃ, τοιαύτην ἀνάγκη τὴν φωνὴν εἶναι. Καὶ ταύτην μὲν δυνατὸν καὶ χεῖρῳ καὶ βελτίῳ ποιέειν, διότι λειοτέρους καὶ τραχυτέρους τοὺς πόρους τῷ πνεύματι δυνατὸν ποιῆσαι· κεῖνο δὲ ἀδύνατον ἐκ διαίτης ἀλλοιοῦσαι.

Δωρικά τινα τεμάχια,

Ἐκ τῶν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Στοβαίου *Φυσικῶν ἐκλογῶν*,
ἐκδεδομένων παρὰ Ἡερίου (*Heeren*).

Α.

ΟΝΑΤΟΥ.

Περὶ Θεοῦ

Ὁ μὲν θεὸς τὰ τῶν ἄλλων ζώων ἐπάττει, οὔτε ὁρατὸς ὢν, οὔτε ἐπαίστος, εἰ μὴ τισι πᾶγχυ ὀλίγοις τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸς μὲν γὰρ θεὸς ἐντὶ νός καὶ ψυχὰ, καὶ τὸ ἀγεμονικὸν τῷ σύμπαντος κόσμῳ. Ταὶ δὲ δυνάμεις αὐτῷ, αἰσθηταὶ, τὰ τ' ἔργα, ὧν οἶμαι νομεῦς, καὶ πράξεις, καὶ ταὶ κατὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἐπιστροφάσεις. Ὁ μὲν ὢν θεὸς αὐτὸς οὔτε ὁρατὸς, οὔτε αἰσθητὸς, ἀλλὰ λόγῳ μόνον καὶ νόῳ θεωρατός,

Τὰ δ' ἔργα αὐτῷ καὶ πράξεις ἐναργέες τε καὶ αἰσθηταί ἐντι πάντεσιν ἀνθρώποις. Δοκεῖν δέ μοι καὶ μὴ εἰς εἶμεν ὁ θεός, ἀλλ' εἰς μὲν ὁ μέγιστος καὶ καθυπέρτερος, καὶ ὁ κρατέων τῷ παντός, οἱ δ' ἄλλοι πολλοὶ διαφέροντες κατὰ δύναμιν· βασιλεύειν δὲ πάντων αὐτῶν ὁ καὶ κράτει καὶ μεγέθει καὶ ἀρετᾷ μείζων. Οὗτος δὲ κ' εἴη θεός ὁ περιέχων τὸν σύμπαντα κόσμον, τοὶ δ' ἄλλοι θεοὶ οἱ θεόντες ἐντι κατ' οὐρανὸν σὺν τᾷ τῷ παντός περιαγῆσει, κατὰ λόγον ὀπαδεύοντες τῷ πρῶτῳ καὶ νοτῷ. Τοὶ δὲ λέγοντες ἓνα θεὸν εἶμεν, ἀλλὰ μὴ πολλῶς, ἀμαρτάνοντι. Τὸ γὰρ μέγιστον ἀξίωμα τῆς θείας ὑπεροχῆς οὐ συνθεωρεῦντι. Λέγω δὴ τὸ ἄρχειν καὶ καθαγέεσθαι τῶν ὁμοίων, καὶ κράτιστον καὶ καθυπέρτερον εἶμεν τῶν ἄλλων. Τοὶ δ' ἄλλοι θεοὶ ποτὶ τὸν πρῶτον θεὸν καὶ νοτὸν οὕτως ἔχοντι, ὥσπερ χορευταὶ ποτὶ κορυφαῖον, καὶ στρατιῶται ποτὶ στραταγόν, καὶ λοχῖται καὶ ἐντεταγμένοι ποτὶ ταξιάρχαν καὶ λοχαγέταν, ἔχοντες φύσιν ἔπεσθαι καὶ ἐπικολουθεῖν τῷ καλῶς καθαγεομένῳ. Κοινὸν μὲν ὧν αὐτῶν τὸ ἔργον ἐντί, καὶ τῷ ἄρχοντος καὶ τῶν ἀρχομένων, ἀλλ' οὐκ ἔτι δύναιντο συντετάχθαι τοὶ ἀρχόμενοι ποτὶ τὸ ἔργον ἀπολειφθέντες ἀγεμόνος, ὥσπερ οὐδὲ αἰοδοὶ ποτὶ συναοιδίαν, οὐδὲ στρατιῶται ποτὶ στραταγίαν, ἀπολειφθέντες τοὶ μὲν στραταγῷ, τοὶ δὲ κορυφαίῳ.

Τοιαῦτα δὲ φύσις οὐδενὸς προσδαΐται, οὔτε συγγενέος οὔτε ἑξωθεν· διόπερ οὔτε ἐκ δύο συνήμροσται, ψυχῆς καὶ σώματος, ἀ γὰρ διόλω ἐντὶ ψυχᾷ, οὔτ' ἐναντίων τινῶν, τὰ γὰρ ἐναντία καὶ κρατὲν καὶ κρατεῖσθαι πέφυκεν. Ἀ δὲ γε τῷ σώματος κρᾶσις μιαίνει τὸ καθαρὸν τῆς ψυχῆς, ἀ μὲν γὰρ ἀκέραιος καὶ θεῖός ἐντι, τὸ δὲ θνατὸν καὶ θολομαγές· οὕτω δὲ μιαίνει καὶ μόλιθος χρυσόν, καὶ πᾶν τό γε φύσει γνήσιον, τὸ νόθον. Ὁλως δὲ τὸ σῶμα τοῖς θνατοῖς δέδωκεν ὁ θεός ζώοις, δι' αἷ-

δίαν ἀνάγκην καὶ ἄρुकτον. φύσει γὰρ ἄπορον καὶ πτωχόν πᾶν τὸ γενέσιος κεκοινωνηκός.

Θεός μὲν ὢν ἐντι, καθάπερ ἐν ἀρχῇ τῷ λόγῳ εἶπον, αὐτὸς ἀρχὴ καὶ πρῶτον θεῆς δὲ ὁ κόσμος, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ δινεύμενα ἅπαντα· ὡς ὁμοίως τε καὶ δαίμων ἐντὶ ἡ ψυχῇ, αὐτὰ γὰρ ἄρχει καὶ κινεῖ τὸ δ'όλω ζῶον. Δαιμόνιον δὲ τὸ σῶμα καὶ τὰ τούτῳ γε πάντα, δι' ὃν οὕτω διαιρὲν, θεὸν καὶ θεῖον, καὶ δαίμονα καὶ δαιμόνιον.

B'.

ΦΙΛΟΛΑΟΥ

Περὶ ἀφθαρσίας κόσμου.

Φιλόλαος ἀφάρκτον τὸν κόσμον. Λέγει γοῦν οὕτως ἐν τῷ περὶ ψυχῆς·

Παρὸ καὶ ἀφθαρτος καὶ ἀκαταπόνατος διαμένει τὸν ἄπειρον αἰῶνα· οὔτε γὰρ ἐντοσθεν ἄλλα τις αἰτία δυναμικωτέρα αὐτῆς εὑρεθήσεται, οὔτ' ἐκτοσθεν, φθεῖραι αὐτὸν δυναμένη· ἀλλ' ἦν ὅδε ὁ κόσμος ἐξ αἰῶνος, καὶ εἰς αἰῶνα διαμένει, εἰς ὑπὸ ἐνὸς τῷ συγγενέῳ καὶ κρατίστῳ καὶ ἀνυπερθάτῳ κυδερνόμενος· ἔχει δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεώς τε καὶ μεταβολῆς ὁ κόσμος εἰς ἐὼν, καὶ συνεχῆς, καὶ φύσει διαπνεύμενος, καὶ περιαγεόμενος ἐξ ἀρχιδίου· καὶ τὸ μὲν ἀμετάβλητον αὐτοῦ, τὸ δὲ μεταβάλλον ἐστί· καὶ τὸ μὲν ἀμετάβλητον ἀπὸ τῆς τοῦ ὅλου περιεχοῦσας ψυχῆς μέχρι σελάνης περαιοῦται, τὸ δὲ μεταβάλλον ἀπὸ τῆς σελάνης μέχρι τῆς γῆς· ἐπεὶ δὲ γε καὶ τὸ κινεόν ἐξ αἰῶνος εἰς

αἰῶνα περιπολεῖ, τὸ δὲ κινεούμενον ὥς τὸ κινεόν ἄγει οὕτως διατίθεται, ἀνάγκη, τὸ μὲν ἀεικίνατον, τὸ δὲ ἀειπαθὲς εἶμεν, καὶ τὸ μὲν νῶ καὶ ψυχᾶς ἀνάκωμα πᾶν, τὸ δὲ γενέσιος καὶ μεταβολᾶς· καὶ τὸ μὲν πρῶτόν τε δυνάμει καὶ ὑπερέχον, τὸ δ' ὕστερον καὶ καθυπερεχόμενον. Τὸ δ' ἐξ ἀμφοτέρων τούτων, τοῦ μὲν αἰεὶ θεόντος, θεῖος, τοῦ δὲ αἰεὶ μεταβάλλοντος, γεννατὸς κόσμος. Διὸ καὶ καλῶς ἔχειν ἔλεγε κόσμον ἦμεν ἐνέργειαν αἰδίδιον θεῷ τε καὶ γενέσιος κατὰ συνακολουθίαν τᾶς μεταβλαστικῆς φύσιος. Καὶ ὁ μὲν ἐς αἰεὶ διαμένει κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ὡσαύτως ἔχον, τὰ δὲ καὶ γινόμενα καὶ φθειρόμενα πολλὰ· καὶ τὰ μὲν φθαρέντα κατὰ φύσεις καὶ μορφάς· σώζεται, τᾷ γονᾷ πάλιν τὰν αὐτὰν μορφὰν ἀποκαθίσταντα τῷ γεννήσαντι πατέρι καὶ δημιουργῷ.

Γ'.

ΟΚΕΛΛΟΥ.

Περὶ τοῦ αὐτοῦ.

Ὁκελλος αἰδίδιον τὸν κόσμον· ὡδὲ γὰρ ἐν τοῖς περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως λέγει·

ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀτελεύτατον καὶ τῷ σχήματος καὶ τᾶς κινάσιος, καὶ τῷ χρόνῳ καὶ τᾶς ὥσεως τοῦτο πιστοῦται διόντι ἀγέννατος ὁ κόσμος, καὶ ἀφθαρτος. Ἄτε γὰρ τῷ σχήματος ιδέα κύκλος, οὗτος δὲ πάντοθεν ἴσος καὶ ὅμοιος· διὸ περ ἀναρχος καὶ ἀτελεύτατος· ἄτε τᾶς κινάσιος κατὰ κύκλον, αὐτὰ δὲ ἀπαράβατος καὶ ἀδιέξοδος· ὅ,τε χρόνος ἀπειρος ἐν ᾧ περ αἱ κίνασις, διὰ τὸ μήτε ἀρχὴν εἰληφέναι τὸ κινούμενον, μήτε

τελευτὴν λήψεσθαι· ἃ τε μὲν ὥστιά τῶν πραγμάτων ἀνέκβατος καὶ ἀμετάβλητος, διὰ τὸ μήτε ἀπὸ τοῦ χειρόνος εἰς τὸ βελτίον, μήτ' ἀπὸ τοῦ βελτίονος ἐπὶ τὸ χειρόν πεφυκέναι μεταβάλλεν. Ἐπεὶ δ' ἐν τῷ παντὶ τὸ μὲν γένεσις, τὸ δὲ αἰτία γένεσις, καὶ γένεσις μὲν ὅπου μεταβολὰ καὶ ἔκβασις τῷ ὑποκειμένῳ, αἰτία δὲ γένεσις, ὅπου ταυτότας καὶ ὑπόστασις τῷ ὑποκειμένῳ, φανερόν, περὶ μὲν τὰν αἰτίαν τὰν γένεσις τό, τε ποιεῖν καὶ κινεῖν ἡμεν, περὶ δὲ τὸ δεχόμενον τὰν γένεσιν τό, τε πάσχειν καὶ τὸ κινεῖσθαι.

Τοῦ αὐτοῦ.

Πρῶτως γὰρ ὕλα, τὸ πανδεχές, κοινὸν γὰρ ὑπόκειται πᾶσιν, ὥσπερ πρῶτον μὲν τᾷ δυνάμει σῶμα αἰσθητὸν ἀρχάν· δεύτερον δὲ αἱ ἐναντιώσεις, οἷον θερμότητας, καὶ ψυχρότας καὶ ὑγρότας καὶ ξηρότας. Τρίτον δὲ αἱ ὥστιά πῦρ, καὶ ὕδωρ, καὶ γᾶ, καὶ ἀήρ. Ταῦτα γὰρ μεταβάλλονται ἐς ἄλληλα, αἱ δὲ ἐναντιώσεις οὐ μεταβάλλονται.

Τοῦ αὐτοῦ.

Παντελής δὲ φθορὰ τᾶς περὶ τὰν γῆν διακοσμήσεως, οὔτε γέγονεν οὔτε ἔσται πύκα. Διὸ καὶ τοῖς λέγουσι τὰν τᾶς Ἑλληνικᾶς ἱστορίας ἀρχάν ἀπὸ Ἰνάχῳ ἡμεν τῷ Ἀργεῖῳ, ποθεκτέον οὕτως, ὥς οὐκ ἀπὸ τινος ἀρχᾶς πρώτας, ἀλλὰ τᾶς γενομένας μεταβολᾶς κατ' αὐτάν. Πολλάκις γὰρ ἤδη καὶ γέγονε καὶ ἐσεῖται βάρβαρος ἡ Ἑλλὰς, οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων μόνον γιγνομένα μετανάστατος, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτᾶς τᾶς φύσεως, οὔτε

μειζονος οὔτε μείονος αὐτῆς γινομένης, ἀλλὰ κινιότερας αἰεὶ καὶ ποτ' ἐμὲ ἀρχῆς λαμβανούσας. Περὶ μὲν ὧν τῷ ὅλῳ καὶ παντὸς, ἔτι δὲ γενέσιος καὶ ἀφθαρσίας τῆς ἐν αὐτῇ γινομένης, ὥς τ' ἔχει, ὥς θ' ἔξει τὸν ἅπαντα αἰῶνα, τῆς μὲν ἀεικινάτω φύσιος ἔσχες, τῆς δ' ἀειπαθέος, καὶ τῆς μὲν αἰεὶ κυβερνώσας, τῆς δὲ κυβερνεομένης, ἄνω εἴρηται μοι περὶ τούτων.

Δ'.

ΑΡΙΣΤΑΙΩΝΟΣ.

Περὶ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀρισταίων ἔφησεν ἀφθαρτον εἶναι τὸν κόσμον, λέγει γοῦν ἐν τῷ περὶ ἀρμονίας οὗτος·

Ἐπεὶ δὲ ἀρχή, ἅτε δὴ ἐάντι ἀρχή, πρὸ παντὸς τέ ἐντι, καὶ ἀγέννητος καὶ αὐτοτελής (οὔτε γὰρ, εἰ μὲν μεθ' ἐτέρω τινὸς ὑπάρχοι ἂν, ἔτι πρὸ παντὸς,) οὔτε γινόμενος πύκα καὶ ἔκ τινος (οὔτε γὰρ ἀγέννητος ἂν εἴη ἔτι), ἀλλὰ μὲν ἀρχή τε καὶ αἰτία τῶν γινομένων, (οὔτε γὰρ αὐτοτελής, ἐτέρω γὰρ τινὸς ποτε δεκθήσεται τῷ σώζοντι αὐτὴν καὶ κινέσαντι) δῆλον δὴ, ὡς αὐτὰ καὶ αὐτὴν ἡ ἀρχὴ ἀγέννητος τέ ἐντι, καὶ ἀίδιος, καὶ αἰτία γενέσεώς τε καὶ κινήσεως. Κινοῦσα δὲ πάντα αὐτὰ ἐξ αὐτῆς φύσις ἐντι, καὶ αὐτοτελέα παρεχομένη τ' ἄλλα, αὐτὰ ἐξ αὐτῆς αὐτοτελής ἐντι. Πιάνει δὲ καὶ ὁμοιώσεις τῆς ἀρχῆς τάς τε καὶ ἐν τοῖς φύσει γινομένοις, καὶ ἐν τοῖς κατὰ τέχνην. Ἐπεὶ δὲ τὸ ἀλάνητον τὸ ἀκάρματον, [τὸ δὲ ἀκάρματον τὸ μὴ κάμνον], ὁ δὲ θεὸς τοιοῦτος, κινέων τε τὸ ὅλον καὶ τὸ

πᾶν, φανερόν ὡς αἰδιος ἂν εἴη ὁ κόσμος. Εἰ γὰρ ἀρχὴν λήψεται διακοσμάσις, ἔκαμε πόκα τὸ κινεόν αὐτὸ καὶ ἀνέπαυσε διακοσμάσις. Εἰ δέ γε κῆμοι καὶ ἀμπαύοιτο τὸ κινεόν, φθαρτὸν καὶ γεννατὸν ὑπάρχον, καὶ αὐτὸ πέρας ἔξει κινάσις, καὶ τὸ ὅλον δὲ καὶ τὸ πᾶν διακοσμάσις· ὥστ' ἀνάγκα ἦτοι γένεσιν ἀναιρὲν, ἢ γενεᾷ ἐκ τῷ μὴ ὄντος, ἢ τόνδε τὸν κόσμον καταλιπὲν τε ἀθάνατον καὶ ἀγήρατον εἶμεν. Λέγοιτο δὲ καὶ ἀρμονία φύσις, ὅτι πάντα κατὰ λόγον φύεται τὸν ταύτας ποτ' ἀλλήλων, καὶ ὡς ὁ τεχνίτης ποτὲ τὰν τέχνην, οὕτως θεὸς ποτ' ἀρμονίαν. Ἄτε γὰρ τέχνη ἐντὶ λόγος καὶ ιδέα τῶν γινομένων, καὶ φύσις. Τὸ μὲν ὦν ἔργον ἀμαρτάνεται τοῖς τεχνίταις, ὅταν παραλλάξῃ τὸν τῆς τέχνης λόγον· τὰ δὲ γινόμενα φύσει φθείρεται, πηρὰ καὶ ἀναρθρα γινόμενα, ὅταν παραλλάξῃ τὸν τῆς ἀρμονίας λόγον.

Ε'.

ΦΙΛΟΛΑΟΥ.

Περὶ κόσμου.

Ἀνάγκα τὰ ὄντα εἶμεν πάντα ἢ περαίνοντα ἢ ἀπειρα, ἢ περαίνοντά τε καὶ ἀπειρα, ἀπειρα δὲ μόνον οὐκ ἂν εἴη. Ἐπεὶ τοίνυν φαίνεται οὐτ' ἐκ περαινόντων πάντων ὄντα, οὐτ' ἐξ ἀπείρων πάντων, δῆλον τ' ἄρα ὅτι ἐκ περαινόντων καὶ ἀπείρων ὅτε κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ συναρμόχθη. Δηλοῖ δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς ἔργοις. Τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐκ περαινόντων, περαίνοντα, τὰ δ' ἐκ περαινόντων τε καὶ ἀπείρων, περαίνοντά τε καὶ οὐ περαίνοντα, τὰ δ' ἐξ ἀπείρων ἀπειρα φανέονται.

Καὶ πάντα γὰρ μὲν τὰ γινωσκόμενα ἀριθμὸν ἔχοντι. Οὐ γὰρ ὅτιων τε οὐδὲν οὔτ' ἐνοήθη μὲν, οὔτ' ἐγνώσθη μὲν ἀνευ τούτω. Ὁ γὰρ μὲν ἀριθμὸς ἔχει δύο μὲν ἴδια εἶδη, περισσὸν καὶ ἄρτιον, τρίτον δὲ ἀπ' ἀμφοτέρων μιχθέντων, ἀρτιοπέριτον. Ἐκατέρω δὲ τῷ εἶδεος πολλαὶ μορφαί, [ὡς ἕκαστον αὐτοῦ δημαίνει.]

Περὶ δὲ φύσις καὶ ἀρμονίας ὧδε ἔχει. Ἡ μὲν ἐστώτων πραγμάτων αἰδῖος ἐσσεῖται αὐτὰ μὲν ἡ φύσις, θεϊὰν τε καὶ οὐκ ἀνθρωπίναν ἐνδέχεται γινῶσιν, πλὴν γ' ἀρμονία, ὅτι οὐχ οἷον τ' ἥς οὐθενὶ τῶν ὄντων καὶ γινωσκομένων ὑφ' ἀμῶν γνωσθῆναι, μὴ ὑπαρχούσας αὐτῆς ἐντὸς τῶν πραγμάτων, ἐξ ὧν ξυνέστα ὁ κόσμος, τῶν τε περιμινόντων καὶ τῶν ἀπείρων. Ἐπεὶ δὲ τε ἀρχαὶ ὑπαρχον οὐχ ὅμοιαι οὐδ' ὁμόφυλαι ἐάσσαι, ἤδη ἀδύνατον ἥς ἂν καὶ αὐτοῖς κοσμηθῆναι εἰ μὴ ἀρμονία ἐπεγένετο, ὥτινι ἂν τρόπῳ ἐγένετο. Τὰ μὲν ὧν ὅμοια καὶ ὁμόφυλα ἀρμονίας οὐδὲν ἐπέδεοντο, τὰ δὲ ἀνόμοια μηδὲ ὁμόφυλα μηδὲ ἰσοτελεῖ, ἀνάγκη τὰ τοιαῦτα ἀρμονίαις συγκεκλειῆσθαι, εἰ μέλλοντι ἐν κόσμῳ κατέχεσθαι. Ἀρμονίας δὲ μέγεθος ἐντὶ συλλαβὰ καὶ διοξεία. Τὸ δὲ διοξείας μεῖζον τῆς συλλαβῆς ἐπογδόω· ἔστι γὰρ ἀπὸ ὑπάτας ἐπὶ μέσαν συλλαβὰ, ἀπὸ δὲ μέσας ποτὶ νεάταν, διοξεία· ἀπὸ δὲ νεάτας ἐς τρίταν, συλλαβὰ· ἀπὸ δὲ τρίτας εἰς ὑπάταν, διοξεία. Τὸ δὲ μέσον μέσας καὶ τρίτας, ἐπόγδοον· ἡ δὲ συλλαβὰ, ἐπίτριτον· τὸ δὲ διοξείας, ἡμιόλιον· τὸ διὰ πασάν δὲ, διπλόον, οὕτως ἀρμονία πέντε ἐπογδόων καὶ δυοῖν διέσεων. Διοξεία δὲ τρία ἐπόγδοα καὶ διέσεις. Συλλαβὰ δὲ δὺ' ἐπόγδοα καὶ διέσεις.

C.

ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ.

Περὶ ἀριθμῶν.

Θεωρεῖν δεῖ τὰ ἔργα καὶ τὴν ὥσιν τῶν ἀριθμῶν κατὰ δύναμιν, ἅτις ἐντὶ ἐν τῇ δεκάδι. Μεγὰλα γὰρ καὶ παντελής καὶ παντοεργὸς καὶ θείω καὶ οὐρανίῳ βίῳ καὶ ἀνθρωπίνῳ ἀρχὰ καὶ ἀγεμῶν κοινωνοῦσα — — δύναμις καὶ τῆς δεκάδος. Ἄνευ δὲ ταύτας πάντ' ἀπειρα καὶ ἀδύνατα, καὶ ἀφανῆ. Γνωμικὰ γὰρ ἡ φύσις ἡ τῷ ἀριθμῷ καὶ ἀγεμονικὰ καὶ διδασκαλικά τῷ ἀπορουμένῳ παντός καὶ ἀγνοουμένῳ παντί. Οὐ γὰρ ἐντὶ δῆλον οὐδενὶ οὐδὲν τῶν πραγμάτων, οὔτε αὐτῶν ποῦ αὐτὰ, οὔτε ἄλλω ποτ' ἄλλο, εἰ μὴ εἰς ἀριθμὸς, καὶ ἡ τούτῳ ὥσις. Νῦν δὲ οὗτος κατὰ ψυχὴν ἀρμόζων αἰσθήσει πάντα γνωστά καὶ ποτ' ἀγορα ἀλλάλοις κατὰ γνώμονος φύσιν ἀπεργάζεται σωμάτων. Καὶ σχίζων τοὺς λόγους χωρὶς ἐκάστους τῶν πραγμάτων, τῶν τε ἀπείρων καὶ τῶν περαινόντων. — Ἰδοὺς δὲ καὶ οὐ μόνον ἐν τοῖς δαιμονίοις καὶ θείοις πράγμασι τὴν τῷ ἀριθμῷ φύσιν καὶ τὴν δύναμιν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἀνθρωπικοῖς ἔργοις καὶ λόγοις πᾶσι πάντα, καὶ κατὰ τὰς δαμιουργίας τὰς τεχνικὰς πάσας, καὶ κατὰ τὴν μουσικάν. Ψεῦδος δὲ οὐδὲν δέχεται αὖ τῷ ἀριθμῷ φύσις, οὐδὲ ἀρμονία· οὐ γὰρ οἰκεῖον αὐτοῖς ἐντί. Τὰς γὰρ ἀπείρω καὶ ἀνοήτῳ καὶ ἀλόγῳ φύσις τὸ ψεῦδος καὶ ὁ φθόνος ἐντί. Ψεῦδος δὲ οὐδαμῶς εἰς ἀριθμὸν ἐπιπνεῖ· πολέμιον γὰρ καὶ ἐχθρὸν τῇ φύσει τὸ ψεῦδος, ἃ δ' ἀλήθεια οἰκεῖον καὶ σύμφυτον τῇ τῷ ἀριθμῷ γενεᾷ.

ΑΡΧΥΤΟΥ,

*Περὶ φύσεως καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς
συμβαίνοντων αἰτίων.*

Ἀνάγκα δύο ἀρχὰς ἔμεν τῶν ὄντων, μίαν μὲν, τὴν συστοι-
χεῖαν ἔχουσαν τῶν τεταγμένων, καὶ ὀριστῶν· ἑτέραν δὲ τὴν
συστοιχείαν ἔχουσαν τῶν ἀτάκτων καὶ ἀορίστων. Καὶ τὴν
μὲν ῥητὴν καὶ λόγον ἔχουσαν καὶ τὰ ὄντα ὁμοίως συνέχειν,
καὶ τὰ μὴ ὄντα ὀρίζειν καὶ συντάσσειν. Πλατιάζουσιν γὰρ
αἱ τοῖς γιγνομένοις, εὐλόγως καὶ εὐρυθμῶς ἀνάγειν ταῦτα,
καὶ τὸ καθ' ὅλῳ ὥσας τε καὶ εἶδος μεταδίδομεν. Τὴν δ'
ἄλογον καὶ ἄρρητον καὶ τὰ συντεταγμένα λυμαίνεσθαι, καὶ
τὰ ἐς γένεσιν τε καὶ ὥσιν παραγινόμενα διαλύειν· πλατιάζ-
ουσιν γὰρ αἱ τοῖς πράγμασιν ἐξομοιοῦν αὐτὰ ταῦτα. Ἀλλ'
ἐπεὶ περ ἀρχαὶ δύο κατὰ γένος ἀντιδιαιρούμεναι τὰ πράγματα
τυγχάνοντι, τῷ τὴν μὲν ἤμεν ἀγαθοποιόν, τὴν δ' ἤμεν κακο-
ποιόν, ἀνάγκα καὶ δύο λόγως ἤμεν, τὸν μὲν ἕνα τῆς ἀγα-
θοποιῶ φύσις, τὸν δ' ἕνα τῆς κακοποιῶ. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ
τέχνη καὶ τὰ φύσει γιγνόμενα δύο τούτων πρῶτον μετεῖληπεν,
τῆς τε μορφῶ καὶ τῆς ὥσας. Καὶ ἡ μὲν μορφῶ ἐντὶ αἰτία
τῷ τόδε τι ἤμεν· ἡ δὲ ὥσα τὸ ὑποκείμενον, ὑποδεχόμενον
τὴν μορφῶ. Οὔτε δὲ τῇ ὥσῃ οἷόν τέ ἐντὶ μορφῆς μετεῖμεν
αὐτῇ ἐξ αὐτῆς, οὔτε μὴν τὴν μορφῶ γενέσθαι περὶ τὴν ὥσιν,
ἀλλ' ἀναγκαῖον ἑτέραν τινὰ ἤμεν αἰτίαν, τὴν κινάσεισαν τὴν
ἐστὼ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τὴν μορφῶ· ταύτην δὲ τὴν πρῶταν
τῇ δυνάμει καὶ καθυπερτάτην ἤμεν τῶν ἄλλων· ὀνομάζεσθαι
δ' αὐτὴν ποθέει θεόν· ὥστε τρεῖς ἀρχὰς ἤμεν ἤδη, τὸν τε
θεόν, καὶ τὴν ἐστὼ τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν μορφῶ. Καὶ

τὸν μὲν θεὸν τεχίταν, καὶ τὸν κινέοντα· τὰν δ' ἐστὼ τὰν ὕλαν, καὶ τὸ κινεόμενον· τὰν δὲ μορφῇ τὰν τέχνην, καὶ πόθεν κινέται ὑπὸ τῷ κινέοντος ἢ ἐστὼ. Ἀλλ' ἐπεὶ τὸ κινεόμενον ἐναντία· ἑαυτῷ δυνάμειος ἴσχει τὰς τῶν ἀπλῶν σωμάτων, τὰ δ' ἐναντία συναρμογὰς τινος δεῖται καὶ ἐνώσιος, ἀνάγκη ἀριθμῶν δυνάμειος καὶ ἀναλογίας, καὶ τὰ ἐν ἀριθμοῖς καὶ γεωμετρικοῖς δεικνύμενα παραλαμβάνειν, ὃ καὶ συναρμόσαι καὶ ἐνώσαι τὰ ἐναντιώτατα δυνάσεται ἐν τῇ ἐστὼ τῶν πραγμάτων ποτὴν μορφῇ. Καθ' αὐτὰν μὲν γὰρ ἔασσα ἢ ἐστὼ, ἄμορφός ἐστι, κινάμενα δὲ ποτὶ τὰν μορφῇ, ἔμμορφος γίνεται, καὶ λόγον ἔχουσα τὸν τῆς συντάξεως. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ διακινέστον τὸ κινεόμενον ἐντι τὸ πρῶτως κινέον· ὥστ' ἀνάγκη τρεῖς ἦμεν τὰς ἀρχάς, τὰν τε ἐστὼ τῶν πραγμάτων, καὶ τὰν μορφῇ, καὶ τὸ ἐξ αὐτῷ κινητικόν, καὶ ἀόρατον δυνάμει. Τὸ δὲ τοιοῦτον οὐ νόον μόνον ἦμεν δεῖ, ἀλλὰ καὶ νόω τι κρέσσον· νόω δὲ κρέσσον ἐντι, ὅπερ ὀνομάζομεν θεὸν φανερώς. Ὁ μὲν ὢν τῷ ἴσῳ λόγος περὶ τὰν ῥητάν, καὶ λόγον ἔχουσαν φύσιν ἐντί· ὃ δὲ τῷ ὀνίσῳ περὶ τὰν ἄλογον καὶ ἄρρητον αὐτὰ δ' ἐντι ἢ ἐστὼ, καὶ διὰ τοῦτο γένεσις καὶ φθορὰ γίνεται περὶ ταύταν, καὶ οὐκ ἄνευ ταύτης.

Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀρχὰς τῆς τῶν ἐνόντων γνώσεως τὰ αὐτόθεν φαινόμενα. Τῶν δ' αὐτόθεν φαινόμενων τὰ μὲν ἐντι νοατὰ, τὰ δ' αἰσθητά· νοατὰ μὲν τὰ ἀκίνητα, αἰσθητά δὲ τὰ κινεόμενα. Κριτήριον δὲ τῶν μὲν νοατῶν ὁ κόσμος, τῶν δ' αἰσθητῶν ἡ αἰσθασίς. Τῶν δὲ μὴ αὐτόθεν φαινόμενων, τὰ μὲν ἐντι ἐπιστατά, τὰ δὲ δοξαστά· ἐπιστατά μὲν τὰ ἀκίνητα· δοξαστά δὲ τὰ κινεόμενα. Δεῖ δὲ ταῦτα τρεῖς νοῆσαι, τό τε κρίνον, καὶ τὸ κρινό-

μενον, καὶ ποθ' ὅπερ κρίνεται. Καὶ τὸ μὲν κρίνον εἶμεν τὸν νόον καὶ τὰν αἰσθασιν· τὸ δὲ κρινόμενον, τὸν λόγον· ποθ' ὅπερ δὲ κρίνεται, τὸ αὐτόθεν φαινόμενον. Τούτου δὲ τὸ μὲν νοατὸν, τὸ δὲ αἰσθατόν. Ἐπικρίνει δὲ ὁ νόος τὸν λόγον, ὅκα μὲν ποτὶ τὸ νοατὸν ἐπιβάλλων, ὅκα δὲ ποτὶ τὸ αἰσθατόν. Ὅκα μὲν γὰρ περὶ νοατῶν ματεύηται ὁ λόγος, ποτὶ τὸ νοατὸν ποτιβάλλει, ὅκα δὲ περὶ αἰσθατῶν, ποτὶ τὸ αἰσθατόν. Καὶ δι' αὐτὸ ψευδογραφίαι ἐν γαμετρίᾳ κατὰ σχήματα καὶ ἀριθμῶς ἐμφαίνονται, αἰτιολογίαι δὲ καὶ εἰκοτολογίαι ἐν φυσιολογίᾳ καὶ πολιτικῇ κατὰ γένεσιν καὶ πράξεις. Τὸ μὲν γὰρ ὅτι ἐν διπλῷ λόγῳ ἀρμονία τυγχάνει, ποτὶ τὸ νοατὸν ποτιβάλλων ὁ λόγος γινώσκει· τὸ δ' ὅτι συμφωνεῖ ὁ διπλὸς λόγος, διὰ τῆς αἰσθάσιος ἐπιμαρτυρεῖται. Καὶ τῶν μηχανικῶν δὲ τοὶ λόγοι ποττὰ νοατὰ ποτιβάλλονται σχήματα καὶ ἀριθμῶς καὶ ἀναλογίας. Τὰ δὲ ἀποτελέσματα ποτὶ τὰ αἰσθατιά. Μεθ' ὕλης γὰρ ταῦτα θεωρεῖται καὶ κινάσιος. Καθόλου δὲ ἀνάχα-
νον γινώμεν τὸ διὰ τι ἐν ἐκάστῳ, μὴ προειδόμενος τὸ τί ἐντι ἕκαστον. Κρίνεται δὲ τὸ μὲν τί ἐντι ἕκαστον τῶν ὄντων, τῷ νόῳ· τὸ δὲ ὅτι ἐντι, καὶ ὅτι οὕτως ἔχει, λόγῳ καὶ αἰσθάσει· λόγῳ μὲν, ὅκα δεῖξιν τινὸς σημάνωμεν διὰ συλλογισμῷ, ὑπάρχοντος ἐξ ἀνάγκης· αἰσθάσει δ', ὅκα ἐπιμαρτυρώμεθα τὸν λόγον διὰ τῆς αἰσθάσιος.

Η'.

ΑΡΕΣΟΥ.

Περὶ φύσεως ἀνθρώπου.

Φύσις ἀνθρώπῳ κανὼν μοι δοκεῖ νόμῳ τε καὶ δίκῃς ἤμεν, καὶ οἴκῳ τε καὶ πόλει. Ἰχνια γὰρ ἐν αὐτῷ στιβαζόμενος εὔροισι τις καὶ μαστεύμενος. Νόμος γὰρ ἐν αὐτῷ καὶ δίκη, ἃ τὰς ψυχᾶς ἐντι διακόσμησις. Τριχθαδία γὰρ ὑπάρχουσα ἐπὶ τριχθαδίοις ἔργοις συνέστακε. Γνώμαν γὰρ καὶ φρόνασιν ἐργαζόμενος ὁ νόος, καὶ ἀλκὰν καὶ δύναμιν ἃ θύμῳσις, καὶ ἔρωτα καὶ φιλοφροσύνην ἃ ἐπιθυμία. Καὶ οὕτω συντέτακται ταῦτα ποτ' ἀλλάλα πάντα, ὥστε αὐτὰς τὸ μὲν κράτιστον, ἀγέεσθαι, τὸ δὲ χερεῖον, ἄρχεσθαι, τὸ δὲ μέσον, μέσαν ἐπέχειν τάξιν, καὶ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι. Ταῦτα δ' οὕτω ἐμάσατο κατὰ λόγον ὁ θεὸς ἐν ἐκτυπώσει καὶ ἐξεργασίᾳ τῷ ἀνθρωπίνῳ σκάνιος, ὅτι μόνον ἀνθρώπον ἐνεποίησατο νόμῳ τε καὶ δίκῃς ἐπιδέκτορα γενέσθαι, καὶ οὐδὲν ἄλλο τῶν θνατῶν ζώων. Οὔτε γὰρ ἐξ ἐνὸς σύστημα κοινωνίας γένοιτο ἂν, οὔτε μὲν ἐκ πλειόνων, ὁμοίων δὲ τούτων, (ἀνάγκη γὰρ, ἐπεὶ τὰ πράγματα διαφέροντά ἐντι, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ μοίρας τὰς ψυχᾶς διαφόρους ἤμεν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος ὁράσις, καὶ ἀκοή, καὶ γεῦσις, καὶ ὁσφράσις, οὐ γὰρ πάντα ποτὶ πάντα τὰν αὐτὰν ἔχει συναρμογάν,) οὔτε μὲν ἐκ πλειόνων μὲν καὶ ἀνομοίων, τῶν τυχόντων μάντοιγε, ἀλλὰ τῶν ποττῶν τῷ ὅλῳ συστάματος ἐκπλήρωσιν, καὶ συντάξιν, καὶ συναρμογάν τυχόντων. Οὐ μόνον δὲ ἐκ πλειόνων καὶ ἀνομοίων, καὶ τῶν εἰς τὸ ὅλον καὶ τὸ τέλος τυχόντων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τούτων οὐκ εἰκαίων καὶ ὡς ἔτυχε συνταχθέντων,

(ΤΟΜ. Γ'. Μ. Β').

6.

ἀλλὰ μετὰ τινος νόμῳ καὶ ἔμφορος ἐπιστάσις. Αἴ τε γὰρ τὰν ἴσαν ἐφέροντο μοῖραν καὶ δυνάμις καὶ τιμᾶς, ἀνόμοια ἔόντα, καὶ τὰ μὲν χερεῖονα, τὰ δὲ κάρρονα, τὰ δὲ μέσα, οὐκ ἂν δύναίτο ἅ κατὰ ψυχὰν μερέων κοινωνία συναρμοσθῆμεν. Αἱ δὲ τὰν ἀνίσαν, μὴ τὰν κάρρονα δὲ τὰ μείζονα μοῖραν ἐφέρετο, ἀλλὰ τὰν χερεῖονα, πολλὰ ἀφροσύνα καὶ ἀταξία περὶ τὰν ψυχὰν ὑπάρχεν· αἴτε τὰν κάρρονα μὲν τὰ μείζονα, τὰν χερεῖονα δὲ τὰν μείονα, μὴ ποτὶ λόγον δὲ ἕκαστον τούτων, οὐκ ἂν δύναίτο ὁμόνοια καὶ φιλία καὶ δικαιοσύνη ἡμεν περὶ τὰν ψυχὰν. Ἐπεὶ ὦν ἕκαστον ἐν ποτὶ λόγον συντέτακται τὸν ἀρμόζοντα, τὸ τοιοῦτο φαμὶ ἐγὼ δικαιοτάτα ἡμεν. Καὶ μὲν ὁμόνοιά τις καὶ ὁμοφροσύνα ὁπαδεῖ τὰ τοιαῦτα διατάξει. Τὸ δὲ τοιοῦτο δικαίως καὶ λέγεται εὐνομία ἡμεν τᾶς ψυχᾶς, αἵτις ἐκ τῷ ἄρχεν μὲν τὸ κάρρον, ἄρχεσθαι δὲ τὸ χερεῖον κράτος ἐπιφέροντο τὰς ἀρετὰς, καὶ φιλία τε καὶ ἔρως, φιλοφροσύνας σύμφυλος καὶ συγγενὴς ἐκ τούτων ἐξεβλάστασε τῶν μερέων. Συμπεῖθει μὲν γὰρ ὁ νόος ὁραυγούμενος, ἐρᾶται δὲ ἅ ἐπιθυμία, ἃ δὲ θύμωσις ἐμπιπλάμενα μένους, ἔχθρα ζέουσα, φίλα γίνεται τᾷ ἐπιθυμίᾳ. Ἀρμόσας γὰρ ὁ νόος τὸ ἀδὺ τῷ λυπηρῷ, συγκατακερῶμενος, καὶ τὸ σύντονον καὶ σφοδρὸν τῷ κούφῳ μέρει τᾶς ψυχᾶς, καὶ διαχυτικῷ, ἕκαστόν τε ἐκάστω πράγματι τὰν σύμφυλον καὶ συγγενέα προμάθειαν διαμεμέρισται, ὁ μὲν νόος ὁραυγούμενος καὶ στιβαζόμενος τὰ πράγματα, ἃ δὲ θύμωσις ὁρμὰν καὶ ἀλκὰν ποτιφερόμενα τοῖς ὁραυγαθεῖσιν· ἃ δὲ ἐπιθυμία φιλοστοργία συγγενὴς ἐάσσα, ἐφαρμόζει τῷ νόῳ, ἴδιον περιποιούμενα τὸ ἀδὺ, καὶ τὸ σύννοον ἀποδιδούσα τῷ συνόλῳ μέρει τᾶς ψυχᾶς. Ὡν περ

ἔκατι δοκέει μοι καὶ ὁ βίος ὁ κατ' ἀνθρώπων ἄριστος ἦμεν, ὅκκα τὸ ἀδὺ τῷ σπουδαίῳ συγκρατακρῆθῃ, καὶ ἀδονὰ τὰ ἀρετᾶ. Ποταρμύξασθαι δ' αὐτὰ ὁ νόος δύναται, παιδεύσις καὶ ἀρετᾶς ἐπήρατος γενόμενος.

Θ'.

ΑΡΧΥΤΟΥ.

Περὶ τοῦ καὶ αἰσθήσεως.

Αἰσθασις μὲν ἐν σώματι γίγνεται, νόος δ' ἐν ψυχᾷ. Τὸ μὲν γὰρ ἀρχὰ τῶν αἰσθατῶν ὑπάρχει, τὸ δὲ τῶν νοατῶν. Πλάθεος μὲν γὰρ μέτρον ἀριθμὸς, μάκρος δὲ, ποῦς, ῥοπᾶς δὲ καὶ σταθμᾶς, ζυγόν, ὀρθότατος δὲ καὶ εὐθύτατος κανὼν καὶ στάθμη, ὀρθαγωνία. Οὕτως δὲ καὶ τῶν μὲν σωμάτων αἰσθασις μέτρον, τῶν δὲ νοατῶν νόος ἀρχὰ καὶ μέτρον ἐντί. Καὶ ὁ μὲν νόος ἀρχὰ νοατῶν τε καὶ φύσει πρᾶτων· ἡ δὲ αἰσθασις [αἰσθατῶν καὶ φύσει δευτέρων]. Ὁ μὲν γὰρ ἀπὸ ἐντι ἀρχὰ τᾶς ψυχᾶς, ἡ δὲ τοῦ σώματος. Καὶ ὁ μὲν νόος τῶν τιμιωτάτων ἐντί κριτᾶς, ἡ δ' αἰσθασις, τῶν χρησιμωτάτων. Ἡ μὲν αἰσθασις τῷ σώματος ἔνεκεν συνέστηκε, καὶ τᾶς ἐς τοῦτο λειτουργίας· ὁ δὲ νόος καὶ τᾶς ἐς ταῦτα πολυφραδοσύνας. Καὶ ὁ μὲν νόος ἐντί ἀρχὰ τᾶς ἐπιστήμας, ἡ δ' αἰσθασις τᾶς δόξας. Ἡ μὲν γὰρ ἔχει τὴν ἐκ τῶν αἰσθατῶν ἐνέργειαν, ὁ δὲ τὴν ἐκ τῶν νοατῶν. Τυχχάνοντι δὲ τὰ μὲν αἰσθατὰ τῶν πραγμάτων κινάσις μεταλαμβάνοντα κοινὰ ἔοντα, τὰ δὲ νοατὰ, στάσις καὶ ιδιότατος. Παραπλάσιως δὲ καὶ ἡ αἰσθασις καὶ ὁ νόος ἔχοντι· ἡ μὲν γὰρ αἰσθασις τῷ αἰσθατῷ, τὸ

δ' αἰσθατὸν καὶ κινεῖται καὶ μεταβάλλει, καὶ οὐδέποτε ἐν ταύτῳ ἀτρεμεῖ· διὸ καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ βέλτιον καὶ χεῖρον γίνεται ὁρᾶν· ὁ δὲ νόος τῷ νοατῷ, τὸ δὲ νοατὸν ἀκίνατον ἐξ οὐσίας· διὸ οὔτε μᾶλλον, οὔτε ἥττον, οὔτε βέλτιον, οὔτε χεῖρόν ἐντι νοεῖν τὸ νοατὸν. Καὶ καθάπερ νόος τὸ πρᾶτον βλέπει καὶ τὸ παράδειγμα, οὕτως ἡ αἴσθασις τὰν εἰκόνα καὶ τὸ δεύτερον. Ὁ μὲν γὰρ νόος οὐκ ἀνθρωπον ἀπλῶς· ἡ δ' αἴσθασις ἀπλῶς τὰν τῷ ἡλίῳ σφαῖραν, ἢ τὰς χειροτεχνῶν [ἐργασίας] — — ἔτι μὲν νόος ἀμερὴς καὶ ἀδιαίρετος, καθάπερ μονὰς καὶ στιγμῇ· παραπλασίως δὲ καὶ τὸ νοατὸν. Τὸ γὰρ εἶδος οὔτε πέρας σώματός ἐντι, οὔτε ὅρος, ἀλλὰ μόνον τύπωσις τῷ ὄντι, ἃ ὄν ἐντι· ἡ δ' αἴσθασις μεριστὰ καὶ διαιρετά. Τῶν γὰρ ὄντων ἐντι τὰ μὲν αἰσθατά, τὰ δὲ δοξαστά, τὰ δὲ ἐπιστατά, τὰ δὲ νοατά. Καὶ τὰ μὲν σώματα, ὧν ἐντι τις ἀντιτυπία, αἰσθατά· δοξαστά δὲ, τὰ μετέχοντα τῶν εἰδέων ὡς αἱ εἰκόνες, οἷον ὁ τις ἀνθρωπος τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ τὸ τὶ τρίγωνον τῷ τριγώνῳ· ἐπιστατά δὲ, τὰ τοῖς εἶδεσι συμβεβηκότα ἐξ ἀνάγκης, ὡς ἐν γεωμετρίᾳ τὰ τοῖς σχήμασι νοατά δὲ, αὐτὰ τὰ εἶδεα, καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν ἐπιστατῶν· οἷον αὐτὸς ὁ κύκλος, καὶ τρίγωνον, καὶ σφαῖρα. Τυγχάνοντι δὲ καὶ ἐν ἀμῖν αὐτοῖς κατὰ ψυχὰν γνώμεις τέτταρες, νόος, ἐπιστάμα, δόξα, αἴσθασις· ὧν αἱ μὲν δύο, τῷ λόγῳ ἀρχαὶ ἐντι, οἷον νόος καὶ αἴσθασις, τὰ δὲ δύο, τέλη, οἷον ἐπιστάμα καὶ δόξα. Τὸ δ' ὅμοιον αἰ τῷ ὁμοίῳ γνωστικόν. Ὅθεν φανερόν, ὅτι ὁ μὲν νόος ἐν ἀμῖν τῶν νοατῶν γνωστικός· ἡ δ' ἐπιστάμα, τῶν ἐπιστατῶν· ἡ δὲ δόξα, τῶν δοξαστῶν· ἡ δ' αἴσθασις, τῶν αἰσθατῶν.

ΛΥΣΙΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ

Επιστολή πρὸς Ἰππαρχον.

Μετὰ τὸ Πυθαγόραν εἶς ἀνθρώπων γενέσθαι, οὐδέποκα δια-
σκεδασθῆσεσθαι τὸ ἄθροισμα τῶν ὁμιλητῶν ἐς τὸν ἑμαυτοῦ
θυμὸν ἐβαλόμαν. Ἐπεὶ δὲ παρ' ἐλπίδας, ὥσπερ ἀπὸ ναὸς
μεγάλας φορτίδος ἐν ἐρήμῳ πελάγει λυθείσας, ἄλλος ἄλλοσε
φορεύμενοι διεσπάρημεν, ὅσιον καὶ μὴ μᾶσθαι τῶν τήνου θείων
καὶ σεμνῶν παραγγελημάτων, μηδὲ κοινὰ ποιῆσθαι τὰ σοφίας
ἀγαθὰ τοῖς οὐδ' ὄναρ τὰν ψυχὰν κεκαθαρμένοις. Οὐ γὰρ θέμις
ὀρέγεν τοῖς ἀπαντῶσι τὰ μετὰ τοσούτων ἀγώνων σπουδᾷ
ποριχθέντα, οὐδὲ μὲν βεβάλοις τὰ ταῖν Ἐλευσινίαιν θεαῖν
μυστήρια διαγέεσθαι. Κατ' ἰσότατα δὲ ἄδικοι καὶ ἀσεβέες
τοὶ τοιαῦτα πράζαντες. Καλὸν δὲ ἀναλογίζεσθαι, ὅσον χρό-
νου μᾶλλον ἐκμεμετρήκαμες, ἀπορροπτόμενοι σπύλως τῶς ἐν
τοῖς στάθεσιν ἀμῶν ἐγκεκολαμμένους· ἕως πέντε διελθόντων
ἐτέων ἐγενόμεθα δεκτικοὶ τῶν τήνου λόγων. Καθάπερ γὰρ
οἱ βαφεῖς προεκκαθάραντες ἔστυψαν τὰ βάψιμα τῶν ἱμα-
τίων, ὅπως ἀνέκπλυτον τὰν βαφὰν ἀναπίωντι καὶ μηδέ-
ποκα γενησουμέναν ἐξίταλον· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ δαι-
μόνιος ἀνὴρ προπαρεσκεύαζε τὰς ψυχὰς τῶν τᾶς φιλοσοφίας
ἐρασθέντων, ὅπως μὴ διαψευσθῇ περὶ τινα τῶν ἐλπιζομένων
ἔσεσθαι καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν. Οὐ γὰρ κινδύλως ἐνεπορεύετο
λόγως, οὐδὲ πάγας, ταῖς τοὶ πολλοὶ τῶν σοφιστῶν τῶς νέως
ἐμπλέκοντι, ποτ' οὐδὲν κρήγουν σχολάζοντες· ἀλλὰ θείων τε
καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἧς ἐπιστάμων. Τοὶ δὲ πρόσχη-
μα ποιησάμενοι τὰν τήνου διδασκαλίαν, πολλὰ καὶ δεινὰ
δρῶντι, σαγηνεύοντες οὐ κατὰ κόσμον, οὐδ' ὥς ἔτυχε τῶς
νέως. Τοιγαροῦν χαλεπῶς τε καὶ προαλλεῖς ἀπεργάζονται
τῶς ἀκουστάς· ἐγκρίναντι γὰρ ἦθεσι τεταραγμένοις τε καὶ

θολεροῖς θεωρήματα καὶ λόγως θείως. Καθάπερ γὰρ εἴ τις εἰς φρέαρ βαθύ βορβόρου πλήρες ἐγγέαι καθαρὸν καὶ διειδὲς ὕδωρ, τὸν τε βορβόρον ἀνετάραξε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεφάνιζεν, ὁ αὐτὸς δὲ τρόπος τῶν οὕτω διδασκόντων τε καὶ διδασκομένων. Πυκιναὶ γὰρ καὶ λάσαι λόχμαι περὶ τὰς φρένας καὶ τὰν καρδίαν ἐμπεφύκанти τῶν μὴ καθαρῶς τοῖς μαθήμασιν ὀργισθέντων, πᾶν τὸ ἄμερον καὶ πρᾶον καὶ λογιστικὸν τὰς ψυχᾶς ἐπισκιάζουσαι, καὶ κωλύουσai προφανῶς μὲν αὐξηθῆμεν ἐγκαταδεδύκанти δὲ τῷ δάσει τούτῳ παντοῖαι κακότητες ἐκδοσόμεναι καὶ μηδαμῶς εἶσαι προκύψαι τὸ νοητικόν. Ὀνομάζαιμι δὲ πρᾶτον ἐπελθὼν αὐτῶν τὰς ματέρας, ἀκρασίην τε καὶ πλεονεξίην. Ἄμφω δὲ πολύγονοι πεφύκанти. Τὰς μὲν ὦν ἀκρασίας ἐκβεβλαστάκοντι ἄθεσμοι γάμοι, ἐπιθυμίαι, καὶ φθοραὶ, καὶ μέθαι, καὶ παρὰ φύσιν ἀδοναὶ, καὶ σφοδραὶ τινες ὀρμαὶ, μέχρι βαράθρων καὶ κρημνῶν ἐκδιώκουσαι. Ἡδὴ γάρ τινες ἀνάγκαζαν ἐπιθυμίαι μὴτε ματέρων μὴτε θυγατέρων ἀποσχέσθαι, καὶ δὴ παρεωσάμεναι πόλιν καὶ νόμῳ καθάπερ τύραννος ἐκπεριαγαγῶσαι τὼς ἀγκῶνας, ὥσπερ αἰχμάλωτον ἐπὶ τὸν ἔσχατον ὄλεθρον μετὰ βίας ἄγουσαι κατέστασαν. Τὰς δὲ πλεονεξίας ἐκπεφύκанти ἀρπαγαὶ τε καὶ λαστείαι, πατροκτονίαι, ἱεροσυλίαι, φαρμακεῖαι, καὶ ὅσα τούτων ἀδελφά. Δεῖ ὦν τό γε πρᾶτον τὰς ὕλας, ταῖς ἐνδιαιτᾶται ταῦτα τὰ πάθη, πυρὶ καὶ σιδάρῳ καὶ πάσαις μαθημάτων μηχαναῖς ἐκκαθάραντας καὶ ῥυσαμένως τὸν λογισμὸν ἐλεύθερον τῶν τοσούτων κακῶν τοτηνικάδε ἐμφυτεύειν τι χρήσιμον αὐτῷ καὶ παραδιδόμεν. Ἄπερ ἔμαθες μὲν, Ἰππαρχε, μετὰ σπουδᾶς, οὐκ ἐφύλαξας δὲ, γευσάμενος, ὧ γενναῖε, Σικελικᾶς πολυτελείας, ἃς οὐκ ἐχρῆν τυ γενέσθαι δεύτερον. Λέγοντι δὲ πολλοὶ τυ καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφέν ὅπερ ἀπαζίωσε Πυθαγόρας, ὅς γε Δαμοῖ τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ τὰ ὑπομνάματα παρακαταθέμενος, ἐπέσκαψε μηδενὶ τῶν ἐκτὸς τᾶς οἰκίας παραδιδόμεν. Ἡ δὲ, δυνα-

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μένα πολλῶν χρημάτων ἀποδόσθαι τῷ λόγῳ, οὐκ ἐβουλήθη·
 πενίαν δὲ καὶ τὰς τῷ πατρὸς ἐπισκάψιας ἐνόμιζε χρυσῷ τι-
 μιωτέρας ἔμεν, καὶ ταῦτα γυνά. Φαντὶ δὲ, ὅτι καὶ Δαμῶ
 θνάσκεισα Βισταλίᾳ τῇ ἑαυτῆς θυγατρὶ τὰν αὐτὰν ἐπιστολὰν
 ἐπέστειλεν. Ἄμμες δὲ, ἄνδρες ἑόντες, οὐ γνησίως αὐτῷ πο-
 τιφερόμεθα, ἀλλὰ παραβάται τῶν ὁμολογιᾶν γιγνόμεθα.
 Εἰ μὲν ὦν μεταβάλοιо, χαρησσοῦμαι· εἰ δὲ μὴ, τέθνακός μοι.

ΜΕΛΙΣΣΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Μέλισσα Κλεαρέτῃ χαίρειν.

Αὐτομάτως ἐμοὶ φαίνεται πλέοντα τῶν καλῶν ἔχειν· τῷ γὰρ
 ἐσπουδασμένως ἐθέλειν τι ἀκοῦσαι περὶ γυναικὸς εὐκοσμίας,
 καλὰν ἐλπίδα διδοῖ, ὅτι μέλλεις πολιοῦσθαι κατ' ἀρετάν.
 Χρὴ ὦν τὰν σώφρονα καὶ ἐλευθέραν τῷ κατὰ νόμον ἄν-
 δρὶ ποτῆμεν ἀσυχία κεκαλλωπισμέναν, ἀλλὰ μὴ πολυτε-
 λῶς· ἡμεν δὲ τᾶ ἐσθᾶτι λευκοεῖμονα καὶ καθάριον καὶ ἀφε-
 λῆ, ἀλλὰ μὴ πολυτελῆ καὶ περισσάν. Παραιτητέον γὰρ
 αὐτὰν τὰν διαυγῆ καὶ διαπόρφυρον, καὶ τὰ χρυσόπαστα τῶν
 ἐνδυμάτων· ταῖς ἐπάραις γὰρ τάδε χρήσιμα ποττὰν τῶν
 πληθόνων θήραν· τὰς δὲ ποθ' ἕνα τὸν ἴδιον εὐαρεστούσας γυ-
 ναικὸς κόσμος ὁ τρόπος πέλει, καὶ οὐχ αἱ στολαί. Εὐμορφον
 γὰρ τὰν ἐλευθέραν ἀδέσθαι τῷ αὐτᾷ ἀνδρὶ, ἀλλ' οὐ τοῖς πληθ-
 σιν. Ἔχουσ' ὃν ἐπὶ τᾷ ὄψιός ἐρύθημα μὲν σαμεῖον αἰδοῦς
 ἀντὶ φύκεος, καλοκάγαθίαν δὲ καὶ κοσμιότητα καὶ σωφρο-
 σύναν ἀντὶ χρυσῷ καὶ σμαράγδῳ. Οὐ γὰρ ἐς τὰν τὰς ἐσθᾶ-
 τος πολυτέλειαν φιλοκαλεῖν δεῖ τὰν γλιχομένην τᾷ σωφρο-
 σύνας, ἀλλ' εἰς τὰν οἰκονομίαν τοῦ οἴκου· ἀρέσκειν τε τῷ
 αὐτᾷ ἀνδρὶ, ἐπιτελέας ποιεῦσαν τὰς ἐκείνῳ θελήσιας. Αἱ γὰρ

τῷ ἀνδρὸς θελήσεις νόμος ὀφείλει ἀγραφος εἶναι κοσμία γυναι-
 κι, ποθ' ὃν χρή βιῶν αὐτάν. Νομίζεν δεῖ προῖκα ποτεννή-
 χθαι ἅμα αὐτᾶ καλλίσταν καὶ μεγίσταν, τὰν εὐταξίαν· πισεύ-
 εν γὰρ χρή τῷ τᾶς ψυχᾶς κάλλει τε καὶ πλούτῳ μᾶλλον, ἢ τῷ
 τᾶς ὀψίος καὶ τῶν χρημάτων. Τὰ μὲν γὰρ φθόνος καὶ νοῦσος
 παραιρέεται, τὰ δὲ μέχρι θανάτῳ παρέντι ἐντεταγμένα.

ΜΥΪΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Μυῖα Φύλλιδι χαίρειν.

Γενομένα τοι ματρὶ παίδων τάδε παραινέω. Τιθάν μὲν
 ἐκλέεσθαι τὰν ἐπιτηδειοτάταν καὶ καθάριον, ἔνθα δὲ καὶ
 αἰδήμονα, καὶ μὴ ὕπνῳ προσοικειουμέναν, μηδὲ μὲν μέθῃ.
 Ἄ τοιάδε γὰρ ἂν κρίναιτο κράτιστα ποττὸ ἐκτρέφειν ἐλευθέ-
 ρως παῖδας, ἐάν γε δὴ γάλα τρόφιμον ἔχῃ, καὶ μὴ ταῖς πρὸς
 ἄνδρα κοίταις εὐνίκαιτος πέλῃ· μεγάλα γὰρ μερίς ἐν τῷδε
 καὶ πρῶτα καὶ προκαταρτικωτέρα ἐς ὅταν τὰν βιωτὰν πέ-
 λει ἐν τᾷ τρεφοίσῃ ποττῷ καλῶς τραφῆμεν. Ποιήσει γὰρ
 πάντα καλὰ ἐν τῷ ποτεοικότι καιρῷ. Τὸν τιθόν τε καὶ μαζόν
 καὶ τροφὴν δόμεν, μὴ καττὸ ἐπενθόν, ἀλλὰ μετὰ τινος
 προνοίας. Οὕτω γὰρ ἐς ὑγίειαν ἄξει τὸ βρέφος· μὴ ὅτε
 αὐτὰ θέλει καθεῦδεν, νικῆται, ἀλλ' ὁπόταν τὸ νεογνὸν ἀνα-
 παύσιος ἔρον ἔχῃ. Οὐ μικρὸν γὰρ ἄκος τῷ παιδί προσοίσει.
 Ἔστω δὲ μήτ' ὀργίλα τιθανά, μήτε πρόγλωστος, μήτε ἐν
 ταῖς τῶν σιτίων λήψεσιν ἀδιάφορος, ἀλλὰ τεταγμένα καὶ
 σώφρων. Δυνατῶν δὲ ὄντων, μὴ θάρβαρος, ἀλλὰ Ἑλληνίς.
 Ἄριστον, ἐάν καὶ τοῦ γάλακτος πιμπλάμενον τὸ νεογνὸν,
 οὕτως εἰς ὕπνον τρέπηται. Ἀδεῖα γὰρ νέοις ἀνέσις καὶ εὐκα-
 τέργαστος ἂ τοιάδε σύστασις. Αἱ δὲ καχ' ἀτέραν, δόμεν χρή

ἀπλουστάταν. Οἶνω δὲ τοπαράπαν ἀπέχεσθαι, τῷ δυνάμιν
 ἰσχυρὰν ἔχειν· ἢ καττὸ σπάνιον μεταδιδόμεν τᾷ κράσει δείε-
 λον γαλακτώδες. Τὰ δὲ λουτρά μὴ ποιῆν συνεχῇ· ἅ γάρ τῶν
 σπανίων καὶ εὐκράτων χρᾶσις ἀμείνων. Κατταῦτα δὲ καὶ
 ἀήρ ἐπιτάδειος, θάλπους καὶ ῥίγους ἔχων τὴν συμμετρίαν· καὶ
 οἴκησις δὲ μῆτε ἄγαν περιπνεομένα, μῆτε ἄγαν κατὰστεγνος.
 Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ὕδωρ μῆτε ἀπόσκληρον μῆτε εὐπαράγω-
 γον. Καὶ στρωμνὰ δὲ οὐ τραχεῖα, ἀλλὰ πρόσπίπτουσα τῷ
 χρωτὶ εὐαρμόστως. Ἐν πᾶσι γὰρ τοιούτοις τὸ οἰκεῖον ἅ φύσις
 ἐπιποθεῖ, ἀλλ' οὐ τὸ πολυτελές. Ταῦτα μὲν ὦν ἐπὶ τῷ
 παρόντος. Οὐκ ἀχρεῖον ὑπογράψαι τοι τὰς ἐλπίδας ἐκ τροφᾶς
 ἢ καττὸν ὑφαγεόμενον γινομένας· θεῷ δὲ συλλαμβάνοντος
 ὑπὲρ τᾶς ἀγωγᾶς τῷ παιδὸς αὐθις τὰς ἐνδεχομένας καὶ
 ποτεοικίας κομιοῦμες ὑπομνάσεις.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ.

Α.

ΓΝΩΜΙΚΑ.

Α.

*Εκ τῶν τοῦ Θεόγνιδος τοῦ Μεγαρέως
παραινέσεων.*

Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διὸς, αἵ ποτε Κάδμου
ἐς γάμον ἔλθοῦσαι, καλὸν αἰείσατ' ἔπος,
« ὅττι καλὸν φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστί. »
τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο.
καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ παρὰ τοῖσιν
ἕξε, καὶ ἀνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλὰ μαθήσαιο· ἦν δὲ κακοῖσιν
συμμίσγης, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἑόντα νόον.
Ταῦτα μαθὼν, ἀγαθοῖσιν ὀμίλει, καὶ ποτε φήσεις
εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.

Μὴ ποτε, Κύρνε, κακῶ πίσινας βούλευε σὺν ἀνδρὶ,
εὖτ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμα ἐθέλῃς τελέσαι,
ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλεύεο, πολλὰ μαγήσας,
καὶ μακρὴν πασσίν, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας.

Πρῆξιν μὴδὲ φίλοισιν ὅμως ἀνακοίνεο πᾶσιν·
παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Παύροισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει,
μή ποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάβῃς ἀνίην.

Παύρους εὐρήσεις, Πολυπαῖδ'η, ἀνδρας ἐταίρους
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους,
οἳ τινες ἂν τολμῶεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
ἴσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.

Μὴ μ' ἔπessin μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλη,
εἴ με φιλεῖς, καὶ σοι πιστὸς ἔνεστι νόος.

Ἢ με φίλει, καθαρὸν θέμενος νόον, ἢ μ' ἀποσειπὼν
ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.

ὅς δὲ μὴ γλώσση δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἐταῖρος
δειλὸς, Κύρν', ἐχθρὸς βέλτερος, ἢ φίλος ὢν.

Οὐδεῖς, Κύρν', ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός·
ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.

οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδώς,
ἐς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται, εἴτε κακόν.

πολλάκι γὰρ δοκῶν θήσιν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκεν·
καὶ τε δοκῶν θήσιν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν·

οὐδέ τω ἀνθρώπων παραγίγνεται, ὅσσ' ἐθέλησιν·
ἴσχει γὰρ χεῖλεπῆς πείρατ' ἀμυχανίης.

ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

Οὐδεῖς πω ξείνον, Πολυπαῖδ'η, ἐξαπατήσας,
οὐδ' ἱκέτην θνητῶν, ἀθανάτους ἔλαθεν.

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασι, οἰκεῖν,
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.

Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶς ἀρετὴ ἴσθι·
πᾶς δὲ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἑών.

Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν,
Κύρν' ἀρετῆς δ' ὀλίγοις ἀνδράσι μοῖρ' ἔπεται.

Θεοῖς εὖχου, οἷς ἐστὶ μέγα κράτος· οὐ τι ἄτερ θεῶν
γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγάθ', οὔτε κακά.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἡπιάλου·
ἦν δὲ χρηὴ φεύγοντα καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον
ρίπτειν, καὶ πετρέων, Κύρνε, κατ' ἡλιβάτων.
καὶ γὰρ ἀνὴρ πανίῃ δεδμημένος οὐ τέ τι εἰπεῖν
οὔθ' ἔρξαι δύναται· γλώσσα δὲ οἱ δέδεται.

Κάλλιστον τὸ δικαιοτάτον· λῶστον δ' ὑγιαίνειν·
ἥδιστον δὲ, τυχεῖν, οὐ τις ἕκαστος ἔρῃ.

Οἱ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρος γεγόνασιν,
ἀλλ' ἀνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλήν·
ἔργα τε δεῖλ' ἔμαθον, καὶ ἔπη δύσφημα, καὶ ὕβριν,
ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· πάντων μέσ' ἄριστα· καὶ οὕτως
ἔξεις, Κύρν', ἀρετὴν, ἣν τε λαβεῖν χαλεπόν.

Πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσση θύραι οὐκ ἐπίκεινται
ἀρμόδιαι, καὶ σφιν πόλλ' ἀμέλητα μέλει.
πολλάκις γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον ἄμεινον,
ἐσθλὸν δ' ἐξελθόν, λώϊον ἢ τὸ κακόν.

Ἄμφ' ἀρετῇ τρίβου, καὶ σοι τὰ δίκαια φίλ' ἔστω,
μηδὲ σε νικᾶτω κέρδος, ὅτ' αἰσχρὸν ἔη.

Ἐν πυρὶ μὲν χρυσὸν τε καὶ ἄργυρον ἰδρῖες ἄνδρες
 γιγνώσκουσ', ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον,
 καὶ μάλα περ πινυτοῦ, τὸν ὑπὲρ μέτρον ἤρατο πίνων,
 ὥστε καταισχυῖναι καὶ πρὶν εἶντα σοφόν.

Οἶνος πινόμενος πούλῳ, κακόν· ἦν δέ τις αὐτὸν
 πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακόν, ἀλλ' ἀγαθόν.

Οὐ ποτε δουλείῃ κεφαλῇ ἰθεὶς πέφυκεν·
 ἀλλ' αἰεὶ σκολιῇ, καυχένα λαζὸν ἔχει.
 οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὐδ' ὑάκινθος·
 οὐ τέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.

Πολλοὶ πλούτον ἔχουσιν αἰδρῖες· οἱ δὲ τὰ καλὰ
 ζητοῦσιν, χαλεπῇ τειρόμενοι πενήνῃ.
 ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίῃ παράκειται·
 εἵργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.

Εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ πολλοὶ φίλοι· ἦν δέ τι δεινὸν
 συγκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον.

Χρὴ Μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσὸν
 εἰδείῃ σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθειν,
 ἀλλὰ τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιεῖν.
 τί σφιν χρήσεται, μοῦνος ἐπιστάμενος;

Φοῖβε ἀναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
 Ἀλκαθῷ Πέλοπος παιδί χαριζόμενος·
 αὐτὸς δὲ στρατὸν ὕβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε
 τῇσδε πόλεις, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
 ἦρος ἐπερχομένου κλειτὰς πέμπωσ' ἐκατόμβας,
 τερπόμενοι κιθάρῃ καὶ ἐρατῇ θαλίῃ,

παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαῖσί τε σὸν περὶ βωμόν.

ἧ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίην ἐσορῶν
καὶ στάσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον· ἀλλὰ σὺ, Φοῖβε,
ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.

Οὐδείς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται οὔτε πέφυκεν,
ὅς τις πᾶσιν ἀδὼν δύσεται ἐς Αἴδω.
οὐδὲ γὰρ ὅς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἀδεῖν δύναται.

Ζεὺς ἀνδρ' ἐξολέσειεν Ὀλύμπιος, ὅς τὸν ἐταῖρον
μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαπατᾶν ἐθέλει.

Πολλάκις ἡ πόλις ἦδε δι' ἡγεμόνων κακότητα
ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμεν.

Πολλοῖς ἀχρήστοισι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον
ἐσθλόν, ὅς οὔτ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐὼν,
οὔτε φίλοις· ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται·
αἰχμητῆς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σαιοῖ.

Γνώμης δ' οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει αὐτὸς ἐν αὐτῷ,
οὐδ' ἀγνωμοσύνης, Κύρν', ἀνιηρότερον.

Πατρίδα κοσμήσω, λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δῆμῳ
τρέψας, οὔτ' ἀδίκους ἀνδράσι πειθόμενος.

Μὴ ποτ' ἐπαινήσης, πρὶν ἂν εἰδῆς ἀνδρα σαφηνῶς,
ὄργην καὶ ῥυθμὸν καὶ τρόπον ὅς τις ἂν ᾔ.

Πολλοὶ τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες,
κρύπτουσι, ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.

Τούτων δ' ἐκφαίνει πάντως χρόνος ἦθος ἐκάστου.
καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτὸς ἔβην·

ἔφθην αἰνήσας, πρίν σου κατὰ πάντα δαῖναι
ἦθεα· νῦν δ' ἤδη νηῦς ἄθ' ἐκάς διέχω.

Μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσση φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ·
χερσὶν τε σπεύδοι χρήμασί τ' ἀμφοτέρῳ·
Μηδὲ παρὰ κρητῆρσι λόγους ἐμὴν φρένα θέλγοι,
ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναιτ' ἀγαθόν.

Ἡ δ' ἀρετὴ, τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον,
κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ σοφῷ.
Ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόλῃ τε παντὶ τε δήμῳ,
ὅς τις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένῃ.
Ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι· ὄφρα τις ἦδης
ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ, καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῆ,
τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν. Οὐ γὰρ ἀνήδῃ
δὶς πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου
θνητοῖς ἀνθρώποισι. Κακὸν δ' ἔτι γῆρας ἐπείγει
οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἄπτεται ἀκροτάτης.

Τιμαγόρα, πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὀρῶντι
γιγνώσκειν χαλεπὸν, καὶ περ εὐνῶντι σοφῷ.
Οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσι
πλούτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν οὐλομένην· πενίῃ.

Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν εὐνῶντα,
οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν εὐνῶντα φίλον.

Ἐλπίς ἐν ἀνθρώποισι μόνῃ θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν·
ἄλλοι δ' Οὐλύμπιόνδ', ἐκπρολειπόντες, ἔβαν.
ὥχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός· ὥχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτες τ', ὧ φίλε, γῆν ἔλιπον.

Ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἄζεται ἀθανάτους.
εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
οὐκέτι γινώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.
ἀλλ' ὅφρα τις ζῶη καὶ ὁρᾷ φάος ἡελίοιο,
εὐσεβέων περὶ θεοὺς, Ἐλπίδα προσμενέτω·
εὐχόμενος δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,
Ἐλπίδι τε πρώτη καὶ πυμάτῃ θυέτω.

Μὴ ποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεῦνα,
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Εἴη μοι πλουτεῖντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνέων
ζῶειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Οὐ ἔραμαι πλουτεῖν, οὐδ' εὐχομαι, ἀλλὰ μοι εἴη
ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι· τοῦτο γὰρ ἄνδρα
εἴργει μήθ' ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ.

Ἐχθρόν μὲν χαλεπὸν καὶ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κίρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥάδιον ἐξαπατᾶν.

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσιν
πταίσματα, τῆς γνώμης, Κύριε, ταρρασσομένης.

B.

ΣΟΛΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ.

I.

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγλαὰ τέκνα,
 Μοῦσαι Πιερίδες, κλυτὲ μοι εὐχομένω.
 Ὀλβον ἐμοὶ πρὸς θεῶν μακάρων δότα, καὶ πρὸς ἀπάντων
 ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν·
 εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν·
 τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν·
 χρήματα δ' ἱμεῖρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
 οὐκ ἐθέλω. Πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.
 πλοῦτον δ' ὃν μὲν δῶσι θεοί, παραγίνεται ἀνδρὶ
 ἔμπεδος ἐκ νεάτου πυθμένος ἐς κορυφήν·
 ὃν δ' ἄνδρες τιμῶσιν, ὑφ' ὕβριος οὐ κατὰ κόσμον
 ἔρχεται· ἀλλ' ἀδίκους ἔργμασι πειθόμενος,
 οὐκ ἐθέλων ἔπεται· ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτῃ·
 ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίνεται, ὥστε πυρὸς,
 φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιερὴ δὲ τελευτᾷ·
 οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ὕβριος ἔργα πέλει.
 ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος· ἐξαπίνης δὲ
 ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἴψα διεσχέδασεν
 ἡρινὸς, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
 πυθμένα κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρον
 δηρώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἔδος, αἰπὺν ἰκάνει
 οὐρανὸν, αἰθρίην δ' αὖθις ἔθηκεν ἰδεῖν,
 λάμπει δ' ἡελίοιο μένος κατ' ἀπείρονα γαῖαν
 καλὸν, ἀτὰρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν·
 τοιαύτῃ Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἐκάστω,
 ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ὀξύχολος.
 αἰεὶ δ' οὐ τι λέληθε διαμπερές, ὃς τις ἀλιτρὸν

θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
 ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· ἦν δὲ φύγωσιν
 αὐτοί, μηδὲ θεῶν Μοῖρ' ἐπιούσα κίχη,
 ἤλυθε πάντως· αὖτις ἀνάτιται ἔργα τίνουσιν
 ἢ παῖδες τούτων, ἢ γένος ἐξοπίσω.
 θνητοὶ δ' ὧδε νοεῦμεν, ὁμῶς ἀγαθὸς τε κακὸς τε·
 ἐσθλὴν δ' εἰς αὐτοῦ δόξαν ἕκαστος ἔχει,
 πρὶν τι παθεῖν· τότε δ' αὖτις ὀδύρεται· ἄχρι δὲ τούτου
 χάσκοντες, κούφαις ἐλπίσι τερπόμεθα.
 χ' ὅστις μὲν νούσοισιν ὑπ' ἀργαλέης ἐπίεσθη,
 ὥς ὑγιῆς ἔσται, τοῦτο κατεφράσατο.
 ἄλλος δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ,
 καὶ καλὸς, μορφὴν οὐ χαρίεσσαν ἔχων.
 εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιάται,
 κτήσασθαι πάντως χρήματα πολλὰ δοκεῖ.
 σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος. Ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλάτῃ
 ἐν νηυσὶ, χορῆζων οἴκῃδ' κέρδος ἄγειν,
 ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
 φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίην θέμενος.
 ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον, εἰς ἐνιαυτὸν
 λατρεύει, τοῖσι καμπύλ' ἄροτρα μέλει.
 ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω
 ἔργα δαεῖς, χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον.
 ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα δ' δάχθη,
 ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.
 ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἀνάξ' ἐκάεργος Ἀπόλλων·
 ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
 ᾧ συνομαρτήσουσι θεοί· τὰ δὲ μῶρσιμα πάντως
 οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται, οὔθ' ἱερὰ,
 οὔθ' οἱ Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργον ἔχοντες
 ἰητροὶ, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος.

πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
 καὶ οὐκ ἂν τις λύσαι ἤπια φάρμακα δούς·
 τὸν δὲ κακαῖς νόσοισι κυκώμενον ἀργαλαῖς τε
 ἀψάμενος χειροῖν, αἵψα τίθησ' ὕγιῃ.
 Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει, ἡδὲ καὶ ἐσθλόν·
 δῶρα δ' ἄφικτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων
 πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδὲ τις οἶδε
 ποῦ σχήσειν μέλλει, χρήματος ἀρχομένου.
 ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
 ἐς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
 τῷ δὲ καλῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι
 συντυχίην ἀγαθὴν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
 πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα περασμένον ἀνθρώποισιν·
 οἳ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίον,
 διπλάσιον σπεύδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
 κέρδεά τοι θνητοῖς ὥπασαν ἀθάνατοι·
 ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότεν Ζεὺς
 πέμψῃ τισομένην, ἄλλοτε κ' ἄλλος ἔχει.

2.

Πολλοὶ μὲν πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ πένονται·
 ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς οὐ διαμειψόμεθα
 τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεὶ,
 χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

3.

Ἐκ νεφέλης φέρεται χιόνος μένος ἡδὲ χαλάζης·
 βροντὴ δ' ἐκ λαμπρᾶς γίγνεται ἀστεροπῆς·
 ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἣν δέ τις αὐτὴν
 μὴ κινῇ, πάντως ἐστὶ δικαιοσύνη.

ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλεις ὄλλυται· εἰς δὲ μονάρχου
 δῆμος αἰδῶρις ἐὼν δουλοσύνην ἔπεσε.

4.

Εἰ δὲ πεπόνθατε δεινὰ δι' ὑμετέρεην κακότητα,
 μή τι θεοῖς τούτων μῦθον ἐπαμφέρετε.
 Αὐτοὶ γὰρ τούτους κηΐσαστε, ῥύσια δόντες,
 καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἴσχετε δουλοσύνην.
 Ὑμέων δ' εἰς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἔχνεσι βαίνει,
 ὕμμι δὲ σύμπασι χαῦνος ἔνεστι νόος·
 εἰς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾶτε, καὶ εἰς ἔπη αἰμύλου ἀνδρός·
 εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

Γ'

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ' ἔμπεδον αἰεὶ.
 ἐν δὲ τὸ κάλλιστον Χῖος ἔειπεν ἀνὴρ·
 ΟΙΗΠΕΡ ΦΥΛΛΩΝ ΓΕΝΕΗ, ΤΟΙΗΔΕ ΚΑΙ ΑΝΔΡΩΝ.
 παῦροί μιν θνητῶν οὐάσι δεξάμενοι
 στέρνοις ἐγκατέθεντο· πάρεστι γὰρ ἐλπίς ἐκάστω,
 ἀνδρῶν ἢ τε νέων στήθεσιν ἐμφύεται.
 Θνητῶν δ' ὅφρα τις ἀνθός ἔχη πολυήρατον ἥθης,
 κοῦφον ἔχων θυμὸν, πόλλ' ἀτέλεστα νοεῖ.
 Οὔτε γὰρ ἐλπίδ' ἔχει γηρασσέμεν, οὔτε θανεῖσθαι,
 οὐδ' , ὕγιῆς ὅταν ᾖ, φροντίδ' ἔχει καμάτου.
 Νήπιοι, οἷς ταύτη καῖται νόος, οὐδὲ τ' ἴσασιν,
 ὥς χρόνος ἔσθ' ἥθης καὶ βιότου ὀλίγος
 θνητοῖς· ἀλλὰ σὺ ταῦτα μαθὼν βιότου ποτὶ τέρμα
 ψυχῇ τῶν ἀγαθῶν πλῆθι χαριζόμενος.

Δ'.

ΕΓΗΝΟΥ ΠΑΡΙΟΥ.

1.

Πολλοῖς ἀντιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντός ὁμοίως·
 ὀρθῶς δ' ἀντιλέγειν, οὐκ ἔτι τοῦτ' ἐν ἔθει.
 Καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος εἰς ὁ παλαιός,
 « Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστίν, ἐμοὶ δὲ τάδε. »

2.

Τοὺς ξυνετοὺς δ' ἂν τις πείσειε τάχιστα λέγων εὖ,
 οἵπερ καὶ ῥάστης εἰσὶ διδασκαλίας.

3.

Πρὸς σοφίᾳ μὲν ἔχειν τόλμαν, μάλα σύμφορόν ἐστι·
 χωρὶς δὲ, βλαβερὴ, καὶ κακότητα φέρει.

4.

Πολλάκις ἀνθρώπων ὀργὴ νόον ἐξεκάλυψε
 κρυπτόμενον, μανίας πουλὸν χερειότερον.

5.

Φημὶ πολυχρόνιην μελέτην ἔμενχι, φίλε· καὶ δὴ
 ταύτην ἀνθρώποισι τελευτῶσαν φύσιν εἶναι.

Ε.

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΥΡΗΝΑΙΟΥ.

Οἶνός τοι πυρὶ ἴσον ἔχει μένος, εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρα
 ἔλθῃ· κυμαίνει δ', οἷα Λίδυσσάν ἄλα
 Βορρᾶς ἢ Νότος· τὰ δὲ καὶ κεκρυμμένα φαίνει
 βυσσόθεν, ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον.

ΤΥΡΤΑΙΟΥ.

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
 ἄνδρ' ἀγαθόν, περὶ ἧ πατρίδι μαρνάμενον·
 τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
 πτωχεύειν, πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,
 πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι,
 παισὶ τε σὺν μικροῖς, κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
 Ἐχθιστος γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὐς κεν ἴκηται,
 χρημοσύνη τ' εἴκων καὶ στυγερῇ πενήνῃ·
 αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
 πᾶσα δ' ἀτιμία καὶ κακότης ἔπεται.
 Εἴθ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὥρῃ
 γίνεται· οὗτ' αἰδῶς εἰσοπίσω τελέθει.
 Θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παίδων
 θνήσκωμεν, ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι,
 ὧ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
 μηδὲ φυγῆς αἰσχυρᾶς ἄρχετε, μηδὲ φόβου.

ἀλλά μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν,
 μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι·
 τοὺς δὲ παλαιότερους, ὧν οὐκ ἔτι γούνατ' ἐλαφρά,
 μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραούς.
 Δίσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα
 κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,
 ἥδη λευκὸν ἔχοντα κάρη, πολὺν τε γένειον,
 θυμὸν ἀποπνεύοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
 αἵματόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶ ἔχοντα,
 (αἰσχρὰ τὰ γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν),
 καὶ χροὰ γυμνωθέντα· νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν,
 ὅφρ' ἄρα τῆς ἥβης ἀγλὰν ἄνθος ἔχῃ·
 ἀνδράσι μὲν θνητοῖσιν ἰδεῖν, ἐρατὸς τε γυναιξί,
 ζωὸς ἑὸν καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.

Β'.

Ἐπιγράμματα.

1. Ὁ βραδὺς σταδιοδρόμος.

(Δουκίλλ. Ἐπιγρ. 21.)

Ἦν βραδὺς Εὐτυχίδας σταδιοδρόμος, ἀλλ' ἐπὶ δεῖπνον
 ἔτρεχεν, ὥστε λέγειν· Εὐτυχίδας πέτεται.

2. Ἀπολογία.

(Δουκίλλ. Ἐπ. 31.)

Τὰς τρίχας, ὦ Νίκυλλα, τινὲς βάπτειν σε λέγουσιν,
 ἃς σὺ μελαινοτάτας ἐξ ἀγορᾶς ἐπρίω.

3. *Τὸ ἀπατηλὸν ἔσοπτρον.*

(Λουκιλλ. Ἐπ. 33.)

Ψευδὲς ἔσοπτρον ἔχει Δημοσθενίς· εἰ γὰρ ἀληθὲς
ἔβλεπεν, οὐκ ἂν ὅλως ἠθελεν αὐτὸ βλέπειν.

4. *Ἡγόρασμένον κάλλος.*

(Λουκιλλ. Ἐπ. 34.)

Ἡγόρασας πλοκάμους, φῦκος, μέλι, κηρὸν, ὀδόνταε·
τῆς αὐτῆς δαπάνης ὄψιν ἂν ἠγόρασας.

5. *Ὁ ἀψευδὴς προφήτης.*

(Λουκιλλ. Ἐπ. 45.)

Τῷ πατρί μου τὸν ἀδελφὸν οἱ ἀστρολόγοι μακρόγηρων
πάντες ἐμαντεύσανθ', ὡς ἀφ' ἑνὸς στόματος·
ἀλλ' Ἑρμοκλειδῆς αὐτὸν μόνος εἶπε πρόμοιρον·
εἶπε δ' ὅτ' αὐτὸν ἔσω νεκρὸν ἐκοπτόμεθα.

6. *Ὁ πέννης πλούσιος.*

(Λουκιλλ. Ἐπ. 101.)

Πλοῦτον μὲν πλουτοῦντος ἔχεις, ψυχὴν δὲ πέννης,
ὦ τοῖς κληρονόμοις πλούσιε, σοὶ δὲ πέννης.

7. *Ὁ φιλάργυρος.*

(Λουκιλλ. Ἐπ. 103.)

Ποίσας δαπάνην ἐν ὕπνοις ὁ φιλάργυρος Ἑρμῶν,
ἐκ περιωδυνίας αὐτὸν ἀπηγχόνησεν.

8. Ὁ φιλάργυρος καὶ μῦς.

(Δουκίλλ. Ἐπ. 104.)

Μῦν Ἀσκληπιάδης ὁ φιλάργυρος εἶδεν ἐν οἴκῳ,
καὶ, τί ποιεῖς, φησὶν, φίλτατε μῦ, παρ' ἐμοὶ;
ἡδὺ δ' ὁ μῦς γελάσας, μηδέν, φίλε, φησὶ, φοβηθῆς,
οὐχὶ τροφῆς παρὰ σοὶ χρῆζομεν, ἀλλὰ μονῆς·

9. Ὁ ἀργός.

(Δουκίλλ. Ἐπ. 108.)

Ἐς φυλακὴν βλήθεῖς ποτε Μάρκος ὁ ἀργός, ἔκαντι,
ὀκνῶν ἐξελθεῖν, ὠμολόγησε φόνον.

10. Εἰς ψάλτην καὶ ἰατρόν.

(Ἀμμιαν. Ἐπ. 17.)

Νικήτης ἄδων τῶν ὠτῶν ἐστὶν Ἀπόλλων·
ἦν δ' ἰατρούη, τῶν θεραπευομένων.

11. Ὁ πένης πλούσιος.

(Ἀνάλ. Γ' 246. Ἐπ. 449.)

Πλουτεῖν φασὶ σε πάντες, ἐγὼ δὲ σέ φημι πένεσθαι·
Χρῆσις γὰρ πλούτου μάρτυς, Ἀπολλόφανες·
ἦν μετέχης αὐτῶν σὺ, σά γίνεται· ἦν δὲ φυλάττης
κληρονόμοις, ἀπὸ νῦν γίνεσθαι ἀλλότρια.

12. Καλὴ συμβουλή τῷ δυσειδεῖ.

(Δουκίλλ. Ἐπ. 19.)

Ρύγχος ἔχων τοιοῦτον, Ὀλυμπικέ, μήτ' ἐπὶ κρήνην
ἔλθης, μήτ' ἐν ὄρει πρὸς τι διαυγές ὕδωρ.

καὶ σὺ γὰρ, ὡς Νάρκισσος, ἰδὼν τὸ πρόσωπον ἐναργὲς,
τεθνήξῃ, μισῶν σαυτὸν ἕως θανάτου.

13. *Φρόνιμον ἱατρικόν.*

(Λουκιαν. Ἐπ. 17.)

Ἔσβεσε τὸν λύχνον μῶρος, φυλλῶν ὑπὸ πολλῶν
δακνόμενος, λέξας· οὐκέτι με βλέπετε.

14. *Ὁ ἀδόλεσχος.*

(Λουκιαν. Ἐπ. 25.)

Εἰπέ μοι εἰρομένῳ, Κυλλήνιε, πῶς κατέβαινε
Λολλιανοῦ ψυχὴ δῶμα τὸ Φερσερόνης;
Θαῦμα μὲν, εἰ σιγῶσα· τυχὸν δέ τι καὶ σὲ διδάσκειν
ἤθελε· φεῦ, κείνου καὶ νέκυν ἀντιάσαι.

15. *Καλὴ συμβουλή.*

(Λουκιαν. Ἐπ. 10.)

Εἰ ταχὺς εἰς τὸ φαγεῖν, καὶ πρὸς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
τοῖς ποσὶ σευ τρῶγε, καὶ τρέχε τῷ στόματι.

16. *Ὁ ρήφων.*

(Λουκιαν. Ἐπ. 16.)

Ἐν πᾶσιν μεθύουσιν Ἀκίνδυνος ἤθελε νήφειν,
τοῦνεκα καὶ μεθύειν αὐτὸς ἔδοξε μόνος.

17. *Ὁ ἀλάνθαστος μάγισ.*

(Λουκιλλ. Ἐπ. 44.)

Πρὸς τὸν μάγιν Ὀλυμπον Ὀνήσιμος ἦλθ' ὁ παλαιστής,
καὶ πένταθλος Ἰλας, καὶ σταδιδεὺς Μενεκλῆς,

τίς μέλλει νικᾶν αὐτῶν τὸν ἀγῶνα θέλοντες
 γινῶναι, κάκεινος τοῖς ἱεροῖς ἐνιδῶν,
 πάντες, ἔφη, νικᾶτε, μόνον μὴ τις σέ παρέλθῃ,
 καὶ σέ καταστρέψῃ, καὶ σέ παρατροχάσῃ.

18.

(Νικάρχου. Ἐπ. 14.

Εἰς Ῥόδον εἰ πλεύσει τις Ὀλυμπικὸν ἦλθεν ἐρωτῶν
 τὸν μάντιν, καὶ πῶς πλεύσεται ἀσφαλῶς·
 χῶ μάντις, πρῶτον μὲν, ἔφη, καινὴν ἔχε τὴν ναῦν,
 καὶ μὴ χειμῶνος, τοῦ δὲ θέρους ἀνάγου.
 τοῦτο γὰρ ἦν ποιῆς, ἥξεις κάκεισε καὶ ὧδε,
 ἦν μὴ πειρατῆς ἐν πελάγει σε λάβῃ.

19. *Αἶνιγμα.*

(Κλεισθούλου τοῦ Λινδίου. Ἀνάλ. Α. Σελ. 76.)

Εἷς ὁ πατήρ, παῖδες δὲ δυώδεκα· τῶν δὲ ἐκάστῳ
 κοῦραι ἐξήκοντα διάνδιχα εἶδος ἔχουσιν.
 αἱ μὲν λευκαὶ ἔασιν ἰδεῖν, αἱ δ' αὖτε μέλαιναί,
 ἀθάναται δὲ τ' εἶναι ἀποφθινύθουσιν ἅπασαι.

20. *Εἰς καπρόν.*

(Ἀνάλ. Γ'. Σελ. 322. Αἶνιγ. 22.)

Εἰμί πατὴρ λευκοῦ μέλαν τέκος, ἄπτερος ὄρνις,
 ἄχρι καὶ οὐρανίων ἱπτάμενος νεφελῶν·
 κούραις δ' ἀντομέναισιν ἀπενθέα δάκρυα τίκτω·
 εὐθὺ δὲ γεννηθεὶς λύομαι εἰς ἀέρα.

21. *Εἰς τὴν Μύρωνος χαλκῆν βοῦν.*

(Δημητρ. Βιθυνοῦ. Ἐπ. 2.)

Ὡδὲ Μύρων μ' ἔστησε τὸ βοῖδιον· οἱ δὲ νομῆες
βάλλουσίν με λίθοις, ὡς ἀπολειπόμενον.

22.

(Ἀνάλ. Γ'. Σελ. 195. Ἐπ. 218.)

Τάν βοῦν τάνδε Μύρων, ξεῖν', ἐπλασεν, ἣν ὁδὲ μόσχος
ὡς ζῶσαν σαίνει μητέρα δερκόμενος.

23.

(Ἰουλιανοῦ τοῦ Αἰγυπτίου. Ἐπ. 16.)

Βουκόλε, ποῦ προθέειν με βιάζεαι, ἵσχεο νόσπων.
οὐ γάρ μοι τέχνη καὶ τόδ' ἔπασσεν ἔχειν.

24. *Ὁ πένης πρὸς τὸν πλούσιον.*

(Παλλιδ. Ἐπ. 81.)

Οὐκ ἐμὲ, τὴν πενίην δὲ καθύβρισας· εἰ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς
ἦν ἐπὶ γῆς πτωχὸς, καὶ τότες ἔπασχεν ὕβριν.

25.

(Τοῦ αὐτοῦ π. 82.)

Εἰ πένομαι, τί πάθω; τί με μισεῖς οὐκ ἀδικοῦντα;
πταῖσμα τόδ' ἐστὶ Τύχης, οὐκ ἀδίκημα τρόπων.

26. *Πλοῦς τὸ ζῆν.*

(Παλλιδ. Ἐπ. 104.)

Πλοῦς σφαλερὸς τὸ ζῆν· χειμαζόμενοι γὰρ ἐν αὐτῷ
πολλάκι ναυηγῶν πταίμεν οἰκτροτέρᾳ.

τὴν δὲ Τύχην βιότοιο κυβερνήτειραν ἔχοντες,
 ὥς ἐπὶ τοῦ πελάγους, ἀμφίβολοι πλέομεν·
 οἱ μὲν ἐπ' εὐπλοΐῃ, οἱ δ' ἔμπαλιν· ἀλλ' ἅμα πάντες
 εἰς ἓνα τὸν κατὰ γῆς ὄρμον ἀπερχόμεθα.

27. *Περὶ καὶ ἐλευθερία.*

(Παλλὰδ. Ἐπ. 108.)

Ἐλπίδος οὐδὲ Τύχης ἔτι μοι μέλλει, οὐδ' ἀλεγίζω
 λοιπὸν τῆς ἀπάτης· ἤλυθον εἰς λιμένα.
 Εἰμὶ πένης ἄνθρωπος, ἐλευθερίῃ δὲ συνοικῶν
 ὕβριστὴν πενίης πλοῦτον ἀποστρέφομαι.

28. *Εὐκταία μεσότης.*

(Παλλὰδ. Ἐπ. 124.)

Ὁ φθόνος οἰκτιρμοῦ, κατὰ Πίνδαρον, ἐστὶν ἀμείνων.
 οἱ βασκαίνόμενοι λαμπρὸν ἔχουσι βίον.
 τοὺς δὲ λίαν ἀτυχεῖς οἰκτείρομεν· ἀλλά τις εἴην
 μήτ' ἄγαν εὐδαίμων, μήτ' ἐλεεινὸς ἐγώ.
 ἡ μεσότης γὰρ ἄριστον, ἐπεὶ τὰ μὲν ἄκρα πέφυκε
 κινδύνους ἐπάγειν, ἔσχατα δ' ὕβριν ἔχει.

29. *Ἄχθος τοῦ βίου.*

(Δισώπ. Ἀνάλ. Α. Σελ. 76.)

Πῶς τις ἄνευ θανάτου σε φύγη, βίε ; μυρία γὰρ σευ
 λυγρὰ καὶ οὔτε φυγεῖν εὐμαρὲς, οὔτε φέρειν.
 ἡδέα μὲν γὰρ σευ τὰ φύσει καλὰ, γαῖα, θάλασσα,
 ἄστρα, σεληναίης κύκλα καὶ ἡλίου·
 τᾶλλα δὲ πάντα φόβοι τε καὶ ἄλγεα· κῆν τι πάθῃ τις
 ἐσθλὸν, ἀμοιβαίην ἐκδέχεται Νέμεσιν.

30. *Ναυτίλλα καὶ γεωργική.*

(Φαλαίκου. Ἐπ. 4.)

Φεῦγε θαλάσσια ἔργα, βοῶν δ' ἐπιβάλλεω ἐχέτλη,
εἴ τί τοι ἡδὺ μακρῆς πείρατ' ἰδεῖν βιοτῆς·
ἡπείρω γὰρ ἔνεστι μακρὸς βίος· εἰν ἀλλ' ὁ οὐπὼς
εὐμερὲς εἰς πολιὴν ἀνδρὸς ἰδεῖν κεφαλὴν.

31. *Ἡ ἡχώ πρὸς τὸν ὀδίτην.*

(Ἀρχίου. Ἐπ. 15.)

Εὖφημος γλώσση παραμείβεο τὴν λάλον Ἡχώ,
κοῦ λάλον· ἦν τι κλύη, τοῦτ' ἀπαμειβομένην.
εἰς σέ γάρ, ὃν σὺ λέγεις, στρέψω λόγον· ἦν δὲ σιωπᾶς,
σιγήσω· τίς ἐμεῦ γλῶσσα δικαιότερη;

32- *Ὁ ὀδίτης πρὸς τὴν δρῦν.*

(Ἀντιφίλ. Ἐπ. 12.)

Κλῶνες ἀπήροιοι ταναῆς δρυὸς, εὖσκιον ὕψος
ἀνδράσιν ἄκρητον καῦμα φυλασσομένοις,
εὐπέταλοι, κεράμων στεγανώτεροι, οἰκία φαττῶν,
οἰκία τεττίγων, ἔνδιοι ἀκρέμονες,
κῆμὲ τὸν ἡμετέρησιν ὑποκλινθέντα κόμησιν
ρύσασθ', ἀκτίνων ἡελίου φυγάδα.

33. *Εἰς λουτρὸνδρομαζόμενον Ἔρω.*

(Μαριαν. Ἐπ. 5.)

Τᾷδ' ὑπὸ τὰς πλατάνους ἀπαλῶ τετρυμένος ὕπνω
εὐδεν Ἔρω, Νύμφης λαμπάδα παρθέμενος·

Νύμφαι δ' ἀλλήλησι , τί μέλλομεν; αἶθε δὲ τούτῳ
 σβέσσαμεν, εἶπον, ὁμοῦ πῦρ καρδίης μερόπων
 λαμπὰς δ' ὡς ἔφλεξε καὶ ὕδατα, θερμὸν ἐκείθεν
 Νύμφαι Ἐρωτιάδες λουτροχοεῦσιν ὕδωρ.

34. Ὁ γέρον τῷ *Harl.*

(Μακεδον. Ἐπ. 25.)

Δάφνις ὁ συρικτὰς τρομερῷ περὶ γήραϊ κάμνων,
 χεῖρὲς ἀεργηλᾶς τάνδε βαρυνομένας
 Πανὶ φιλαργαύῳ νομίαν ἀνέθηκα κορύναν,
 γήραϊ ποιμενίων παυσάμενος καμάτων.
 εἰσέτε γὰρ σύριγγι μελίσδομαι, εἰσέτε φωνᾷ
 ἄτρομος ἐν τρομερῷ σώματι ναιετάει.
 ἀλλὰ λύκοις σίντησιν ἀν' οὖρεα μή τις ἐμεῖο
 αἰπόλος ἀγγεῖλῃ γήραος ἀδρανίην·

35. *Εἰς μέλισσαν.*

(Νικίου. Ἐπ. 7)

Αἰόλον, ἡμεροθαλὲς ἔαρ φαίνουσα, μέλισσα,
 ξουθὰ, ἐφ' ὠραίοις ἀνθεσι μαινομένα,
 χῶρον ἐφ' ἡδύπνοον πωτωμένα, ἔργα τίθεσσο,
 ὄφρα τεὸς πλήθῃ κηροπαγῆς θάλαμος.

36. *Τὸ κληῖμα πρὸς τὸν τράγον.*

(Εὐάνου Ἐπ. 7.)

Κῆν με φάγῃς ἐπὶ ρίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω,
 ὅσσον ἐπισπεῖσαί σοι, τράγε, θυομένῳ.

37. Ἀλλαγὴ.

(Πλάτων Ἐπ. 18.)

Χρυσὸν ἀνὴρ εὐρὼν ἔλιπεν βρόχον· αὐτὰρ ὁ χρυσὸν
 ὃν λίπεν οὐχ εὐρὼν, ἤψεν ὃν εὖρε βρόχον.

38. Ὁ Πᾶρ πρὸς τὸν ὁδίτην.

('Ανάλ. Γ'. 203. Ἐπ. 260.)

Τὰδε κατὰ χλοεροῖο ῥίφεις λειμῶνος, ὁδίτα,
 ἄμπαυσον μογεροῦ μαλθακὰ γυῖα πόνου,
 ἧχί σε καὶ Ζεφύροιο τινατσομένη πίτυς αὔραις
 θέλξει, τεττίγων εἰσαΐοντα μέλος,
 χῶ ποιμᾶν ἐν ὄρεσσι μεσαμβρινὸν ἀγχόθι παγᾶς
 συρίσδων, λασίας θάμνω ὑπο πλατάνου
 καύματ' ὀπωρινοῖο φυγῶν κυνός· ἄλμα δ' ἀμείψεις
 αὔριον· εὔ τὸδε σοι Πανὶ λέγοντι πιθοῦ.

39. Εὐχὴ εἰς τὴν Ἀρτεμιν.

(Θεόγν. στίχ. 11 — 14.)

Ἄρτεμι θεροφόνη, θύγατερ Διός, ἣν Ἀγαμέμνων
 εἰσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς,
 εὐχομένω μοι κλυθί, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἀλαλκῆ.
 σοὶ μὲν τοῦτο, θεᾶ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

40. Εἰς χάριεν λουτρὸν.

('Ανάλ. Γ'. 220. Ἐπ. 324.)

Λούσανθ' αἱ Χάριτες ποτ' ἀμειψάμεναι δὲ λουτρὸν,
 δῶκαν ἑὼν ῥεθέων ὕδασιν ἀγλαΐην.

(Τόμ. Γ'. Μ. Β').

8.

41. Ἀλλαγὴ τῆς κτήσεως.

(Ἀνάλ. Γ'. 238. Ἐπ. 410.)

Ἄγρὸς Ἀχαιμενίδεω γενόμενῃ ποτὲ, νῦν δὲ Μενίππου·
καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
καὶ γὰρ κεῖνος ἔχειν μὲ ποτ' ᾔετο, καὶ πάλιν οὗτος
οἶεται· εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενός, ἀλλὰ Τύχης.

42. Ἡ πηγὴ πρὸς τὸν ὁδίτην.

(Ἀνάλ. Γ'. 227. Ἐπ. 363.)

Ἄεναον καθαρὴν τε παρερχομένοισιν ὁδίταις
πηγὴν ἀμβλύζει γειτονέουσα νάπη·
πάντῃ δ' αὖ πλατάνοισι καὶ ἱμεροθάλεσι δάφναις
ἔστεμμαι, σκιερῇ ψυχομένη κλισίῃ·
τοῦνεκα μὴ με θέρευς παραμείβεο· δίψαν ἀλαλκῶν
ἄμπαυσον παρ' ἐμοὶ καὶ κόπον ἡσυχίῃ.

43. Ἡ Σπαρτιάτις μήτηρ.

(Ἐρυκίου. Ἐπ. 8.)

Ἀνὶξ' ἀπὸ πτολέμου τρέσσαντά σ' ἐδέξατο μάτηρ,
πάντα τὸν ὀπλιστὰν κόσμον ὀλωλεκότα,
αὐτὰ τοι φονίαν, Δαμάτρινε, αὐτίκα λόγχην.
εἶπε διὰ πλατέων ὠσαμένα λαγόνων·
κάτθανε, μὴδ' ἐχέτω Σπάρτα ψόγον· οὐ γὰρ ἐκείνα
ἤμπλακεν, εἰ δειλοὺς τοῦμὸν ἔθρεψε γάλα.

44. Ἡ Σπαρτιάτις μήτηρ.

(Ἀνάλ. Γ'. 247 Ἐπ. 455.)

Γυμνὸν ἰδοῦσα Λάκαινα παλίντροπον ἐκ πολέμοιο
παῖδ' ἑὸν ἐς πάτραν ὠκὺν ἰέντα πόδα,

ἀντίη αἶξασα δι' ἥπατος ἤλασε λόγχαν,
 ἄρρενα ῥηζαμένη φθόγγον ἐπὶ κταμένω·
 Ἀλλότριον Σπάρτας, εἶπεν, γένος, ἔρρε ποθ' Αἶδαν,
 ἔρρ', ἐπεὶ ἐψεύσω πατρίδα καὶ γενέταν.

45. *Κατάρα.*

(Πολλιαν. 'Επ. 2.)

Εἰσὶ καὶ ἐν Μούσῃσιν Ἑριννύες, αἱ σε ποιούσιν
 ποιητὴν, ἀνθ' ὧν πολλὰ γράφεις ἀκρίτως.
 τοίνυν, σοῦ δέομαι, γράφε πλείονα· μείζονα γάρ σοι
 εὖξασθαι ταύτης οὐ δύναμαι μανίαν.

46. *Ὁ Ζεὺς τοῦ Φειδίου ἐν Ὀλυμπίᾳ.*

(Φιλιπ. 'Επ. 48.)

Ἢ θεὸς ἦλθ' ἐπὶ γῆν ἐξ οὐρανοῦ, εἰκόνα δειξῶν,
 Φειδία, ἥ σὺ γ' ἔβης τὸν θεὸν ὀψόμενος.

47. *Εἰς Ἀφροδίτης ἄγαλμα ἐπ' αἰγιαλοῦ ἐστώς.*

(Ἀνυτής. 'Επ. 5.)

Κύπριδος οὗτος ὁ χῶρος, ἐπεὶ φίλον ἔπλετο τήνα
 αἰὲν ἀπ' ἡπείρου λαμπρὸν ὄρῃν πέλαγος,
 ὄφρα φίλον ναύτησι τελεῇ πλόον· ἀμφὶ δὲ πόντος
 δειμαίνει, λιπαρὸν δερκόμενος ξόανον.

48. *Ὁ Ἡρακλῆς πρὸς τὸν ὁδοιπόρον.*

(Ανάκλ. Γ', 212. 'Επ. 290.)

Μὴ τρέσσης ὅτι τόξον, ὁδοιπόρε, καὶ νεοθηγεῖς
 ἰοὺς γυμνώσας, πρόσθε ποδῶν ἐθέμην,

μηδ' ὅτι βαστάζω ρόπαλον χερὶ, μηδ' ὅτι δέρμα
 ἀμφ' ὤμοις χαροποῦ τοῦτο λέοντος ἔχω.
 πημαίνειν οὐ πάντας ἐπίσταμαι, ἀλλὰ κακούργους·
 καὶ σώζειν ἀγαθοὺς ἐξ ἀχέων δύναμαι.

49. Πάλη Ἑρακλέους καὶ Ἀρταίου.

(Διοτίμου Ἑπ. 5.)

Τὰν ἦσαν ἐς ἀέθλα πάλας ἤσκησε κραταιᾶς
 ἄδῃ Ποσειδῶνος, καὶ Διὸς ἀ γενεά.
 κεῖται δέ σφιν ἄγων οὐ χαλκίου ἀμφὶ λέβητος,
 ἀλλ' ὅστις ζῶαν οἴσεται ἢ θάνατον.
 Ἀνταίου τὸ πτώμα· πρέπει δ' Ἑρακλέα νικᾶν,
 τὸν Διὸς Ἀργείων ἀ πάλα, οὐ Λιεύων.

50. Εἰς Ἑρακλέα καταπαλαίοντα τὸν Ἀρταῖον.

(Ἀνάλ. Γ'. 10. Ἑπ. 284)

Χαλκὸν ἀπομύζοντα τίς ἔπλασε; τίς δ' ὑπὸ τέχνας
 καὶ πόνον ἐν μορφῇ καὶ θράσος εἰργάσατο;
 ἔμψυχον τὸ πλάσμα, καὶ οἰκτεῖρω μογέοντα,
 καὶ φρίσσω προσορῶν τὸν θρασὺν Ἑρακλέην.
 Ἀνταῖον γὰρ ἔχει πεπονημένον ἐκ παλαμάων·
 ἰδνωθεὶς δὲ δοκεῖ καὶ στοναχὰν ἰέναι.

51. Οἱ ἐπτὰ σοφοί.

(Ἀντιπάτρου Σιδων. Ἑπ. 60.)

Ἐπτὰ σοφῶν, Κλεόβουλε, σὲ μὲν τεκνώσατο Λίνδος·
 φασὶ δὲ Σισυφία χθὼν Περίανδρον ἔχειν·
 Πιττακὸν ἂ Μιτυλάνα· Βίαντα δὲ διὰ Πρίην·
 Μίλατος δὲ Θαλῆν, ἄκρον ἔρεισμα Δίκας·

ἅ Σπάρτα Χίλωνα· Σόλωνα δὲ Κεκροπὶς αἶα·
πάντας ἀριζάλου σωφροσύνας φύλακας.

52. *Αἱ λυρικαὶ ποιήτριαι.*

(Ἀντιπάτρου Θεσσαλ. Ἐπ. 23.)

Τάσδε θεογλώσσους Ἑλικῶν ἔθρεψε γυναῖκας
ὕμνοις, καὶ Μακεδῶν Πιερίας σκόπελος,
Πρῆξιλλαν, Μοιρῶ, Ἀνύτης στόμα, θῆλυν Ὀμηρον,
Λεσβιάδων Σαπφῶ κόσμον εὐπλοκάμων,
Ἥρινναν, Τελέσιλλαν ἀγακλέα, καὶ σέ, Κόριννα,
θοῦριν Ἀθηναίης ἀσπίδα μελψαμένην,
Νοσσίδα θηλύγλωσσον, ἰδὲ γλυκυαχέα Μῦρτιν,
πάσας ἀενάων ἐργάτιδας σελίδων.
ἐννέα μὲν Μούσας μέγας Οὐρανὸς, ἐννέα δ' αὐτάς
Γαῖα τέκεν, θνατοῖς ἄφθιτον εὐφροσύναν.

53. *Ὁμήρου ἀληθὴς πατρίς.*

(Ἀνάλ. Γ'. 254. Ἐπ. 487.)

Οὐχὶ πέδον Σμύρνης ἐλοχεύσατο θεῖον Ὀμηρον,
οὐ Κολοφῶν, τρυφερῆς ἄστρον Ἰηονίης,
οὐ Χίος, οὐκ Αἴγυπτος εὐσπορος, οὐ Κύπρος ἀγνή,
οὐ νῆσος κραναή Λαρτιάδα πατήρ,
οὐκ Ἄργος Δαναοῖο, Κυκλωπαίητε Μυκλήν,
οὐδὲ τὸ Κεκροπίων ἄστυ παλαιογόνων.
Οὐ γὰρ ἔφθ' ἕθνος ἔργων ἀπ' αἰθέρος ἀλλὰ ἐ Μοῦσαι
πέμψαν, ἐν' ἡμερίοις δῶρα προητὰ φέρει.

54. Τὰ Ὀμήρου ἔπη.

(Ἀντιφιλ. Ἐπ. II.)

α. Αἱ βίβλοι, τίνες ἐστέ; τί κεύθετε; β. θυγατέρες μὲν
Μαιονίδεω, μύθων δ' ἱστορες Ἰλιακῶν.

Ἄ μία μὲν μνησθὼν Ἀχιλλέος, ἔργα δὲ χειρῶν
Ἐκτορέην, δεκάτευσ' ἄθλα λέγει πολέμου.

Ἄ δ' ἑτέρα μόχθον τὸν Ὀδυσσεός, ἀμφὶ τε λέκτροις
χρηείοις ἀγαθᾶς δάκρυα Πηνελόπας.

α. Ἰατε σὺν Μούσαισι μεθ' ὑμετέρας γὰρ αἰοιδᾶς
εἶπεν ἔχειν Ἑλικῶν ἑνδεκα Πιερίδας.

55. Ὀμήρου ἀποθέωσις ἐν Ἀργεῖ.

(Ἀνάλ. Γ. 256. Ἐπ. 497.)

Θεῖος Ὀμηρος ὅδ' ἐστίν, ὃς Ἑλλάδα τὴν μεγάλαν
πᾶσαν ἐκόσμησεν καλλιπεῖ σοφίῃ,

ἔξοχα δ' Ἀργείους, οἳ τὴν θεοτείχεα Τροίην
ἤρειψαν, ποινὴν ἠυκόμου Ἑλένης.

οὗ χάριν ἔσκησεν δῆμος μεγαλόπτολις αὐτὸν
ἐνθάδε, καὶ τιμαῖς ἀμφέπει ἀθανάτων.

56. Ὀμήρου τάφος.

(Ἀλκαῖο Μασσην. Ἐπ. 7.)

Ἡρώων τὸν αἰοδὸν Ἴω ἐνὶ παῖδες Ὀμηρον
ἦκαχον, ἐκ Μουσέων γριῖφον ὑψηνάμενοι.

νέκταρι δ' εἰνάλιναι Νηρηίδες ἐχρήσαντο,
καὶ νέκυν ἀκταίῃ θήκαν ὑπὸ σπιλάδι,
ὅτι θέτιν κύδηνε καὶ υἷα, καὶ μόθον ἄλλων
ἠρώων, Ἰθακοῦ τ' ἔργματα Λαρτιάδεω.

ὀλβίστη νήσων πόντῳ ἶος, ὅττι κέκευθε
βαιή Μουσάων ἀστέρα καὶ Χαρίτων.

57. Ἐπιτάφιον εἰς Αἰσχύλου.

(Αἰσχύλου Ἐπ. 2.)

Αἰσχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεῦθαι
μνήμα καταφθίμενον πυρροφόροιο Γέλας·
ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι,
καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος.

58. Ἡσιόδου τάφος.

(Ἀλκαίου Μεσσην. Ἐπ. 17.)

Λοκρίδος ἐν νέμει σκιερῷ νέκυν Ἡσιόδοιο
Νύμφαι κρηνάων λοῦσαν ἀπὸ σφετέρων,
καὶ τάφον ὑψώσαντο· γάλακτι δὲ ποιμένες αἰγῶν
ἔρραναν, ξανθῷ μιζάμενοι μέλιτι.
τοίην γὰρ καὶ γῆρυν ἀπέπνευσεν, ἐννέα Μουσέων
ὁ πρέσβυς καθαρῶν γευσάμενος λιβάδων.

59. Σαπφώ.

(Ἀνάλ. Τόμ. Β'. σελ. 288.)

Ὅστέα μὲν καὶ κιοφὸν ἔχει τάφος οὖνομα Σαπφoῦς·
αἱ δὲ σοφαὶ κείνης ῥήσιες ἀθάνατοι.

60. Διογένης ὁ Κυριικός.

(Ἀνάλ. Γ'. 268. Ἐπ. 268.)

- α. Εἰπέ, κύον, τίνος ἀνδρὸς ἐφεστὼς σῆμα φυλάσσεις;
β. τοῦ Κυνός. α. ἀλλὰ τίς ἦν οὗτος ἀνὴρ ὁ Κῦων;

β. Διογένης. α. γένος εἰπέ. β. Σινωπεύς. α. ὅς πίθον ᾤκει·
β. καὶ μάλα· νῦν δὲ θανὼν ἀστέρας οἶκον ἔχει.

61. Διογένης πρὸς τὸν Χάρωνα.

(Ἀρχίου. Ἐπ. 34.)

Ἄϊδος ὃ νεκυηγῆ, κεχαρμένε δάκρυσι πάντων,
ὅς βαθὺ πορθμεύεις τοῦτ' Ἀχέροντος ὕδωρ,
εἰ καὶ σοὶ βέβριθεν ὑπ' εἰδώλοισι καμώντων
ὀλκᾶς, μὴ προλίπης Διογένη με κύνα.
ὄλπην καὶ σκίπωνα φέρω, καὶ διπλόον εἴμα,
καὶ πῆραν, καὶ σοὶ ναυτιλίας ὀβολόν.
καὶ ζωὸς τάδε μοῦνον, ἃ καὶ νέκυς ὧδε κομίζω,
εἶχον· ὑπ' ἡελίου δ' οὐ τι λέλοιπα φάει.

62. Ἐπίκτητος.

(Ἀνάλ. Γ'. 272. Ἐπ. 576.)

Δούλος Ἐπίκτητος γενόμεν, καὶ σῶμ' ἀνάπηρος,
καὶ πενίην Ἰρος, καὶ φίλος ἀθανάτοις.

63. Τίμων ὁ μισάνθρωπος.

(Πτολεμαίου. Ἐπ. 3.)

Μὴ πόθεν εἰμὶ μάθης, μηδ' οὔνομ'· πλὴν ὅτι θνήσκειν
τοὺς παρ' ἐμὴν στήλην ἐρχομένους ἐθέλω.

64. Ἐπιτάφιος εἰς τοὺς ἐν Θυρέᾳ
πεσόντας Σπαρτιάτας.

(Σιμωνίδου. Ἐπ. 26.)

Οἶδε τριηκόσιοι, Σπάρτα πατρί, τοῖς συναρίθμοις
Ἰναχίδαίς Θυρέαν ἀμφὶ μαχασάμενοι,

αὐχένας οὐ στρέψαντες, ὅπα ποδὸς ἔχνια πρᾶτον
 ἀρμόσαμεν, ταῦτα καὶ λίπομεν βιοτάν.
 ἄρσενι δ' Ὀβρυάδα φόνῳ κεκαλυμμένον ὄπλον
 καρύσσει· Θυρέα, Ζεῦ, Λακεδαιμονίων.
 αἱ δέ τις Ἀργείων ἔφυγεν μόρον, ἧς ἀπ' Ἀδράστου.
 Σπάρτα δ' οὐ τὸ θανεῖν, ἀλλὰ φυγεῖν θάνατος.

65. *Ἐπιτάφιον εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις
 πεσόντας Σπαρτιάτας.*

(Σιμωνίδου. Ἐπ. 30.)

ὦ ξεῖν', ἄγγειλον Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε
 κείμεθα, τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

66. *Εἰς ἀνδρεῖον τινα πολεμιστήν.*

(Ἀνακρέοντος. Ἐπ. 80.)

Καρτερὸς ἐν πολέμοις Τιμόκριτος, οὗ τόδε σᾶμα.
 ἄρης δ' οὐκ ἀγαθῶν φεῖδεται, ἀλλὰ κακῶν.

67. *Γυμνότης τοῦ βίου.*

(Παλλὰδ. Ἐπ. 103.)

Γῆς ἐπέβην γυμνός, γυμνός θ' ὑπὸ γαῖαν ἄπειμι·
 καὶ τί μάτην μοχθῶ, γυμνὸν ὄρων τὸ τέλος;

68. *Πάγκοιρος πεπρωμένη.*

(Ἀνάλ. Γ'. σελ. 286. Ἐπ. 636.)

Κάθθανον, ἀλλὰ μένω σὺ· μενεῖς δέ τε καὶ σὺ τιν' ἄλλον.
 πάντας ὁμῶς θνητοὺς εἰς Αἴδης δέχεται.

69. Ἡ εἰς ἄδου κάθοδος.

(Ἀνάλ. Γ'. 245. Ἐπ. 443.)

Εἰς Ἀτθὴν ἰθεὶα κατήλυσις, εἴτ' ἀπ' Ἀθηνῶν
στείχοις, εἴτε νέκυς νείσσαι ἐκ Μερῆς.
μὴ σὲ γ' ἀνιάτω πάτρης ἀπο τῇλε θανόντα·
πάντοθεν εἰς ὃ φέρων εἰς Ἀτθὴν ἄνεμος.

70. Ἑλπίδος ἀποχαιρετισμός.

(Ἀνάλ. Γ' - Σελ. 286. Ἐπ. 639.)

Ἑλπίς καὶ σὺ Τύχη, μέγα χαίρετε· τὸν λιμέν' εὖρον·
οὐδὲν ἔμοι χ' ὑμῖν· παίζετε τοὺς μετ' ἐμέ.

71- Τάφος τοῦ ἀγαθοῦ.

(Καλλιμ. Ἐπ. 49.)

Τῇδε Σάων ὁ Δίκωνος, Ἀκάνθιος, ἱερὸν ὕπνον
κοιμάται· θνάσκειν μὴ λέγε τοὺς ἀγαθοὺς.

72. Δέησις.

(Μελιάγρ. Ἐπ. 121.)

Παρμῆτορ γῆ χαῖρε· σὺ τὸν πάρος οὐ βαρὺν εἰς σὲ
Αἰσιγένην καὶ τὴ νῦν ἐπέχοις ἀβαρὴς.

73. Πάγκουρος πεπρωμένη.

(Σιμωνίδου Ἐπ. 99.)

Χαίρει τις Θεόδωρος ἐπεὶ θάνον· ἄλλος ἐπ' αὐτῷ
χαιρήσει· θανάτῳ πάντες ὀφειλόμεθα.

74. Ὁ δοῦλος.

(Ἀνύτης. Ἐπ. 21.)

Μάνης οὗτος ἀνὴρ ἦν ζῶν ποτε· νῦν δὲ τεθνηκώς
ἴσον Δαρείῳ τῷ μεγάλῳ δύναται.

75. Δέσεις εἰς τὸν ἀποθανόντα φίλον.

(Ἀνάλ. Γ'. σελ. 287. Ἐπ. 642.)

Τοῦτό τοι ἡμετέρης μνημῆϊον, ἐσθλὲ Σαβῖνε,
ἢ λίθος ἢ μικρὴ, τῆς μεγάλης φίλης.
αἰεὶ ζητήσω σε· σὺ δ', εἰ θέμις, ἐν φθιμένοισιν
τοῦ Δήτης ἐπ' ἐμοὶ μῆτι πίης ὕδατος.

76. Τάφος ναυαγήσαντος.

(Ἀνάλ. Γ'. 294. Ἐπ. 672.)

Ναυτίλε, μὴ πεύθου τίνος ἐνθάδε τύμβος ὅδ' εἰμί·
ἀλλ' αὐτὸς πόντου τύγχανε χρηστοτέρου.

77.

(Πλάτων. Ἐπ. 25.)

Ναυηγοῦ τάφος εἰμ'· ὁ δ' ἐναντίον ἐστὶ γεωργοῦ·
ὥς ἀλλ' καὶ γαίῃ ζυνὸς ὕπεστ' Ἀΐδης.

78.

(Πλάτων. Ἐπ. 27.)

Πλωτῆρες, σώζοισθε καὶ εἰν ἀλλί, καὶ κατὰ γαῖαν·
ἵστε δὲ ναυηγοῦ σῆμα παρερχόμενοι.

(Θεοδωρίδου. Ἐπ. 16.)

Ναυηγοῦ τάφος εἰμί· σὺ δὲ πλέε· καὶ γὰρ ὅθ' ἡμεῖς
ὠλόμεθ', αἱ λοιπαὶ νῆες ἐποντοπόρου.

(Ποσειδίππου. Ἐπ. 19.)

Ναυτίλοι, ἔγγυς ἄλός τί με θάπτετε; πολλὸν ἄνευθε
χῶσαι ναυηγοῦ τλήμονα τύμβον ἔδει.
φρίσσω κύματος ἤχον, ἐμὸν μόρον· ἀλλὰ καὶ οὕτως
χαίρετε, Νικήτην οἳ τινες οἰκτίρετε.

81. Ἀπαραίτητος μοῖρα.

(Σταυλλίου Φλάκκου. Ἐπ. 11.)

Αἰίλαπα καὶ μανίνην ὁλοῆς προφυγόντα θαλάσσης
ναυηγόν, Λιβυκαῖς καίμενον ἐν ψαμαθοῖς,
οὐχ ἑκάς ἡϊόων, πυμάτῳ βεβαρημένον ὕπνω,
γυμνόν, ἀπὸ στυγερῆς ὡς κάμε ναυθορίας,
ἔκτανε λυγρὸς ἔχρι· τί μάτην πρὸς κύματ' ἐμόχθει,
τὴν ἐπὶ γῆς φεύγων μοῖραν ὀφειλομένην;

82. Ὁ φορευθεὶς πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φορέα.

('Ανάλ. Γ'. 252. Ἐπ. 446.)

Κἄν με κατακρύπτῃς, ὡς οὐδενὸς ἀνδρὸς ὁρῶντος,
ἄμμα δίκης καθορᾷ πάντα τὰ γινόμενα.

83.

(Αὐτόθι. Ἐπ. 447.)

Ἐκτανες, εἴτ' αὖ ἔθαπτες, ἀτάσθαλε, χερσὶν ἐκείναις,
αἷς μὲ διεχρήσω· μή σε λάθοι Νέμεσις.

84.

(Αὐτόθι. Ἐπ. 448.)

Χερσὶ κατακτείνας τάφον ἐκτισας, οὐχ ἵνα θάψῃς,
ἀλλ' ἵνα με κρύψῃς· ταὐτὸ δὲ καὶ σὺ πάθοις.

85.

(Σιμωνίδου. Ἐπ. 59.)

Οἱ μὲν ἐμὲ κτείναντες ὁμοίων ἀντιτύχοιεν,
Ζεῦ ξένι· οἱ δ' ὑπὸ γᾶν θέντες, ὄναιντο βίου.

86. Ἐπιτάφιος εἰς εὐτυχῆ.

(Καρφυλίδου. Ἐπ. 2.)

Μὴ μέμψῃ παριὼν τὰ μνήματά μου, παροδῖτα,
οὐδὲν ἔχω θρήνων ἄξιον οὐδὲ θανών.
τέκνων τέκνα λέλοιπα· μιῆς ἀπέλαυσα γυναικὸς
συγγήρου· τρισσοῖς παισὶν ἔδωκα γάμους,
ἐξ ὧν πολλὰκι παῖδας ἐμοῖς ἐνεκοίμισα κόλποις,
οὐδενὸς οἰμῶξας οὐ νόσον, οὐ θάνατον,
οἳ με κατασπείσαντες ἀπήμονα, τὸν γλυκὺν ὕπνον
κοιμᾶσθαι χώρην πέμψαν ἐπ' εὐσεβέων.

87. Ὁ γεωργὸς πρὸς τὴν γῆν.

(Ἀνάλ. Γ'. 288. Ἐπ. 650.)

Γαῖα φίλῃ τὸν πρέσβυν Ἀμύντιχον ἔνθεο κόλποις,
πολλῶν μνησαμένη τῶν ἐπὶ σοὶ καμάτων.

καὶ γὰρ αἰεὶ πρέμνον σοὶ ἀνεστήριζεν ἐλαίης,
 πολλάκι καὶ Βρομίου κλήμασιν ἠγλάϊσε,
 καὶ Διοῦς ἐπλησε, καὶ ὕδατος αὐλακας ἔλκων
 θῆκε μὲν εὐλάχανον, θῆκε δ' ὀπωροφόρον·
 ἀνθ' ὧν σὺ πρηεῖα κατὰ κροτάφου πολιοῖο
 κεῖσο, καὶ εἰαρινὰς ἀνθοκόμει βοτάνας.

88. *Ἐπιτάφιον εἰς νεανίσκον.*

(Ἀνάλ. Γ'. 300. Ἐπ. 695.)

Πρωθήβην ἔτι κοῦρον, ἔτι χνοάοντος ἰούλου
 δευόμενον, φθονερὴ Μοῖρα καθεῖλε βίου,
 πολλὰ σοφῆς χερὸς ἔργα λειοιπότα· βάσκανε δαῖμον,
 οἷας οὐχ ὁσίως ἐλπίδας ἐξέταμες.
 ἀλλὰ σὺ, Γαῖα, πέλοις ἀγαθὴ κόρυς τ' Ἀκυλίνῳ,
 καὶ δὲ παρὰ πλευρὰς ἀνθεα λαρὰ φύοις,
 ὅσσα κατ' Ἀραβίους τε φέρεις, ὅσα τ' ἐστὶ κατ' Ἰνδοῦς,
 ὥς ἂν ἀπ' εὐόδμου χρωτὸς ἰοῦσα δρόσος
 ἀγγέλλῃ τὸν παῖδα θεοῖς φίλον ἔνθοδι κεῖσθαι,
 λοιβῆς καὶ θυέων ἄξιον, οὐχὶ γόων.
 εἰκοσέτη τὸν παῖδα θοὴ κατενήρατο Μοῖρα,
 κάστιν ἐν εὐσεβέων ἦν διὰ σωφροσύνην.

89. *Τὸ βρέφος.*

(Ἀνάλ. Γ'. 305. Ἐπ. 712.)

Ἄρτι με γευόμενον ζωᾶς βρέφος ἤρπασε δαίμων,
 οὐκ οἶδ' εἴτ' ἀγαθῶν αἴτιος, εἴτε κακῶν.

90.

(Αὐτόθι. Ἐπ. 713.)

Ἀπλήρωτ' Αἶδα, τί με νήπιον ἥρπασας ἄφνω;
τί σπεύδεις; οὐ σοι πάντες ὀφειλόμεθα;

91.

(Λουκιαν. Ἐπ. 26.)

Παῖδά με πενταέτηρον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
νηλεὲς Αἶδος ἥρπασε, Καλλίμυχον.
ἀλλὰ με μὴ κλαίοις· καὶ γὰρ βιότοιο μετέσχον
παύρου, καὶ παύρων τῶν βιότοιο κακῶν.

92. Ὁ κενὸς τάφος.

(Ἀνάλ. Γ'. 285. Ἐπ. 634.)

Αὐτῷ καὶ τεκέεσσι, γυναικί τε τύμβον ἔδωκεν
Ἀνδροτίων, οὐπω δ' οὐδενὸς εἰμὶ τάφος.
οὕτω καὶ μείναιμι πολὺν χρόνον· εἰ δ' ἄρα καὶ δεῖ,
δεξαίμην ἐν ἐμοὶ τοὺς προτέρους προτέρους.

93. Εὐχή.

(Ἀρμυαν. Ἐπ. 13.)

Εἴη σοι κατὰ γῆς κούφη κόνις, οἰκτρὰ Νέερχε,
ὄφρα σε ῥηϊδίως ἐξερύσῃσι κύνες.

Γ'.

ΟΜΗΡΟΥ ΎΜΝΟΙ.

1. 'Ομήρου ὕμνος εἰς Ἥφαιστον.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν αἰίδεο, Μοῦσα λίγεια,
 ὃς μετ' Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα
 ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός, οἱ τὸ πάρος περ
 ἀντροῖς ναιετάισκον ἐν οὔρεσιν, ἥ τε θῆρες·
 νῦν δὲ δι' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,
 ῥηϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 εὐκῆλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.

Ἀλλ' ἴληθ', Ἥφαιστε, δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

2. 'Ομήρου ὕμνος εἰς Ποσειδῶνα.

Ἀμφὶ Ποσειδάωνα, θεὸν μέγαν, ἄρχομ' αἰίδειν,
 γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
 πόντιον, ὃς θ' Ἐλικῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγᾶς.
 διχθὰ τοι, Ἐννοσίγαιε, θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο,
 ἵππων τε δμητῆρ' ἔμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.

Χαῖρε, Ποσεΐδαον, γαιήοχε, κυανοχαῖτα,
 καί, μάκαρ, εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

3. 'Ομήρου ὕμνος εἰς Διόνυσον.

Κισσοκόμην Διόνυσον, ἐρίβρομον, ἄρχομ' αἰίδειν,
 Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
 ὃν τρέφον ἡύκομοι Νύμφαι, παρὰ πατρός ἀνακτος
 δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκῶς ἀτίταλλον

5. Νύσης ἐν γυάλοις· ὃ δ' ἀέζετο πατρὸς ἔκκητι
 ἄνθρω ἐν εὐώδει, μεταρίθμιος ἀθανάτοισιν.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεὰ πολὺῦμνον ἔθρεψαν,
 δὴ τότε φοιτίζεσκε καθ' ὑλήεντας ἐναύλους,
 κισσῷ καὶ δάφνῃ πεπυκασμένος· αἱ δ' ἅμ' ἔποντο
10. Νύμφαι, ὃ δ' ἐξηγεῖτο· βρόμος δ' ἔχεν ἄσπετον ὕλην,
 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, πολυστάφυλ' ὦ Διόνυσε·
 δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὥρας αὔτις ἰκέσθαι,
 ἐκ δ' αὖθ' ὥράων εἰς τοὺς πολλοὺς ἐνιαυτοὺς.

4. 'Ομήρου ὕμνος εἰς Ἀθηναῖαν.

- Παλλάδ' Ἀθηναίην, κυδερὴν θεὸν, ἄρχομ' αἰεῖδεν,
 γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἥτορ ἔχουσαν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπολιν, ἀλκίησσαν,
 Τριτογενῇ· τὴν αὐτὸς ἐγένεατο μητιέτα Ζεὺς
5. σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς, πολεμικήα τεύχε' ἔχουσαν,
 χρύσεα, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ὀρώνας
 ἀθανάτους· ἡ δὲ πρόσθεν Διὸς αἰγιόχοιο
 ἐσσυμένως ὥρουσεν ἅπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
 σείσας' ὅζυν ἄκοντα· μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὀλύμπος
- 10 δεινὸν ὑπὸ βρίμῃ γλαυκῶπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα
 σμερδαλέον ἰάχῃσεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος,
 κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος· ἔσχετο δ' ἄλμη
 ἑξάπλην· στήσεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς
 ἵππους ὠκύποδας δηρὺν χρόνον, εἰσόκε κούρη
- 15 εἴλετ' ἅπ' ἀθανάτων ὦμων θεοεικέλα τεύχε,
 Παλλὰς Ἀθηναίη· γήθησε δὲ μητιέτα Ζεὺς.
- Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

5. 'Ομήρου ὕμνος εἰς Ἄρτεμιν.

- Ἄρτεμιν αἰείδω χρυσηλάκατον, κελαδαινὴν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐλαφρηβόλον, ἰοχέαιραν,
 αὐτοκασιγνήτην χρυσαόρου Ἀπόλλωνος·
 ἥ κατ' ὄρη σκιόεντα καὶ ἄκριας ἠνεμοέσσας
 5 ἄγρη τερπομένη παγχρύσεια τόξα τιταίνει,
 πέμπουσα στονόεντα βέλη· τρομέει δὲ κάρηνα
 ὑψηλῶν ὀρέων, ἰαχεῖ δ' ἐπὶ δάσκιος ὕλη
 δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· φρίσσει δέ τε γαῖα,
 πόντος δ' ἰχθυοίς· ἥ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα,
 10 πάντη ἐπιστρέφεται, θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.
 αὐτὰρ ἐπὴν τερφθῇ θηροσκοπὸς ἰοχέαιρα,
 εὐφρήνη τε νόον, χαλάσας· εὐκαμπέα τόξα,
 ἔρχεται εἰς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο,
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν ἐς πῖονα δῆμον,
 15 Μουσέων καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
 ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰοὺς,
 ἠγεῖται, χαρίεντα περὶ χροῖ κόσμον ἔχουσα,
 ἑξάρχουσα χοροῦς· αἱ δ' ἀμβροσίην ὅπ' ἰεῖσαι
 ὕμνεῦσιν Λητὼ καλλίσφυρον, ὥς τέκε παῖδας,
 20 ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἑξοχ' ἀρίστους.
 Χαίρετε, τέκνα Διὸς καὶ Λητοῦς ἡνυκόμοιο·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

6. 'Ομήρου ὕμνος εἰς Διοσκούρους.

- Ἀμφὶ Διὸς κούρους ἐλικώπιδες ἔσπετε Μοῦσαι,
 Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
 Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ ἀμώμητον Πολυδεύκεα.
 τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κορυφῇ, ὄρεος μέγαλοιο,
 5 μιχθεῖς· ἐν φιλότῃτι κελαινεφέϊ Κρονίῳνι,
 σωτήρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε καὶ σπέρχωνσιν ἀέλλαι
 χειμέρια κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἳ δ' ἀπὸ νηῶν
 εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς κούρους μεγάλοι
 ἄρνεσσιν λευκοῖσιν, ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες 10
 πρύμνης, τὴν δ' ἄνεμός τε μέγας καὶ κύμα θαλάσσης
 θῆκαν ὑποβρυχίην· οἳ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
 ζουθῆσι πτερύγεσσι δι' αἰθέρος ἀΐξαντες,
 αὐτίκα δ' ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἀέλλας,
 κύματα δ' ἐστόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσσι 15
 ναύταις, σήματα καλὰ πλόου σφίσιν· οἳ δὲ ἰδόντες
 γήθησαν, παύσαντο δ' ὀϊζυροῖο πόνοιο.

Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

7. Ὅμηρου ὕμνος εἰς Διώνυσον.

Ἀμφὶ Διώνυσον, Σεμέλης ἐρικυδέος υἱόν,
 μνήσομαι, ὡς ἐφάνη παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
 ἀκτῇ ἐπὶ προβλήτι, νηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικῶς
 πρωτῆβη· καλαὶ δὲ περισσεύοντο ἔθειραι
 κυάνεαι, φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὥμοις 5
 πορφύρεον. Τάχα δ' ἄνδρες εὖσσέλμου ἀπὸ νηὸς
 ληϊσταὶ προγένοντο θοῶς ἐπὶ οἴνοπα πόντον
 Τυρσηνοί· τοὺς δ' ἤγε κακὸς μῦθος· οἳ δὲ ἰδόντες
 νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἐκθορον· αἶψα δ' ἐλόντες
 εἶσαν ἐπὶ σφετέρῃς νηὸς, κεχαρημένοι ἦτορ. 10
 Ἰὼν γάρ μιν ἔφαντο διοτρεφέων βασιλῆων
 εἶναι, καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισι.
 Τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμὰ, λύγοι δ' ἀπὸ τηλόσε πίπτον
 χειρῶν ἠδὲ ποδῶν· ὃ δὲ μειδιάων ἐκάθητο
 ὄμμασι κυανέοισι· κυβερνήτης δὲ νοήσας, 15
 αὐτίκα οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·

- Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύεθ' ἐλόντες,
καρτερόν! οὐδὲ φέρειν δύναται μιν νηὺς εὐεργής.
ἦ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν, ἡ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
20 ἢ Ποσειδάων· ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
εἶκελος, ἀλλὰ θεοῖς, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
Ἀλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἀφώμεν ἐπ' ἠπείροιο μελαίνης
αὐτίκα· μήτ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε, μή τι χολωθείς
ὄρσῃ ἀργαλέους τ' ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.
- 25 ὣς φάτο· τὸν δ' ἀρχὸς στυγερῶ ἠνίπαπε μύθῳ·
δαιμόνι, οὔρον ὄρα, ἅμα δ' ἰστίον ἔλκεο νηὸς,
σύμπανθ' ὄπλα λαβὼν, ὅδε δ' αὖτ' ἀνδρεςσι μελήσει.
ἔλπομαι, ἡ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἡ ὅγε Κύπρον,
ἡ ἐς Ἱπερβορέους, ἡ ἐκαστέρῳ· ἐς δὲ τελευτήν
- 30 ἔκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους, καὶ κτήματα πάντα,
οὓς τε κασιγνήτους· ἐπεὶ ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων.
- ὣς εἰπὼν, ἰστόν τε καὶ ἰστίον ἔλκετο νηὸς·
ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον· ἀμφὶ δ' ἄρ' ὄπλα
καττάνυσαν· τάχα δὲ σπιν ἐφαίνετο θαυματὰ ἔργα.
- 35 Οἶνος μὲν πρῶτιστα θοὴν ἀνά νῆα μέλαιναν
ἠδύποτος κελάρυζ', εὐώδης, ὄρνυτο δ' ὀδυμὴ
ἀμβροσίῃ· ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.
Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἰστίον ἐξετανύσθη
ἄμπελος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνῶντο δὲ πολλοὶ
- 40 βότρυες· ἀμφ' ἰστόν δὲ μέλας εἰλίσσεται κισσὸς
ἄνθεσι τηλεθῶν, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει·
πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον· οἳ δὲ ἰδόντες
πρύμνην δὴ τότε ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
γῇ πελάγαν· ὃ δ' ἄρα σπιν λέων γένετ' ἔνδοθι νηὸς
- 45 δεινὸς ἐπ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν· ἐν δ' ἄρα μέσση
ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματα φαίνων·
ἄν δ' ἔσση μεμαυῖα· λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄκρου

δεινὸν ὑπόδρα ἰδὼν· οἳ δ' εἰς πρύμνην ἐφρόβηθεν,
 ἀμφὶ κυβερνήτην δὲ, σάφρονα θυμὸν ἔχοντα,
 ἔσταν ἄρ' ἐκπληγέντες· ὃ δ' ἐξαπίνης ἐπορούσας 50
 ἄρχον ἔλ'· οἳ δὲ θύραζε, κακὸν μῶρον ἐξαλύοντες,
 πάντες ὁμῶς πῆδησαν, ἐπεὶ ἴδον, εἰς ἄλα δῖαν,
 δελφῖνες δ' ἐγένοντο· κυβερνήτην δ' ἐλεήσας
 ἔσχεθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον, εἶπε τε μῦθον·

Θάρσει, δῖ' ἄκτωρ, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ· 55
 εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
 Καδμηΐς Σεμέλη, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγεῖσα.

Χαῖρε, τέκος Σεμέλης εὐώπιδος· οὐδέ πη ἔστι,
 σεῖό γε ληθόμενον γλυκερὴν κοσμηῆσαι αἰοιδήν.

Δ'.

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΎΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΙΑ.

Κύδιστ' ἀθανάτων, πολυώνυμε, παγκρατὲς αἰεὶ
 Ζεῦ, φύσεως ἀρχηγέ, νόμου μετὰ πάντα κυβερνῶν,
 χαῖρε! Σὲ γὰρ πάντεσσι θέμις θνητοῖσι προσαυδᾶν.
 Ἐκ σοῦ γὰρ γένος ἐσμέν, ἱῆς μίμημα λαχόντες
 μούνοι, ὅσα ζῶει τε καὶ ἔρπει θνήτ' ἐπὶ γαῖαν.
 τῷ σε καθυμνήσω, καὶ σὸν κράτος αἰὲν αἰείσω.
 σοὶ δὴ πᾶς ὁδε κόσμος ἐλισσόμενος περὶ γαῖαν
 πείθεται, ἥ κεν ἄγης, καὶ ἐκὼν ὑπὸ σεῖο κρατεῖται.

τοῖον ἔχεις ὑποεργὸν ἀνικήμενός ἐνὶ χερσίν
 ἀμφὴκη, πυρόμεντα, ἀειζώνοντα κεραυνόν.
 Τοῦ γὰρ ὑπὸ πληγῆς φύσεως πάντ' ἐρρίγασιν,
 ὃ σὺ κατευθύνεις κοινὸν λόγον, ὃς διὰ πάντων
 φοιτᾷ, μιγνύμενος μεγάλοις μικροῖς τε φάεσσιν.
 ὃς τόσσος γεγαῶς ὑπατος βασιλεὺς διὰ παντός,

οὐδέ τι γίνεταί ἔργον ἐπὶ χθονὶ σοῦ δίχα, δαίμων,
 οὔτε κατ' αἰθέριον θεῖον πόλον, οὔτ' ἐνὶ πόντῳ,
 πλὴν ὅποσα ῥέζουσι κακοὶ σφετέρῃσιν ἀνοίαις·
 ἀλλὰ σὺ καὶ τὰ περισσὰ ἐπίστασαι ἄρτια θεῖναι,
 καὶ κοσμεῖς τὰ ἄκοσμα, καὶ οὐ φίλα σοὶ φίλα ἐστίν.
 Ὡς γὰρ εἰς ἓν ἅπαντα συνήρμοκας ἐσθλὰ κακοῖσιν,
 ὥσθ' ἓνα γίγνεσθαι πάντων λόγον αἰὲν ἐόντα·
 ὃν φεύγοντες ἐῷσιν, ὅσοι θνητῶν κακοὶ εἰσι·
 δῦσμοροι! οἷτ' ἀγαθῶν μὲν αἰεὶ κτῆσιν ποθέοντες,
 οὔτ' ἐσορῶσι θεοῦ κοινὸν νόμον, οὔτε κλύουσιν,
 ὃ κεν πειθόμενοι σὺν νῷ βίον ἐσθλὸν ἔχοιεν.
 Αὐτοὶ δ' αὖ ὁρμῶσιν ἄνευ καλοῦ ἄλλος ἐπ' ἄλλα·
 οἱ μὲν ὑπὲρ δόξης σπουδὴν δυσέριστον ἔχοντες,
 οἱ δ' ἐπὶ κερδοσύνας τετραμμένοι οὐδενὶ κῆτρῳ,
 ἄλλοι δ' εἰς ἄνεσιν, καὶ σώματος ἡδέα ἔργα,
 σπεύδοντες μάλα πάμπαν ἐναντία τῶνδε γενέσθαι.
 Ἀλλὰ, Ζεῦ, πάνδωρε, κελαινεφές, ἀρχικέραυνε,
 ἀνθρώπους ῥύοιο ἀπειροσύνης ἀπὸ λυγρῆς·
 ἦν σὺ, πάτερ, σκέδασον ψυχῆς ἅπο, ὃς δὲ κυρῆσαι
 γνώμης, ἥ πίσυνος σὺ δίκης μέτα πάντα κυβερνᾷς·
 ὅφρ' ἂν τιμηθέντες ἀμειβώμεσθά σε τιμῇ,
 ὕμνοῦντες τὰ σὰ ἔργα διηνεκές, ὥς ἐπέοικε
 θνητὸν ἐόντ'· ἐπεὶ οὔτε βροτοῖς γέρας ἄλλο τι μεῖζον,
 οὔτε θεοῖς, ἢ κοινὸν αἰεὶ νόμον ἐν δίκῃ ὑμνεῖν.

ΟΜΗΡΟΥ
ΙΛΙΑΔΟΣ Α.

Δοιμός. Μῆνις.

Μῆνιν ἄειδε, θεᾶ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
 οὐλομένην, ἣ μυρ' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,
 πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
 ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
 οἰωνοῖσί τε πᾶσι - Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή —
 ἐξ οὗ δὴ ταπρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
 Ἀτρεΐδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

5

Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνένηκε μάχεσθαι;
 Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς,
 νοῦσιν ἀνὰ στρατὸν ὥρσε κακὴν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
 οὔνεκα τὸν Χρῦσιν ἠτίμησ' ἀρητῆρα
 Ἀτρεΐδης· ὁ γὰρ ἦλθε θεὸς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
 στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
 χρυσέφ' ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοῦς,
 Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.

10

15

Ἀτρεΐδαί τε καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἰκέσθαι·
 παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαι τε φίλην, τά τ' ἄποινα δέχεσθαι,
 ἄζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα.

20

ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί,
 αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
 ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
 ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·

25

Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχέω,
ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα !

μή νύ τοι οὐ χράϊσμη σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο !
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
30 ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἀργεῖ, τηλόθι πάτρης,
ἰστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιώσσαν·
ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέπαι.

Ὡς ἔφατ'· ἔδδαισεν δ' ὁ γέρον, καὶ ἐπέθετο μύθῳ.
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῆνα πολυφλῖσθιοι θαλάσσης·
35 πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠράθ' ὁ γεραῖος
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠύκομος τέκε Λητώ·

Κλυθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσῃν ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε Ἴφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ ! εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὶν ἔρεψα,
40 ἢ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πύονα μηρί' ἔκηρα
ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήνην ἐέλδωρ·
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιοι κρήνων, χωόμενος κῆρ,
45 τόξ' ὥμοισιν ἔχων ἀμφορεφέα τε φαρέτρην·
ἐκλαγξάν δ' ἄρ' οἷστοι ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινήθέντος· ὁ δ' ἔτι νυκτὶ εἰοικώς.
ἔξετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὼν ἔηκεν·
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.

50 οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργούς·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφείδεις,
βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὄχετο κῆλα θεοῖο·
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·

55 τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
κῆδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὀρᾶτο.

οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύ·

Ἀτρεΐδῃ, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὁτὼ
ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν, 60
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμάῃ καὶ λοιμὸς Ἀχαιοῦς.
ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρεῖομεν, ἥ ἱερῆα,
ἥ καὶ ὄνειροπόλον - καὶ γὰρ τ' ὄναρ ἐκ Διὸς ἐστίν -
ὅς κ' εἴποι, ὅ,τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
εἴτ' ἄρ' ὄγ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἐκατόμβης· 65
αἶ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.

ἦτοι ὄγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
ὅς ἤδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρὸ τ' ἐόντα, 70
καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
ἣν διὰ μαντοσύνην, τὴν οἱ πόρε Φοῖβός Ἀπόλλων·
ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ὦ Ἀχιλλεῦ, κέλεά με, Διὶ φίλε, μυθήσασθαι
μῆνιν Ἀπόλλωνος ἐκατηβελέταο ἄνακτος. 75

τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μοι ὁμοστον,
ἥ μὲν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρῆξειν.

ἥ γὰρ ὁτομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὅς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί.

Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρη· 80
εἵπερ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλὰ τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὅρα τελέσῃ,
ἐν στήθεσσι ἐοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σάωσεις.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
θαρσήςσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ,τι οἴσθα! 85

οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ὅτε σὺ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,

οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
 90 σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
 συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἶπης,
 ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὖχεται εἶναι.

Καὶ τότε δὴ θάρσῃσε, καὶ ἤϋδα μάντις ἀμύμων·
 οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἐκατόμβης,
 95 ἀλλ' ἔνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
 οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
 τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἐκηβόλος, ἡδ' ἔτι δώσει·
 οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας Κῆρας ἀφῆξει,
 πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἐλικώπιδα κούρην
 ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἐκατόμβην
 100 ἐς Χρυσήν· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπύθομεν.

Ἦτο· ὅγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 ἦρως Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
 ἀχνύμενος· μένος δὲ μέγα φρένας ἀμφιμέλαιναι
 τίμπλαντ', ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην.
 105 Κάλχαντα πρῶτιστα κάκ' ὁσσομένος προσέειπεν·

Μάντι κακῶν, οὐ πρόποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπες!
 αἰεὶ τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
 ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἶπες ἔπος, οὔτ' ἐτέλεσσας·
 καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
 110 ὥς δὴ τοῦδ' ἔνεκά σφιν Ἐκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
 οὔνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσῆίδος ἀγλά' ἄποινα
 οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
 οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προδέδουλα,
 κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὐ ἔθεν ἐστὶ χερείων,
 115 οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ' ἄρ' φρένας, οὔτε τι ἔργα.
 ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον·
 βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
 αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἐτοιμάσας, ὄφρα μὴ οἶος

Ἀργείων ἀγέραςτος ἔω· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν·
 λεύσσετε γάρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη. 120

Τὸν δ' ἡμέιβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων!
 πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
 οὐδ' ἔτι που ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλὰ·
 ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξ ἐπράθομεν, τὰ δέδασαι, 125
 λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῶ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἳ κέ ποθι Ζεὺς
 δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξ ἀλαπάξαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων· 130
 μὴ δ' οὕτως, ἀγαθός περ ἔων, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 κλέπτε νόῳ! ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
 ἢ ἐθέλεις, ὅφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὐτως
 ῥῆσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
 ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί, 135
 ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται· —
 εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
 ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
 ἄζω ἐλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεθα καὶ αὖτις. 140
 νῦν δ', ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα διαν,
 ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἐκατόμβην
 θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσήϊδα καλλιπάρηον
 βήσομεν· εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουλευφόρος ἔστω,
 ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς, 145
 ἢ σὺ, Πηλεΐδῃ, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν!
 ὅφρ' ἡμῖν ἑκάεργον ἱλάσσαι ἱερὰ ῥέξας.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 ὦ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον!

- 150 πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθεται Ἀχαιῶν,
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι ;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἔνεκ' ἤλυθον αἰχμητῶν
δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἰτιοί εἰσιν.
οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους.
- 155 αὐδὲ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβόλακι, βωτιανείρῃ,
καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπεὶ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιδέντα, θάλασσά τε ἠχῆεσσα·
ἀλλὰ σοί, ὦ μέγ' ἀναιδὲς, ἄμ' ἐσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρης,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα!
- 160 πρὸς Τρώων—τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις·
καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ὧ ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἱὲς Ἀχαιῶν.
οὐ μὲν σοί ποτε ἴσον ἔχω γέρας, ὅπποτ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον·
- 165 ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάχλος πολέμοιο
χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἵκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μείζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
Νῦν δ' εἴμι Φθίηνδ', ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
οἴκαδ' ἔμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ' οἶω
- 170 ἐνθάδ', ἄτιμος ἐὼν, ἄφρονος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἡμίζειτ' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται! οὐδέ σ' ἐγὼ γε
λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πὰρ' ἔμοι γε καὶ ἄλλοι,
- 175 οἳ κέ με τιμήσουσι, μάλισα δὲ μητιέτα Ζεὺς.
ἔχθιστος δέ μοι ἐσσι Διοτρεφῶν βασιλῆων·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεὸς που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσὶ τε σῆς καὶ σοῖς ἐτάροισιν,
- 180 Μυρμιδόνεσσιν ἀνασσε! σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,

οὐδ' ὄθουμαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
 ὥς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσήϊδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
 τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηϊ τ' ἔμῃ καὶ ἑμοῖς ἐτάροισιν
 πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηρον
 αὐτὸς ἰὼν κλισίῃνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εἴδῃς, 185
 ὅσπον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγὴν δὲ καὶ ἄλλος
 ἶσον ἑμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθῆμεναι ἄντην.

Ὡς φάτο· Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
 στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμηρίζεν,
 ἣ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ, 190
 τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὃ δ' Ἀτρεΐδην ἐναχρίζοι,
 ἥε χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
 Ἔως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
 οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη, 195
 ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε·
 στῇ δ' ὀπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλεΐωνα,
 οἷφ φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὄρατο·
 θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ'· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Παλλὰδ' Ἀθηναίην· δεινὴ δὲ οἱ ὅσσε φάνθεν. 200
 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
 ἥ ἵνα ὕδριν ἴδῃ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο;
 ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὅτω·
 ἧς ὑπεροπλήρσι τάχ' ἂν ποτε θυμόν ὀλέσση. 205

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἵ κε πίθῃαι,
 οὐρανόθεν· πρὸ δὲ μ' ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
 Ἄλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἔλκεο χειρὶ· 210
 ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνειδίσον, ὥς ἔσεται περ.

ὧδε γὰρ ἐξέρεω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καὶ ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσειται ἀγλαὰ δῶρα
ὑβριος εἵνεκα τῆςδε· σὺ δ' ἴσχειο, πείθεο δ' ἡμῖν.

- 215 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
χρὴ μὲν σφωϊτερόν γε, θεά, ἔπος εἰρύσασθαι,
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον, ὥς γὰρ ἄμεινον.
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθεται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.

- Ἢ, καὶ ἐπ' ἀργυρῇ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν·
220 ἅψ δ' ἐς κουλεὸν ὥσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθῃσεν
μύθῳ Ἀθηναίης· ἥ δ' Οὐλυμπόνδε βεβήκει
δῶματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.

- Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἄτρεϊδην προσέειπε, καὶ οὐπω λῆγε χόλοιο·
225 Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο!

- οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῶ θωρηχθῆναι,
οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κῆρ εἶδεται εἶναι.
ἧ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
230 δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἶπη.
δημοδόρος βασιλεύς! ἐπεὶ οὐ τιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
ἧ γὰρ ἂν, Ἄτρεϊδῆ, νῦν ὕστατα λωβήσαιο!
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὐποτε φύλλα καὶ ὄζους

- 235 φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθελήσει· περὶ γὰρ ῥά ἐ χαλκὸς ἔλεψεν
φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἱὲς Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύεται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσειται ὄρκος·

- 240 ἧ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἱᾶς Ἀχαιῶν
σύμπαντας· τοῖς δ' οὔτι δυνήσεται ἀχνύμενός περ
χραιομεῖν, εὔτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνιοιο

θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἐνδοθὶ θυμὸν ἀμύξεις,
χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισαι.

ὣς φάτο Πηλεΐδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ, 245
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἔζετο δ' αὐτός·
Ἀτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμήνιε· τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἠδυσепὴς ἀνόρουσε, λιγύς Πυλίων ἀγορητής,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδὴ—
τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων 250
ἐφθιάθ', οἳ οἳ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
ἐν Πύλῳ ἡγαθέη, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἀνασσειν—
ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ὦ πόποι! ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἰκάνει·
ἦ κεν γηθήσαι Πριάμος, Πριάμοιό τε παῖδες, 255
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροῖατο θυμῷ,
εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοῖατο μαρναμένοιιν,
οἳ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἔστε μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἔστων ἐμεῖο.
ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοισιν, ἥπερ ὑμῖν, 260
ἀνδράσιν ὠμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἷγ' ἀθέριζον·
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον·
[Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.] 265
κάρτιστοι δὴ καῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
Φηρσὶν ὀρεσκόοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλειον, ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί· 270
καὶ μαχόμεν κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγὼ· καίνοισι δ' ἂν οὔ τις
τῶν, οἳ νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
καὶ μὲν μευ βουλέων ζύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.

- ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὕμμε· ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
- 275 μῆτε σὺ τόνδ', ἀγαθὸς περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἱὲς Ἀχαιῶν·
μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, ἔθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
ἀντιβίῃν· ἐπεὶ οὐποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
- 280 εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἄτρεΐδῃ, σὺ δὲ παῦε τὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
λίσσομ', Ἀχιλλεῖ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμαιο κακοῖο.
- 285 Τόν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
ναὶ δὴ ταυτὰ γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλ' ὃδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἃ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
- 290 εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τοῦνεκά οἱ προθέουσιν ὄνειδεα μυθήσασθαι;
Τόν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἡμείβετο διὸς Ἀχιλλεύς·
ἧ γάρ κεν δειλὸς τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπεῖξομαι, ὅ,τι κεν εἴπῃς·
- 295 ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
σήμαιν'! οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης,
οὔτε σοί, οὔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
- 300 τῶν δ' ἄλλων, ἃ μοὶ ἐστί θεῶν παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
τῶν οὐκ ἂν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ', ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνῶωσι καὶ οἶδε·
αἰψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
ὧς τῶγ' ἀντιβίοισι μαχησαμένῳ ἐπέεσσιν,

ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν. 305

Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας εἵσας

ἦε σὺν τε Μενoitιᾷδῃ καὶ οἷς ἐτάροισιν·

Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἄλαδε προέρυσσεν,

εἰς δ' ἐρέτας ἔκρινεν εἰκόσιν, εἰς δ' ἐκατόμβην

βῆσε θεῶ· ἀνὰ δὲ Χρυστῆϊδᾶ καλλιπάρῃον

310

εἶσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρὰ κέλευθα·

λαοὺς δ' Ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.

οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἄλλα λύματ' ἔβαλλον·

ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἐκατόμβας

315

ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἄλῃς ἀτρυγέτοιο·

κνίσσῃ δ' οὐρανὸν ἴκεν, ἐλισσόμενη περὶ καπνῷ.

ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ σρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων

λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλλῆϊ.

ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιον τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπεν, 320

τῷ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρυνῶ θεράποντε·

ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος·

χειρὸς ἐλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδᾶ καλλιπάρῃον·

εἰ δέ κε μὴ δώησιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι,

ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τὸ οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται. 325

ὣς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.

τῷ δ' ἀέκοντε βῆτην παρὰ θῖν' ἄλῃς ἀτρυγέτοιο,

Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἐκέσθην.

τὸν δ' εὗρον παρὰ τε κλισίῃ καὶ νηϊ μελαίνῃ

ἤμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς. 330

τῷ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένῳ βασιλῆα,

στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.

αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·

Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,

ἄσποντίτ'· οὐτι μοι ὕμεις ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων, 335

(ΤΟΜ. Γ'. Μ. Β'.)

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

- ὃ σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
 ἀλλ' ἄγε, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
 καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τῷ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔστων
 πρὸς τε θεῶν μακάρων, πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων,
 340 καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἶποτε δ' αὐτὲ
 χρεῖῳ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμύναι
 τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει·
 οὐδὲ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
 ὅπως οἱ παρὰ νηυσὶ σοοὶ μαχέονται Ἀχαιοί.
 345 Ὡς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ·
 ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηρον,
 δῶκε δ' ἄγειν· τῷ δ' αὖτις ἔτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν·
 ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. — Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 δακρύσας, ἐτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθείς,
 350 θῆν' ἐφ' ἁλὸς पुलιῆς, ὁράων ἐπὶ οἶνοπα πόντον·
 πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·
 Μητὲρ, ἐπεὶ μ' ἔτεκές γε μινυνθαδίῳ περ ἑόντα,
 τιμὴν πέρ μοι ὀφείλλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι,
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
 355 ἦ γὰρ μ' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
 ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὰς ἀπούρας.
 Ὡς φάτο δακρυχέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
 ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
 καρπαλίμως δ' ἀνέδυ παλιῆς ἁλὸς, ἥϊτ' ὀμίχλῃ·
 360 καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
 χεῖρὶ τέ μιν κατέρεζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἔκετο πένθος;
 ἐξαύδα, μὴ κεῖθε νόῳ ἵνα εἶδομεν ἄμφω.
 Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδα, ὥκως Ἀχιλλεὺς·
 265. οἷσθα· τίη τι ταῦτ' εἰδυῖη πάντ' ἀγορεύω;
 ὠχόμεθ' ἐς Θήβην, ἱερὴν πόλιν Πητιῶνος.

τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἱες Ἀχαιῶν·
ἐκ δ' ἔλον Ἀτρεΐδῃ Χρυσήϊδα καλλιπάρηον.

Χρῦσης δ' αἶψ', ἱερὺς ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος, 370

ἦλθε θαῶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
λυσόμενός τε θυγάτρα, φέρων τ' ἀπερείσι ἄποινα,

στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβύλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοῦς,
Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δῶω, κοσμήτορε λαῶν. 375

ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφάνησαν Ἀχαιοί,

αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·

ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.

χωόμενος δ' ὁ γέρον πάλιν ῥέχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων 380

εὖξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.

ἦκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ

θνήσκον ἐπ' αὐσούτεροι· τὰ δ' ἐπ' ῥέχετο κῆλα θεοῖο

πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν· ἄμμι δὲ μάντις

εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἐκάτοιο· 385

αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·

Ἀτρεΐωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς

ἠπέλιπεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν.

τὴν μὲν γὰρ σὺν νηϊ θοῇ ἐλίκωπες Ἀχαιοί

ἐς Χρῦσιν πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἀνακτι· 390

τὴν δὲ νέον κλισίῃθεν ἔθαν κήρυκες ἄγοντες

κούρην Βρισηῖος, τὴν μοι δόσαν υἱες Ἀχαιῶν.

ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἔηος·

ἐλθούσ' Οὐλυμπόνδε, Δία λίσσαι, εἴποτε δὴ τι

ἢ ἔπει ὦνησας κραδίην Διός, ἥε καὶ ἔργω. 395

πολλάκι γὰρ σέο πατὴρ ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα

εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαίναφ' Ἐκρονίωνι

- οἷη ἐν ἀθανάτοισιν αἰεκέα λαιγὸν ἀμύναι,
 ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
- 400 Ἦρη τ' ἡδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
 ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθοῦσα, θεᾶ, ὑπελύσσο δεσμῶν,
 ὧχ' ἐκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
 ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
 Αἰγαίων - ὁ γὰρ αὖτε βίη οὐ πατρὸς ἀμείνων -
- 405 ὅς ῥα παρὰ Κρονίῳ καθέζετο, κύδει γαίων.
 τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδέ τ' ἔδησαν.
 τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέξεο, καὶ λαθὲ γούνων,
 αἳ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
 τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἄλλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς,
- 410 κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
 γνῶ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
 ἦν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χαίουςα·
 ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον, αἰνὰ τεκοῦσα!
- 415 αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπῆμων
 ἦσθαι· ἐπεὶ νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτε μάλα δὴν·
 νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ οἷζυρός περὶ πάντων
 ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν Μεγάροισιν.
 τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραυνῷ,
- 420 εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον, αἳ τε πίθηται.
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
 μῆνι Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύσο πάμπαν.
 Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
 χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔποντο·
- 425 δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε.
 καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
 καὶ μιν γουνάσομαι, καὶ μιν πείσεσθαι οἴω.
 ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλαπ' αὐτοῦ

χωόμενον κατὰ θυμὸν, εὐζώνοιο γυναικός,
τὴν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπηύρων. — Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 430
ἐς Χρύσην ἔκτανεν, ἄγων ἱερὴν ἐκατόμβην.

οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυθενθέος ἐντὸς ἔκοντο,
ἰστία μὲν πτείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηϊ μελαίνῃ·
ἰστόν δ' ἰστοδόλῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες,
καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς. 435
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἐκ δ' ἐκατόμβην βῆσαν ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.

τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς, 440
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπεν·

ὦ Χρῦση, πρό μ' ἔπεμψεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοῖβῳ θ' ἱερὴν ἐκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὅφρ' ἱλασόμεθα ἄνακτα,
ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κῆδὲ ἐφῆκεν. 445

ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἐκατόμβην
ἐξείης ἔστησαν εὐδμητον περὶ βωμόν.
χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὐχετο, χεῖρας ἀνασχών· 450

Κλυθὲ μιν, Ἀργυρότῳ, ὃς Χρῦσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε Ζαθέην, Τενέδοιό τε Ἴφι ἀνάσσεις!
ἤδη μὲν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἔψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
ἦ δ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνηνον ἐέλδωρ· 455
ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λαιγὸν ἄμυνον.

ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὕξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,
αὔερυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαζαν καὶ ἔδειραν,

- 460 μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
 465 δῖπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμολέτησαν.
 καίτε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον
 λείβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπύβολα χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάνη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 470 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
 ὥπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 475 κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοιο·
 νόμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
 καλὸν αἰείδοντες πικίονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
 μέλποντες ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
 480 Ἥμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
 τοῖσιν δ' ἔκμενον οὔρον ἔει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
 485 Οἱ δ' ἰστὸν στήσαντ', ἀνὰ θ' ἰστίᾳ λευκὰ πέτασσαν·
 ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δὲ κύμα
 στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
 ἢ δ' ἔθεεν κατὰ κύμα, διαπρήσσουσα κέλευθον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
 490 νῆα μὲν οἷγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
 ὑפוῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν·
 αὐτοὶ δ' ἐσκίδνατο κατὰ κλισίας τε νέας τε.—
 Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
 Διογενὴς Πηλεΐδης υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 495 οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκατο κυδιάνειραν,

οὔτε πρὶτ' ἐς πόλεμον· ἀλλὰ φθινόθεσκε φίλον κῆρ,
αὔθι μένων, ποθέεσκε δ' αὐτὴν τε πτόλεμόν τε.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῦτο δυωδεκάτῃ γένετ' ἡώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλύμπῳ ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἤρχε· Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων 495
παιδὸς ἐοῦ, ἀλλ' ἦγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
ἡερίῃ δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὐλύμπῳ τε
εὖρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἡμενον ἄλλων,
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδαιράδος Οὐλύμποιο.
καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων 500
σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερρεῶνος ἐλοῦσα,
λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἀνακτά·

Ζεῦ πάτερ, εἵποτε δὴ σε μετ' ἀθκνάτοισιν ὄνησα
ἣ ἔπει, ἣ ἔργῳ, τόδε μοι κρήνην ἐέλδωρ·
τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων 505
ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τίσον, Ὀλύμπιε, μητιέτα Ζεῦ·
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὅφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφειλῶσιν τέ ἐ τιμῇ. 510

ὧς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
ἀλλ' ἀκέων δὴν ἦστο· Θέτις δ', ὥς ἤφατο γούνων,
ὧς ἔχετ' ἐμπεφυῖα, καὶ εἶρετο δεῦτερον αὖτις·

Νημερτὲς μὲν δὴ μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,
ἣ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὐ τοι ἔπι δέος· ὅφρ' εὖ εἰδῶ, 515
ὅσπον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτῃ θεὸς εἼμι.

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
ἣ δὴ λούγια ἔργ', ὅτε μ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρη, ὅτ' ἂν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.

ἣ δὲ καὶ αὐτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθκνάτοισι θεοῖσιν 520
νεικεῖ, καὶ τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.

- ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπύστιγχε, μή σε νοήσῃ
 Ἥρῃ· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὅφρα τελέσσω.
 εἰ δ', ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὅφρα πεποιθήσῃ·
 525 τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
 τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οἷδ' ἀπατηλὸν,
 οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ,τι κει κεφαλῇ κατανεύσω.
 Ἢ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
 ἀμβρόσια δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
 530 κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλύμπου.
 Τῷ γ' ὥς βουλευσάντε διέτρυχεν· ἡ μὲν ἔπειτα
 εἰς ἄλλα ἄλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 Ζεὺς δὲ ἐὼν πρὸς δῶμα· θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέστησαν
 ἐξ ἐδέων, σφοῦ πατὴρ ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
 535 μείναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἄταντες.
 ὥς ὁ μὲν ἔνθα καθεζέτ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρῃ
 ἡγνοίησεν ἰδοῦσ', ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
 ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
 αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προστύδα·
 540 Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς;
 αἰεὶ σοι φίλον ἔστιν, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντα,
 κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τί μ' ὧ μοι
 πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅ,τι νοήσῃς.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 545 Ἥρῃ, μὴ δὴ πάντας ἐμούς ἐπιέλπεο μύθους
 εἰδήσειν· χαλεποὶ τοι ἔσονται, ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
 ἀλλ' ὅν μιν κ' ἐπισικῆς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
 οὔτε θεῶν πρότερος τόν γ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
 ὅν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
 550 μῆτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διεῖρο, μῆδὲ μετάλλα.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βροῶπις πότνιξ Ἥρῃ·
 αἰνότατα Κρονίδῃ, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες!

καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἶρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
 ἀλλὰ μάλ' εὐκλειος τὰ φράζει, ἅσ' ἐθέλησθα.
 νῦν δ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μή τε παρείπῃ 555
 ἀργυρότεζα θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
 ἡερίη γὰρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων·
 τῇ σ' ὁἶω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὥς Ἀχιλλῆα
 τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς 560
 δαιμονίη, αἰεὶ μὲν οἶσαι, οὐδέ σε λήθω·
 πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσσαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
 μᾶλλον ἐμοὶ ἔσαι· τὸ δέ τοι καὶ ρίγιον ἔσται.
 εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
 ἀλλ' ἀκούσα κάθησθαι, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ. 565
 μή νύ τοι οὐ χαρίσσωσιν, ὅσοι θεοὶ εἰς ἐν Ὀλύμπῳ,
 ἅσσοι ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.

Ὡς ἔφατ'· ἔδδαισεν δὲ βοῶπις Πύτνια Ἥρῃ·
 καὶ ῥ' ἀκούσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·
 ὥχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίῳνες. 570
 τοῖσιν δ' Ἥραιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
 μητρὶ φίλῃ ἐπὶ ἥρα φέρων, λευκωλένῳ Ἥρῃ·

Ἢ δὴ λοίγια ἔργα τὰδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
 εἰ δὴ σφῶ ἔνεκα θνητῶν ἐριθαίνετον ὧδε,
 ἐν δὲ θεοῖσι κολῶν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς 575
 ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.

μητρὶ δ' ἐγὼ παράγῃμι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
 πατρὶ φίλῳ ἐπὶ ἥρα φέρειν Διῖ, ὅφρα μὴ αὐτὴ
 νεικεῖται πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταραῖη. 580
 εἶπερ γὰρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστροποητής
 ἐξ ἐδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
 ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσιν καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
 αὐτίκ' ἔπειθ' Ἴλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.

- Ως ἄρ' ἔφη καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον
 585 μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπεν·
 Τέτλαθι, μήτηρ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
 μή σε, φίλῃν περ ἐοῦσαν, ἐν ὀρθαλμοῖσιν ἰδῶμαι
 θεινομένην· τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
 χραϊσμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
 590 ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοι' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
 ῥίψε, ποδὸς τεταγών, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
 πᾶν δ' ἤμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι
 κάππεσον ἐν Δήμῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
 ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
 595 Ως φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρῃ·
 μειδήσασα δὲ παῖδός ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
 αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεαῖς ἐνδέξια πᾶσιν
 ὦνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
 ἄτθεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσι θεοῖσιν,
 600 ὥς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
 Ως τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 δαίνοντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδούετο δαιτὸς ἐΐσης,
 οὐ μὲν φόρμιγγος περικχλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
 Μουσάων θ', αἱ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπί καλῇ.
 605 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φῶς ἡελίοιο,
 οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος,
 ἥχι ἐκάστῳ δῶμα περικλυτὸς Ἀμφιγυθείς,
 Ἥφαιστος, ποίησεν ἰδυίῃσι πρᾶπίδεςσιν.
 Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἦι' Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς,
 610 ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 ἔνθα καθέδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρῃ.

Γ'.

ΧΩΡΙΑ ΤΙΝΑ ΕΞ ἄλλων ΡΑΨΩΔΙΩΝ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ.

Α'.

‘Ο Ὀδυσσεὺς ἀνακαλεῖ εἰς τοὺς εἰς ἀναχώρησιν ἀπὸ τῆς
μάτην πολιορκουμένης Τροίας παρασκευαζομένους
Ἀχαιοὺς τὴν περὶ τῆς διαρκείας τοῦ πολέμου προφη-
τείας τοῦ μάρτεως Κάλχαντος.

ἰλ. Β. στίχ. 299—332.

Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνετε ἐπὶ χρόνον, ὄρρα δαῶμεν,
ἢ ἔτεόν Κάλχας μαντεύεται, ἢ ἐκὼς οὐκί. 300

εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν· ἔσπε δὲ πάντες
μάρτυροι, οὐδὲ μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρονται·
χθιζά τε καὶ πρώϊζ, ὅτ' ἐς Αὐλίδᾳ νῆες Ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρονται·
ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱερὸν κατὰ βωμοὺς 305
ἔρδομεν ἀθανάτοισι τελέεσσα· ἑκατόμβας,

καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
ἐνθ' ἐφάνη μέγχα σῆμα· δρόκων ἐπὶ νῶτα δαφνινός,
σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἦκε φάωσδε,
βωμῶν ὑπαίξας· πρὸς ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν. 310

ἐνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεύσοι, νήπια τέκνα,
ὅζω ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
ὀκτὼ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα.

ἐνθ' ὅ γε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
μήτηρ δ' ἀμφοποῖατο ὀδυρμένη φίλα τέκνα· 315
τὴν δ' ἐλελιζόμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,

- τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὅς περ ἔφηνεν·
 λαὸν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
 320 ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
 ὥς οἷν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἐκατόμβας,
 Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευεν·
 Τίπτ' ἄνεω ἐγένεσθε, καρηκομήδωντες Ἀχαιοί;
 ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητιέτα Ζεὺς,
 325 ὄψιμον, ὄφιν τέλειστον, ὅου κλέος οὐ ποτ' ὀλείται.
 ὥς οὗτος κατὰ τέκν' ἔρχετο στρουθοῖο καὶ αὐτῆν,
 ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
 ὥς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτακτο πολεμίζομεν ἀλλήλῃ,
 τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἰρήσομεν εὐρυάγχιαν.
 330 Κεῖνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, εὐκνήμινδες Ἀχαιοί,
 αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἔλωμεν.

B'.

Τὸ τῶν Ἀχαιῶν στράτευμα κινεῖται εἰς μάχην.

Ἰλ. Β. στίχ. 455—483

- 455 Ἡὔτε πῦρ αἰδήλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην
 οὔρεος ἐν κορυφῇ, ἔκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγὴ·
 ὥς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεοπεσίοιο
 αἰγλή παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἵκεν.
 Τῶν δ', ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
 460 χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
 Ἀσίῳ ἐν λιμῶνι, Καῦστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
 ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερούγεσσι,

κλαγγηδὸν προκαθίζοντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμῶν.
ὥς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθῶν 465
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λιμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι,
μυριοί, ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὄρη.

Ἡὔτε μυριάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,
αἵ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἡλάσκουσιν 470
ὄρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγρος ἄγγεα δεύει·
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομῶντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἴσταντο, διαφράττει μεμαῶτες.

Τοὺς δ', ὥς τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ροῖα διακρίνωσιν, ἐπεὶ κε νομῶ μιγέωσιν· 475
ὥς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ὑσμίνηνδ' ἰέναι· μετὰ δέ, κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἱκέλος Διὶ τερπικεραυνῶ,
Ἄρει δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Πησειδάωνι.
ἦ ὅτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἐξοχος ἔπλετο πάντων 480
ταῦρος· ὃ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένησιν·
τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἡματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἐξοχὸν ἡρώεσσιν.

Γ.

Οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἀχαιοὶ κινεῖνται πρὸς ἀλλήλους.

Ιλ. Δ. στίχ. 422—456.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυχηεῖ κύμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος·
πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσῳ ρηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δὲ τ' ἄκρας 425

- κυρτὸν ἔδν κορυφούται, ἀποπτύει δ' ἄλως ἄχνην·
 ὧς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
 νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
 ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἔσαν—οὐδέ κε φαίης
 430 τόσσον λαὸν ἔπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθετιν αὐδὴν·—
 σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσιν
 τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἰμένοι ἐστιχόωντο.
 Τρώες δ', ὥστ' οὔτις πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐτῇ
 μυρίαὶ ἐστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,
 435 ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὅπα ἄρων·
 ὧς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὁρώρει.
 οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
 ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο· πολὺκλήτοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
 ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 440 Δειμὸς τ' ἡδὲ Φόβος καὶ Ἔρις, ἄμοτον μεμαυῖα,
 Ἄρεος ἀνδροφόνιοι κασιγνήτη, ἐτάρη τε·
 ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
 οὐρκανῶ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
 ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοῖον ἐμβάλε μέσσω,
 445 ἐρχομένη καθ' ὁμίλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χθῶρον ἕνα ζυνιόντες ἵκοντο,
 σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
 χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλῶσσαι
 ἐπληντ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὁρώρει.
 450 ἔνθα δ' αἴμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν,
 ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἶματι γαῖα.
 ὧς δ' ὅτε χεῖμαρροι ποταμοῖ, κατ' ὄρεσσι ῥέοντες,
 ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄθριμον ὕδωρ,

κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης·
τῶν δέ τε τηλόσσε δοῦπον ἐν οὖρεσιν ἔκλυε ποιμήν· 455
ὥς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχὴ τε φόβος τε.

Δ'.

‘Ο Ἐκτωρ ἀποχαιρετᾷ τὴν ἑαυτοῦ οὐζυγον Ἀνδρομάχην

πρὸ τῆς εἰς τὴν μάχην ἐπιστροφῆς.

ἰλ. Ζ. ζίχ. 369—502

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἐκτωρ.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἴκανε δόμους εὐναιετάοντας, 370
οὐδ' εὖρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν Μεγάρουσιν·
ἀλλ' ἤγε ζῶν παιδί καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
πύργῳ ἐφειστήκει γοώσά τε, μυρομένη τε·
Ἐκτωρ δ' ὥς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
ἔστιν ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμῳῇσιν ἔειπεν· 375

Εἰ δ', ἄγε μοι, δμῳαί, νημερτέα μυθήσασθε·
πῇ ἔβη Ἀνδρομάχην λευκώλενος ἐκ Μεγάρου;
ἢ ἐς γαλῶν, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ εὐπλόκαμον δεινὴν θεὸν ἰλάσκονται; 380

Τὸν δ' αὖτ' ὀτρυνὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἐκτορ, εἰ μὲν μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι·
οὔτε πη ἐς γαλῶν, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ εὐπλόκαμον δεινὴν θεὸν ἰλάσκονται· 385
ἀλλ' ἐπὶ πύργῳ ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὐνεκ' ἄκουσεν
τείρεσθαι Τρῳας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.

- ἡ μὲν δὲ πρὸς τεῖχος ἐπαιγομένη ἀφικάνει,
 85 μαινομένη εἰκυῖα· φέρει δ' ἄμ' αἰὶν παῖδ' αἰθνήν.
 Ἡ ῥα γυνὴ ταμὴν· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἔκτωρ,
 τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις, εὐκτιμέναις κατ' ἀγυιάς.
 εὔτε πύλας ἴκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
 Σκαίᾳς — τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιμέναι πεδίοις —
 ἔνθ' ἄλλοις πολυδώροις ἐναντίῃ ἤλθε θέουσα,
 390 Ἀνδρομάχῃ, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος,
 Ἡετίων, ὅς ἐναίεν ὑπὸ Πλάκῳ ὕληέσση,
 Θήβῃ Ἰποπλακίῃ, Κιλικέσσ' ἀνδρῶν ἀνάσσειν
 τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἔκτορι χαλκοκορυστῇ.
 ἥ οἱ ἔπειτ' ἦντις, ἄμ' αἰὶν ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
 400 παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσα, ἀταλάρρονα, γήπιον οὕτως,
 Ἐκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
 τὸν ῥ' Ἔκτωρ καλῆεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Ἀστυάνακτ'· οἷος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἔκτωρ.
 ἦτοι ὁ μὲν μεῖδ' ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
 405 Ἀνδρομάχῃ δὲ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
 ἔν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
 παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἥ τάχα χήρη
 σεῦ ἔσομαι· τάχα γὰρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοί,
 410 πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
 σεῦ ἀφαμαρτούσῃ, χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
 ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπης,
 ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἔστι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ.
 ἦτοι γὰρ πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε διὸς Ἀχιλλεύς,
 415 ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλικίων εὐναιετῶσαν,
 Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἡετίωνα,
 οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τύγε θυμῷ·
 ἀλλ' ἄρα μιν κατέκχευε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,

- ἡδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
 420 Νύμφαι ὄρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
 Οἳ δέ μοι ἐπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
 οἱ μὲν πάντες, ἱὸν κίον ἤματι Ἀἶδος εἴσω·
 πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
 βουσὶν ἐπ' εἰλιπίδεσσι καὶ ἀργεννῆς ὄτεσσιν.
 425 μητέρα δ', ἣ βασίλυσεν ὑπὸ Πλάκῳ ὕληέσῃ,
 τὴν ἐπεὶ ἄρ' δεῦρ' ἤγαγ' ἄμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
 ἅψ' ὅγε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
 πατρός δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
 Ἔκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἔσσι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 430 ἡδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακροίτης·
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
 μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θεῆς, χεῖρην τε γυναῖκα·
 λαὸν δὲ στήσον παρ' ἔριναδον, ἔνθα μάλιστα
 ἄμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπιδρόμον ἔπλετο τεῖχος.
 435 τρεῖς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
 ἄμφ' Αἴαντε δῶο καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
 ἡδ' ἄμ' Ἀτρεΐδης καὶ Τυδεὸς ἄλκιμον υἱόν·
 ἥ πού τις σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὔειδώς,
 ἥ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
 440 Ἦν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
 αἳ κε, κακὸς ὢς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
 οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
 445 αἰεὶ, καὶ πρότιοι μετὰ Τρῶεσσι μάχεσθαι,
 ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἡδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
 εὔ γάρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ἔσσετ' ἡμαρ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
 (ΤΟΜ. Γ. Μ. Β'.)

- καὶ Πριάμοι, καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.
 450 ἀλλ' οὐ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος, ὅπισσ' ὦ,
 οὐτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἀνακτος,
 οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
 ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 455 δακρυόεσσαν ἄγεται, ἐλεύθερον ἤμαρ ἀπούρας·
 καὶ κεν ἐν Ἄργεϊ εὖσση, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
 καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μισηϊδὸς ἢ Ὑπερείης,
 πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικαίεσθ' ἀνάγκη·
 καὶ ποτέ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
 460 Ἕκτορος ἧδε γυνή, θὺ ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
 Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
 ὣς ποτέ τι, ἔρπει· σοὶ δ' αἰ νίον ἔσσιται ἄλγος
 χήτ' αἰ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἤμαρ.
 ἀλλὰ με τιθνηῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει,
 465 πρὶν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἐλκεθμοῖο πυθέσθαι.
 ὧ· εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὄρεξ' αὖτο φαιδίμοις Ἕκτωρ.
 ἀψ' δ' ὁ πᾶσι πρὸς κόλποις ἐυζώνυιο τιθήνης
 ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχεῖς,
 ταρβήσας χαλκὸν τε, ἰδὲ λῶφον ἱπποχαιρῆν,
 470 δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νύκτα νύχτας·
 ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
 αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο φαιδίμοις Ἕκτωρ,
 καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ περμαλώσαν·
 αὐτὰρ ὄγ' ὅν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλὲ τε χερσὶν,
 475 εἶπεν ἐπευζόμενος Διὶ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν·
 Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
 παῖδ' ἐμὸν, ὥς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
 ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἱερὸν ἀνάσσειν·
 καὶ ποτέ τις εἴπῃσιν πατρὸς δ' ὄγε πολλὸν ἀμείνων!

ἐκ πολέμου ἀνιόντ'· φέροι δ' ἕναρ βροτόεντα,
κτείνας δ' ἦτον ἄνδρα, χερσὶν δὲ φρένα μήτηρ.

480

ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκεν
παῖδ' ἑόν· ἥ δ' ἄρα μιν κηῶδε δέξατο κόλπῳ,
δωκυρθεὺν γελάττασ'· πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
χειρί τέ μιν κατέρεζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν· 485

Δαιμονίη, μή μοι τι λίην ἀκαχίζω θυμῷ!
οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἴσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προΐαψαι·
μοῖραν δ' οὐτινὰ φημι περυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γέννηται.
ἀλλ' εἰς οἶλον ἐῷσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε, 490
ἱστὸν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποιχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεςσι μελήσει,
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλῖοι ἐγγεγάασιν.

ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἴκτωρ
ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλην οἰκὸν δε βεβήκει 495
ἐντροπαλιζομένη, θυλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα·
αἶψα δ' ἔπειθ' ἔκανε δόμους εὐναιετάοντας
Ἴκτωρος ἀνδρσοφόνοιο· κίχηςατο δ' ἐνδοθὶ πολλὰς
ἀμφιπόλους, τῆσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
αἶ μὲν ἔτι ζῶον γόον Ἴκτορα ὧ ἐνὶ οἴκῳ 500
οὐ γὰρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
ἵζεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.

Ὁ Ζεὺς ἀπαγορεύει τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν
τῶν στρατῶν.

Ιλ. θ'. εἰχ. 1—29.

Ἡὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν·
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
αὐτὸς δὲ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον·

5 Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θεαῖναι,
ὄφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσση
πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.

10 ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσιν,
πληγεῖς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὐλύμπόν δε·
ἢ μιν ἐλὼν ρίψω ἐς Τάρταρον ἡρώεντα,
τῆλε μάλ', ἥχι βράθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον·

15 ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,
τόσσον ἔνερθ' Ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
γνώσεται ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτερος ἀπάντων.
εἰ δ', ἄγε, πειρήσασθε, θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες,
σειρὴν χρυσεῖην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,

20 πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θεαῖναι·
ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν', ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλωμι ἐρύσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσῃ·

σειρήν μὲν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο 25
 δησαίμην· τὰ δὲ κ' αὖτε μετῆρα πάντα γένοιτο.
 τόσσον ἐγὼ περὶ τ' εἰμὶ θεῶν, περὶ τ' εἰμ' ἀνθρώπων.
 ὧς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
 μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν·

Γ'.

‘Ο Ἐκτωρ νικᾷ ἐν τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Αἴας φοβούμενος
 τὸν Αἴα ἀναχωρεῖ.

Ἰλ. Α. σίχ. 521—574

Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν·
 Ἴκτορι παρθεβαῶς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἴκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὀμιλέομεν Δαναοῖσιν,
 ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηγέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμῖξ', ἵπποι τε καὶ αὐτοί· 525
 Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνω·
 εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
 κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἄρμ' ἰθύνομεν, ἐνθα μάλισα
 ἱππῆες, πεζοί τε, κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
 ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοῇ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν. 530

ὧς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
 μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ, πληγῆς αἰόντες,
 ῥίμφ' ἔφερον θοὴν ἄρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
 στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄζων
 νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἀντυγες αἱ περὶ δίφρον, 535
 ὅς ἄρ' ἀφ' ἱππέων ὀπλέων ραθάμιγγες ἔβαλλον,
 αἶ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἔστο δύναι ὄμιλον

ἀνδρόμεον, ῥῆξαι τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
ἦκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.

- 540 αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν
ἔγχε' τ' ἄορί τε, μεγάλοισι τε χερμαδίοισιν·
Αἴαντος δ' ἄλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο·

Ζεὺς δὲ πατήρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὄρσεν·
σῇ δὲ ταρῶν, ὀπισθεν δὲ σάκος βάλεν ἐπταβόειον·

- 545 τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὀμίλου, θηρὶ ἐοικώς,
ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
ὥς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαιύλοιο
ἔσσεύοντο κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀγροῖωται,
οἷτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῆχρ ἐλέσθαι,

- 550 πάννουχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων,
ιθύει, ἀλλ' οὐ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίοι αἵσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καϊόμεναι τε δεταί, τάς τε τρεῖς, ἐσσύμενός περ·
ῥῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·

- 555 ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
ῥῆε, πόλλ' ἄεκων· περὶ γὰρ διε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ὥς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβλήσατο παῖδας
νωθῆς, ᾧ δὲ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάχη,
κείρει τ' εἰσελθὼν βαλὺ λήϊον· οἱ δὲ τε πιδες

- 560 τύπτουσιν ῥοπάλοισι· βίη δὲ τε νηπίη αὐτῶν·
σπουδῇ τ' ἐξήλασαν, ἐπεὶ τ' ἐλορέσσατο φορβῆς·
ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν,
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
νύσσοντες ζυγοῖσι μέσον σάκος, αἰὲν ἔποντο.

- 665 Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
αὐτὶς ὑποστροφθεὶς, καὶ ἐρητύσκακε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὅτε δὲ τρωπύσκακε φεύγειν.

πάντας δὲ προέεργε θαῶς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν·
 αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
 ἱσάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν, 570
 ἄλλα μὲν ἐν σάκει μεγάλῳ πάγειν, ὄρμενα πρόσσω·
 πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χροῖα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
 ἐν γαίῃ ἴσαντο, λιλαιόμενα χροὸς ἄσαι.

Ζ'.

Οἱ Τρῶες ριχῶσιν ὑπὸ τοῦ Διὸς βοηθούμενοι· Οἱ δὲ

Ἀχαιοὶ παρορμῶνται ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος.

ἰλ. Ν. σίγ. 1—82.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῳάς τε καὶ Ἴκτορα νηυσὶ πέλασσαν,
 τοὺς μὲν ἕα παρὰ τῆσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἷζον
 νολεμέως· αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὅσσε ραεινῷ,
 νόσφιν ἐφ' ἱπποπέδων θρηγκῶν καθορώμενος αἶαν,
 Μυσῶν τ' ἀργεμαχῶν καὶ ἀγχιῶν ἱππερολογῶν, 5
 γλακτοράγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
 ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὅσσε ραεινῷ·
 οὐ γὰρ ὅ γ' ἀθανάτων τιν' ἐέλπετο ὄν κατὰ θυμὸν
 ἐλθόντ' ἢ Τρῳέεσσιν ἀρῆξέμεν ἢ Δαναοῖσιν.

Οὐ δ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κρείων ἑνὸςίχθων· 10
 καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἦστο πτόλεμόν τε μάχην τε
 ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑψηλῆς
 Θρηκίης· ἐνθεν γὰρ ἐφαίνετο πάντα μὲν Ἰῶν,
 φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
 ἔνθ' ἄρ' ὁ γ' ἐξ ἁλὸς, ἕζετ' ἰὼν, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς, 15

Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.

Αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσето παιπυλόντος,
κραιπνὰ ποσὶ προδιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.

- 20 τρὶς μὲν ὀρέζατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ,
Αἰγὰς· ἐνθα δὲ οἱ κλυτὰ δῶματα βένθεσι λίμνης
χρύσεα, μαρμαίροντα τετεύχεται, ἀφθιτα αἰεὶ.
ἐνθ' ἐλθὼν ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππῳ,
ὠκυπέτα, χροστέρσιν ἐθείρησιν κομύωντε.

- 25 χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροῦ· γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην, εὐτυχτον, ἐοῦ δ' ἐπεβήσето δίφρου·
βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἀταλλε δὲ κήτε ὑπ' αὐτοῦ
πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
γηθοσύνη δὲ θάλασσα διύστατο· τοὶ δ' ἐπέτοντο

- 30 ῥίμφοι μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο γάλακος ἄζων·
τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας εὐσκαρθμοὶ φέρον ἵπποι.

Ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἰμβρου παιπυλοέσσης·
ἐνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

- 35 λύσας ἐξ ὀρέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
ἔδμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσεῖας,
ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὅφρ' ἐμπεδον αὖθι μένοιεν·
νοστήσαντα ἄνακτα· ὃ δ' ἐς στρατὸν ὤχετ' Ἀχαιῶν.

Τρῶες δὲ, φλογὶ ἴσοι, ἀολλέες, ἤε θυέλλη,

- 40 Ἴκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἔποντο,
ἄβρομοι, αὐτάχοι· ἔλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
αἰρήσειν, κτανέειν δὲ παρ' αὐτόφρι πάντας Ἀχαιοὺς.

Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος, ἐνοσίγαιος,

Ἄργείους ὥτρυνε, βαθείης ἐξ ἁλὸς ἐλθὼν,

- 45 εἰσάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτερπέα φωνήν·

Αἶαντε πρότῳ προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτῷ·

Αἶαντε, σφῶ μὲν τε σώσσετε λαὸν Ἀχαιῶν,

ἀλκῆς μνησamenώ, μῆδὲ κρυεροῖο φόβοιο.

ἄλλη μὲν γὰρ ἔγωγ' οὐ δεῖδ' ἰὰ χεῖρας ἀάπτους

50 Τρώων, οἳ μέγα τεῖχος ὑπερκατίβησαν ὀμίλῳ·

ἔξουσιν γὰρ ἅπαντας εὐκνήμιδες Ἀχαιοί·

τῇ δὲ δὴ αἰνέτατον περιδείδ' ἰα, μή τι παθόμεν,

ἧ ῥ' ὄγ' ὁ λυσσώδης, φλογὶ εἴκελος, ἡγεμονεύει,

ἔκτωρ, ὃς Διὸς εὖχετ' ἐρισθενέος πάϊς εἶναι.

55 σφῶν γ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσσειν,

αὐτῷ θ' ἐστάμεναι κρατερόως, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους·

τῷ κε καὶ ἐσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν

ὠκυπόρων, εἰ καὶ μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρει.

Ἦ, καὶ σκηπανίῳ γανήχορος ἔννοσίγαιος

60 ἀμφοτέρω κεκοπὼς πλῆσεν μένεος κρατεροῦ·

γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.

αὐτὸς δ', ὥς τ' ἱρηξ ὠκύπτερος ὄρτο πότεσθαι,

ὅς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθείς,

ὀρμήσῃ πεδίοιο διώκειν ὄρνειον ἄλλο·

65 ὥς ἀπὸ τῶν ἤϊξε Ποσειδάων ἔννοσίχθων.

τοῖν δ' ἔγνω πρόσθεν Οἴλῃος ταχὺς Αἴας,

αἰψὰ δ' ἄρ' Αἶαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν·

Αἶαν, ἐπεὶ τις νῶϊ θεῶν, οἳ Ὀλύμπον ἔχουσιν,

μάντεϊ εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι·

70 οὐδ' ὄγε Κάλχας ἐστί, θεοπρόπος οἰωνιστής·

ἶχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἡδὲ κνημῶν

ρεῖ' ἔγνω ἀπιόντος· ἀρίγνωτοι δὲ θεοὶ περ·

καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν

μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἡδὲ μάχεσθαι,

75 μαιμώωσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὑπερθεν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·

οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
 μαιμῶσιν, καὶ μοι μένος ὥρορε· νέρθε δὲ ποσσὶν
 ἔστυμαι ἀμφοτέρωσι· μενοινῶω δὲ καὶ οἷος
 80 Ἔκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι.
 ὦ; οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους· ἀγόρευον,
 χάρις γὰρ ἔσονται, τὴν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.

Η'.

‘Ο Ποσειδῶν καθηγεῖται τῆς στρατιᾶς τῶν Ἀχαιῶν’

‘Ο δὲ Αἴας λίθω βαλὼν Ἔκτορα πλήσσει.

Ἰλ. Ε. στίχ. 352—432

- ὦ; ὁ μὲν ἀτρέμας εὔδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,
 ὕπνῳ καὶ φιλότῃτι δαμνῶν, ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν.
 βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν νήδυμος Ἰπνος,
 355 ἀγγελίῃν ἐρέων γαιήρῳ Ἐννοσιγνῶν.
 ἀγχού δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Πρόφρων νῦν Δαναοῖσι, Ποσειδᾶν, ἐπάμυνε,
 καὶ σφιν κῆδος ὄπαζε μίνυνθ' ἀπερ, ὅφρ' ἔτι εὔδει
 Ζεὺς· ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψα·
 360 Ἥρῃ δ' ἐν φιλότῃτι παρήπαρεν εὐνηθῆναι.
 ὦ; εἰπὼν, ὁ μὲν ὄχετ' ἐπὶ κλυτὰ φύλλ' ἀνθρώπων·
 τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἄμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
 αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθυρῶν ἐκέλευσεν·
 Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίσμεν Ἔκτορι νίκην,
 365 Πριαμίδῃ, ἵνα νῆας ἔλῃ, καὶ κῆδος ἄρῃται;
 ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ, καὶ εὐχεται, οὐνεκ' Ἀχιλλεύς;

νῆυσιν ἐπι γλαφυρῇσι μένει κεχρῖλ μένος ἦτορ.
 κείνου δ' οὐ τι λίην πόβη ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
 ἡμεῖς ὀτρυνώμεθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.
 ἀλλ' ἄγε', ὥς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα πάντες. 370
 ἀσπίδες ὅσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἡδὲ μέγιστα,
 ἐσάμενοι, κεφαλὰς δὲ πινυίθησιν κορύβεσσι
 κορύβαντες, χερσὶν τε τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἐλόντες,
 ἔμμεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδ' ἔτι φημι
 ἔκτορα Πριαμίδην μέεειν, μάλα περ μεμαῶτα. 375

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπιθόντο.
 τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεν, οὐτάμενοί περ,
 Τυδείδης, Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων·
 αἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας, Ἀργεῖα τεύχε' ἄμειβον.
 ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρεια δὲ χείροني δύσκειν. 380
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροὶ νόροππ χιλκόν,
 βάν ῥ' ἔμμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 δεινὸν ἄορ τανύκηες ἔχων ἐν χειρὶ περὶ πηχεῖ,
 εἵλεον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι
 ἐν δαΐ λειργαλέῃ, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας. 385

Τρῶας δ' αἰὲν ἐτέρωθεν ἐκόσμει φαίδιμος ἔκτωρ.
 δὴ ῥα τότε' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν
 κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος ἔκτωρ,
 ἦτοι ὁ μὲν Τρῶεσσιν, ὁ δ' Ἀργείοισιν ἀρήγων.
 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε 390
 Ἀργείων· οἱ δὲ ζύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
 οὔτε θαλάσσης κύμα τόσον βοῶν ποτὶ χέρτον,
 ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῇ Βορέῳ ἀλεγεινῇ·
 οὔτε πυρὸς τόσος γε πέλει βρόμος αἰθομένοιο,
 οὔρεος ἐν βήσσει, ὅτε τ' ὤρετο καίεμεν ὕλην. 395

οὐτ' ἄνεμος τόσσον γε πατὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
 ἠπύει, ὅς τε μάλιστα μέγα βέβηται χαλεπαίων·
 ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐπλετο φωνή,
 δεινὸν αὖσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.

- 400 Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἴκτωρ
 ἔγχει, ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθὺ οἴ, οὐδ' ἀφάμαρτεν,
 τῇ ῥα δῶω τελαμῶνε περι στήθεσσι τετάσθην,
 ἦτοι ὁ μὲν σάκειος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροῦλου·
 τῷ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χροά. χώσατο δ' Ἴκτωρ,
 405 ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρὸς.
 ἀψ' δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, Κῆρ' ἀλεείνων.
 τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμῶνιος Αἴας
 χερμαδίῳ, τὰ ῥα πολλὰ, θοάων ἔχματα νηῶν,
 πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο· τῶν ἐν αἰείρας,
 410 στήθος θεβλήκει ὑπὲρ ἄντυγρος, ἀγχιόθι δειρῆς·
 στρόμβον δ' ὥς ἔσσευε βαλὼν, περὶ δ' ἔδραμε πάντη.
 ὥς δ' ὅθ' ὑπὸ πληγῆς πατρὸς Διὸς ἐξερύπη δρυς
 πρόρριζος, δεινὴ δὲ θεοῖου γίγνεται ὁδμή
 ἐξ αὐτῆς· τὸν δ' οὐπερ ἔχει θράσος, ὅς κεν ἰδῆται,
 415 ἐγγὺς ἐὼν· χαλεπὸς δὲ Διὸς μέγαλοις κεραυνός·
 ὥς ἔπεσ' Ἴκτορος ὄκα χαμῶι μένος ἐν κονίῃσιν.
 χειρὸς δ' ἐκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπίς ἐάφθη,
 καὶ κύρυς· ἀμφὶ δὲ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
 οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἱὲς Ἀχαιῶν,
 420 ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμναῖας
 αἰχμᾶς· ἀλλ' οὔτις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
 οὐτάσαι, οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
 Πουλυδάμας τε καὶ Αἰνείας καὶ δῖος Ἀγένηωρ,
 Σαρπηδὼν τ', ἀρχὸς Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων·
 425 τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὖ ἀκήδεσεν, ἀλλὰ πάροιθεν
 ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτοῦ· τὸν δ' ἄρ' ἐταῖροι

χερσὶν αἰείραντες φέρον ἐκ πόνου, ὅφρ' ἔκεθ' ἔππους
 ὠκέας, οἳ οἳ ὀπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
 ἔστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἄρματα ποικίλ' ἔχοντες·
 οἳ τόνγε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα.

430

Θ'.

Ὁ Ζεὺς ἀποπέμπει τὸν Ἀπόλλωνα εἰς τὸ στράτευμα,
 ἵνα, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ποσειδῶρος, ἐνθαρρύνῃ
 ἐκ ρέου τὸν Ἔκτορα καὶ τοὺς Τρῶας.

Ιλ. Ο. στίχ. 218—305.

ὣς εἰπὼν, λίπε λαὸν Ἀχαιῶν Ἐννοσίγαιος·
 δύνε δὲ πόντον ἰὼν, πῆθεσαν δ' ἥρωες Ἀχαιοί.
 καὶ τότε Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

220

Ἔρχεο νῦν, φίλε φοῖβε, μεθ' Ἔκτορα χαλκοκορυστήν·
 ἥδ' ἡ μὲν γὰρ τοι γαῖήχος Ἐννοσίγαιος
 οἴχεται εἰς ἄλα διὰν, ἀλευάμενος χόλον αἰτῶν
 ἡμέτερον· μάλα γὰρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι,
 οἵ περ ἐνέρτεροί εἰσι θεοί, Κρόνον ἀμφὶς εὐντες.
 ἀλλὰ τὸδ' ἡμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον ἠδὲ οἳ αὐτῷ
 ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπείκειν
 χεῖρας ἐμάς· ἐπεὶ οὐ κεν ἀνδρωτὶ γ' ἐτελέσθη.
 ἀλλὰ σύ γ' ἐν χεῖρεσσι λάβ' αἰγίδα θυσανόεσσαν,
 τὴν μάλ' ἐπισσεῖων, φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς.
 σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, Ἐκατηβόλε, φαίδιμος Ἔκτωρ·
 τόφρα γὰρ οὖν οἳ ἔγαιρ' ἔμεις μέγα, ὅφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
 φεύγοντες νῆάς τε καὶ ἑλλάσποντον ἴκωνται.
 καίθην δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσσομαι ἔργον τε ἔπος τε,
 ὥς κε καὶ αὐτίς Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο.

225

230

235

ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πατὴρ ἀνηκούσῃσεν Ἀπόλλων.
 βῆ δὲ κατ' ἰδαίων ὁρέων, ἵρηκε ἑοικώς
 ὦκέϊ, φασσφόνῳ, ὅς τ' ὤκιστος πετεηνῶν·
 εὔρε δ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἴκτορα δῖον,
 240 ἤμενον, οὐδ' ἔτι καῖτο· νέον δ' ἐσαγείρατο θυμὸν,
 ἀμφὶ ἐ γιγνώσκων ἐτάρους· ἀτὰρ ἄσθμα καὶ ἰδρώς
 παύετ', ἐπεὶ μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη ἐκέργος Ἀπόλλων·

Ἴκτωρ, υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόστιν ἀπ' ἄλλων
 245 ἦσ' ὀλιγηπελέων; ἦ ποῦ τί σε κήδus ἱκάνει;

Τὸν δ' ὀλιγοδραπέων προσέφη κορυθαίολος Ἴκτωρ·
 τίς δὲ σὺ ἐσσι, φέριστε θεῶν, ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;
 οὐκ αἴτις, ὃ με νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσιν Ἀχαιῶν,
 οὗς ἐτάρους ὀλέκοντα, βοήν ἀγαθὸς βάλαν Αἴας
 250 χειρὸς δῖω πρὸς στήθεσ, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς;
 καὶ δὴ ἔγωγ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Ἀΐδαο
 ἤματι τῷδ' ὄψεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἐκέργος Ἀπόλλων·
 θάρσει νῦν τοῖόν τοι ἀσσεκτῆρα Κρονίων
 255 ἐξ Ἰῶης προσέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
 φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον· ὅς σε πάρος περ
 ῥύμ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπυνὸν πτολίεθρον.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἱππεῦσιν ἐπὶ πτόλιν πολλέεσσιν,
 νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους·

260 αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιῶν, ἱππῆυσιν κέλεσθον
 πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.

ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
 ὧς δ' ὅτε τις στατὺς ἵππος, ἀκροστήσας ἐπὶ φάτῃ,
 δεισμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίων,
 265 εἰωθὼς λούεσθαι εὐρρεΐδος ποταμοῖο,
 κυδιῶν· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται

ὅμοις αἵσσονται· ὃ δ' ἀγλαΐῃφι πεποιθὼς,
ρίμψα ἐ γούνα φέρει μετὰ τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὥς ἔκτωρ λαίψηρά· πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα,
ὀτρύνων ἵππῃας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν. 270

οἱ δ', ὥς ἡ ἑλαφὸν κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγχα
ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀγροῖῳται·
τὸν μὲν τ' ἡλίδατος πέτρῃ καὶ δάσκιος ὕλη
εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κυχήμεναι αἴσιμον ἦεν·
τῶν δέ θ' ὑπὸ ἰαχῆς ἐφάνη λῆς ἠϋγένειος 275

εἰς ὁδὸν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας·
ὦ· Δαναοὶ εἴως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἔποντο,
νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμρυγύοισιν·
αὐτὰρ ἐπεὶ ἶδον ἔκτορ' ἐποιχόμενον σίγῃς ἀνδρῶν,
τάρβησαν, πᾶσιν τε παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμὸς. 280

Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας, Ἀνδραΐμονος υἱός,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι,
ἐσθλὸς δ' ἐν σαδὶγ' ἀγορῇ δέ ἐ παῦροι Ἀχαιῶν
νίκων, ὀππότε κοῦροι ἐρίσσεσιν περὶ μύθων·
ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγρήσατο καὶ μετέειπεν· 285

ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώμαι·
οἱ οὐδ' αὐτ' ἐξαυτίς ἀνέστη, Κῆρας ἀλύξας,
ἔκτωρ! ἦ θῆν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἐκάστου
χερσὶν ὑπ' Αἴαντος· θανέειν Τελαμωνιζῆδα·
ἀλλὰ τις αὐτε θεῶν ἐρρύσατο καὶ ἐσάωσε· 290

ἔκτορ', ὃ δὴ πελλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
ὥς καὶ νῦν ἐσσεσθαι ὁδομαί· οὐ γὰρ ἄτερ γε
Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἴσταται, ὣδε μενοινῶν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες·
πληθὺν μὲν ποτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέεσθαι· 295
αὐτοὶ δ', ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι,
τείμεν, ὥς κε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,

- δούρατ' ἀνασχόμενοι· τὸν δ' οἶω, καὶ μεμαῶτα,
 θυμῷ δείσεσθαι Δαναῶν κατὰδύναι ὄμιλον.
- 300 ὧς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἡδ' ἐπίθοντο.
 οἱ μὲν ἄρ' ἄμφ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενεῆα ἀνακτα,
 Τεῦκρον, Μηριόνην τε, Μέγην τ', ἀτάλαντον Ἄρηι,
 ὑσμίνην ἥρτυνον, ἀριστῆας καλέσαντες,
 Ἴκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
- 305 ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.

Ι.

‘Ο Ἀχιλλεὺς θρηνῶν τὸν θάνατον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου
 Πατρόκλου ἐξάγει στρατείας ἐπὶ τὸν πόλεμον εἰς
 ἐκδίχῃσιν αὐτοῦ.

Ιλ. Τ. στίχ. 303—424

- Αὐτὸν δ' ἄμφι γέροντες Ἀχαιῶν ἡγερέθοντο,
 λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὃ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·
- 305 Λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπείθεθ' ἐταίρων,
 μὴ με πρὶν σίτοιο κελεύετε μῆδ' ἐποτῆτος
 ἄσασθαι φίλον ἦτορ· ἐπεὶ μ' ἄχρ' αἰνὸν ἰκάνει.
 δύντα δ' ἐς ἡέλιον μενέω, καὶ τλήσομαι ἔμπης·
- ὧς εἰπὼν, ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας·
- 310 δοιῶ δ' Ἀτρεΐδα μενέτην, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Νέστωρ, Ἰδομενεύς τε, γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
 τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον· οὐδέ τι θυμῷ
 τέρπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἰματῖέντος·
 μνησάμενο· δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο, φώνησέν τε·
- 315 Ἢ ῥά νύ μοι ποτε καὶ σὺ, δυσάμμορε, φίλταθ' ἐταίρων,

αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὼν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὅποτε σπερχοιάτ' Ἀχαιοί,
Τρῶσιν ἐφ' ἵπποδάμοισι φέρειν πολὺδάκρυον Ἄρηα·
νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαῖγμένος· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων, 320

σὴ ποθῇ· οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι·
οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πιθοίμην,
ὅς που νῦν Φθίῃφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἶθει
χῆτεϊ τοιοῦδ' υἱός· ὃ δ' ἄλλοδαπῶ ἐνὶ δῆμῳ
εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρῶσιν πολέμιζω· 325

ἢ τὸν, ὅς Σκύρῳ μοι ἐνὶ τρέφεταί φίλος υἱός,
(εἴ που ἔτι ζῶει γε Νεοπτόλεμος θεοειδής,)
πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐώλπει,
οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἵπποδότοιο
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι, 330
ὥς ἂν μοι τὸν παῖδα βοῇ ἐνὶ νηὶ μελαίνῃ
Σκυρόθεν ἐξαγάγοις, καὶ οἱ δείξεις ἕκαστα,
κτῆσιν ἐμήν, δμῶάς τε καὶ ὑπερεφές μέγα δῶμα.
ἦδη γὰρ Πηληϊά γ' ὀδομαὶ ἢ κατὰ πάμπαν
τεθνάμεν, ἢ που τυτθὸν ἔτι ζῶοντ' ἀκαχῆσθαι, 335
γῆραί τε στυγερῶ, καὶ ἐμήν ποτιδεγμένον αἰεὶ
λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθεται.

ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δ' ἐστενάχοντο γέροντες,
μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάρουσιν ἔλειπον.
μυρομένους δ' ἄρα τοῦςγε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων, 340
αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τέκνον ἐμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεται ἀνδρὸς ἔηος!
ἢ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
κεῖνος ὅγε προπάρειθε νεῶν ὀρθοκραϊρῶν
ἦσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι 345
οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὃ δ' ἄκμηνος καὶ ἀπαστος.

ἀλλ' ἔθι οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
στάξον ἐνὶ στήθεσσ', ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἴκηται.

ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.

- 350 ἡ δ', ἄρπῃ εἰκυῖα τανυπτέρυγι, λιγυφώνῳ,
οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο δι' αἰθέρος· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἡ δ' Ἀχιλλεῖ
νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
στάξ', ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἀτερπὴς γούναθ' ἴκοιτο.
- 355 αὐτὴ δὲ πρὸς πατρός ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
ῥχετο· τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἔχροντο θαλάων.
ὥς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται,
ψυχραὶ, ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
ὥς τότε ταρφειαὶ κόρυθες, λαμπρὸν γανώωσαι,
360 νηῶν ἐκφορέοντο, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλῆεσσαι,
θώρηκές τε κραταιγύαλοι καὶ μείλινα δοῦρα.
αἶγλη δ' οὐρανὸν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθών
χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὥρνυτο ποσσὶν
ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
- 365 (τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε· τῷ δὲ οἱ ὅσσε
λαμπέσθην, ὥσεί τε πυρὸς σέλας· ἐν δὲ οἱ ἦτορ
δυν' ἄχος ἄτλητον· ὃ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων
δύσετο δῶρα θεοῦ, τὰ οἱ Ἡφαίστος κάμε τεύχων,)
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκεν
- 370 καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν·
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὁμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
εἵλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένητ', ἥντε μήνης.
- 375 ὥς δ' ὅτ' ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτησι φανήῃ
καιομένοιο πυρός· τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφιν,
σταθμῶ ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι]

πόντοι ἐπ' ἰχθυόιντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
 ὥς ἄπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἔκανεν
 καλοῦ, δαιδαλίου. περὶ δὲ τρυφάλειαν αἰέρας 380
 κρατὶ θέτο βριαρὴν ἥδ' ἀστήρ ὧς, ἀπελαμπεν
 ἵππουρις τρυφάλεια· περισσεύοντο δ' ἔθειραι
 χρύσειαι, ἃς Ἡφαιστος ἴει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
 παιρήθη δ' ἔο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι διὸς Ἀχιλλεύς,
 εἰ οἱ ἐφαρμόσσεις, καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα· 385
 τῷ δ' αὖτε πτερὰ γίγνεται, αἶρε δὲ ποιμένα λαῶν.
 ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊον ἐσπάσας ἔγχος,
 βριθῷ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
 πᾶλλειν, ἀλλὰ μιν οἷος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
 Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων 390
 Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἠρώεσσιν.
 ἵππους δ' αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες
 ζεύγνυνον ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν ἐν δὲ χαλινούς
 γαμφηλῆς ἔβαλον, κατὰ δ' ἠνία τεῖναν ὀπίσσω
 κολλητὸν ποτὶ δίφρον. ὃ δὲ μάστιγα φαεινὴν 395
 χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν, ἐφ' ἵπποιιν ἀνόρουσεν,
 αὐτομέδων· ὅπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεύς,
 τεύχεσι παμφαίνων, ὥς τ' ἠλέκτωρ Ἰπερίων.
 σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατὴρ ἐοῖο·
 Εἰθέ τε καὶ Βάλιε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης, 400
 ἄλλως δὴ φράζεσθε σαιωσέμεν ἠνιοχῆα
 ἀψ' Δαναῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ χ' ἐῷμεν πολέμοιο·
 μηδ', ὥς Πάτροκλον, λίπετ' αὐτοῦ τεθνηῶτα!
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγῶφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος,
 Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι· πᾶσα δὲ χαίτη, 405
 ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγόν, οὐδας ἔκανεν
 αὐδῆνεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·

Καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·

- ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον· οὐδὲ τοι ἡμεῖς
 410 αἵτιοι, ἀλλὰ θεὸς τε μέγας καὶ Μοῖρα κραταιή.
 οὐδὲ γὰρ ἡμετέρῃ βραδυτῆτί τε νωχελίῃ τε
 Τρῶας ἀπ' ὤμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἔλοντο·
 ἀλλὰ θεῶν ὄριστος, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
 ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἔκτορι κῦδος ἔδωκεν.
 415 νῶϊ δὲ καὶ κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θεοίμεν,
 ἦν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
 μόρσιμόν ἐστι, θεῶ τε καὶ ἀνέρι Ἴρι δαμῆναι.
 ὧς ἄρα φωνήσαντος Ἐριννύες ἔσχεθον αὐδὴν.
 τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 420 Ἐάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
 εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτός, ὃ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
 νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
 οὐ λήξω, πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.
 Ἢ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους

ΙΑ'.

- 6 Ἐκτωρ φονεύεται ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως ἐν μορομαχίᾳ.
 Περιγραφή τῆς μνησικακίας τοῦ νικητοῦ καὶ τοῦ ἐν
 Τροίᾳ πένθους.

Ιλ. X. σίχ. 376—516.

- Τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
 στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
 380 ὃς κακὰ πόλλ' ἔρρεξεν, ὅς' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι·

- εἰ δ', ἄγετ', ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
 ὄφρα κέ τι γνῶμεν Τρώων νόον, ὄντιν' ἔχουσιν·
 ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρον, τοῦδε πεσόντος,
 ἢ μένειν μεμάασι, καὶ Ἕκτορος οὐκέτ' ἐόντος.
 385 Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
 κεῖται πὰρ νῆεσσι νέκυς ἄκλαυτος, ἄθαρπτος,
 Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι, ὅφρ' ἂν ἔγωγε
 ζῶσιν μετέω, καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
 Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν' Ἀῖδαο,
 390 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κείθι φίλου μεμνήσομ' ἐταίρου.
 Νῦν δ' ἄγ', αἰείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
 νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν.
 ἡράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον,
 ᾧ Τρῶες κατὰ ἄστυ, θεῶ ὦς, εὐχετόωντο.
 395 Ἢ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον αἰεκέα μῆδετο ἔργα·
 ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
 ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας·
 ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε· κάρη δ' ἔλκεσθαι ἔασεν·
 ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' αἶρας,
 400 μᾶσιζεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
 τοῦ δ' ἦν ἐλκομένοιο κονίσσαλος· ἀμφὶ δὲ χαῖται
 κυάνεαι πέλναντο, κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσιν
 κεῖτο, πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσιν
 δῶκεν αἰκλίσσασθαι ἐῖς ἐν πατρίδι γαίῃ.
 405 ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν· ἡ δέ νυ μήτηρ
 τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἑρρίψε καλύπτρην
 τηλόσε· κώκυσεν δὲ μάλα μέγα, παῖδ' ἐσιδοῦσα.
 ᾤμωξεν δ' ἐλγεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 κωκυτῷ τ' εἶχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ·
 410 τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἦν ἐναλίγκιον, ὥς εἰ ἅπασα
 Ἰλῖος ὀφρυόεσσα περὶ σμήχοιτο κατ' ἄκρης.

λαοὶ μὲν ῥα γέροντα μόλις ἔχον ἀσχαλόωντα,
ἐξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων.

πάντας δ' ἐλλιτάνευε, κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,

415 ἐξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα ἑκατον·

Σχέσθε, φίλοι, καὶ μ' οἷον ἐάσατε, κηδόμενοί περ,
ἐξελθόντα πόληος, ἱκέσθ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·

λίσσωμ' ἄνδρα τοῦτον ἀτάσθαλον, ὀβριμοεργόν,
ἦν πῶς ἡλικίην αἰδέσσεται, ἡδ' ἐλεήσει

420 γῆρας· καὶ δέ νυ τῷδε πατὴρ τοιόςδε τέτυκται,
Πηλεὺς, ὅς μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε, πῆμα γενέσθαι
Τρωσὶ μάλιχα δ' ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγε' ἔθηκεν.

Τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας·
τῶν πάντων οὐ τόσσον οὐδύρομαι, ἀχνύμενός περ,

425 ὥς ἐνός, οὐ μ' ἄχος ὅζῳ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω,
Ἕκτορος· ὥς ὄφελεν θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῇσιν!
τῷ κε κορρυσσάμεθα κλαίοντέ τε, μυρομένῳ τε,
μήτηρ θ', ἥ μιν ἔτικτε, δυσάμμορος, ἡδ' ἐγὼ αὐτός.

ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δ' ἐς ἐνάχοντο πολῖται·

430 Τρωῆσιν δ' Ἑκάβη ἀδινού ἐξῆρχε γόοιο·

Τέκνον, ἐγὼ δειλὴ τί νυ βείομαι, αἰνὰ παθοῦσα,
σεῦ ἀποτεθνηῶτος; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἡμάρ
εὐχολὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ' ὄνειαρ,
Τρωσὶ τε καὶ Τρωῆσι κατὰ πτόλιν, οἳ σε, θεὸν ὦς,

435 δειδέχατ'· ἥ γάρ κε σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα,
ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ Μοῖρα κηλάνει!

ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἄλογος δ' οὕτω τι πέπυσε
Ἕκτορος· οὐ γάρ οἱ τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθὼν
ἠγγεῖλ', ὅττι ῥα οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων·

440 ἀλλ' ἤγ' ἱστὸν ὕφαινε, μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
δίπλακα πορφυρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσεν.
κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοις κατὰ δῶμα,

ἀμφὶ πυρὶ σῆσαι τρίποδα μέγαν, ὅφρα πέλοιτο
 Ἴκτορι θερμὰ λωστρά μάχης ἐκ νοστήσαντι·
 νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν, ὃ μιν μάλα τῆλε λωστρῶν 445
 χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου,
 τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ οἱ δὲ ἔκπεσε κερκίς.
 ἥ δ' αὖτις δρωῆσιν εὐπλοκάμοισι μετηύδα·

Δεῦτε, δύω μοι ἔπεσθον, ἴδωμ', ὅτιν' ἔργα τέτυκται. 450
 αἰδοίης ἐκυρῆς ὁπὸς ἔκλυον· ἐν δ' ἐμοὶ αὐτῇ
 σῆθεσι πάλλεται ἥτορ ἀνὰ σῶμα, νέρθε δὲ γούνα
 πῆγνυται· ἐγγὺς δὴ τι καχὸν Πριάμοιο τέκεσσιν.
 αἶ γάρ ἀπ' οὐατος εἴη ἐμεῦ ἔπος! ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 δεῖδω, μὴ δὴ μοι θρασὺν Ἴκτορα διὸς Ἀχιλλεύς, 455
 μῶνον ἀποτμήξας πόλιος, πεδίοινδ' εἰσέλθῃ,
 καὶ δὴ μιν καταπαύσῃ ἀγνηορίας ἀλεγεινῆς,
 ἥ μιν ἔχεσθ'· ἐπεὶ οὐποτ' ἐνὶ πληθύνι μένεν ἀνδρῶν,
 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ δὲ μένος οὐδενὶ εἴκων.

ὣς φαμένη, μεγάραιο διέσσυτο, μαινάδι ἴση, 460
 παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
 αὐτὰρ ἐπὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἵξεν ὄμιλον,
 ἔστη παπτήνας' ἐπὶ τείχεϊ· τὸν δ' ἐνόησεν
 ἐλκόμενον πρόσθεν πόλιος· ταχέες δὲ μιν ἵπποι
 ἔλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν. 465

τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψεν·
 ἥριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν.
 τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χεῖ δέσματα σιγαλέοντα,
 ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τε, ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην,
 κρήδεμνόν θ', ὃ ῥά οἱ δῶκε χρυσῆν Ἀφροδίτη, 470
 ἥματι τῷ, ὅτε μιν κορυθαίολος ἡγάγεθ' Ἴκτωρ
 ἐκ δόμου Ἡετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα.
 ἀμφὶ δὲ μιν γαλόω τε καὶ εἰνατέρες ἄλις ἔσαν,

- αἱ ἔμετὰ σφίσις εἶχον αὐτοῖς ὀρέμενην ἀπολέσθαι.
- 475 ἥ δ' ἐπεὶ οὖν ἀμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
ἀμβλήδην γοῶσα, μετὰ Τρωῆσιν ἔειπεν·
- Ἔκτορ, ἐγὼ δῦσθνος! ἰὴ ἄρα γεινάμεθ' αἶσθ
ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν ὑπὸ Πλάκῳ ὕλησση,
- 480 ἐν δόμῳ Νετίωνος, ὃ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν,
δύσμορος αἰνόμερον· ὥς μὴ ὤφελλε τέκασθαι!
νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀἴδῳ δόμους, ὑπὸ κεῖθεσι γαίης,
ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ συγερῶ ἐνὶ πένθει λείπεις
χῆρην ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὖτις,
- 485 ὃν τέκομεν σὺ τ' ἐγὼ τε, δυσάμμοροι οὔτε σὺ τούτῳ
ἔσσαι, Ἔκτορ, ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες, οὔτε σοὶ οὗτος.
ἦν γὰρ δὴ πόλεμόν γε φύγῃ πολυδάκρυον Ἀχαιῶν,
αἰεὶ τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κῆδε' ὀπίσσω
ἔσσοντ'· ἄλλοι γὰρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας.
- 490 ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν παναφῆλικά παῖδα τίθησιν
πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
δευόμενος δὲ τ' ἀνείσι πάϊς ἐς πατρός ἐταίρους,
ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχεν,
- 495 χεῖλεσσι μὲν τ' ἐδίην', ὑπερφῆν δ' οὐκ ἐδίηεν.
τόν δὲ καὶ ἀμφιθαλὲς ἐκ δαιτύος ἐσυφέλιξεν,
χερσὶν πεπληγὼς καὶ ὄνειδείοισιν ἐνίσσων·
ἔρρ' οὕτως· οὐ σὺς γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν.
δακρυβείς δὲ τ' ἀνείσι πάϊς ἐς μητέρα χῆρην,
- 500 Ἄστυνάξ, ὃς πρὶν μὲν εἶναι ἐπὶ γούνασι πατρός
μυελὸν οἶον ἔδεσκε, καὶ οἶων πίονα δημόν·
αὐτὰρ ὅθ' ὕπνος ἔλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων,
εὔδεσθ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ.
- 505 νῦν δ' ἂν πολλὰ πένθῃσι, φίλου ἀπὸ πατρός ἀμαρτῶν,

Ἄστυνάξ, ὃν Τρῶες ἐπὶ κλησὶν καλέουσιν·
 οἷος γὰρ σφιν ἔρυσσιν πύλας καὶ τείχεα μακρά·
 νῦν δέ σε μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσσι, νόσφι τοκῆων,
 αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεὶ κε κύνες κορέσσονται,
 γυμνόν· ἀτάρ τοι εἴματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται, 510
 λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
 ἀλλ' ἦτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέφ,
 οὐδὲν σοὶ γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεται αὐτοῖς,
 ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι·
 ὧς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ σενάχοντο γυναῖκες. 515

B'.

Ὁ Πρίαμος, ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ ὁδηγούμενος, παραγίνεται
 πρὸς τὸν Ἀχιλλεῦ, ἵνα αἰτησῇται παρ' αὐτοῦ τὸ σῶμα
 τοῦ Ἑκτορος· καὶ καταλιπὼν τὸ ἄρμα καὶ τὸν ἡνίο-
 χον πορεύεται εἰς τὴν σκητὴν αὐτοῦ μότος.

Ιλ. Β. στλ. 471—675.

γέρων δ' ἰθὺς κίεν οἴκου,
 τῇ ῥ' Ἀχιλεὺς ἔζεσκε, Διὶ φίλος· ἐν δέ μιν αὐτὸν
 εὖρ· ἑταροὶ δ' ἀπάνευθε καθαίετο· τῷ δὲ δὴ οἶω,
 ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος, ὅς τις Ἄρης,
 ποίπνυον παρεόντε· νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς, 475
 ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τρέπεζα.
 τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στάς
 χερσὶν Ἀχιλλέως λάβε γούνατα, καὶ χύσε χεῖρας

- δεινάς, ἀνδροφόνους, αἱ οἱ πολέας κτάνον υἱας.
- 480 ὥς δ' ὅτ' ἄν ἀνδρ' ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅς τ' ἐνὶ πάτρῃ
φῶτα κατακτείνας, ἄλλων ἐξίκετο δῆμον,
ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσορόωντας·
ὥς Ἀχιλεὺς θάμβησεν, ἰδὼν Πρίαμον θεοσιδέα·
θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο.
- 485 τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Μνηῆσαι πατρός σοῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
τηλίκου, ὥς περ ἐγὼν, ὁλοῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ.
καὶ μὲν που κεῖνον περυναίεται ἀμφὶς ἐόντες
τείρους, οὐδέ τις ἐστὶν ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι·
- 490 ἀλλ' ἥτοι κεῖνός γε, σέθεν ζώοντος ἀκούων,
χαίρει τ' ἐν θυμῷ, ἐπὶ τ' ἔλπεται ἡματα πάντα
ὄψεσθαι φίλον υἷον, ἀπὸ Τροίηθε μολόντα.
αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἱας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ· τῶν δ' οὔτινά φημι λελεῖσθαι.
- 495 πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἱες Ἀχαιῶν·
ἐννεακαίδεκα μὲν μοι ἱῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.
τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
ὃς δὲ μοι οἶος ἦν, εἵρυτο δὲ ἄστῳ καὶ αὐτοῦς,
- 500 τὸν σὺ πρώην κτεῖνας, ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,
Ἴκτορα· τοῦ νῦν εἵνεχ' ἰκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ' ἀπερείσι ἄποινα.
ἀλλ' αἰδέοιο θεούς, Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ' ἐλέησον,
μνησάμενος σοῦ πατρός· ἐγὼ δ' ἐλεεινότερός περ,
- 505 ἔτλην δ', οἷ' οὐπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
ἀνδρὸς παιδοφόνιοι ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι.
ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὑφ' ἡμερον ὥρσε γόοιο·
ἀψάμενος δ' ἄρα χειρὸς, ἀπώσατο ἦκα γέροντα.

τῷ δὲ μνησαμένῳ, ὁ μὲν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,
 κλαῖ' ἀδινά, προπάραιθε ποδῶν Ἀχιλλῆος ἐλυσθείς· 510
 αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἐὼν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὐτὲ
 Πάτροκλον· τῶν δὲ σοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρει.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα γόοιο τετάρπετο διὸς Ἀχιλλεὺς,
 καὶ οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ἥμερος ἡδ' ἀπὸ γυίων,
 αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη, 515
 οἰκτεῖρων πολὺν τε κάρη, πολὺν τε γένειον·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄ δεῖλ', ἣ δὴ πολλὰ κῆκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
 πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἷος,
 ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς 520
 υἱέας ἐξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
 ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἔξευ ἐπὶ θρόνου ἄλγεα δ' ἔμπησ
 ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ.
 οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.
 ὧς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσιν, 525
 ζῶειν ἀχνυμένοις· αὐτοὶ δὲ τ' ἀκηδέες εἰσίν.
 Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείνεται ἐν Διὸς οὔδει,
 δῶρων, οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δέ, ἐάων·
 ᾧ μὲν κ' ἀμμιζας δόφη Ζεὺς τερπικέραυνος,
 ἄλλοτε μὲν τε κακῷ ὄγε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ· 530
 ᾧ δὲ κε τῶν λυγρῶν δόφη, λωβητὸν ἔθηκεν·
 καὶ ἐ κακῇ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δι' ἄλυνει·
 φοιτᾷ δ', οὔτε θεοῖσι τετιμένος, οὔτε βροτοῖσιν.
 ὧς μὲν καὶ Πηλεΐ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
 ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο 535
 ὀλβω τε, πλούτῳ τε, ἀνασσέ τε Μυρμιδόνεσσιν·
 καὶ οἱ θνητῷ ἐόντι θεῶν ποίησαν ἄποιτιν·
 ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅττι οἱ οὔτι
 παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων.

- 540 ἀλλ' ἓνα παῖδα τέκεν παναώριον· οὐδὲ νῦν τόνγε
 γηράσκοντα κομίζω· ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
 ἤμαί ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων, ἡδὲ σὰ τέκνα.
 καὶ σέ, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι·
 ὅσπον Λέσθος ἄνω, Μάκαρος ἔδος, ἐντὺς ἐέργει,
- 545 καὶ Φρυγίῃ καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων,
 τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ υἰάσι φασὶ κεκάσθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες,
 αἰεὶ τοι περὶ ἄστῳ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε·
 ἄνσχεο, μὴδ' ἀλίαςτον οὐδύρεο σὲν κατὰ θυμόν.
- 550 οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκκαχήμενος υἱὸς ἑῆος,
 οὐδέ μιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθῃσθα.
 Τὸν δ' ἡμαίβετ' ἔπειτα γέρον Πρίαμος θεοειδής·
 μὴ μέ πω ἐς θρόνον ἵξε, Διοτρεφές, ὅφρα κεν ἔκτωρ
 κῆται ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδής· ἀλλὰ τάχιστα
- 555 λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω· σὺ δὲ δέξαι ἄπαινα
 πολλὰ, τὰ τοι φέρομεν· σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις
 σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεὶ με πρῶτον ἔασας,
 αὐτόν τε ζώειν καὶ ὄρᾱν φάος ἡελίοιο.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
- 560 μῆκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτός
 ἔκτορά τοι λῦσαι· Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθεν,
 μήτηρ, ἥ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
 καὶ δέ σε γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσὶν, οὐδέ με λήθεις,
 ὅττι θεῶν τίς σ' ἤγε θαῶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
- 565 οὐ γάρ κε τλαίῃ βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
 ἐς στρατόν· οὐδὲ γάρ ἂν φυλάκους λάθοι, οὐδὲ κ' ὀχῆας
 ῥεῖα μετογλίσσειε θυράων ἡμετεράων.
 τῷ νῦν μή μοι μάλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνης·
 μή σε, γέρον, οὐδ' αὐτόν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω,
- 570 καὶ ἱκέτην περ βόντα, Διὸς δ' ἀλίττωμαι ἐφετμᾶς.

ὣς ἔφατ'· ἔδδαισεν δ' ὁ γέρον, καὶ ἐπαίθετο μῦθῳ.
 Πηλεΐδης δ' οἴκοιο, λέων ὧς, ἄλτο θύραζε,
 οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε δ' ὡς θεράποντες ἔποντο,
 ἥρως αὐτομέδων ἠδ' Ἀλκιμος, οὗς ῥα μάλιστα
 τί' Ἀχιλεὺς ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα. 575
 οἱ τὸθ' ὑπὸ ζυγόν φιν λυόν ἵππους, ἡμιόνους τε,
 ἐς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος·
 καδ' δ' ἐπὶ δίφρου εἴσαν· εὐξέστου δ' ἀπ' ἀπῆνης
 ἥρεον Ἐκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
 καδ' δ' ἔλιπον δύο φάρε', εὐννητόν τε χιτῶνα, 580
 ὄφρα νέκυν πυκάσας δῶψ οἰκόνδε φέρεσθαι.
 δμῳὰς δ' ἐκκαλέσας λούσαι κέλετ', ἀμφὶ τ' ἀλείψαι,
 νόσφιν ἀειράσας, ὥς μὴ Πρίαμος ἴδοι υἱόν·
 μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένην κραδίη χόλον οὐκ ἐρύσαιτο,
 παῖδα ἰδὼν, Ἀχιλλῆϊ δ' ὀρινθεῖν φίλον ἦτορ, 585
 καὶ ἐκατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτῃται ἐφετμᾶς.
 τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λούσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα,
 αὐτὸς τόνγ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν αἶρας,
 σὺν δ' ἔταροι ἥειραν εὐξέστην ἐπ' ἀπῆνην. 590
 ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἐταῖρον·

Μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινόμεν, αἶ κε πύθῃται
 εἰν Αἰδὸς περ ἐὼν, ὅτι Ἐκτορα δῖον ἔλυσα
 πατρὶ φίλῳ· ἐπεὶ οὐ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα·
 σοὶ δ' αὐτὸς ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι, ὅσσ' ἐπέοικεν. 595

Ἦ ῥα, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἦε δῖος Ἀχιλλεὺς·
 ἔζετο δ' ἐν κλισίῳ πολυδαιδάλῳ, ἐνθεν ἀνέστη,
 τοίχου τοῦ ἐτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον·

Υἱὸς μὲν δὴ τοι λέλυται, γέρον, ὥς ἐκέλευες·
 κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ'· ἅμα δ' ἡοῖ φαινομένην
 ὄψεαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου. 600

καὶ γὰρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
τῇ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
ἔξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱέες ἡδύωντες·

605 τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο,
χρῶμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
οὐνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρῆφ'
φῶ δοιὼ τεκέειν, ἥ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·
τὼ δ' ἄρα, καὶ δοιὼ περ ἑόντ', ἀπὸ πάντας ὄλεσαν.

610 οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
κατθάψαι· λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων.
τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
ἥ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα.
νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὖρεσιν οἰοπόλοισιν,

615 ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεῶν ἔμμεναι εὐνάς
Νυμφάων, αἵ τ' ἄμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο,
ἐνθα, λίθος περ εἴουσα, θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα, διε γεραιέ,
σίτου, ἐπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίηςθα,

620 Ἴλιον εἰς ἀγαγών· πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται.

Ἢ, καὶ ἀνατίξας οἷν ἄργυρον ὥκως Ἀχιλλεὺς
σφάξ'· ἑταροὶ δ' ἔδερὸν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,
μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πείραν τ' ὀβελόισιν,
ὥπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

625 Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἐλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἔαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
ἦτοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλλῆα,

630 ὅσος ἔην, οἷός τε· θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐφκει.
Αὐτὰρ ὁ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς,
εἰσορώων ὅψιν τ' ἀγαθὴν καὶ μῦθον ἀκούων.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὀρόωντες,
τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πριάμος θεοειδής·

Λέξον νῦν με τάχιστα, Διοτρεφές, ὅφρα κεν ἤδη 635
ὑπνῷ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
οὐ γάρ πω μύσαν ὅσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
ἐξ οὗ σῆς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς παῖς ὤλεσε θυμόν·
ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. 640
νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην, καὶ αἶθοπα οἶνον
λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὔτι πεπάσμην.

Ἢ ῥ', Ἀχιλεὺς δ' ἐτάροισιν ἰδὲ δμῳῆσι κέλευσεν,
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, 645
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
αἷ δ' ἴσαν ἐν μεγάρῳ, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
αἶψα δ' ἄρα στόρεσαν δοιῶ λέχε' ἐγκονέουσαι.

τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἐκτός μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε· μήτις Ἀχαιῶν 650
ἐνθάδ' ἐπέλθῃσιν βουλευφόρος, οἷτε μοι αἰεὶ
βουλὰς βουλευούσι παρήμενοι, ἧ θέμις ἐστίν·
τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
αὐτίκ' ἂν ἐξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
καὶ κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται. 655

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ποσσῆμαρ μέμονας κτερεῖζέμεν Ἴκτορα δῖον,
ὅφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα γέρων Πριάμος θεοειδής·
εἰ μὲν δὴ μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἴκτορι δῖῳ, 660
ἰδὲ κέ μοι ῥέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης.
οἶσθα γάρ, ὥς κατὰ ἄστῳ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
ἀξέμεν ἐξ ὄρεος· μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν.

- ἐννήμαρ μὲν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοῶοιμεν, ἑκτόν
 665 τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν, δαίνυτό τε λαός· νόσ
 ἐνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιοιμεν,
 τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίζοιμεν, εἴπερ ἀνάγκη.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ὥς σὺ κελεύεις.
 670 σχήσω γὰρ τόσσον πόλεμον χρόνον, ὅσσον ἀνώγας.
 ὧς ἄρα φωνήσας, ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος ἔω
 ἔλλαβε δεξιτερὴν, μήπως δαίσει ἐνὶ θυμῷ.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
 κήρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχοντες.
 675 αὐτὰρ Ἀχιλλεύς εἶδε μυχρὴ κλισίης εὐπύκτου·

II'.

- ἽΟ Πρίαμος, ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ ὀδηγούμενος, ἐπανέρχεται
 εἰς τὴν Τροίαν κομίζων μεθ' ἑαυτοῦ τὸ σῶμα τοῦ
 υἱοῦ αὐτοῦ. Θρήνος ἐπὶ τὸν Ἑκτορα, καὶ κηδεῖα
 αὐτοῦ.

ἱλ. Ω. στίχ. 677—804.

- Ἄλλοι μὲν ῥα θεοὶ τε καὶ ἄνδρες ἱπποκορυσταὶ
 εὔδον παννύχιοι, μαλακῶ δεδμημένοι ὕπνω·
 ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
 680 ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
 νηῶν ἐκ πέμψειε, λαθὼν ἱεροῦς πυλαωροῦς.
 στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 ὦ γέρον, οὗ νῦν τι σοί γε μέλει κακὸν, οἷον ἔθ' εὔδεις
 ἀνδράσιν ἐν δῆτοισιν, ἐπεὶ σ' εἶασεν Ἀχιλλεύς·
 685 καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας·

σεῖο δέ κε ζωοῦ καὶ τρις τόσα δοῖεν ἄποινα
παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἳ κ' Ἀγαμέμνων
γνοίη σ' Ἀτρείδης, γνῶωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.

ὧς ἔφατ'· ἔδδαισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη.
τοῖσιν δ' Ἑρμείας ζεῦξ' ἵππους ἡμιόνους τε 690
ρίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυε κατὰ στρατὸν, οὐδέ τις ἔγνω.

Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἶζον εὐρρέϊος ποταμοῖο,
Ἐάνθου δινήεντος, δν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον.
Ἡὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν· 695
οἱ δ' εἰς ἄστυ ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
ἵππους, ἡμιόνους δὲ νέκυν φέρον· οὐδέ τις ἄλλος
ἔγνω πρὸςθ' ἀνδρῶν καλλιζών· ἰ τε γυναικῶν·
ἀλλ' ἄρα Κασσάνδρη, ἐκέλη χρυσὴ Ἀφροδίτῃ,
Πέργαμι· ἰσαναβᾶσα, φίλον πατέρ' εἰσενόησεν, 700
ἑσταότ' ἐν ἄρῃ, κήρυκά τε ἀστυβοώτην·
τόν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἶδε κείμενον ἐν λεχέεσσιν·
κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα, γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ·

Ὁψεσθε, Τρῶες καὶ Τρωάδες, Ἴκτορ ἰόντες,
εἵποτε καὶ ζῶοντι μάχης ἐκ νοστήσαντι 705
χαίρετ'· ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ' ἦν, παντί τε δήμῳ.

ὧς ἔφατ'· οὐδέ τις αὐτόθ' ἐνὶ πτόλει λίπετ' ἀνὴρ,
οὐδὲ γυνή· πάντας γὰρ ἀάσχετον ἴκετο πένθος·
ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι.
πρῶται τόν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πύτνια μήτηρ 710
τιλλέσθην, ἐπ' αἵμαξαν εὐτροχον ἀΐξασαι,
ἀπτόμεναι κεφαλῆς· κλαίων δ' ἀμρίσταθ' ὄμιλος.
καὶ νῦν κε δὴ πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
Ἴκτορα δακρυχέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων,
εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηγύδα· 715

Εἴξατέ μοι οὐρεῦσι διελθέμεν· αὐτὰρ ἔπειτα

(ΤΟΜ. Γ'. Μ. Β'.)

13.

ἄσπεσθε κλαθμοῖο, ἐπὶν ἀγάγοιμι δόμονδε.

ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ διέστησαν, καὶ εἷζαν ἀπὴν.

Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα

720 τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἶσαν αἰοιδούς

θρήνων ἐξάρχους, οἵτε στονόεσσαν αἰοιδῆν,

οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,

Ἔκτορος ἀνδροφόνιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα·

725 Ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὦλεο, καὶ δὲ με χίρην

λείπεις ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὐτῷ,

ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε, δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἶω

ἦδην ἔξεσθαι· πρὶν γὰρ πόλις ἦδε κατ' ἄκρης

πέρσεται· ἡ γὰρ ὀλωλας ἐπίσκοπος, ὅς τε μιν αὐτῇν

730 ῥύσκει, ἔχεις δ' ἀλόχους κεδνάς καὶ νήπια τέκνα·

αἱ δὲ τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῆσιν,

καὶ μὲν ἐγώ μετὰ τῇσι· σύ δ' αὖ, τέκος, ἡ ἐμοὶ αὐτῇ

ἔψεται, ἔνθα κεν ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο,

ἀεθλεύων πρὸ ἀνακτος ἀμειλίχου· ἢ τις Ἀχαιῶν

735 ῥίψει, χειρὸς ἐλών, ἀπὸ πύργου, λυγρὸν ὄλεθρον,

χωόμενος, ὃ δὴ πού ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἔκτωρ,

ἡ πατέρ', ἡ καὶ υἱόν· ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν

Ἔκτορος ἐν παλάμῃσιν οὐδ' ἔλον ἄσπετον οὐδας.

Οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατήρ τεός ἐν δαί λυγρῇ·

740 τῷ καὶ μιν λαοὶ μὲν ὀδύρονται κατὰ ἄστρ.

ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόνον καὶ πένθος ἔθηκας,

Ἔκτορ· ἐμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά.

οὐ γὰρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας·

οὐδὲ τί μοι εἶπες πυκνὸν ἔπος, οὐ τέ κεν αἰεὶ

745 μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἡμέκτα δακρυχέουσα.

ὣς ἔφατο κλαίουσα· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες·

τῇσιν δ' αὖθ' Ἐκάβη ἀδινού ἐξήρχε γόοιο·

Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων!
 ἦ μὲν μοι ζωὴς περ ἐὼν, φίλος ἦσθα θεοῖσιν·
 οἱ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ ἐν θανάτοιο περ αἴσῃ. 750
 ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ὥκως Ἀχιλλεὺς
 πέρνασχε', ὄντιν' ἔλεσκε, πέρην ἄλως ἀτρυγέτοιο,
 ἐς Σάμον, ἔς τ' Ἰμβρον καὶ Λήμνον ἀμιχθαλόεσσαν·
 σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν ταναήκει χαλκῷ,
 πολλὰ ρυστάζεσκεν ἐοῦ περὶ σῆμ' ἐτάριοι, 755
 Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες· ἀνέστησεν δέ μιν οὐδ' ὥς.
 νῦν δέ μοι ἐρσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισιν
 κεῖσαι, τῷ ἱκελος, ὄντ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνες.

ὣς ἔφατο κλαίονσα, γόον δ' ἀλίαντον ὄρινεν. 760
 Τῇσι δ' ἔπειθ' Ἑλένη τριτάτη ἐξῆρχε γόοιο.

Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε πάντων!
 ἦ μὲν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
 ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'· ὥς πρὶν ὠφελλον ὀλέσθαι!
 ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδ' εἰκοστὸν ἔτος ἐστίν, 765
 ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης·
 ἀλλ' οὐπω σεῦ ἄκουσα κακὸν ἔπος, οὐδ' ἀσύφηλον·
 ἀλλ' εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι
 δαέρων, ἢ γαλῶν, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
 ἢ ἐκυρὴ — ἐκυρὸς δὲ, πατὴρ ὥς, ἥπιος αἰεὶ — 770
 ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι παραιφάμενος κατέρυκες,
 σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν.
 τῷ σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἀχνυμένη κῆρ·
 οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
 ἥπιος, οὐδὲ φίλος· πάντες δέ με πεφρίκασιν. 875

ὣς ἔφατο κλαίουσα· ἐπὶ δ' ἔσενε δῆμος ἀπείρων.
 λαοῖσιν δ' ὁ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·
 Ἄξετε νῦν, Τρῶες, ζῦλα ἄστυδε, μηδὲ τι θυμῷ

· δέιστ' Ἀργείων πυκινὸν λόχον· ἧ γὰρ Ἀχιλλεὺς
 780 πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
 μὴ πρὶν πημανέειν, πρὶν δωδεκάτῃ μὸλῃ Ἠώς.

Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ὑπ' ἀμάξῃσιν βόας ἡμιόνους τε
 ζεύγνυσαν· αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ ἄσπερος ἠγερέθοντο.
 ἐννῆμαρ μὲν ταίγε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην·

785 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ ἐφάνη φασσίμβροτος ἠώς,
 καὶ τότε ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἕκτορα δακρυχέοντες,
 ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ.

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἠώς,
 τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἕκτορος ἔγρετο λαός.

790 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἶθοπι οἴῳ
 πᾶσαν, ὅπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
 ὅς τε λευκὰ λέγοντο κασίγνητοί θ', ἑταροὶ τε,
 800 μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείθετο δάκρυ παρειῶν.

795 καὶ τάγε χρυσεὴν ἐς λάρνακα θῆκαν ἐλόντες,
 πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν·
 αἶψα δ' ἄρ' ἐς κοίλῃν κάπετον θέσαν· αὐτὰρ ὕπερθεν
 πυκνοῖσιν λάεσσι κατεσθόρεσαν μεγάλοισιν·

ρίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ εἶατο πάντῃ,
 800 μὴ πρὶν ἐφορμηθεῖεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοί.

χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον· αὐτὰρ ἔπειτα
 εὖ συναγειρόμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
 δώμασιν ἐν Πριάμοιο Διοτρεφέος βασιλῆος.

Ὡς οἷγ' ἀμφοτέρων τάφον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

Ζ'.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ.

*Τὰ κατὰ τὴν Ναυσικίδα καὶ τὸν Ὀδυσσεά
ἀφικόμενον εἰς Φαίακας.*

ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ὑπνω καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
οἳ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ἰπερείῃ,
ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορέοντων, 5
οἳ σφας συνέσκοντο, βίῃρι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδῆς,
εἶσεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκάς ἀνδρῶν ἀλφεισάων·
ἀμφὶ δὲ τείχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας. 10
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμειὺς Ἄϊδός δε βεβήκει·
Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἤρχε, θεῶν ἀπο μήδεα εἰδώς.
τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
νόστον Ὀδυσσεῖ μεγάλῃτορι μητιόωσα.
βῆ δ' ἔμην ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνὶ κούρῃ 15
κοιμᾶτ', ἀθανάτησι φῦν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικαά, θυγάτηρ μεγάλῃτορος Ἀλκινόοιο·
πὰρ δὲ δὺ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἀπο κάλλος ἔχουσαι,
σαθμοῖν ἐκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαιναί.
ἡ δ' ἀνέμου ὥς πνοιῇ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης· 20
σῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
ἡ οἱ ὁμηλικὴ μὲν ἦεν, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
τῇ μιν εἰσαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ναυσικαά, τί νύ σ' ᾧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ! 25

εἵματα μὲν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα·
 σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἐστίν, ἵνα χρή καλὰ μὲν αὐτὴν
 ἔννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγωνται.

30 ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
 ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσai ἅμ' ἡοῖ φαινομενῆφιν·
 καὶ τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἔσομαι, ὅφρα τάχιστα
 ἐντύνεαι· ἐπεὶ οὗτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι.

ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον

35 πάντων Φαίηκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.

Ἀλλ' ἄγ', ἐπότερνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρό,
 ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγρῃσιν
 ζῶσρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 καὶ δέ σοι ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἥ ἐ πόδεςσιν

40 ἔρχεσθαι· πολλὸν γάρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος·

Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦς' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 ἔμμεναι· οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
 δεύεται, οὔτε χιῶν ἐπιπίλνεται· ἀλλὰ μάλ' αἴθηρ
 45 πέπτταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
 τῷ ἔνι τέρπονται μάκκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
 ἔνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρη.

Αὐτίκα δ' Ἠὼς ἦλθεν εὐθρονος, ἥ μιν ἔγειρεν
 Ναυσικαάν εὐπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμας ὄνειρον.

50 βῆ δ' ἵμεναι κατὰ δῶμαθ', ἵν' ἀγγεῖλειε τοκεῦσιν,
 πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.

ἥ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἦτο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 ἡλάκατα σρωφῶς ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
 ἐρχομένῳ ζύμβλητο μετὰ κλειτοῦς βασιλῆας

55 εἰς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.

ἥ δὲ μάλ' ἄγχι σᾶσα φίλον πατέρα προσέειπεν·

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσειας ἀπήνην
 ὑψηλήν, εὐκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἴματ' ἄγωμαι
 ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τὰ μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
 καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε, μετὰ πρώτοισιν ἐόντα 60
 βουλὰς βουλευεῖν καθαρά χροῖ εἴματ' ἔχοντα.
 πέντε δέ τοι φίλοι υἱες ἐνὶ μεγάροις γεγάσιν,
 οἱ δὲ ὀπυῖοντες, τρεῖς δ' ἡῖθεοι θαλέθοντες·
 οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἴματ' ἔχοντες
 ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμνηεν. 65

ὣς ἔφατ'· αἶδετο γὰρ θαλερόν γάμον ἐξονομῆναι
 πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου·
 ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
 ὑψηλήν, εὐκυκλον, ὑπερτερὴν ἀραρυῖαν. 70

ὣς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.

οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτροχὸν ἡμιονεῖην
 ὦπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον, ζευῖξαν θ' ὑπ' ἀπήνη.
 κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρειν ἐσθῆτα φαιεινήν,
 καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν εὐξέσῳ ἐπ' ἀπήνη. 75

μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
 παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 ἀσκήν ἐν αἰγείῳ—κούρη δ' ἐπεβήσεν ἀπήνης—
 δῶκεν δὲ χρυσὴν ἐν ληκύθῳ ὑγρόν ἔλαιον,
 εἰως χυτλώσαιτο σὺν ἀμριπόλοισι γυναιξίν. 80

ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
 μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνουϊν·
 αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτήν,
 οὐκ οἶκ'· ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι·

Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῦ ῥέον περικαλλέ' ἵκοντο, 85
 ἐνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηρετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
 καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·

- ἐνθ' αἶγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπῆνης.
 καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα,
 90 τρώγειν ἄγρωσιν μελιηδέα· τὰ δ' ἀπ' ἀπῆνης
 εἵματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ·
 σείβον δ' ἐν βόθροισι, θοῶς ἔριδα προσφέρουσαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
 ἐξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἀλός, ἥχι μάλισα
 95 λαίγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
 αἱ δὲ λοεσάμεναι καὶ χρисάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
 δεῖπνον ἔπειθ' εἶλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο·
 εἵματα δ' ἡελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαὶ τε καὶ αὐτῇ,
 100 σφαίρῃ ταῖτ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
 τῇσι δὲ Ναυσικαὰ λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
 οἷη δ' Ἄρτεμις εἴσι κατ' οὖρεος ἰσχυαίρα,
 ἥ κατὰ Τηϋγέτον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,
 τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισιν·
 105 τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
 πασάων δ' ὑπὲρ ἧγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
 ρεῖά τ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
 ὥς ἦγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς.
 110 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
 08 ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλά·
 ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὧς Ὀδυσσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
 ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
 115 σφῆν' ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεία·
 28 ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείη δ' ἔμβαλε δῖνῃ·
 αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσαν·—ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
 ἐξόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ὡ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω ;
 ἢ ῥ' οἶγ' ὕβρις αἰ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι, 120
 ἢ φιλόξεinoι, καὶ σπιν νόος ἐστὶ θεουδής ;
 ὥς με κουράων ἀμφὴλυθε θῆλυς αὐτῇ,
 Νυμφάων, αἱ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
 καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.

ἢ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηνέντων ; 125
 ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἡδὲ ἰδῶμαι.

Ὡς εἰπὼν, θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
 φύλλων, ὥς ῥύσαιτο περὶ χροῖ μήδεα φωτός.
 βῆ δ' ἔμην, ὥς τε λέων ὀρεσίτροπος, ἀλκι πεποιθώς, 130
 ὅς τ' εἴς' ὕμμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δέ οἱ ὕσσε
 δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουσί μετέρχεται ἢ ὀτέσσιν,
 ἢ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἐ γαστήρ,
 μῆλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
 ὥς Ὀδυσσεύς κούρησιν εὐπλοκάμοισιν ἔμελλεν 135
 μίξεσθαι, γυμνός περ ἐὼν· χρεῖά γάρ ἱκανεν.
 σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένος ἄλμῃ·
 τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἡϊόνας προύχούσας.
 οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένει· τῇ γὰρ Ἀθήνη
 θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων. 140
 σῆ δ' ἄντα σχομένη· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,
 ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
 ἢ αὐτως ἐπέεσσιν ἀποσαδὰ μειλιχίοισιν
 λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἴματα δοίη.
 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι, 145
 λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσαδὰ μειλιχίοισιν,
 μὴ οἱ γούνα λαβόντι χολῶσαιτο φρένα κούρη.
 αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·

Γουνοῦμαί σε, ἄνασσα· θεός νύ τις ἢ βροτός ἐσσι.

- 150 εἰ μὲν τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Ἄρτέμιδι σε ἔγωγε, Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 εἰδός τε μέγεθός τε φυήν τ' ἄγχιστα εἴσκω·
 εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
 τρισμακάρες μὲν σοί γε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 155 τρισμακάρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
 αἰὲν εὐπροσύνησιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
 λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
 κείνος δ' αὖ πέρι κῆρι μακάρτατος ἔζοχον ἄλλων,
 ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
- 160 οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτῶν ὀφθαλμοῖσιν,
 οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 Δήλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
 φοῖνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα —
 ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
 165 τὴν ὁδόν, ἧ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσσεσθαι —
 ὣς δ' αὐτῶς καὶ κείνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
 δῆν' ἐπεὶ οὐπὼ τοῖον ἀνῆλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
 ὥς σε, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δεῖδιά τ' αἰνῶς
 γούνων ἄψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
- 170 χθιζός ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἶνοπα πόντον·
 τόφρα δέ μ' αἰεὶ κύμα φόρει, κραιπναὶ τε θύελλαι,
 νήσου ἀπ' Ὠγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάεβαλε δαίμων,
 ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ ὅτω
 παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσιν πάροιθεν.
- 175 ἀλλὰ, ἄνασσ', ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἐς πρώτην ἰκόμεν· τῶν δ' ἄλλων οὔτινα οἶδα
 ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 ἄςυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
 εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχεις ἐνθάδ' ἰοῦσα.
- 180 σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοιῶς·

ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
 ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦγε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχτην
 ἀνὴρ ἡδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσιν,
 χάρματα δ' εὐμενέτησι· μάλισα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί. 185

Τὸν δ' αὖ Ναυσικλᾶ λευκώλενος ἀντίον ἠῦδα·
 ξεῖν· ἐπεὶ οὔτε κακῶ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας —
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 ἐσθλοῖς ἡδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκάσῳ·
 καὶ πού σοι τάγ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπη· — 190
 νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρεην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
 οὔτ' οὔν ἐσθλὸς δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
 ὦν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπεῖριον ἀντιάσαντα.
 ἄστυ δέ τοι δαίξω, ἐρέω δέ τοι οὖνομα λαῶν.
 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν· 195
 εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.

Ἡ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσεν·
 σῆτέ μοι, ἀμφιπόλοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
 ἢ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν; 200
 οὐκ ἐσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὴς βροτῆς, οὐδὲ γένηται,
 ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,
 διηϊότητα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν·
 οἰέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύσῳ ἐνὶ πόντῳ,
 ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄρμυι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος. 205
 ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει,
 τὸν νῦν χρὴ κομῆειν· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε·
 ἀλλὰ δότ', ἀμφιπόλοι, ξεῖνω βρωσίν τε πόσιν τε·
 λούσατέ τ' ἐν ποταμῶ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο. 210

Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσαν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·

κάδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὥς ἐκέλευσεν
 Ναυσικαά, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 παρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔθηκαν·

215 δῶκαν δὲ χρυσὴν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 ἥνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσιν.
 Δὴ ῥα τότε ἄμφιπόλοισι μετηύδα διὸς Ὀδυσσεύς·

Ἀμφίπολοι, σῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
 ἄλμην ὥμοῖν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ

220 ἵχρίσομαι· ἧ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐσιν ἀλοιφή.
 ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 γυμνοῦσθαι, κούρησιν εὐπλοκάμοισι μετελθών.

ὧς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρη·
 αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροά νίζετο διὸς Ὀδυσσεύς

225 ἄλμην, ἧ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὥμους·
 ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς γνόον ἀτρυγέτοιο.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
 ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσαθ', ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής·
 τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,

230 μεῖζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καδ δὲ κάρητος
 οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνθει ὁμοίαις.
 ὥς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 ἱδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδασεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·

235 ὧς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὥμοις·
 ἔξετ' ἔπειτ', ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 κάλλει καὶ χάρισι σίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη·
 δὴ ῥα τότε ἄμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετηύδα·

Κλυτὲ μευ, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἵπω·

240 οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Φαίηκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισιν.
 πρόσθεν μὲν γὰρ δὴ μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι,

νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

αἶ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἶη,

245 ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μέμνουν!

ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσιν τε πόσιν τε.

ὧς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπίθοντο·

πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ ἔθεσαν βρῶσιν τε πόσιν τε.

ἦτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς

250 ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπατος.

Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·

εἵματ' ἄρα πτύζασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπῆνης,

ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἂν δ' ἔβη αὐτή.

ὠτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

255 Ὅρσοο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλιν δ' ἵμεν, ὅφρα σε πέμψω

πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἐνθα σέ φημι

πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.

ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·

ὅφρ' ἂν μὲν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,

260 τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἁμαξάν

καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.

Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβείομεν—ἦν πέρα πύργος

ὕψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόληος,

λεπτὴ δ' εἰσέθμην· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι

265 εἰρύεται· πᾶσιν γὰρ ἐπίσιόν ἐστιν ἐκάσῳ.

ἐνθα δέ τέ σφ' ἀγορῇ, καλὸν Προσιδῆϊον ἀμφίς,

ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέσσ' ἀραρυῖα.

ἐνθα δὲ νηῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγουσιν,

πείσματ' αἰ σπεῖρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἑρετμά.

270 οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιός, οὐδὲ φαρέτρη,

ἀλλ' ἴσοι καὶ ἑρετμά νεῶν καὶ νῆες ἑῷσαι,

ῥῆσιν ἀγαλλόμενοι πολὴν περώσι θάλασσαν—

τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις ὀπίσσω

- μωμεύη—μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον—
- 275 καὶ νύ τις ὦδ' εἶπῃσι κακώτερος ἀντιβουλῆσας·
 τίς δ' ὅδε Ναυσικῆα ἔπεται καλὸς τε μέγας τε
 ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὔρε; πόσις νύ οἱ ἔσsetαι αὐτῇ·
 ἢ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἥς ἀπὸ νηὸς
 ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὔτινες ἐγγύθεν εἰσὶν·
- 280 ἢ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
 οὐρανόνθεν καταβάς, ἔξει δέ μιν ἡματα πάντα.
 βέλτερον, εἰ κ' αὐτὴ περ ἐποιχομένη πόσιν εὔρεν
 ἄλλοθεν· ἢ γὰρ τοῦδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
- 285 ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνειδέα ταῦτα γένοιτο.
 καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ἥτις τοιαυτὰ γε ῥέζοι,
 ἥτ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
 ἀνδράσι μίσγῃται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθεῖν.
 ξεῖνε, σὺ δ' ὦδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
- 290 πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμοῖο.
 δῆεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης, ἄγχι κελεύθου,
 αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνῃ νάει, ἀμφὶ δὲ λειμῶν·
 ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος, τεθαλυῖά τ' ἄλωη,
 τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·
- 295 ἔνθα καθεζόμενος μεῖνε χρόνον, εἰσόκεν ἡμεῖς
 ἄστυδε ἔλθωμεν, καὶ ἰκώμεθα δώματα πατρὸς.
 αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 καὶ τότε Φαιήκων ἵμεν ἐς πόλιν, ἡδ' ἐρέεσθαι
 δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
- 300 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐσὶ, καὶ ἂν παῖς ἡγήσαιτο
 νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι εἰοικότα τοῖσι τέτυκται
 δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 ἥρωος. ἀλλ' ὁπότ' ἂν σε δόμοι κεκῦθωσι καὶ αὐλῇ,
 ὦκα μάλα μεγάραιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἴκηαι

μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἦσαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, 305
 ἡλάκατα σρωφῶς' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ιδέσθαι,
 κίονι κεκλιμένη· δμῳαὶ δὲ οἱ εἴκτ' ὀπισθεν.
 ἔνθα δὲ πατὴρ ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐγῇ·
 τῷ ὄγε οἶνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὥς.
 τὸν παραμειψάμενος, μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας 310
 βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόσιμον ἡμᾶρ ἴδῃαι
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί,
 [εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃς' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα, φίλους τ' ιδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.] 315

ὣς ἄρα φωνήσας ἱμασεν μάλιστα φαεινῇ
 ἡμιόνους· αἱ δ' ὄκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
 αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεςσιν.
 ἡ δὲ μάλ' ἠνιόχευεν, ὅπως ἄμ' ἐποίητο πεζοί,
 ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσσεύς τε· νόφ' δ' ἐπέβαλλεν ἰμάσθλην. 320
 Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
 ἱρὸν Ἀθηναίης, ἔν' ἄρ' ἔζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρη μέγαλοιο·

Κλυθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη!
 νῦν δὴ πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὐποτ' ἄκουσας 325
 ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς ἔννοσίγαιος.
 δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἢ δ' ἐλεεινόν.

ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε παλλὰς Ἀθήνη·
 αὐτῷ δ' οὐπὼ φαίνεται ἐναντίη· αἶδετο γάρ ῥα
 πατροχασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαιεν 330
 ἀντιθέφ' Ὀδυσσῆϊ, πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ'.

Τὰ περί τας Σειρήνας, καὶ τὴν Σκύλλαν καὶ Χάρυβδι.

Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσήυδα πότνια Κίρκη·

Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.

Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξειςαι, αἱ ῥά τε πάντας
40 ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.

ὅστις αἰδρεῖη πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα

οἴκαδε νοσήσαντι παρίσαται, οὐδὲ γάνυνται·

ἀλλὰ τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν αἰοδῇ,
45 ἤμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἄμφ' ὅστεόφιν θίς
ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.

ἀλλὰ παρέξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλειψαὶ ἐταίρων,
κηρὸν δεψήσας μελιιδέα, μήτις ἀκούσῃ

τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἱ κ' ἐθέλησθα,
50 διησάντων σ' ἐν νηὶ θεῇ χεῖράς τε πόδας τε,
ὀρθὸν ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω·
ὄφρα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούῃς Σειρήνοισιν.

αἱ δέ κε λίσσῃαι ἐτάρους, λῦσαί τε κελεύῃς,
οἱ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι δεόντων.

55 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ τὰς γε παρέξ ἐλάσσωσιν ἐταῖροι,
ἔνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
ὅπποτέρῃ δὴ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
θυμῷ βουλεύειν· ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.

ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές, προτὶ δ' αὐτὰς

60 κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·

Πλαγκτὰς δὴ τοι τὰς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν

τῇ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
 τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λίς πέτρη·
 ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατήρ, ἐναρίθμιον εἶναι. 65

τῇ δ' οὐπω τις νηὺς φύγεν ἀνδρῶν, ἥτις ἵκηται,
 ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα ρωτῶν
 κύμαθ' ἀλὸς φορέουσι, πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
 οἷη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηὺς,
 Ἀργῶ πασιμέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα· 70
 καὶ νῦ κε τὴν ἐνθ' ὄκα βάλεν μέγας ποτὶ πέτρας,
 ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.

Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι· ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
 ὀξεῖη κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιέβηκεν
 κυανή· τὸ μὲν οὔ ποτ' ἔρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἰθρη 75
 κείνου ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ·
 οὐδέ κεν ἀμβραῖη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαῖη,
 οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές τε εἰκόσι καὶ πόδες εἶεν·
 πέτρη γὰρ λίς ἐστὶ, περιζεσῇ εἰκυῖα.

μέσσω δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἡεροειδές,
 πρὸς ζόφον, εἰς Ἑρεβος τετραμμένον· ἥπερ ἂν ὑμεῖς
 νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήϊος ἀνὴρ
 τόξῳ οὐτεῦσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο. 80

ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει, δεινὸν λελακυῖα· 85
 τῆς ἥτοι φωνὴ μὲν, ὅση σκύλακος νεογιλῆς,
 γίγνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν· οὐδέ χά τις μιν
 γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.

τῆς ἥτοι πόδες εἰσὶ δωδέκα πάντες ἄωροι·
 ἑξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες· ἐν δὲ ἐκάστη 90
 σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίτοιχοι ὀδόντες,
 πυκνοὶ καὶ θαμῆες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.

μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν·

ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλῆς δεινοῖο βερέθρου·

- 95 αὐτοῦ δ' ἰχθυά, σκόπελον περιμαιρώωσα,
δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποθι μείζον ἔλησιν
κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάζονος Ἀμφιτρίτη.

τῇ δ' οὐ πώποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
παρφυγέειν σὺν νηϊ· φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάσῳ

- 100 φῶτ' ἐξαρπάζασα νεὸς κυανοπρώροιο.

Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ,
πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοῖσεύσεις.

τῷ δ' ἐν ἔρινεός ἐστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·

τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρρόοιδεῖ μέλαν ὕδωρ.

- 105 τρίς μὲν γάρ τ' ἀνίσιν ἐπ' ἤματι, τρίς δ' ἀναροῖδδεῖ
δεινόν· μὴ σύγε κεῖθι τύχοις, ὅτε ροῖδῇσιεν!
οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων.
ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος, ὦκα
νῆα παρέξ ἐλάχιν· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,

- 110 ἔξ ἐτάρους ἐν νηϊ ποθήμεναι, ἣ ἅμα πάντας.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

εἰ δ', ἄγε δῆ μοι τοῦτο, θεά, νημερτές ἔνισπε,

εἴ πως τὴν ὁλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,

τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἐπαίρους.

- 115 Ὡς ἐφάρμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμῆϊα ἔργα μέμηλεν,
καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπεῖξαι ἀθανάτοισιν;
ἡ δέ τοι οὐ θνητῇ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστιν,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν·

- 120 οὐδέ τίς ἐς' ἀλκή· φυγέειν κάρτισον ἀπ' αὐτῆς.
ἦν γάρ δηθύνησθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δείδω, μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κίχῃσιν
τόσσησιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔληται.

ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταίην,
μητέρα τῆς Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν. 125
ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕπερον ὁρμηθῆναι.

Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἐνθα δὲ πολλὰί
βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
ἐπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἶων πώεα καλὰ,
πεντήκοντα δ' ἕκαστα· γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν, 130
οὐδὲ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσιν,
Νύμφαι εὐπλόκαμοι, Φαέθουσα τε Λαμπετίη τε,
ᾗς τέκεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι δια Νέαιρα.

τάς μὲν ἄρα θρέψασα, τεκοῦσά τε, πότνια μήτηρ,
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπώκισε τηλόθι ναίειν, 135
μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἑλικας βοῦς.
τάς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάας, νόστου τε μέδῃαι,
ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἵκοισθε·
εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
νῆτ' τε καὶ ἐτάροις· αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς, 140
ὅψε' κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἀπο πάντας ἐταίρους.

ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἡώς.
ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέσιγε δια θεῶν·
αὐτὰρ ἐγὼν, ἐπὶ νῆα κιών, ὥτρυνον ἐταίρους,
αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι. 145
οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
[ἐξῆς δ' ἐζόμενοι, πολὺν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.]
ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
ἔκμενον οὖρον ἔει πλησίσιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήςεσσα. 150
αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
ἤμεθα· τὴν δ' ἀνεμὸς τε κυβερνήτης τ' ἔθυνεν.
δὴ τότε γὰρ ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·

ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χορὴ ἕνα ἰδμεναι, οὐδὲ δύ' οἶον·
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

- 155 θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, διὰ θεῶων·
 ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἢ καὶ θάνωμεν,
 ἢ κεν ἀλευσάμενοι θάνατον καὶ Κῆρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιῶν,
 φθόγγον ἀλεύσθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμένεντα·
 160 οἷον ἔμ' ἀνώγει ὅτ' ἀκούεμεν· ἀλλὰ με δεσμῶ
 δῆσάτ' ἐν ἀργαλέῳ — ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μένω —
 ὀρθὸν ἐν ἰσοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆρθω·
 αἱ δέ κε λίσσονται ὑμέεσσι, λῦσαί τε κελεύω,
 ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
 165 Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἔκκατα λέγων ἐτάροισι πίπραυσκον·
 τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηὺς εὐεργῆς
 νῆσον Σειρήνοισιν· ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπῆμων.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἡδὲ γαλήνη
 ἔπλετο νηνεμία· κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
 170 ἀνσάντες δ' ἑταροὶ νεὸς ἰσία μηρύσκαντο,
 καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν· αἱ δ' ἐπ' ἑρετμὰ
 ἐζόμενοι, λεύκαινον ὕδωρ ξερῆς ἐλάττησιν.
 αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξείῃ χαλκῷ
 τυτθὰ διατμήξας, χερσὶ σιβαρῆσι πιέζευν.
 175 αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς,
 Ἥελίου τ' αὐγὴ Ἰπεριονίδαο ἀνακτος·
 ἐξείης δ' ἐτάροισιν ἐπ' οὐατα παῖσιν ἄλειψα.
 οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε
 ὀρθὸν ἐν ἰσοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆπτον·
 180 αὐτοὶ δ' ἐζόμενοι πολὺν ἄλλα τύπτον ἑρετμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 ῥίμψα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθην ὠκύαλος νηὺς
 ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρὴν δ' ἐντυνὸν αἰοιδήν·
 Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύκιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῆδος Ἀχαιῶν
 185 νῆα κατὰσῃσον, ἵνα νωϊτέρην ὅπ' ἀκούσῃς.

οὐ γάρ πώ τις τῆδε παρήλασε νηὶ μελαίνῃ,
 πρὶν γ' ἡμέων μελίγηρον ἀπὸ τρομάτων ὅπ' ἀκούσαι·
 ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖττι, καὶ πλείονα εἰδώς.
 ἴδμεν γάρ τοι πᾶνθ', ὅς' ἐνὶ Τροίῃ εὐρεῖη
 Ἀργεῖοι Τρωές τε θεῶν ἰότητι μύγησαν· 190
 ἴδμεν δ', ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πούλυβοτείρῃ.

ὧς φάσαν, ἰεῖσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἐταίρους,
 ὀφρύσι νευσάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρυσσαν.
 αὐτίκα δ' ἀνσάντες Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε, 195
 πλείονί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλον τε πείζων.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τᾶςγε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
 φθογγῆς Σειρῆνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' αἰοιδῆς,
 αἰψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρήρες ἐταῖροι,
 ὃν σπιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν. 200

Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 καπνὸν καὶ μέγα κύμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα·
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτат' ἐρετμὰ·
 βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
 νηῦς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεια χερσὶν ἔπειγον. 205
 αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ νηὸς ἰὼν, ὤτρυνον ἐταίρους
 μελιχίοις ἐπέεσσι παρασαδὸν ἄνδρα ἕκαστον·

ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμενός εἰμεν·
 οὐ μὲν δὴ τόδε μείζον ἔπι κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
 εἴλῃ ἐνὶ σπητὶ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίησιν· 210
 ἀλλὰ καὶ ἐνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε, νόῳ τε,
 ἐκφύγομεν· καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀέω.
 νῦν δ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεσθα πάντες.
 ὑμεῖς μὲν κάπῃσιν ἄλῃς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 τύπτετε κληίδεσσιν ἐρήμενοι, αἳ κέ ποθι Ζεὺς 215
 δώῃ τόνδε γ' ὀλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.

σοὶ δὲ, κυβερνήθ', ὧδ' ἐπιτέλλομαι· ἄλλ' ἐνὶ θυμῷ
βάλλεαι, ἐπεὶ νηὶς γλαφυρῆς οἴη' ἐκ νωμῶν·

τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε

- 220 νῆα· σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμήκειο, μὴ σε λάθῃσιν
κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα

ὣς ἐράμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν πίθοντο.

Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
μὴ πῶς μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἐταῖροι

- 225 εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφῆας αὐτούς.

καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ καταδύς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλῳν, εἰς ἱκρία νηὶς ἔβαινον

- 230 πρῶρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἥ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
οὐδέ πη ἀθρήσται δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι ὅσσε
πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἡεροσιδέα πέτρην.

Ἡμεῖς δὲ σκηνωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·

- 235 ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδις
δεινὸν ἀνερρόσιβδῃσε θαλάσσης ἄλμυρὸν ὕδωρ.
ἦτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὥς ἐν πυρὶ πολλῷ,
πᾶσ' ἀνεμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑψόσε δ' ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοις ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπιπτεν.

- 240 ἄλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἄλμυρὸν ὕδωρ,
πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
δεινὸν ἐβεβρύχει· ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκεν
ψάμμῳ κυανέῃ· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἔρει.
ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἵδομεν, δείσαντες ὄλεθρον·

- 245 τόφρα δέ μοι Σκύλλη κτίλης ἐκ νηὶς ἐταίρους
ἔξ' ἔλεθ', οἳ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.
σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἐταίρους,

ἤδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
 ὑψός' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
 ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕσχον, ἀχνύμενοι κῆρ. 250
 ὥς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
 ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοις· δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων,
 ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρως ἀγραύλοιο,
 ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε·
 ὥς οἱ γ' ἀσπαίροντες αἶροντο προτὶ πέτρας· 255
 αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας,
 χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ διήυτῃτι.
 οἴκτισον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 πάντων, ὅσσ' ἐμόγησα, πόρους ἄλως ἐξερεείνων.

Η'.

ΕΙΔΥΛΛΙΑ.

Α'.

ΚΩΜΑΣΤΗΣ.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Γ'.

Κωμάσδω ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα, ταὶ δέ μοι αἶγες
 βόσκονται κατ' ὄρος, καὶ ὁ Τίτυρος αὐτὰς ἐλαύνει.
 Τίτυρ', ἐμὴν τὸ καλὸν πεφιλαμένη, βόσκει τὰς αἶγας,
 Καὶ ποτὶ τὰν κράναν ἄγε, Τίτυρε· καὶ τὸν ἐνόρχαν
 τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσει, μὴ τυκορύξῃ.

ὦ χαρίεσσ' Ἀμαρυλλί, τί μ' οὐκέτι τοῦτο κατ' ἄντρον
 Παρκύπτουσα καλεῖς τὸν ἐρωτύλον; ἢ ῥά με μισεῖς;
 Ἢ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι ἐγγύθεν ἤμεν,

Νύμφα, καὶ προγένειος; ἀπάγξασθαί με ποιησεῖς.

Ἦνίδε τοι δέκα μᾶλα φέρω· τινῶθε καθειλόν,
ὦ μ' ἐκέλευ καθελεῖν τὺ καὶ αὖριον ἄλλα τοι οἰσῶ.

Θᾶσαι μὲν θυμαλγὲς ἐμὸν ἄχος· αἶθε γεινοίμαν
Ἄ βομβεῦσα μέλισσα, καὶ ἐς τεὸν ἄντρον ἰκοίμαν,
Τόν κισσὸν διαδύς καὶ τὰν πτέριν, ἃ τὸ πυκάσδῃ.

Νῦν ἔγνων τὸν Ἔρωτα· βαρὺς θεός· ἦ ῥα λεαίνης
Μασδὸν ἐθήλαξε, δρυμῶ τέ μιν ἔτραφε μάτηρ·
Ὅς με κατασμήχων καὶ ἐς ὀστέον ἄχρει ἰάπτει.

ὦ τὸ καλὸν ποθορεῦσα, τὸ πᾶν λίθος· ὦ κυανόφρου
Νύμφα, πρόσπτυξαί με τὸν αἰπόλον, ὥς τυ φιλάσω.
Ἔστι καὶ ἐν κενεοῖσι φιλέμασιν ἀδέα τέρψις.

Τὸν στέφανον τιλαί με κατ' αὐτίκα λεπτά ποιησεῖς,
Τόν τοι ἐγὼν, Ἀμαρυλλί φίλα, κισσοῖο φυλάσσω,
Ἐμπλέξας καλύκεσσι καὶ εὐδόμοισι σελίνοις.

ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί ὁ δύσσοος; οὐχ ὑπακούεις;
Τὰν βαίταν ἀποδύς ἐς κύματα τῆνα ἀλεῦμαι,
Ὅσπερ τῶς θύνως σκοπιάζεται Ὀλπις ὁ γριπεύς.
Κῆκα μὴ ποθάνω, τό γε μὲν τεὸν ἀδὺ τέτυκται.

ἔγνων πρᾶν, ὅκα, μευ μεμναμένω εἰ φιλέεις με,
Οὐδὲ τὸ τηλέφιλον ποτιμαζάμενον πλατάγησεν,
Ἄλλ' αὐτῶς ἀπαλῶ ποτὶ πάχει ἐξεμαράνθη.

Εἶπε καὶ Ἀγροῖῳ τάλαθέα κοσκινόμαντις,
Ἄ πρᾶν ποιολογεῦσα παραιβάτις, οὐνεκ' ἐγὼ μὲν
Τὴν ὅλος ἀγκειμαι· τὸ δέ μευ λόγον οὐδένα ποιῇ.
Ἦ μὲν τοι λευκὰν διδυματόκον αἶγα φυλάσσω,
τὰν με καὶ Ἄ Μέρμωνος· Ἐριθακίς ἃ μελανόχρωος·
Αἰτεῖ· καὶ δώσω οἱ, ἐπεὶ τὺ μοι ἐνδιαθρύπτῃ.
Ἄλλεται ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός· ἀρά γ' ἰδὼσά
Αὐτάν; ἀσεῦμαι ποτὶ τὰν πίτυν ὧδ' ἀποκλινθείς.
Καὶ κέ μ' ἴσως ποιδάει, ἐπεὶ οὐκ ἀδαμοντῖνα ἐντί.

Ἰππομένης, ὅκα δὴ τὰν παρθένον ἤθελε γᾶμαι,
Μαλ' ἐνὶ χερσὶν ἐλὼν δρόμον ἄνυσεν ἅ δ' Ἀταλάντα
ὣς ἶδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἄλλετ' ἔρωτα.

Τὰν ἀγέλαν χῶ μάντις ἅπ' Ὀθρυος ἄγε Μελάμπους
Ἐς Πύλον· ἅ δὲ Βίαντος ἐν ἀγκαίνησιν ἐκλίνθη,
Μήτηρ ἅ χαρίεσσα περίφρονος Ἀλφρεσιβοίας.

Τὰν δὲ καλὰν Κυθήρειαν ἐν ὥρεσι μᾶλα νομεύων
Οὐχ οὕτως ὠδωνὶς ἐπὶ πλέον ἄγαγε λύσσας,
ὥς τ' οὐδὲ φθίμενόν μιν ἄτερ μασδοῦ τίθητι;

Ζαλωτὸς μὲν ἐμὴν ὁ τὸν ἄτροπον ὕπνον ἰαύων
Ἐνδυμίων. Ζαλῶ δὲ, φίλα γύναι, ἱασίωνα,
Ὅς τόσσων ἐκύρησεν, ὅς' οὐ πευσεῖσθε βέβαλοι.

Ἀλγέω τὰν κεφαλάν· τὴν δ' οὐ μέλει· οὐκ ἔτ' αἰδῶ·
Κεῖσεῦμαι δὲ πεσὼν, καὶ τοὶ λύκοι ὧδέ μ' ἔδονται.
ὣς μέλι τοι γλυκὺ τοῦτο κατὰ βρόχθοιο γένοιτο.

B'.

ΚΥΚΛΩΨ.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ΙΑ.

Οὐδέν ποττὸν ἔρωτα πεφύκει φάρμακον ἄλλο,
Νικία, οὐτ' ἔγχριστον, ἐμὴν δοκεῖ, οὐτ' ἐπίπαστον,
ἢ ταὶ Πιερίδες· κοῦφον δέ τι τοῦτο καὶ ἀδύ.
Γίνεται ἐπ' ἀνθρώποις· εὗρην δ' οὐ ῥάδιον ἐντί.
Γινώσκεν δ' οἶμαί τυ καλῶς, ἱατρὸν ἔόντα,
Καὶ ταῖς ἐννέα δὴ πεφιλαμένον ἔζοχα Μοῖσαις.
Θέλω γοῦν ῥαῖστα διαγ' ὁ Κύκλωψ ὁ παρ' ἡμῖν,

Ὡρχαῖος Πολύφαμος, ὃκ' ἤρατο τὰς Γαλατείας,
 Ἄρτι γενειάσδων περὶ τὸ στόμα τῶς κροτάφως τε·
 ἤρατο δ' οὔτι ρόδοις, οὐ μάλοις, οὐδὲ κικίνοις,
 Ἀλλ' ὀλοαῖς μηχαναῖς· ἀγέιτο δὲ πάντα πάρεργα.
 Πολλάκι ταὶ ὅτις ποτὶ ταῦτιον αὐταὶ ἀπῆνθον
 Χλωρᾶς ἐκ βοτάνης· ὁ δὲ, τὴν Γαλάτειαν αἰδίδων,
 Αὐτῷ ἐπ' αἰῶνος κατετάχκετο φυκιόεσσας,
 Ἐξ αὐῆς, ἔχθιστον ἔχων ὑποκάρδιον ἔλκος
 Κύπριος ἐκ μεγάλας, τὸ οἱ ἥπατι πᾶζε βέλεμνον.
 Ἀλλὰ τὸ φάρμακον εὔρε· κηθεζόμενος δ' ἐπὶ πέτρας
 Ὑψηλᾶς, ἐς πόντον ὁρῶν αἰεῖδε τοιαῦτα·

ὦ λευκὰ Γαλάτεια, τί τὸν φιλέοντ' ἀποβάλλῃ;
 Λευκοτέρα πακτᾶς ποτιδεῖν, ἀπαλωτέρα δ' ἄρνός,
 Μόσχῳ γαυροτέρα, φιαρωτέρα ὀμφακος ὤμας·
 Φοιτῆς δ' αἴθ' οὔτις, ὅκα γλυκὺς ὕπνος ἔχη με,
 Οἶχῃ δ' εὐθὺς ἰοῖσα, ὅκα γλυκὺς ὕπνος ἀνῇ με.
 Φεύγεις δ', ὥσπερ ὅτις πολὺν λύκον ἀθρήσασα.
 Ἡράσθην μὲν ἔγωγε ταῦς, κόρη, ἀνίκα πρᾶτον
 ἦνθες ἐμᾶ σὺν ματρὶ, θήλοισ' ὑακίνθινα φύλλα
 Ἐξ ὄρεος δρέψασθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἀγεμόνευον.
 Παύσασθαι δ' ἐσιδὼν τυ καὶ ὕστερον οὐδέ τι πω νῦν
 Ἐκ τήνῳ δύναιμαι· τίν δ' οὐ μέλει, οὐ μὰ Δι', οὐδέν.
 Γινώσκω, χαρίεσσα κόρη, εἶνος οὐνεκα φεύγεις·
 Οὐνεκά μοι λατρία μὲν ὀρνὺς ἐπὶ παντὶ μετώπῳ
 Ἐξ ὧτός τέταται ποτὶ θῶτερον ὧς μία μακρά·
 Εἷς δ' ὀρθακλῆς ἔπεισι, πλατεῖα δὲ ρίς ἐπὶ χεῖλει.
 Ἀλλ' ὧτός, τοιοῦτος ἐὼν, βοτὰ χίλια βόσκω,
 Κῆκ τούτων τὸ κράτιστον ἀμελγόμενος γάλα πίνω·
 Τυρὸς δ' οὐ λείπει μ' οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ,
 Οὐ χειμῶνος ἄκρῳ· ταρσοὶ δ' ὑπεραχθεές αἰεῖ.
 Συρίσδεν δ' ὧς οὔτις ἐπίσταμαι ὧδε Κυκλώπων,

Τιν, τὸ φίλον γλυκύμαλον, ἅμα κήμαυτὸν αἰείδων
 Πολλάκι νυκτὸς ἰωρί· τρέφω δέ τοι ἑνδεκα νεβρώς
 Πάσας ἀμνοφόρας, καὶ σκύμνως τέσσαρας ἄρκτων.
 Ἀλλ' ἀφίκευ τὺ ποτ' ἄμμε, καὶ ἐξεῖς οὐδὲν ἔλασσον·
 Τὰν γλαυκὰν δέ θάλασσαν ἔα ποτὶ χέρσον ὀρεχθῆν.
 Ἄδιον ἐν τῶντρω παρ' ἐμὶν τὰν νύκτα διαζεῖς.]
 Ἐντὶ δάφναι τηγεῖ, ἐντὶ ῥαδιναὶ κυπάρισσοι,
 Ἐντὶ μέλας κισσὸς, ἔντ' ἄμπελος ἅ γλυκύκαρπος·
 Ἐντὶ ψυχρὸν ὕδωρ, τό μοι ἅ πολυθéndρεος Αἴτνα
 Λευκᾶς ἐκ χιόνος, ποτὸν ἀμβρόσιον, προΐητι·
 (Τίς κεν τῶνδε θάλασσαν ἔχειν ἢ κύμαθ' ἔλοιτο;) 300
 Αἰ δέ τοι αὐτὸς ἐγὼν δοκέω λασιώτερος ἤμεν,
 Ἐντὶ θρυὸς ξύλα μοι, καὶ ὑπὸ σποδῷ ἀκάματον πῦρ·
 Καιόμενος δ' ὑπὸ τεύς καὶ τὰν ψυχὰν ἀνεχοίμαν,
 Καὶ τὸν ἐν' ὀφθαλμὸν, τῷ μοι γλυκερώτερον οὐδέν.
 ὧμοι, ὅτ' οὐκ ἔτεκέν μ' ἅ μάτηρ βράγχι ἔχοντα,
 ὧς κατέδυν ποτὶ τιν, καὶ τὰν χέρα τεύς ἐρίλασα,
 Αἰ μὴ τὸ στόμα λῆς· ἔφερον δέ τοι ἡ κρίνα λευκά,
 Ἡ μάκων' ἀπαλὰν ἐρυθρὰ πλαταγώνι' ἔχοισαν.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν θέρες, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι·
 ὣςτ' οὐκ' ἂν τοι ταῦτα φέρειν ἅμα πάντ' ἐδυνάσθην.
 Νῦν μάν, ὦ κόριον, νῦν αὐτόθι νεῖν γε μαθεῖμαι,
 Αἶ κά τις σὺν ναῖ πλέων ξένος ὦδ' ἀφίκηται,
 ὧς κεν ἴδω, τί ποτ' ἄβδ κατοικῆν τὸν θυτὸν ὕμμιν.
 Ἐξένθοις, Γαλάτεια, καὶ ἐξενθοῖσα λάθοιο
 (Ὡσπερ ἐγὼν νῦν ὦδε καθήμενος) οἷκαδ' ἀπενθεῖν·
 Ποιμαίνειν δ' ἐθέλοις σὺν ἐμὶν ἅμα, καὶ γάλ' ἀμέλγειν,
 Καὶ τυρὸν πᾶξαι, τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα.
 Ἄ μάτηρ ἀδικεῖ με μόνα, καὶ μέμφομαι αὐτᾶ·
 Οὐδὲν πᾶ ποχ' ὅλως ποτὶ τιν φίλον εἶπεν ὑπὲρ μεῦ,
 Καὶ ταῦτ', ἅμαρ ἐπ' ἅμαρ ὀρεῦσά με λεπτὸν ἐόντα.

Φασὼ τὰν κεφαλάν καὶ τὼς πόδας ἀμφοτέρως μευ
Σφύσδεν, ὡς ἀνιαθῇ, ἐπεὶ κήγὼν ἀνιῶμαι. — —

ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπότησαι;
Αἶ κ' ἐνθὼν ταλάρως τε πλέκοις, καὶ θαλλὸν ἀμάσας
Ταῖς ἄρνεσσι φέροις, τάχα κεν πολὺ μᾶλλον ἔχοις νοῦν.
Τὰν παρεοῖσαν ἀμελγεῖ τί τὸν φεύγοντα διώκεις;
Εὐρησεῖς Γαλάτειαν ἴσως καὶ καλλίον' ἄλλαν.
Πολλαὶ συμπαίσδεν με κόραι τὰν νύκτα κέλονται,
Κιχλίσδοντι δὲ πᾶσαι, ἐπεὶ κ' αὐταῖς ὑπακοίσω.
Δηλονότ' ἐν τᾷ γὰρ κήγὼν τίς φαίνομαι ἡμες.

Οὕτω τοι Πολύφαμος ἐποίμηνεν τὸν ἔρωτα
Μουσίσδων ῥᾶον δὲ διαγ', ἥ εἰ χρυσὸν ἔδωκεν.

Γ'.

ΒΟΥΚΟΛΙΣΚΟΣ.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Κ'.

Εὐνίκα μ' ἐγέλαξε θέλοντά μιν ἀδὺ φιλάσαι,
Καί μ' ἐπικερτομέουσα τὰδ' ἔννεπεν· ἔρρ' ἀπ' ἐμεῖο·
Βωκόλος ὦν θέλεις με κύσαι, τάλαν; οὐ μεμάθηκα
Ἀγροίκως φιλέειν, ἀλλ' ἀστυκὰ χεῖλεα θλίβειν.
Μὴ τύ γὰ μευ κύσσης τὸ καλὸν στόμα, μὴδ' ἐν ὀνείροις.
Οἷα βλέπεις, ὅπποια λαλεῖς, ὡς ἄγρια παῖσδεις·
Ὡς τρυφερὸν λαλεῖς, ὡς κοίτιλα ῥήματα φράσδεις·
Ὡς μαλακὸν τὸ γένειον ἔχεις, ὡς ἀδέα χαίταν.
Χεῖλεά τοι νοσέοντι, χέρρες δὲ τοι ἐντὶ μέλαιναί.
Καὶ κακὸν ἐξόσδεις· ἀπ' ἐμεῦ φύγε, μή με μελ-

Τοιᾶδε μυθίσδοισα, τρίς εἰς ἓδ' ἔπτυσσε κόλπον,
 Καί μ' ἀπὸ τᾷς κεφαλᾷς ποτὶ τὴν πόδε συνεχῆς εἶδεν
 Χεῖλεις μυθίσδοισα, καὶ ὄμμασι λοῖζά βλέποισα·
 Καὶ πολὺ τᾷ μορφῇ θηλύνετο, καὶ τι σεσαρκός;
 Καὶ σοβαρὸν μ' ἐγέλαζεν· ἐμοὶ δ' ἄφαρ ἔξεσεν αἷμα,
 Καὶ χροὰ φοινίχ' ἤνυπὸ τῶλγος, ὡς ῥόδον ἔρσῃ.
 Χ' ἂ μὲν ἔβα με λιποῖσα· φέρω δ' ὑποκάρδιον ὄργαν,
 Ὅττι με τὸν χαρίεντα κακὰ μωμήσαθ' ἐταίρα.

Ποιμένες, εἶπατέ μοι τὸ κρήγυν· οὐ καλὸς ἐρμὶ;
 Ἄρά τις ἐξαπίνης με θεὸς βροτὸν ἄλλον ἔτευξε;
 Καὶ γὰρ ἐμοὶ τὸ πάροιθεν ἐπάνθην ἀδύ τι κάλλος,
 Ὡς κισσὸς ποτὶ πρέμνον, ἐμὴν δ' ἐπύκαζεν ὑπήναν·
 Χαῖται δ', οἷα σελίνα, περὶ κροτάφοισι κέχυντο·
 Καὶ λευκὸν τὸ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι λάμπε μελαίναις·
 Ὄμματά μοι γλαυκᾶς χαροπώτερα πολλὸν Ἀθάνας·
 Τὸ στόμα καὶ πακτᾶς γλυκερώτερον ἐκ στομάτων δὲ
 Ἑρρέε μοι φωνὰ γλυκερώτερα ἢ μελικήρῳ.
 Ἀδὺ δέ μοι τὸ μέλισμα, καὶ ἦν σύριγγι μελίσδω,
 Κῆν αὐλῷ λαλέω, κῆν δῶνακι, κῆν πλαγιαύλῳ.
 Καὶ πᾶσαι καλὸν με κατ' ὥρεα φαντὶ γυναῖκες,
 Καὶ πᾶσαι με φιλεῖνθ'· ἂ δ' ἀστυκὰ οὐκ ἐφίλασεν,
 Ἀλλ', ὅτι βωκόλος ἐρμὶ, παρὰ δ' ἄρα με· κ' οὔ ποτ' ἀκούει,
 Ὡς καλὸς Διώνυσος ἐπ' ἄγκεσι πόρτιν ἐλαύνει·
 Οὐκ ἔγνω δ', ὅτι Κύπρις ἐπ' ἀνέρι μήνατο θῶτα,
 Καὶ Φρυγίης ἐνόμεισεν ἐν ὥρεσιν· αὐτὸν Ἄδωνιν
 Ἐν δρυμοῖσι φίλασε· καὶ ἐν δρυμοῖσιν ἐκλαυσεν.
 Ἐνδυμίων δὲ τίς ἦν; οὐ βωκόλος; ὃν γε Σελεύνα
 Βωκολέοντα φίλασεν· ἀπ' Οὐλύμπῳ δὲ μολοῖσα
 Λάτρινον ἄνναπος ἦλθε, καὶ εἰς ἕνα παιδὶ καθεῖθε.
 Καὶ τὴν, Ῥέα, κλαίεις τὸν βωκόλον· οὐχὶ δὲ καὶ τὴν,
 Ὡ Κρανίδα, διὰ παῖδα βοηνόμον ὄρνις ἐπλάγχθη;

Εὐνίκα δὲ μόνα τὸν βωκόλον οὐκ ἐρίλασεν,
 Ἄ Κυβέλας κρέσσων, καὶ Κύπριδος, ἃ τε Σελάνας.
 Μηκέτι μηδὲ σὺ, Κύπρι, τὸν ἀδέα μήτε κατ' ἄστῳ
 Μῆτ' ἐν ὄρει φιλέοις, μώνη δ' ἀνά νύκτα καθεύδοις.

Δ'.

ΚΗΡΙΟΚΛΕΠΤΗΣ.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ΙΘ'.

Τὸν κλέπταν ποτ' Ἔρωτα κακὰ κέντασε μέλισσα,
 Κηρίον ἐκ σίμβλων συλεύμενον· ἄκρα δὲ χειρῶν
 Δάκτυλα πάνθ' ὑπένυξεν· ὃ δ' ἄλγεε, καὶ χέρ' ἐφύσση,
 Καὶ τὰν γὰν ἐπάταξε, καὶ ἄλατο· τᾷ δ' Ἀφροδίτῃ
 Δεῖξεν τὰν ὀδύναν, καὶ μέμφετο, ὅτι γε τυτθὸν
 Θηρίον ἐντὶ μέλισσα, καὶ ἀλίκῃ τραύματα ποιεῖ.
 Χ' ἃ μᾶτῃρ γελάσασα, Τὸ δ' οὐκ ἴσον ἐσσι μελίσσαις;
 Ὅς τυτθὸς μὲν ἔης, τὰ δὲ τραύματα ἀλίκῃ ποιεῖς.

Ε.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΑΔΩΝΙΔΟΣ.

ΒΙΩΝΟΣ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Α.

Αἰάζω τὸν Ἀδωνιν· ἀπώλετο καλὸς Ἀδωνις.
 ὦλετο καλὸς Ἀδωνις, ἐπαιάζουσιν ἔρωτες.
 Μηκέτι προσφυρέοις ἐνὶ φάρεσι, Κύπρι, κάθευδε·

Ἐγρεο δειλαία κυανοστόλε, καὶ πλατάγησον
 Στάθεα, καὶ λέγε πᾶσιν, Ἀπόλετο καλὸς Ἄδωνις.

Αἰιάζω τὸν Ἄδωνιν· ἐπαιάζουσιν ἔρωτες.

Κεῖται καλὸς Ἄδωνις ἐπ' ὄρεσι, μηρὸν ὀδόντι,
 Λευκῷ λευκὸν ὀδόντι τυπαῖς, καὶ Κύπριν ἀνιᾶ
 Λεπτὸν ἀποψύχων· τὸ δὲ οἱ μέλαν εἴδεται αἷμα
 Χιονέας κατὰ σαρκός· ὑπ' ὀφρύσι δ' ὄμματα νάρκη,
 Καὶ τὸ βόδον φεύγει τῷ χεῖλεος· ἀμφὶ δὲ τήνῃ
 Θνάσκει καὶ τὸ φίλαμα, τὸ μήποτε Κύπρις ἀφήσει.
 Κύπριδι μὲν τὸ φίλαμα καὶ οὐ ζώντος ἀρέσκει,
 Ἀλλ' οὐκ οἶδεν Ἄδωνις, ὃ μιν θνάσκοντ' ἐφίλασεν.

Αἰιάζω τὸν Ἄδωνιν· ἐπαιάζουσιν ἔρωτες.

Ἄγριον, ἄγριον ἔλκος ἔχει κατὰ μηρὸν Ἄδωνις·
 Μείζον δ' ἢ Κυθήρεια φέρει ποτικάρδιον ἔλκος.
 Κεῖνον μὲν περὶ παῖδα φίλοι κύνας ὠρύταντο,
 Καὶ Νύμφαι κλέουσιν Ὀρειχθες· ἃ δ' Ἀφροδίτα,
 Λυσαμένα πλοκαμίδας, ἀνὰ δρυμὸς ἀλάληται
 Πενθαλέα, νήπλεκτος, ἀσάνδαλος· αἱ δὲ ἑᾶτοι νιν
 Ἐρχιμέναν κείροντι, καὶ ἱερὸν αἷμα δρέπονται·
 Ὄξυ δὲ κωκύουσα δι' ἄγκεα μακρὰ φορεῖται,
 Ἀσσύριον βοῶσα πόσιν, καὶ παῖδα καλεῖσα.
 Ἀμφὶ δὲ μιν μέλαν αἷμα παρ' ὀμφαλὸν ἠωρεῖτο,
 Στάθεα δ' ἐκ μηρῶν φοινίσσεται, οἱ δ' ὑπομαζοῖ
 χιόνεοι τὸ πάροιθεν Ἀδώνιδι πορφύροντο.

Αἱ, αἱ τὰν Κυθήρειαν, ἐπαιάζουσιν ἔρωτες.

Ὦλεσε τὸν καλὸν ἄνδρα, σνώλεσεν ἱερὸν εἶδος.
 Κύπριδι μὲν καλὸν εἶδος, ὅτε ζώεσκεν Ἄδωνις,
 Κάτθανε δ' ἢ μορφὰ σὺν Ἀδώνιδι Κύπριδος, αἱ, αἱ.
 ὦρεα πάντα λέγοντι, καὶ αἱ δρύες, Αἱ τὸν Ἄδωνιν.
 Καὶ ποταμοὶ κλαίοντι τὰ πένθεα τῆς Ἀφροδίτας,
 Καὶ παγαὶ τὸν Ἄδωνιν ἐν ὄρεσι δακρύοντι,

Ἄνθεα δ' ἐξ ὀδύνας ἐρυθαίνεται· ἅ δὲ Κυθήρα
πάντας ἀνὰ κναμῶς, ἀνὰ πᾶν νάπος οἰκτρὸν αἶδει.

Αἶ αἶ, τὴν Κυθήρειαν, ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Ἀχῶ δ' ἀντεβόασεν, Ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Κύπριδος αἰνὸν ἔρωτα τίς οὐκ ἔκλαυσεν ἄν; αἶ αἶ.
ὣς ἶδεν, ὡς ἐνόησεν Ἀδώνιδος ἄσχετον ἔλκος,
ὣς ἶδε φοίνιον αἶμα μαρκανομένῳ περὶ μηρῷ,
Πάχεας ἀμπετάσασα, κινύρετο· Μεῖνον, Ἄδωνι,
Δύσποτμε, μεῖνον Ἄδωνι, πανύστατον ὥς σε κιχέω,
ὣς σε περιπτύζω, καὶ χεῖλα χεῖλεσι μίζω.
Ἔγρεο τυτθὸν, Ἄδωνι, τὸ δ' αὖ πύματόν με φίλασον.
Τοσσοῦτόν με φίλασον, ὅσον ζῶει τὸ φίλαμα·
Ἄχρισ ἀπὸ ψυχῆς ἐς ἐμὸν στέμα κεῖς ἐμὸν ἦπαρ
Πνεῦμα τὸν βρύση, τὸ δὲ σεῦ γλυκὺ φίλτρον ἀμέλξω,
Ἐκ δὲ πῖω τὸν ἔρωτα· φίλαμα δὲ τοῦτο φυλάξω
ὣς αὐτόν τὸν Ἄδωνιν· ἐπεὶ σύ με, δύσμορε, φεύγεις.
Φεύγεις μακρὸν, Ἄδωνι, καὶ ἔρχεται εἰς Ἀχέροντα
Καὶ στυγνὸν βασιλῆα καὶ ἄγριον· ἅ δὲ τάλαινα
Ζῶω, καὶ θεὸς ἐμρὶ, καὶ οὐ δύνάμαί σε διώκιν.
Λάμβανε, Περσεφόνα, τὸν ἐμὸν πόσιν· ἐσσί γὰρ αὐτὰ
Πολλὴν ἐμεῦ κρέσσω· τὸ δὲ πᾶν καλὸν ἐς σέ καταρρεῖ.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ πανάποτμος, ἔχω δ' ἀχόρεστον ἀνίην,
Καὶ κλαίω τὸν Ἄδωνιν, ὃ μοι θάνε, καὶ σέ φοβεῦμαι.
Θνάσκεις, ὦ τριπόθατε· πόθος δέ μοι ὥς ὄναρ ἔπτα·
Χήρη δ' ἅ Κυθήρεια, κενοὶ δ' ἀνὰ δώματ' ἔρωτες.
Σοὶ δ' ἄμα κεστός ὄλωλε· τι γὰρ τολμηρὲς κυνάγεις;
Καλὸς ἐὼν τοσσοῦτον ἐμήναο θηρσί παλαίειν;
Ὡδ' ὀλοφύρατο Κύπρις· ἐπαιάζουσιν ἔρωτες,
Αἶ αἶ, τὴν Κυθήρειαν, ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Δάκρυον ἅ Παφία τόσσον χέει, ὅσον Ἄδωνις
Αἶμα χέει· τὰ δὲ πάντα ποτὶ χθονὶ γίγνεται ἄνθη.

Αἶμα ῥόδον τίκτει, τὰ δὲ δάκρυα τὰν ἀνεμώναν.

Αἰάζω τὸν Ἀδωνιν· ἀπώλετο καλὸς Ἀδωνις.

Μηκέτ' ἐνὶ δρυμοῖσι τὸν ἀνέρα μύρεο, Κύπρι.

Ἔστ' ἀγαθὰ στιβάς, ἔστιν Ἀδώνιδι φυλλὰς ἐτόίμα·

Λέκτρον ἔχει, Κυθήρεια, τὸ σὸν τόδε νεκρὸς Ἀδωνις.

Καὶ νέκυς ὦν καλὸς, ἔστι, καλὸς νέκυς, οἷα καθεύδων.

Κάτθιθ' νιν μαλακοῖς ἐνὶ φάρεσιν, οἷς ἐνίαυεν.

Βάλλε δέ νιν στεφάνοισι καὶ ἄνθεσι· πάντα σὺν αὐτῷ,

ὧς τῆνος, τέθνακε, καὶ ἄνθεα πάντ' ἐμαράνθη.

Ῥαῖνε δέ μιν μύρτοισιν, ἀλείφασι, ῥαῖνε μύροις.

Ὀλλύσθω μύρα πάντα, τὸ σὸν μύρον ὦλετ' Ἀδωνις.

Κέκλιται ἄβρὸς Ἀδωνις ἐν εἵμασι πορφυρέοισιν·

Ἀμφὶ δέ μιν κλαίοντες ἀναστενάχουσιν Ἔρωτες,

Κειράμενοι χαίτας ἐπ' Ἀδώνιδι· χῶ μὲν οὔστως,

Ὃς δ' ἐπὶ τόξον ἔβριν', ὃς δ' εὐπτερον ἄγε φαρέτραν·

Χῶ μὲν ἔλυσε πέδιλον Ἀδώνιδος· ὃς δὲ λέσθησι

Χρυσείῃς φορέησιν ὕδωρ· ὁ δὲ μηρία λούει·

Ὃς δ' ὄπιθεν πτερύγεσσιν ἀναψύχει τὸν Ἀδωνιν.

Αὐτὰν τὰν Κυθήρειαν ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.

Ἔσθισε λαμπάδα πᾶσαν ἐπὶ φλιαῖς ὕμέναιος,

Καὶ στέφος· ἐξεπέτασσε γαμήλιον· οὐκέτι δ' ὕμάν,

ὕμάν οὐκέτ' ἀειδόμενον μέλος, ᾄδεται αἰ αἰ.

Αἰ αἰ καὶ τὸν Ἀδωνιν ἔτι πλέον, ἢ ὕμέναιος,

Αἰ χάριτες κλαίοντι, τὸν υἱέα τῷ Κινύρα,

ᾧλετο καλὸς Ἀδωνις, ἐν ἀλλήλησι λέγοισαι.

Αὐταὶ δ' ὁζὺ λέγουσι πολὺ πλέον ἢ τὸ Διώνα.

Καὶ Μοῖσαι τὸν Ἀδωνιν ἀνακλαίουσιν, Ἀδωνιν

(ΤΟΜ. Γ'. Μ. Β'.)

15.

Κρανίδες αείδουσιν, ὃ δὲ σφίσιν οὐχ ὑπακούει.

Οὐ μὲν οὐκ ἐθέλει, Κώρα δέ μιν οὐκ ἀπολύει.

Λῆγε γόων, Κυθέρεια, τὸ σήμερον ἴσχεο κορμῶν·

Δεῖ σε πάλιν κλαῦσαι, πάλιν εἰς ἔτος ἄλλο δακρῦσαι.

Γ.

Ο ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ.

ΒΙΩΝΟΣ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Δ'.

Ταῖ Μοῖσαι τὸν Ἔρωτα τὸν ἄγριον οὐ φοβέονται,
 Ἐκ θυμῷ δὲ φιλεῦντι, καὶ ἐκ ποδὸς αὐτῷ ἔπονται.
 Κῆν μὲν ἄρα ψυχάν τις ἔχων ἀνέραστον ὀπηδῇ,
 Τῆνον ὑπεκφεύγοντι, καὶ οὐκ ἐθέλοντι διδάσκειν·
 Ἦν δὲ νόον τις ἔρωτι δονεῦμενος ἀδὺ μελίσδῃ,
 Ἐς τῆνον μάλα πᾶσαι ἐπειγόμεναι προρέοντι.
 Μάρτυς ἐγὼν, ὅτι μῦθος ὁδ' ἔπλετο πᾶσιν ἀληθής·
 Ἦν μὲν γὰρ θροτὸν ἄλλον ἢ ἀθανάτων τινὰ μέλπω,
 Βαμβαίνει μευ γλῶσσα, καὶ ὡς πάρος οὐκέτ' αἰίδει·
 Ἦν δ' αὐτ' ἐς τὸν Ἔρωτα καὶ ἐς Λυκίδαν τὶ μελίσδω,
 Καὶ τόκα μοι χαίρειτα διὰ στόματος ῥέει ᾧδᾶ.

Ζ'.

Ο ΕΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΟΝ.

ΒΙΩΝΟΣ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Η'.

Ἔσπερε, τᾶς ἐρατᾶς χρύσειον φᾶος Ἀφρογενείας,

Ἔσπερε, κυανέας ἱερὸν, φίλε, νυκτὸς ἄγαλμα,

Τόσσον ἀφαυρότερος μῆνας, ὅσον ἕξοχος ἄστρον,
 Χαῖρε φίλος· καί μοι ποτὶ ποιμένα κῶμον ἄγοντι
 Ἀντὶ σελαναίας τὸ δίδου φάος, ὦνεκα τήνα,
 Σάμερον ἀρχομένα, τάχιον δύνει οὐκ ἐπὶ φωρὰν
 ἔρχομαι, οὐδ' ἵνα νυκτὸς ὁδοιπορέοντ' ἐνοχλήσω·
 Ἀλλ' ἐράω· καλὸν δὲ τ' ἐρασσαμένῳ συνέρασθαι.

Η.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ Η ΓΗ.

ΜΟΣΧΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Η'.

Τὰν ἄλλα τὰν γλαυκὰν ὅταν ὦνεμος ἀτρέμα βάλλῃ,
 Τὰν φρένα τὰν δειλὰν ἐρεθίζομαι, οὐδ' ἔτι μοι γὰ
 Ἐντὶ φίλα, πείθει δὲ πολὺ πλέον ἄμμε γαλάνᾳ.
 Ἄλλ' ὅταν ἀχήσῃ πολὺς βυθὸς, ἃ δὲ θάλασσα
 Κυρτὸν ἐπαφρίζῃ, τὰ δὲ κύματα μακρὰ μεμήνη,
 Ἐς χθόνα παπταίνω καὶ δένδρεα, τὰν δ' ἄλλα φεύγω·
 Γὰρ δέ μοι ἀσπαστὰ, χάδ' ἀσκιος εὐαδεν ὕλα,
 Ἐνθα καί, ἣν πνεύσῃ πολὺς ὦνεμος, ἃ πίτυς ἄδει.
 Ἡ κακὸν ὁ γριπεὺς ζῶει βίον, ᾧ δόμος ἃ ναῦς,
 Καὶ πόνος ἐντὶ θάλασσα, καὶ ἰχθύς ἃ πλάνος ἄγρα.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ γλυκὺς ὕπνος ὑπὸ πλατάνῳ βαθυφύλλῳ,
 Καὶ παγᾶς φιλέοιμι τὸν ἐγγύθεν ἤχον ἀκούειν,
 Ἄ τέρπει φοφέοισα τὸν ἄγριον, οὐχὶ ταρασσει.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΑΡ.

(ΜΕΛΕΑΓΡΟΥ)

Χαίματα, ἡνεμόεντος ἀπ' αἰθέρος οἰχομένοι ο,
 πορφυρέη μείδησε φερανθέος εἶαρος ὥρη.
 γαῖα δὲ κυανέη χλοερὴν ἐστέψατο ποίην,
 καὶ φυτὰ θηλήσαντα νέοις ἐκόμηνσε πετῆλοις.
 οἱ δ' ἀπαλὴν πίνοντες ἀεξιφύτο δρόσον Ἡοῦς
 λειμῶνες γελώουσιν, ἀνοιγομένοιο βόδοιο.
 Χαίρει καὶ σύριγγι νομεὺς ἐν ὄρεσσι λιγαίνων,
 καὶ πολλοῖς ἐρίφους ἐπιτέρπεται αἰπόλος αἰγῶν.
 ἤδη δὲ πλώουσιν ἐπ' εὐρέα κύματα ναῦται
 πνοιῇ ἀπημάντω Ζεφύρου λῖνα κολπώσαντες.
 ἤδη δ' εὐάζουσι φιλοσταφύλῳ Διονύτῳ
 ἄν εἰ βοτρυόεντος ἐρεψόμενοι τρέχα κισσοῦ.
 Ἔργα δὲ τεχνήεντα βοηγε νέεσσι μέλισσαις
 καλὰ μέλει, καὶ σίμβλῳ ἐφήμεναι ἐργάζονται
 λευκὰ πολυτρήτοις νεόρρυτα κάλλεα κηροῦ.
 πάντη δ' ὀρνίθων γενεὴ λιγύφωνον αἰδεῖ.
 ἄλκυόνες περὶ κύμα, χελιδόνες ἀμφὶ μέλαθρα,
 κύκνος ἐπ' ὄλχισιν ποταμοῦ, καὶ ὑπ' ἄλσος ἀηδῶν.
 εἰ δὲ φυτῶν χαίρουσι κόμαι, καὶ γαῖα τέθηλε,
 συρίζει δὲ νομεὺς, καὶ τέρπεται εὐκομα μῆλα,
 καὶ ναῦται πλώουσι, Διώνυσος δὲ χορεύει,
 καὶ μέλπει πετεηνά, καὶ ὠδίνουσι μέλισσαι,
 πῶς οὐ χρὴ τὸν ἀοιδὸν ἐν εἵαρι καλὸν αἰδεῖν;

Θ'.

ΧΩΡΙΑ ΤΙΝΑ ΕΚ ΤΩΝ ΔΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ.

Α'.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

Α.

Εκ τῆς ἑκάτης σίχ. 522 — 586.

‘Ο κήρυξ τῶν Ἑλλήνων Ταλθύβιος διηγείται πρὸς τὴν
ἑκάβην κατ’ αἰτησιν αὐτῆς, πῶς ἐθυσιάσθη ἡ θυγά-
τηρ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Νεοπτολέμου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ
Ἀχιλλέως.

- Διπλᾶ με χρήσεις δάκρυα κερδάναι, γῆναι,
σῆς παιδὸς οὐκ ἔτι νῦν τε γὰρ λίγων κακὰ
τέγξω τόδ’ ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ’, ὅτ’ ὦλλυτο.
Παρὴν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαιῶν στρατοῦ
5 πλήρης πρὸ τύμβου, σῆς κόρης ἐπὶ σφαγᾶς.
λαβὼν δ’ Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερσὶ
ἔστησ’ ἐπ’ ἄκρου χώματος, πελας δ’ ἐγὼ
λεκτοὶ τ’ Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι,
σχίρτημα μύσχου σῆς καθέζοντες χεροῖν,
10 ἔσποντο· πλήρες δ’ ἐν χεροῖν λαβὼν δέπας
πάγχρυσον, ἔρρει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
χοᾶς θανόντι πατρί· σημαίνει δέ μοι,
σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρύξαι στρατῷ.
Κάγῳ παραστάς εἶπον ἐν μέσοις τάδε·
15 Σιγᾶτ’, Ἀχαιοὶ, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς·
σίγα, σιώπα· νήνεμον δ’ ἔστησ’ ὄχλον.

- Ο δ' εἶπεν ὦ παῖ Πηλέως, πατήρ δ' ἐμὸς,
 δέξαι χράς μοι τάςδε κληλητηρίους,
 νεκρῶν ἀγωγούς· ἐλθέ δ', ὡς πίης μέλαν
 20 κόρης ἀκραιφνὲς αἶμ', ὅ σοι δωρούμεθα
 στρατός τε, καὶ γῶ· πρευμενῆς δ' ἡμῖν γενοῦ,
 λῦσαι τε πρύμνας καὶ χαλινωτήρια
 νεῶν δὸς ἡμῖν, πρευμενοῦς δ' ἀπ' Ἰλίου
 νόστου τυχόντας πάντας ἐς πάτρην μολεῖν.
 25 Τοσαῦτ' ἔλεξε· πᾶς δ' ἐπήυξατο στρατός.
 Εἴτ' ἀμφίχρυσον φάσγανον κόπης λαβὼν,
 ἐξεῖλκε κολοῦ· λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ
 νεανίαις ἔνευσε παρθένον λαβεῖν.
 Ἡ δ' ὡς ἐφράσθη, τόνδ' ἐσήμηνεν λόγον·
 30 Ὡ τὴν ἐμὴν πέрсαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
 ἐκοῦσα θνήσκω· μή τις ἄψηται χροὸς
 τούμοῦ· παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως·
 ἐλευθέραν δὲ μ', ὡς ἐλευθέρα θάνω,
 πρὸς θεῶν, μεθέντες, κτείναντ'· ἐν νεκροῖσι γὰρ
 35 δοῦλη κεκλησθαι, βασιλὶς οὐς', αἰσχύνομαι.
 Λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν· Ἀγαμέμνων δ' ἀνάξ
 εἶπεν μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
 Οἱ δ', ὡς τάχιστ' ἤκουσαν ὑστάτην ὅπα,
 μεθήκαν, οὐπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.
 40 Καὶ πεὶ τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
 λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος,
 ἔρρηξε λαγόνος εἰς μέσον, παρ' ὀμφαλὸν,
 μαστοὺς δ' ἔδειξε, στέρνα θ', ὡς ἀγάλματος,
 κάλλιστα· καὶ καθεῖσα πρὸς γαῖαν γόνυ,
 45 ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον·
 Ἴδού, τόδ' εἰ μὲν στέρνον, ὦ νεανία,
 παῖειν προθυμεῖ, παῖσον· εἰ δ' ὑπ' αὐχένα

χρήζεις, πάρεστι λαίμῳ εὐπρεπὲς ὄδε.
 Ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων, οἶκτω κόρης,
 τέμνει σιδήρῳ πνεύματος διαρρώας·
 κρουνοὶ δ' ἐχώρουν· ἡ δέ, καὶ θνήσκουσ', ὅμως
 πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμῳ πεπεῖν,
 κρύπτουσ', ἃ κρύπτειν ὁμμάτ' ἀρσένων χρεῶν.
 ἐπεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανάσιμῳ σφαγῇ,
 οὐδείς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον,
 ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν τὴν θανούσαν ἐκ χερῶν
 φύλλοις ἔβαλλον· οἱ δὲ πληροῦσιν πυρὰν,
 κορμούς φέροντες πευκίνους· ὁ δ' οὐ φέρων,
 πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ' ἤκουεν κακά·
 Ἔστηκας, ὦ κάκιστε, τῇ νεάνιδι
 οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;
 οὐκ εἴ τι δώσω τῇ περισσ' εὐκαρδίῳ,
 ψυχὴν τ' ἀρίστη; Τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγω
 παιδὸς θανούσης· εὐτεκνωτάτην δέ σε
 πασῶν γυναικῶν δυστυχεστάτην θ' ὀρώ.

50

55

60

65

B'.

Ἐκ τοῦ Ὀρέστου στίχ. 205—309

Ὁ Ὀρέστης μετὰ τὸν φόρον τῆς μητρὸς αὐτοῦ Κλυται-
 μνήστρας, ὑπὸ τῶν Ἑργάνῳ βασιανιζόμενος, ἀνεγεί-
 ρεται, ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ κείμενος, ἀπὸ τοῦ ὕπνου.
 Πλησίον αὐτοῦ κάθηται ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Ἥλέκτρα,
 ἥτις ἐπιμελεῖται αὐτοῦ πάσχοντος.

ὍΡ. ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ἐπίκουρον νόσου,
 ὡς ἡδύ μοι προσῆλθες ἐν δέοντί γε.
 ὦ πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἴ σοφῇ,

καὶ τοῖσι δυστυχῶσιν εὐκταία θεΐς.

- 5 Πόθεν πότ' ἦλθον δεῦρον; πῶς δ' ἀρικήμην;
ἀμνημονῶ γὰρ τῶν πρὶν, ἀπολειφθεῖς φρενῶν.

ΗΛ. ὦ φίλταθ', ὥς μ' ἤφρανας εἰς ὕπνον πεσών.
βούλει τίγω σου κἀνακουφίσω δέμας;

- ΟΡ. λαβοῦ, λαβοῦ δῆτ', ἐκ δ' ὁμορξον ἀθλίου
10 στόματος ἀφρώδη πέλανον, ὁμμάτων τ' ἐμῶν.

ΗΛ Ἰδοὺ τὸ θούλευμ' ἡδὺ, κοῦκ ἀναλίσσεται
ἀδελφ' ἀδελφῇ χειρὶ θεραπεύειν μέλη.

ΟΡ. Ὑπόβαλε πλευροῖς πλευρὰ, καὶ χυμῶδη κόμην
ἄφελε προσώπου· λεπτὰ γὰρ λεύσσω κόραις.

- 15 ΗΛ. ὦ βοστρύχων πινῶδες ἀθλίον κάρα,
ὥς ἡγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίαις.

ΟΡ. Κλῆνόν μ' ἐς εὐνὴν αὐθις· ὅταν ἀνῇ νόσος
μανιάς μ', ἀναθρόος εἰμι, κάσθενῶ μέλη.

- ΗΛ. Ἰδοὺ φίλον τοι τῷ νοσοῦντι δέμνιον,
20 ἀνιὰρὸν ὃν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως.

ΟΡ. Αὐθίς μ' ἐς ὀρθὸν στῆσον, ἀνακύκλει δέμας.

ΗΛ. Ἡἷκάπὶ γαίᾳς ἀρμόσαι πόδας θέλεις,
χρόνιον ἔχνος θεΐς; μεταβολὴ πάντων γλυκύ.

ΟΡ. Μάλιστα· δόξαν γὰρ τόδ' ὑγίαια, ἔχει.

- 25 ^ἦ κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῇ.

ΗΛ. Ἄκουε δὴ νῦν, ὦ κασίγνητον κάρα,
ἕως ἐῷσί σ' εὖ φρονεῖν Ἑριννύες.

ΟΡ. Λέξεις τι κινόν; καὶ μὲν εὔ, χάριν φέρεις·
εἰ δ' εἰς βλάβην τιν', ἄλῃς ἔχω τοῦ δυστυχεῖν.

- 30 ΗΛ. Μενέλαος ἦκει, σοῦ κασίγνητος πατρός,
ἐν Ναυπλίᾳ δὲ σέλημαθ' ὤρμισται νεῶν.

ΟΡ. Πῶς εἶπα; ἦκει φῶς ἐμοῖς καὶ σοῖς κακοῖς,
ἀνὴρ ὁμογενὴς καὶ χάριτας ἔχων πατρός;

- ΗΛ.** Ἦκει· τὸ πιστὸν τόδε λόγων ἐμῶν δέχου,
Ἑλένην ἀγόμενος Τρωϊκῶν ἐκ τειγέων. 35
- ΟΡ.** Εἰ μόνος ἐσώθη, μᾶλλον ἀνζηλωτὸς ἦν.
εἰ δ' ἄλογον ἄγεται, κακὸν ἔχων ἦκει μέγα.
- ΗΛ.** Ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρειος εἰς τὸν φόγον
γένος θυγατέρων, δυσκλεῆς τ' ἀν' Ἑλλάδα.
- ΟΡ.** Σὺ νυν διαφέρε τῶν κακῶν ἔξεστι γάρ.
καὶ μὴ μόνον λέγ', ἀλλὰ καὶ φρόνει τάδε. 40
- ΗΛ.** Οἷμοι, κασίγνητ', ὅμοια σὸν ταράσσεται.
ταχὺς δὲ μετεθου λύτταν, ἀρτίως φρονῶν.
- ΟΡ.** Ὡ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίστειέ μοι
τὰς αἵματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας. 45
αὗται γάρ, αὗται πλησίον θρόνουςί μου.
- ΗΛ.** Μέγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοὶς ἐν δαμνίοις.
ὅσας γὰρ οὐδὲν ὦν δοκεῖς σάφ' εἰδέειναι.
- ΟΡ.** Ὡ φοβῶ, ἀποκτενοῦσί μ' αἱ κυνώπιδες,
γοργῶπες, ἐνέρον ἱέραι, δεινὰ θεαί. 50
- ΗΛ.** Οὗτοι μεθήσω χεῖρα δ' ἐμπλεξάσ' ἐμὴν
σχίσσω σε πηδᾶν δυστυχῇ πηδήματα.
- ΟΡ.** Μέθε· μὴ οὐσα τῶν ἐμῶν Ἑριννύων,
μέστον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλλης εἰς Τάρταρον.
- ΗΛ.** Οἶ ἐγὼ τάλαινα, τίς ἐπικουρίαν λάβω,
ἐπεὶ τὸ θεῖον δυσμενὲς κεκτήμεθα; 55
- ΟΡ.** Δὸς τόξα μοι κερουλκά, δῶρα Δοξίου,
οἷς μ' εἴπ' Ἀπόλλων ἐξαμύνεσθαι θεάς,
εἴ μ' ἐκφυβοῖεν μανιάσιν λισσήμασι.
- ΗΛ.** Βεβλήσεται τις θεῶν βροτησίᾳ χερσί; 60
- ΟΡ.** Εἰ μὴ ἔξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν.
οὐκ εἰσακούετ', οὐχ ὁράθ' ἐκηβύλων
τόξων πτερωτὰς γλυφίδας ἐξορμωμένας;
(ᾧ, ᾧ) τί δῆτα μέλλετ'; ἐξακρίζετ' αἰθέρα

65 πτεροῖς· τὰ Φοίβου δ' αἰτιασθε θεσφατα. —
 (Ξα) τί χρῆμ' ἀλύω, πνεῦμ' ἀνείς ἐκ πνευμόνων;
 ποῖ, ποῖ πόθ' ἡλάμεσθα δεμνίων ἄπο;
 ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὄρω.
 ζύγγονε, τί κλάεις, ὄμμα θεῖσ' εἴσω πέπλων;

70 αἰσχύνομαί σοι μεταδιδούς πόνων ἐμῶν,
 ὄχλον τε παρέχων παρθένῳ νόσοις ἐμαῖς.
 μὴ τῶν ἐμῶν ἕκατί συντήκου κακῶν·
 σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας τάδ', εἴργασται δ' ἐμοῖ
 μητρῶον αἶμα· Λοξία δὲ μέμφομαι,

75 ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἀνοσιώτατον,
 τοῖς μὲν λόγοις ἤψφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὐ.
 οἶμαι δὲ πατέρα τὸν ἐμὸν, εἰ κατ' ὄμματα,
 ἐξιστόρουν νιν, μητέρ' εἰ κτεῖναι με χρή,
 πολλὰς γενεῖου τοῦδ' ἂν ἐκτεῖναι λιτὰς,

80 μὴ τῆς τεκούσης εἰς σφαγὰς ὄσαι ξίφος,
 εἰ μήτ' ἐκεῖνος ἀναλαβεῖν ἔμελλε φῶς,
 ἐγὼ θ' ὁ τλήμων τοιάδ' ἐκπλήσειν κακὰ.
 καὶ νῦν ἀνακάλυπτε, ὦ κασίγνητον κάρα,
 ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κεί μάλ' ἀθλίως

85 ἔχομεν· ὅταν δὲ τὰ μ' ἀθυμήσαντ' ἴδης,
 σὺ μου τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν
 ἴσχεινε παρὰ μὲ τοῦ θ'· ὅταν δὲ σὺ στένης,
 ἡμᾶς παρόντας χρή σε νοθεταῖν φίλα.
 Ἐπικουρίαι γὰρ αἶδε τοῖς φίλοις καλαί.

90 ἀλλ', ὦ τάλαινα, βῆσα δωμάτων ἔσω,
 ὕπνω δ' αὐπνον βλέφαρον ἐκταθεῖσα δὸς,
 σῆτόν τ' ὄρεξαι, λουτρά τ' ἐπὶ χροὸς βάλε.
 εἰ γὰρ προλείψεις μ', ἢ προσεδρία νόσον
 κτήσῃ τιν', οἰχόμεσθα· σὲ γὰρ ἔχω μόνην

95 ἐπίκουρον, ἄλλων, ὡς ὄρεας, ἔρημος ὦν.

ΗΛ. Οὐκ ἔστι· σὺν σοὶ καὶ θανεῖν αἰρήσομαι,
καὶ ζῆν· ἔχει γὰρ ταῦτόν· ἦν σὺ κατθάνης,
γυνὴ τί δράσω; πῶς μόνῃ σωθήσομαι;
ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος· εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ,
δρᾶν χρὴ τάδ'· ἀλλὰ κλῖνον εἰς εὐνὴν δέμας, 100
καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν κάκφοβοῦν σ' ἐκ δεμνίων
ἄγαν ἀποδέχου· μένε δ' ἐπὶ στρωτοῦ λέχους·
κἂν μὴ νοσῆς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζης νοσεῖν,
κάματος βροτοῖσιν, ἀπορία δὲ γίγνεται.

Γ'.

Ἐκ τῶν Φοινισσῶν στίχ. 597—646.

Πολυεΐκης, ὁ υἱὸς τοῦ Οἰδίου καὶ τῆς Ἰοκάστης, ἀποστερηθεὶς παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἑτεοκλέους τοῦ μέρους τῆς βασιλείας τῶν Θηβῶν, ἔρχεται μετὰ στρατοῦ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἡ Ἰοκάστη ἐνεργεῖ τὴν συντυχίαν καὶ συνέντευξιν τῶν δύο ἀδελφῶν εἰς τὴν πόλιν· ἀλλ' ἡ συνέντευξις αὕτη μετὰ πολλὰς τινὰς συνομιλίας ὅχι μόνον ἀποβαίνει ἀτελεσφόρητος, ἀλλὰ καὶ αἰετίζει ἔτι μᾶλλον τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔχθραν.

ΕΤΕΟΚΛ. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγὼν ἔστ', ἀλλ' ἀνάλωται χρόνος
οὐν μέσῳ μάτην· περαινέει δ' οὐδὲν ἡ προθυμία·
οὐ γὰρ ἂν συμβαῖμεν ἄλλως, ἢ 'πὶ τοῖς εἰρημένοις,

ὥστ' ἐμὲ, σκήπτρων κρατοῦντα, τῆςδ' ἀνακτ' εἶ-
ναι χθονός.

- 5 τῶν μακρῶν δ' ἀπαλλαγεῖσα νοθετημάτων μ' ἔα
καὶ σύ τῶνδ' ἔζω κομίζου τειχέων, ἥ κατθανεῖ.

ΠΟΛΥΝΕΪΚΗΣ. Πρὸς τίνας; τίς δ' ἄτρωτος, ὅστις εἰς
ἡμᾶς ξίφος

φόνιον ἐμβαλὼν, τὸν αὐτὸν οὐκ ἀποίσεται μόρον;

ΕΤ. Ἐγγύς, οὐ πρόσω βεβηκώς· εἰς χέραις λεύσσεις ἐμάς;

- 10 ΠΟ. Εἰσορῶ· δειλὸν δ' ὁ πλῆθος, καὶ φιλόψυχον κακόν.

ΕΤ. Κᾶτα σὺν πολλοῖσιν ἦλθες πρὸς τὸν οὐδὲν ἐς μάχην;

ΠΟ. Ἀσφαλῆς γὰρ ἐστ' ἀμείνων, ἥ θρασὺς στρατηλάτης.

ΕΤ. Κομπὸς εἶ, σπονδαῖς πεποιθώς, αἴσε σώζουσιν θα-
νεῖν.

ΠΟ. Καὶ σὲ δευτέρῳ γ' ἀναιτῶ σκήπτρα καὶ μέρη χθονός.

- 15 ΕΤ. Οὐκ ἀπαιτούμεσθ', ἐγὼ γὰρ τὸν ἐμὸν οἰκῆσω δόμον.

ΠΟ. Τοῦ μέρους ἔχων τὸ πλεῖον;

ΕΤ. Φῆμ' ἀπαλλάσσου δὲ γῆς.

ΠΟ. Ὡ θεῶν βωμοὶ πατρώων.

ΕΤ. οὗς σὺ πορθήσων πάρει;

ΠΟ. Κλύετέ μου;

ΕΤ. Τίς δ' ἂν κλύοι σου πατρίδ' ἐπεστρα-
τευμένου;

ΠΟ. Καὶ θεῶν τῶν λευκοπόλων δώμαθ'.

ΕΤ. αἱ στυγοῦσί σε.

- 20 ΠΟ. Ἐξελαιυνόμεσθα πατρίδος.

ΕΤ. Καὶ γὰρ ἦλθες ἐξελῶν.

ΠΟ. ἀδικία γ', ὦ θεοί.

ΕΤ. Μυκῆναις, μὴ νθὰδ', ἀνακάλ-
λει θεούς.

ΠΟ. Ἀνόσιος πέφυκας.

ΕΤ. Ἀλλ' οὐ πατρίδος, ὡς σὺ, πολέμιος.

ΠΟ. Ὃς μ' ἄμοιρον ἐξελαύνεις.

ΕΤ. Καὶ κατακτενῶ γε πρὸς.

ΠΟ. Ὡ πάτερ, κλύεις ἢ πάσχω;

ΕΤ. Καὶ γὰρ οἷα δρᾷς κλυεῖ.

ΠΟ. Καὶ σὺ, μῆτερ; 25

ΕΤ. Οὐ θέμις σοι μητρὸς ὀνομάζειν κάρα.

ΠΟ. Ὡ πόλις.

ΕΤ. Μολὼν ἐς Ἄργος, ἀνακάλει Λέρνης ὕδωρ.

ΠΟ. Εἵμι, μὴ πόνει· σὲ δ' αἰνῶ, μῆτερ.

ΕΤ. Ἐξίθι· χθονός.

ΠΟ. Ἐξιμεν· πατέρα δέ μοι δὸς εἰσιδεῖν.

ΕΤ. Οὐκ ἂν τύχοις.

ΠΟ. Ἀλλὰ παρθένους ἀδελφάς.

ΕΤ. οὐδὲ τάςδ' ὄψει ποτέ.

ΠΟ. Ὡ κασίγνηται. 30

ΕΤ. Τί ταύτας ἀνακαλεῖς, ἔχθιστος ὢν;

ΠΟ. Μῆτερ, ἀλλά μοι σύ χαῖρε.

ΙΟΚ. Χαρτὰ γοῦν πάσχω, τέκνον;

ΠΟ. Οὐκέτ' εἰμὶ παῖς σός.

ΙΟΚ. Εἰς πόλλ' ἀθλίᾳ πέφυκ' ἐγώ.

ΠΟ. Ὅδε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζει.

ΕΤ. Καὶ γὰρ ἀνθυβρίζομαι.

ΠΟ. Ποῦ ποτε στήσει πρὸ πύργων;

ΕΤ. ὥς τί μ' ἱστορεῖς τόδ᾽;

ΠΟ. Ἀντιτάξομαι κτενὼν σε. 35

ΕΤ. Κάμῃ τοῦδ' ἔρωσ ἔχει.

ΙΟΚ. Ὡ τάλαιν' ἐγώ, τί δράσεται, ὦ τέκν' ;

ΠΟ. αὐτὸ σημανεῖ.

ΙΟΚ. Πατρὸς οὐ φεύξεται Ἑριννῆς;

ΕΤ. Ἐρρέτω πρόπας δόμος.

ΠΟ. Ὡς τάχ' οὐκέθ' αἵματηρὸν τοῦμὸν ἀργήσαι ξίφος.

- τὴν δὲ θρέψασάν με γαῖαν, καὶ θεοὺς μαρτύρομαι,
 40 ὥς ἄτιμος, οἰκτρὰ πάσχων, ἐξελαύνομαι χθονός,
 δοῦλος ὧς, ἀλλ' οὐχὶ ταύτου πατρός, Οἰδίπου γεγώς.
 κἄν τι σοί, πόλις, γένηται, μὴ μὲ, τόνδε δ' αἰτιῶ.
 οὐχ' ἐκὼν γὰρ ἦλθον, ἄκων δ' ἐξελαύνομαι χθονός.
 Καὶ σὺ, Φοῖβ' ἀναξ ἄγχιεῦ, καὶ μέλαθρα χαίρετε,
 45 ἥλικές θ' οἱ μοι, θεῶν τε δεξιμῆλ' ἀγάλματα
 οὐ γὰρ οἶδ', εἴ μοι προσειπεῖν αὖθις ἔσθ' ὑμᾶς ποτέ.
 ἐλπίδες δ' οὐπω καθεύδουσ', αἷς πέποιθα σὺν θεοῖς,
 τόνδ' ἀποκτείνας, κρατήσῃν τῆςδε Θηβαίας χθονός.
 Εἴθ' ἐκ χώρας ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκην πατὴρ
 50 ἔθετό σοι θεία προνοία, νεϊκέων ἐπώνυμον.

Δ'.

Ἐκ τοῦ Ἰππολύτου στίχ. 1087—1268

- Θησεὺς, πιστεύσας ταῖς διαβολαῖς τῆς δευτέρας αὐτοῦ
 γυναικὸς Φαίδρας, ἡτήσατο παρὰ Ποσειδῶρος ἀπολέ-
 σθαι τὸν διαβαλλόμενον αὐτοῦ υἱὸν Ἰππολύτον. Ὁ δὲ
 παρ' αἰγιαλὸν ἐπὶ ἄρματος τυχόντι αὐτῷ ταῦρον ἔπεμψε,
 καὶ ἐπτόησε τοὺς ἵππους, οἱ συνέτριψαν τὸν Ἰππο-
 λυτον. Ὁ ἄγγελος διηγεῖται πρὸς τὸν Θησεά, πῶς
 συνέβη τοῦτο.

Ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυροδέγμονος πέλας
 ψήκτραισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας,
 κλαίοντες· ἦλθε γὰρ τις ἄγγελος λέγων,
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ὡς οὐκέτ' ἐν γῇ τῇδ' ἀναστρέφει πόδα
 ἱππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων. 5
 ὁ δ' ἤλθε ταυτὸν δακρύων φέρων μέλος
 ἡμῖν ἐπ' ἀκταῖς· μυρία δ' ἐπισθόπους
 φίλων ἄμ' ἔσειχ' ἡλικῶν ὁμήγουρις.
 χρόνῳ δὲ δὴ ποτ' εἶπ' ἀπαλλαχθεὶς γόων·
 τί ταῦτ' ἄλῳ; πειστέον πατρός λόγοις. 10
 ἐντύνεθ' ἵππους ἄρμασι ζυγηφόρους,
 δμῶες· πόλις γὰρ οὐκέτ' ἐστὶν ἡδε μοι.
 τοῦνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπειγέτο·
 καὶ θάσσον, ἢ λέγοι τις, ἐξηρτυμένας
 πώλους παρ' αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν. 15
 μάρπτει δὲ χερσὶν ἡνίας ἀπ' ἀντυγος,
 αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν ἄρμῶσας πόδας.
 καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας·
 Ζεῦ, μηκέτ' εἶην, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνὴρ·
 αἰσθανοῖτο δ' ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει, πατήρ, 20
 ἥτοι θανόντας, ἢ φάος δεδορκότας.
 κὰν τῷδ' ἐπῆγε κέντρον εἰς χεῖρας λαβὼν
 πώλοις· ὁμαρτῇ πρόσπολοι δ' ὑφ' ἄρματος
 πέλας χαλινῶν εἰπόμεσθα δεσπότη,
 τὴν εὐθὺς Ἄργους κάπιδαυρίας οὐδόν. 25
 ἐπεὶ δ' ἔρημον χωρὸν εἰσεβάλλομεν,
 ἀκτὴ τις ἐστὶ τευπέκεινα τῆςδε γῆς,
 πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν·
 ἔνθεν τις ἤχῳ, χθόνιος ὡς βροντὴ Διὸς,
 βαρὺν βρόμῳ μεθῆκε, φρικώδη κλύειν. 30
 ὀρθόν τε κρατ' ἔστησαν οὐς τ' εἰς οὐρανὸν
 ἵπποι· παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικός,
 πόθεν ποτ' εἴη φλόγος· εἰς δ' ἀλιφρόθους
 ἀκτὰς ἀποβλέψαντες ἱερὸν εἶδομεν

- 35 κῦμ' οὐρανῷ στηρίζον, ὥστ' ἀφηρέθη
Σκείρωνος ἀκτὺς ὄμμα τοῦμὸν εἰσορᾶν·
ἔκρυπτε δ' ἰσθμὸν, καὶ πέτραν Ἀσκληπιοῦ.
κᾶπειτ' ἀνοδῆσάν τε, καὶ περίξ ἀφρόν
πολὺν καχλάζον παντίῳ φύσῃματι,
40 χωρεῖ πρὸς ἀκτὺς, οὗ τέτριππος ἦν ὄχος.
αὐτῷ δὲ σὺν κλυδῶνι καὶ τρικυμῖα
κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας·
οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη
φορικῶδες ἀντεφθέγγετ'· εἰσορῶσι δὲ
45 κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων ἐφαίνετο.
εὐθύς δὲ πῶλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος.
καὶ δεσπότης μὲν ἵππικοῖς ἐν ἤθεσι
πολὺς ζυνοικῶν, ἥρπασ' ἠνίας χεροῖν,
ἔλκει δὲ, κώπην ὥστε ναυδάτης ἀνὴρ,
50 ἱμάσιν εἰς τοῦπισθεν ἀρτήσας δέμας·
αἱ δ' ἐνδρακοῦσαι στόμια πυριγενῇ γνάθοις,
βία φέρουσιν, οὔτε ναυαλήρου χερὸς,
οὔθ' ἵπποδέσμων, οὔτε κολλητῶν ὄχων
μετασφέρουσαι· κεῖ μὲν εἰς τὰ μαλθακὰ
55 γαίης ἔχων οἴκας ἰθύνει δρόμον,
προὔφαινετ' εἰς τοῦμπροσθεν, ὥτ' ἀνατρίβειν,
ταῦρος φόβῳ τέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον·
εἰ δ' εἰς πέτρας φέροιντο, μαργασαί φρένας,
σιγῇ πελάζων ἀντυγε, ζυνείπετο
60 εἰς τοῦθ' ἕως ἔσφηλε, κάνε/χαίτισεν,
ἀψιδὰ πέτρῳ προσέαλὼν ὀρχήματος.
σύμρυπτα δ' ἦν ἀπαντα· σύριγγίς τ' ἀνα-
τροχῶν ἐπὶ δὼν, ἀζόνων τ' ἐκκλατα.
αὐτὸς δ' ὁ τλήμων, ἠνίαισιν ἐμπλακαῖς,
65 δεσμὸν δυσεξήυστον ἔλκεται δεθείς,

σποδούμενος μὲν πρὸς πέτρας φίλον χάρα,
 θραύων δὲ σάρκα, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν·
 Σπῆτ', ὦ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθραμμέναι,
 μή μ' ἐξαλείψῃτ'· ὦ πατρός τάλαιν' ἀρά.
 τίς ἀνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρών; 70
 πολλοὶ δὲ βουλθέντες, ὑστέρῳ ποδὶ
 ἐλειπόμεσθα· γὰρ μὲν, ἐκ δεσμῶν λυθεῖς
 τμητῶν ἱμάντων, οὐ κατοιδ' ὅτω τρόπῳ
 πίπτει, βραχὺν δὲ βίον ἐμπνέων ἐτι.
 ἵπποι δ' ἔκρυφθεν, καὶ τὸ δυστήνον τέρας 75
 ταύρου, λεπαίας οὐ κατοιδ' ὅπου χυθόνος.
 δούλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἀναξ,
 ἀτὰρ τοσοῦτόν γ' οὐ δουλήσομαι ποτε
 τὸν σὸν πιθέσθαι παῖδ', ὅπως ἐστὶν κακός·
 οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κραυασθεῖν γένος, 80
 καὶ τὴν ἐν Ἰδῇ γραμμάτων πλήσειέ τις
 πεύκην, ἐπεὶ μιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.

Ε'.

Εκ τῆς Ἰφιγενείας τῆς ἐν Αὐλίδι στλ. 49—114.

Ὁ Ἀγαμέμνων μεταπέμπεται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Ἰφιγένειαν, λόγῳ μὲν εἰς τὸ δοθῆναι αὐτὴν τῷ Ἀχιλλεΐ εἰς γυναῖκα, τῇ ἀληθείᾳ δὲ εἰς τὸ θυσιασθῆναι τῇ Ἀρτέμιδι εὐπλοῖας ἔνεκα, καὶ ἐξιστορεῖ τοῦτο τῷ εἰς μετόπισθιν τῆς νεανίδος ἀποστελλομένῳ πρεσβύτῃ.

Ἐγένοντο Λήδα Θεστιάδῃ τρεῖς παρθένοι,
Φοῖβη, Κλυταιμνήστρα τ', ἐμὴ ξυνάορος,
Ἑλένη τε ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένοι,
μνηστῆρες ἦλθον, Ἑλλάδος νεανίαί.

5 δεινὰ δ' ἀπειλαί, καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
ξυνίσταθ', ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.
τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεω πατρί,
δοῦναί τε, μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως
ᾄψαιτ' ἄριστα· καὶ νιν εἰσέλθην τάδε,

10 ὄρκους ξυνάψαι, δεξιὰς τε ξυμβαλεῖν
μνηστῆρας ἀλλήλοισι, καὶ δι' ἐμπύρων
σπονδὰς καθεῖναι, κάπαράσασθαι τάδε,
Ὅτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρεὶς κόρη,
τούτῳ ξυναμυνεῖν. εἴ τις ἐκ δόμων λαβῶν

15 οἴχοιτο, τόν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίη λέχους,
κάπιστρατεύσειν, καὶ κατασκάψει πόλιν,
Ἑλλὰν' ὁμοίως, βάρβαρόν θ', ὅπλων μέτα.

Ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν, εὖ δέ πως γέρων
 ὑπῆλθεν αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῇ φρενὶ,
 δίδωσ' ἐλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα,
 20 οὗτου πνοαὶ φέροιεν Ἀφροδίτης φίλαι.
 ἡ δ' εἶλεθ', ὥς γε μὴ ποτ' ὄφελεν λαβεῖν,
 Μενέλαον. Ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
 κρίνας ὅδ', ὥς ὁ μῦθος ἀνθρώπων ἔχει,
 Λακεδαιμόν', ἀνθηρὸς μὲν εἰμάτων στολῇ,
 25 χρυσῷ τε λαμπρὸς, βαρβάρῳ χλιδῆματι,
 ἐρῶν ἐρώσαν ὄχετ' ἐξαναρπάσας
 Ἐλένην πρὸς Ἰδῆς βούσταθμ', ἐκδημον λαβὼν
 Μενέλαον. ὁ δὲ κατ' Ἑλλάδ' οἰστροήσας μόνος
 ὄρκους παλαιοὺς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
 30 ὥς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἡδίκημένοις.
 Τούντεῦθεν οὖν Ἕλληνες, ἄζαντες ποσὶ,
 τεύχη λαβόντες, στενόπορ' Αὐλίδος βάρηρα
 ἤκουσι τῆςδε, ναυσὶν, ἀσπίσιν θ' ὁμοῦ,
 ἵπποις τε, πολλοῖς θ' ἄρμασιν γ' ἡσκημένοι·
 35 κάμῃ στρατηγεῖν, κατὰ Μενέλεω χάριν,
 εἶλοντο, σύγγονόν γε· τάζιωμα δὲ
 ἄλλος τις ὄφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τούδε.
 ἡθροισμένου δὲ καὶ ξυνεστῶτος στρατοῦ,
 ἡμεσθ', ἀπλοῖα χρώμενοι, κατ' Αὐλίδα·
 40 Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορία κεχρημένος
 ἀναΐλεν, Ἰφιγένειαν, ἣν ἔσπειρ' ἐγὼ,
 Ἀρτέμιδι θύσαι, τῇ τούδ' οἰκούσῃ πέδον·
 καὶ πλοῦν τ' ἔσεσθαι, καὶ κατασκαρὰς Φρυγῶν
 θύσασιν· μὴ θύσασιν δ', οὐκ εἶναι τάδε.
 45

Κλύων δ' ἐγὼ ταῦτ', ὀρθίῳ κηρύγματι

Ταλθύβιον εἶπον πάντ' ἀφίεναι στρατὸν,

ὥς οὔ ποτ' ἂν τλᾶς θυγατέρα κτανεῖν ἐμήν.

οὐ δὴ μ' ἀδελφός, πάντα προσφέρων λόγον,

50 ἐπεισε τλῆναι δεινά· κἂν δέλτου πτυχαῖς

γράβας, ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμήν,

πέμπειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὥς γαμουμένην,

τό τ' ἀξίωμα τάνδρος ἐγκαυρούμενος,

ζυμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς οὐνεκ' οὐ θέλοι λέγων,

55 εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἰσιν εἰς Φθίαν λέχος.

περὶ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμήν,

ψευδὴ ζυνάψας ἀντὶ παρθένου γάμον.

μῖνοι δ' Ἀχαιῶν ἴσμεν ὥς ἔχει τάδε

Κάλχας, Ὀδυσσεύς, Μενέλαος θ'· ἃ δ' οὐ καλῶς

60 ἔγνων τότε, αὖθις μεταγράφω καλῶς πικρὴν

εἰς τήνδε δέλτον, ἣν κατ' εὐφρόνης σκιὰν

λύοντα, καὶ ζυνοῦντά μ' εἰσεῖδες, γέρον.

Ἄλλ', εἴα, χῶρει, τάςδ' ἐπιστολάς λαβὼν,

πρὸς Ἄργα· ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,

65 λόγῳ φράσω σοι πάντα τάγγεγραμμένα

πιστὸς γὰρ ἀλόχῳ, τοῖς τ' ἐμοῖς δόμοισιν εἴ.

Ἐκ τῆς αὐτῆς σίχ. 1550—1622.

Ὁ Ἄγγελος διηγείται πρὸς τὴν Κλυταιμνήστραν, πῶς ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Ἰφιγένεια ἠρπάγη ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος.

Ἀλλ' ὦ φίλη δέσποινα, πᾶν πεύσει σαφῶς
 λέξω δ' ἀπαρχῇ, ἣν τι μὴ σφαλεῖσά μου
 γνώμη τευχέη γλώσσαν ἐν λόγοις ἐμήν.
 Ἐπεὶ γὰρ ἐκόμισθα τῆς Διὸς κόρης
 Ἀρτέμιδος ἄλσος, λείμακά τ' ἀνθηφόρους, 5
 ἐν ᾗ Ἄχαιων σύλλογος στρατεύματος,
 σὴν παῖδ' ἄγοντες, εὐθὺς Ἀργείων ὄχλος
 ἡθροΐζεθ' ὥς δ' ἐσεῖδεν Ἀγαμέμνων ἀναξ
 ἐπὶ σφαγᾷ στείχουσιν εἰς ἄλσος κήρην, 6
 ἀνестέναζε· κάμπαλιν στρέψας κᾶρα,
 δάκρυα προῆγεν, ὁμμάτων πέπλον προθείς.
 ἡ δέ, σταθεῖσα τῷ τεκόντι πλησίον,
 ἔλεξε τοιάδ'· ὦ πάτερ, πάρειμί σοι
 τοῦμόν δέ σῶμα τῆς ἐμῆς ὑπὲρ πάτρας,
 καὶ τῆς ἀπάσης Ἑλλάδος γαίης ὑπερ, 15
 θῆσαι δίδωμι· ἐκοῦσα, πρὸς βωμόν θεᾶς
 ἄγοντας, εἴπερ ἐστὶ θέσφατον τόδε.
 καὶ, τοῦπ' ἐμ', εὐτυχοῖτε, καὶ νικηφόρου
 δώρου τύχοιτε, πατρίδα τ' ἐξίκοισθε γῆν.

- 20 πρὸς ταῦτα, μὴ ψεύσῃ τις Ἀργείων ἑμοῦ·
 σιγῇ παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
 Τοσαῦτ' ἔλεξε· πᾶς δ' ἐθάμβησε κλύων
 εὐφυγίαν τε, κάρστην τῆς παρθένου.
 στᾶς δ' ἐν μέσῳ Ταλθύβιος, ὃ τὸδ' ἦν μέλον,
 25 εὐφημίαν ἀνείπε, καὶ σιγὴν στρατῷ.
 Κάλχας δ' ὁ μάντις εἰς κανοῦν χρυσήλατον
 ἔθηκεν ἑξὺ χειρὶ φάσγανον σπάσας
 κολεῶν ἔκωθεν, κράτά τ' ἔστεψεν κόρης.
 ὁ παῖς δ' ὁ Πηλέως ἐν κύκλῳ βωμὸν θεᾶς,
 30 λαδῶν κανοῦν, ἔθρεξε, χέρονιός θ' ὁμοῦ,
 ἔλεξε δ'· ᾧ ὑποκτόν' Ἄρτεμι, παῖ Διός,
 τὸ λαμπρὸν εἰλίσσουσ' ἐν εὐφρόνῃ φάος,
 δέξαι τὸ θυμὸν τοῦθ', ὃ σοι δωρούμεθα,
 στρατὸς τ' Ἀχαιῶν, Ἀγαμέμνων ἀναξ θ' ὁμοῦ,
 35 ἄχραντον αἶμα καλλιπαρθένου δέρης·
 καὶ δὸς γενέσθαι πλοῦν νεῶν ἀπήμονα,
 Τροίας τε πέργαμ' ἐξελεῖν ἡμᾶς δορί.
 Εἰς γῆν δ' Ἀτρεΐδαι, πᾶς στρατὸς τ' ἔσται θλέπων.
 ἱερὺς δέ, φάσγανον λαβὼν, ἐπεύξατο,
 40 λαιμόν τ' ἐπεσκαπεῖν, ἵνα πλήξειεν ἄν.
 ἑμοὶ δὲ τ' ἄλγος οὐ μικρὸν εἰσθῆαι φρονί,
 κᾶστην νενευκῶς· θαῦμα δ' ἦν αἴφνης ὄρᾳ·
 πληγῆς κτύπον γὰρ πᾶς τις ᾔσθητ' ἄν σφῶς,
 τὴν παρθένον δ' οὐκ οἶδε, οὐ γῆς εἰσέδου.
 45 Ἔοξ δ' ἱερὺς, ἄπας δ' ἐπήχησε στρατὸς,
 ἄελπτον εἰσιδόντες ἐκ θεῶν τινος

φάτμ', οὐ γὰρ πίστις μὴδ' ὀρωμένου παρῆν.
 ἔλαφος γὰρ ἀσπαίρουσ' ἔκειτ' ἐπὶ χθονί,
 ἰδεῖν μεγίστη, διαπρεπῆς τε τὴν θῆαν,
 ἥς αἵματι βωμὸς ἐρραίνεται ἄρδην τῆς θεοῦ. 50
 κὰν τῷδε Κάλχας, πῶς δοκεῖς; χαίρων, ἔφη·
 ὦ τοῦδ' Ἀχαιῶν κοῖραναι κοινοῦ στρατοῦ,
 ὁρᾶτε τήνδε θυσίαν, ἣν ἡ θεὸς
 προὔθηκε βωμῆν, ἔλαρον ὀρεῖδρόμον;
 ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται, 55
 ὥς μὴ μιάνοι βωμὸν εὐγενεῖ φόνῳ·
 ἠδέως τε τοῦτ' ἐδέξατο, καὶ πλοῦν οὖριον
 δίδωσιν ἡμῖν, Ἰλίου τ' ἐπιδρομᾶς
 Πρὸς ταῦτα πᾶς τις θάρσος αἶρε ναυβάτης,
 χῶρει τε πρὸς ναῦν ὥς ἡμέρα τῇδε δεῖ 60
 λιπόντας ἡμᾶς Αὐλίδος κοίλους μυχοὺς,
 Αἰγαῖον οἶμα διαπερᾶν. Ἐπεὶ δ' ἅπαν
 κατηνθρακώθη θυμ' ἐν Ἡφίστου φλογί,
 τὰ πρόστρον' ἠῤῥαθ', ὥς τύχοι νόστου στρατός.
 πέμπει δ' Ἀγαμέμνων μ', ὥστε σοι φράσαι τάδε, 65
 λέγειν θ' ὁποῖα; ἐλ θεῶν μοίρας κυρεῖ,
 καὶ δόξαν ἔσχεν ἀφθιτον καθ' Ἑλλάδα.
 ἐγὼ παρῶν δέ, καὶ τὸ πρᾶγμ' ὀρῶν, λέγω,
 ἡ παῖς σαφῶς σοι πρὸς θεοὺς ἀρίπτατο.
 λύπης δ' ἀρφαίρει, καὶ πόσει πάρες χόλον. 70
 ἀπροσδόκητα δὲ βροτοῖς τὰ τῶν θεῶν·
 σῶζουσὶ θ', οὐς φιλοῦσιν ἡμᾶρ γὰρ τόδε
 θανοῦσαν εἶδε καὶ βλέπουσαν παῖδα σὴν.

Β'.

ΕΚ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ.

Α.

Ἐκ τοῦ Αἴαντος τοῦ μαστιγοφόρου.

στίχ. 646—692

Ὁ Αἴας, ἀποτυχὼν τῆς περὶ τῶν δόλων τοῦ Ἀχιλλέως κρίσεως, παρακεκλήνεται καὶ διέφθαρται τὴν γνώμην· ὥστε, ἐφαπτόμενος τῶν ποιμνίων, δοκεῖν τοὺς Ἑλληνας διαχρᾶσθαι ἔμφρων δὲ γερόμενος, ἐαυτὸν ἀπολογύρεται καὶ ὑποκρινόμενος πεπαῦσθαι τῆς ὀργῆς, ἔξεισι καθαρσίῳ ἔρεκεν, καὶ ἐαυτὸν διαχρήται.

- Ἀπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
 φύει τ' ἄδηλα καὶ φανέντα κρύπτεται·
 οὐκ ἔστ' ἀελπτον οὐδὲν, ἀλλ' ἀλίσκεται
 χῶ δεινὸς ὄρκος, καὶ περισκελεῖς φρένες.
 5 κάγῳ γάρ, θς τὰ δειν' ἐκχρτέρουν τότε,
 βαρὴ σίδηρος ὧς, ἐθελύνθην στόμα
 πρὸς τῆςδε τῆς γυναικὸς· οἰκτεῖρω δέ νιν
 χήραν παρ' ἐχθροῖς, παῖδά τ' ὄρφανόν λιπεῖν,
 ἀλλ' εἴμι πρὸς τε λουτρά καὶ παρακτίους
 10 λειμῶνας, ὥς ἂν λύμαθ' ἀγνίσας ἐμᾶ,
 μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλεύσωμαι θεᾶς·
 μολῶν τε, χῶρον ἐνθ' ἂν ἀτιβῇ κίχῳ,
 κρύψω τόδ' ἔγχος τοῦμόν, ἐχθιστον βελῶν,
 γαίης ὀρύζας ἐνθα μή τις ὄψεται·

ἀλλ' αὐτὸ νῦν Αἴδης τε σωζόντων κάτω.

15

ἐγὼ γὰρ ἐξ οὗ χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην

παρ' Ἐκτορος δῶρημα δυσμενεστάτου,

οὐπω τι κεδνὸν ἔσχον Ἀργείων πάρα.

ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία,

«ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα κοῦκ ὀνήσιμα.»

20

τοιγὰρ τὸ λοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν θεοῖς

εἰκεῖν, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρεΐδας σεβεῖν.

ἄρχοντές εἰσιν ὥς θ' ὑπεικτέον· τι μὴ;

καὶ γὰρ τι δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα

τιμαῖς ὑπείκει· τοῦτο μὲν, νιφοτιθεῖς

25

χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει·

ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰαντὴς κύκλος

τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρας φλέγειν·

δεινὸν τ' ἄημα πνευμάτων ἐλοίμισε

στένοντα πόντον ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος

30

λύει πεδήσας, οὐδ' αἰεὶ λαβὼν ἔχει.

ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωτόμεσθα σώφρονεῖν;

ἔγωγ' ἐπίσταμαι γὰρ ἁρτίως, ὅτι

ὅ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσούτ' ἐχθροτέρως,

ὥς καὶ φιλήσων εὖθις· ἐς τε τον φίλον

35

τασαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι,

ὥς αἰὲν οὐ μενοῦντα. τοῖς πολλοῖσι γὰρ

βροτῶν ἄπιστός ἐστ' ἐταιρία· λίμνῃ.

ἀλλ' ἀμφὶ μὲν ταῦτοιςιν εὖ σχήσει· σὺ δὲ

40

ἔσω θεοῖς ἐλθοῦσα διὰ τέλους, γύναι,

εὖγου τελεῖσθαι, τοῦμὲν ὦν ἑρᾷ κέαρ.

ὕμεῖς θ', ἐταῖροι, ταῦτά τῇδ' ἐμοὶ τάδε

τιμᾶτε, Τεύκρω τ', ἣν μύλη, σημήνατε

μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.

45

ἐγὼ γὰρ εἰμ' ἐκείσ', ὅποι πορευτέον·

ὕμεῖς δ' ἂν φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἂν μ' ἴσως

πύθοισθε, καὶ νῦν δυστυχῶ, σεσωσμένον.

Ὁ Αἴας καθ' ἑαυτὸν διαλεγόμενος· στίχ. 815—865.

- Ὁ μὲν σφαγεὺς ἔστηκεν, ἢ τομώτατος
 γένοιτ' ἂν, εἴ τω καὶ λογίζεσθαι σχολή,
 δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἑκτορος, ξένων ἐμοὶ
 μάλιστα μισηθέντος, ἐχθίστου θ' ὄραν·
 5 πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμία τῇ Τρωάδι,
 σιδηροβρώτι θηγάνῃ νεκρονῆς·
 ἔπηξα δ' αὐτὸν εὖ περιστείλας ἐγὼ
 εὐνοῦστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν.
 οὕτω μὲν εὐσκεπόμεν. ἐκ δὲ τῶνδ' ἐμοὶ
 10 σὺ πρῶτος, ὦ Ζεῦ, καὶ γὰρ εἰκός, ἄρκεσον.
 αἰτῶμαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαχεῖν.
 πέμπωνται ἔμην ἄγχιον, κακὴν φάτιν
 τεύρεθ' φέροντα, πρῶτος ὡς με βαστάσῃ
 πεπτώτα τῷδε περὶ νεοφρόντιο ξίφει,
 15 καὶ μὴ πρὸς ἔχθρῳ τοῦ καταπτευθεῖς πάρος
 ῥιφίῳ κυσὶ προδότης, οἴωνοις θ' ἔλωρ.
 Τοσαῦτά σ', ὦ Ζεῦ, προστρέπω καλῷ θ' ἅμα
 πομπαῖον Ἑρμῇ χθόνιον, εὖ με κοιμῆται,
 ξύν ἀσφιδάστῳ καὶ ταχεὶ πηδήματι
 20 πλευρὸν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ.
 καλῷ δ' ἄρωγόν· τὰς αἰεὶ τε παρθένους,
 αἰεὶ θ' ὀρώσας πάντα τὴν βροτοῖς πάθῃ,
 σεμνά· Ἑριννῆς τανύποδας, μαθεῖν ἐμέ,
 πρὸς τῶν Ἀτρεϊδῶν ὡς διήλλυμαι τάλας.
 25 καὶ σφῆς κακοῦς κίκλισσα καὶ πανωλέθρους
 ξυναρπάσειαν· ὥς περ εἰσσεφῶς ἐμέ,
 αὐτοσφαγῇ πίπτοντα, τῶς αὐτοσφαγεῖς
 πρὸς τῶν φιλόστον ἐκγόνων ὀλοίατο.
 ἴτ', ὦ ταχεῖαι ποίνιμοί τ' Ἑριννῆες,

γείεσθε, μὴ φείδεσθε, πανδήμου στρατοῦ.
 Σὺ δ', ὦ τὸν αἰτῶν οὐρανὸν διφρηλατῶν, 30
 Ἥλιε, πατρώαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
 ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν,
 ἄγγελον ἄτας τὰς ἐμὰς, μόνον τ' ἐμὸν 35
 γέροντι πατρὶ, τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
 ἢ που τάλαινα, τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν,
 ἥσπει μέγαν κοκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
 ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην
 ἀλλ' ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί.
 ὦ Θάνατε, Θάνατε, νῦν μ' ἐπίσχεσαι μολῶν. 40
 καίτοι σέ μὲν κάκει προσκυδῆσω ζωνών.
 Σὲ δ', ὦ φαιεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
 καὶ τὸν διφρευτήν Ἥλιον προσενέπω,
 πανύστατον δὴ. κοῦπον' αὖθις ὕστερον.
 ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον 45
 Σαλαμῖνος, ὦ πατρώον ἐστίας βαθρον,
 κλειναί τ' Ἀθῆναι, καὶ τὸ σύντροπον γένος,
 κορῆναί τε, ποταμοὶ θ' οἷδε, καὶ τὰ Τρωϊκά
 πεδία προσκυδῶ, χαίρετ', ὦ τροφῆς ἐμοῦ
 τοῦθ' ὕμιν Αἴας τοῦπος ὕστατον θρασὺ 50
 τὰ δ' ἄλλ' ἐν Αἴδου τοῖς κάτω μυθήσομαι.

Β'.

Ἐκ τῆς Ἡλέκτρας σίχ. 86 — 120.

Ἡλέκτρα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος, θρηνεῖ ὅτι, μετὰ
 τὸν φόνον τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ φονέως
 μένουσα, καὶ τὴν κατασχόνην τῆς μητρὸς αὐτῆς βλέ-
 πουσα, εἰς μάτην ἐλπίζει ἐκδίκησιν.

ὦ φάος ἀγνόν,

καὶ γῆς ισόμοιρος ἀήρ, ὥς μοι

- πολλὰς μὲν θρήνων ὥδας,
πολλὰς δ' ἀντήρεις ἥσθου
- 5 στέρνων πληγὰς αἰμασσομένων,
ὅπόταν δνιφερὰ νύξ ὑπολειφθῇ·
τὰ δὲ παννυχίδων ἤδη συγερὰ
ξυνίσας' εὐκαὶ μαγερῶν οἰκων.
ὅσα τότε δύστηνοι ἐμὴν θρηῶ
- 10 πατέρ', ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
φοίνικος Ἄρης οὐκ ἐξέλειπεν.
μήτηρ δ' ἡ 'μὲν χεῖρ' οὐκ ἐνέλεχεν
Αἰγισθος, ὅπως δρὸν ὑλοτόμοι,
σχιζουσι κάρα φονίῳ πετέλει.
- 15 κούδεις τούτων οἰκτος ἀτ' ἄλλης
ἢ 'μοῦ φέρεται, σοῦ, πάτερ, οὕτως
αἰκῶς οἰκτρῶς τε θανόντος.
ἀλλ' οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων,
συγερῶν τε γόων ἔς τ' ἂν λεύσσω
- 20 παμφεγγεῖς ἄστρων ῥιπὰς,
λεύσσω δ' ἡμαρ,
μὴ οὐ, τεκνολέταιρ' ὦς τις ἀηδῶν,
ἐπὶ κωκυτῷ, τῶνδε πατρῶων
πρὸ θυρῶν, ἡλὼ πάσι προρῶναῖν.
- 25 ὦ δῶμ' Ἀἰδοῦ καὶ Περσεφόνης,
ὦ χθονί' Ἑρμῇ, καὶ πότνι' Ἀρᾷ,
σεμναὶ τε θεῶν Ἑριννύες, αἶ τοὺς
ἀδίκως θνήσκοντας ὁρᾶτε,
καὶ τοὺς εὐνάς ὑποκλεπτομένους,
- 30 ἔλθετ', ἀρήζατε, τίσασθε πατρός
φόνον ἡμετέρου,
καὶ μοι τὸν ἐμὸν πέμψατ' ἀδελφόν.

μούνη γὰρ ἄγειν οὐκ ἔτι σωκῶ
λύπης ἀντίρροπον ἄχθος.

120

Γ'.

Ἐκ τοῦ Φιλοκτήτου στίχ. 1430—1446.

Ὁ Φιλοκτήτης, ἐννέα ἔτη διατρίψας ἐν Δήμῳ νότος,
πάσχων καὶ βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν πόνων τῆς πλη-
γῆς, ἀπάγεται εἰς Τροίαν ὑπὸ Νεοπτολέμου καὶ Ὀ-
δυσσεύος. Ὁ θειᾶσπαζόμενος τὸν τόπον, ὅπου διέτριψε
τόσα ἔτη, λέγει

Φέρε νῦν στείχων, χώραν καλέσω.

Χαῖρ', ὦ μέλαθρον ζυμφοῦρον ἐμοί,
Νύμφαι τ' ἐνυδρὶ λειμωνιάδες,
καὶ κτύπος ἄρσιν πόντου, προβλής θ',

οὐ πολλάκι δὴ τοῦμὲν ἐπεγγυθην

5

κρᾶτ' ἐνδόμουχον πληγῇσι νάτου,

πολλὰ δὲ φωνῆς τῆς ἡμετέρας

Ἑρμαῖον ὄρος παρέπεμψεν ἐμοί

στόνον ἀντίτυπον χειμαζομένῳ.

νῦν δ', ὦ κρῆναι, γλυκίον τε ποτὸν,

10

λείπομεν ὑμᾶς, λείπομεν ἡδὲ

δόξης οὐ ποτε τῆς ἐπιβάντες.

Χαῖρ', ὦ Δήμου πέδον ἀμύμονον,

καί μ' εὐπλοῖα πέμψον ἀμέλιον,

ἐνθ' ἡ μεγάλη μοῖρα κομίζει,

15

γνώμη τε φίλων, χῶ πανδαμάτωρ

δαίμων, ὃ, ταῦτ' ἐπέκρανεν.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Πλούτ. σίχ. 489—578

Ἀθηναῖος τις πολίτης, ὀνόματι Χρεμύλος, παρέσχετο εἰς τὸν θεὸν Πλούτον τὴν ὄρασιν. Ἡ θεὰ Περία, μαθοῦσα τοῦτο, τρέχει ἀμέσως, ἵνα προλάβῃ τὰ ἐπακολουθήματα τῆς καινοτομίας ταύτης, καὶ γεννᾶται μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Χρεμύλου φιλονεικία περὶ τῶν προτερημάτων τοῦ πλούτου καὶ τῆς πενίας.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Φανερόν μὲν ἔγωγ' οἶμαι γινῶναι τοῦτ' εἶναι πᾶσιν ὁμολῶς, ὅτι τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων εὖ πράττειν ἐστὶ δίκαιον· τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, τούτων τάναντία δήπου. τοῦτ' οὖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες, μόλις εὗρομεν, ὥστε γενέσθαι
 5 βούλημα καλὸν καὶ γενναῖον, καὶ χρησίμον εἰς ἅπαν ἔργον. ἦν γὰρ ὁ Πλούτος νυνὶ βλάβῃ, καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοσῇ, ὥς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων βαδιεῖται, κοῦκ ἀπολείψει· τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους φευξεῖται κατὰ ποιήσει πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας δήπου, τὰ θεῖα σέβοντας.
 10 καί τοι τούτου τοῖς ἀνθρώποις τίς ἀν' ἐξέου ποτ' ἄμεινον; ὥς μὲν γὰρ νῦν ἡμῖν ὁ βίος τοῖς ἀνθρώποις διάκειται, τί, ἂν οὐχ ἡγοῖτ' εἶναι μανίαν, κακοδαιμονίαν τ' ἔτι μάλλον; πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι πονηροί, ἀδίκως αὐτὰ ζυλλεζόμενοι· πολλοὶ δ' ὄντες πάνυ χρηστοὶ
 15 πράττουσι κακῶς, καὶ πεινώσιν, μετὰ σοῦ τε τὰ πλεῖστα

σύνεισιν.

οὐκοῦν εἶναί φημ', ἢ παύσει ταῦτ', ἢν βλάβῃ ποθ' ὁ Πλούτος, ὁδόν, ἢν τιν' ἰὼν τοῖς ἀνθρώποις ἀγάθ' ἂν μείζω πορίσειεν.

ΠΕΝΙΑ.

ἀλλ', ὦ πάντων ῥᾶσ' ἀνθρώπων ἀναπεισθέντ' οὐχ ὑγιαίνειν
 δύο πρεσβύτα, ξυνθιασώτα τοῦ ληρεῖν καὶ παραπαίνειν,
 εἰ τοῦτο γένοιθ', ὃ ποθεῖθ' ὑμεῖς, οὐ φημ' ἂν λυσιτελεῖν σφῶν. 20
 εἰ γὰρ ὁ Πλούτος ἐλέψειε πάλιν, διανείμειε τ' ἴσον ἑαυτὸν,
 οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτ' ἂν σοφίαν μελετῇ
 οὐδεῖς· ἀμφοῖν δ' ὑμῖν τούτοις ἀφαισθέντοιν, ἐβελήσει
 τίς χαλκεύειν, ἢ ναυπηγεῖν, ἢ ῥάπτειν, ἢ τροχοποιεῖν,
 ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ πλινθουργεῖν, ἢ πλύνειν, ἢ σκυτοδεψεῖν, 25
 ἢ γῆς ἀρότροις ῥήξας δάπεδον, καρπὸν Διὸς θερίσασθαι,
 ἢν ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς ὑμῖν τούτων πάντων ἀμελοῦσι;

ΧΡΕΜΥΔΟΣ.

λῆρον ληρεῖς· ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ', ὅσα νυνὶ κατέλεξας,
 οἱ θεράποντες μοχθήσουσι.

ΠΕΝΙΑ.

πόθεν οὖν ἔξεις θεράποντας;

ΧΡΕΜΥΔΟΣ

ὠνησόμεθ' ἀργυρίου δήπου.

30

ΠΕΝΙΑ.

τίς δ' ἔσται πρῶτον ὁ πωλῶν,

ὅταν ἀργύριον κάκεινος ἔχῃ;

ΧΡΕΜΥΔΟΣ.

κερδαίνειν βουλόμενός τις

ἐμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας, πρὶν πλείστον ἀνδραποδιστῶν.

ΠΕΝΙΑ.

ἀλλ' οὐδ' ἔσαι πρῶτον ἀπάντων οὐδεὶς οὐδ' ἀνδραποδιστής,
 κατὰ τὸν λόγον, ὃν αὐ λέγεις, δήπου· τίς γὰρ πλοῦτ' ἐβελήσει,
 κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὐτοῦ, τοῦτο ποιεῖν; 35
 ὥστ' αὐτὸς ἀροῦν ἐπαναγκασθεῖς, καὶ σκάπτειν, τ' ἄλλα τε
 μοχθεῖν,

ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν.

ΧΡΕΜΥΔΟΣ.

εἰς κεφαλὴν σοι

ΠΕΝΙΑ.

ἔτι δ' οὐχ ἔξεις οὐτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν· οὐ γὰρ ἔσονται
οὐτ' ἐν δάπνισιν· τίς γὰρ ὑφαίνειν ἐθελήσει, χρυσοῦ ὄντος;
40 οὔτε μύροισιν μυρίσαι στακτοῖς, ὅποταν νύμφην ἀγάγησθον·
οὔθ' ἱματίων βραπτῶν δαπάναις κοσμησαι ποικιλομόρφων.
καίτοι τί πλέον πλουτεῖν ἔστιν τούτων πάντων ἀποροῦσι;
παρ' ἐμοῦ δ' ἔστιν ταῦτ' εὐπορα πάνθ' ὑμῖν, ὧν δεῖσθον·
ἔγὼ γὰρ

τὸν χειροτέχνην, ὥς περ δέσποινα, ἐπαναρχάζουσα κήθημαι
45 διὰ τὴν χρεῖαν καὶ τὴν πένιν ζητεῖν ὁπόθεν βίον ἔξει.

ΧΡΕΜΙΛΟΣ.

σύ γὰρ ἂν πορίσαι τίθῃναι ἀγαθόν, πλὴν ξώδων ἐκ θαλανείου,
καὶ παιδαρίων ὑποπεινῶντων, καὶ γραϊδίῳ κολοσυρτόν;
φθειρῶν δ' ἀριθμὸν, καὶ κωνόπων, καὶ φυλλῶν οὐδὲ λέγω σοι
ὑπὸ τοῦ πλήθους, αἱ βομβοῦσαι περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνιῶσιν,
50 ἐπεγείρουσαι, καὶ φράζονται Πεινήταις, ἀλλ' ἐπανίστω.

πρὸς δέ γε τούτοις, ἀνθ' ἱματίου μὲν ἔχειν ῥάκος ἀντὶ δὲ
κλίνης,

στιβάδα σχοίνων, κόρεων μεστήν, ἣ τοὺς εὐδοντας ἐγείρει·
καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρόν· ἀντὶ δὲ προσκα-
φαλαίου,

λίθον εὐμεγέθη πρὸς τῇ κεφαλῇ· σιτεῖσθαι δ' ἀντὶ μὲν ἄρτων,
55 μαλάχης πτόρθους, ἀντὶ δὲ μάζης, φυλλεῖ ἰσχνῶν ῥαφα-
νίδων·

ἀντὶ δὲ θράνου, στάμνου κεφαλὴν καταγότος· ἀντὶ δὲ μάκ-
τρας,

πιθάκνης πλευράν, ἐρρωγιῶν καὶ ταύτην· ἄρα γε πολλῶν
ἀγαθῶν πᾶσιν τοῖς ἀνθρώποις ἀποφαίνω σ' αἴτιον ὕσσαν;

ΠΕΝΙΑ.

οὐ μὲν οὐ τὸν ἐμὸν βίον εἰρηκος· τὸν τῶν πτωχῶν δ' ὅτε-
κρούσω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκοῦν δήπου τῆς πτωχείας περίαν φαμέν εἶναι ἀδελφὴν; 60

ΠΕΝΙΑ.

ὕμεῖς γ', οἵπερ καὶ Θρασυβούλῳ Διονύσιον εἶναι ὅμοιον.
ἀλλ' οὐχ οὐμὸς τοῦτο πέπονθεν βίος, οὐ μὰ Δί' οὐδέ γε
μέλλει.

πτωχοῦ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἔστιν μηδὲν ἔχοντα·
τοῦ δὲ πένητος, ζῆν φειδόμενον, καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα·
περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μέντοι μηδ' ἐπιλείπειν. 65

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὥς μακαρίτην, ὦ Δάματερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας,
εἰ φεισάμενος καὶ μοχθήσας καταλείψει μηδὲ ταφῆναι.

ΠΕΝΙΑ.

Σκώπτειν πειρᾷ καὶ κωμωδεῖν, τοῦ σπουδάζειν ἀμελήσας,
οὐ γινώσκων, ὅτι τοῦ Πλούτου παρέχω βελτίονας ἀνδρας,
καὶ τὴν γνώμην καὶ τὴν ιδέαν· παρὰ τῷ μὲν γὰρ ποδα- 70
γρῶντες,

καὶ γαστρώδεις, καὶ παχύκνημοι, καὶ πiónες εἰσιν ἀσελγῶς·
παρ' ἐμοὶ δ' ἰσχυροί, καὶ σφηκῶδεις, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνισαροί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀπὸ τοῦ λιμοῦ γὰρ ἔσως αὐτοῖς τὸ σφηκῶδες σύ πορίζεις.

ΠΕΝΙΑ.

περὶ σωφροσύνης ἤδη τοίνυν περανῶ σφῶν, κἀναδιδάξω,
ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ' ἐμοῦ· τοῦ Πλούτου δ' ἔστιν ὑβρίζειν. 75

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστιν, καὶ τοὺς τοίχους διο-
ρύττειν.

ΠΕΝΙΑ.

σκέψαι τοίνυν ἐν ταῖς πόλεσιν τοὺς ῥήτορας, ὡς ὁπόταν μὲν
 ὦσι πένητες, περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν εἰσι δίκαιοι·
 πλουτήσαντες δ' ἀπὸ τῶν κοινῶν, παραχρῆμ' ἄδικοι γεγέ-
 νηνται,

80 ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει, καὶ τῷ δήμῳ πολεμοῦσιν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ' οὐ ψεύδει τούτων γ' οὐδὲν, καίπερ σφόδρα βάσκανος
 οὔσα.

ἀτὰρ οὐχ' ἥττον γ' οὐδὲν κλαύσει, μηδὲν ταύτῃ γε κομήσῃς,
 ὅτι γε ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείσειν ἡμᾶς, ὡς ἐστὶν ἀμείνων
 πενία πλούτου.

ΠΕΝΙΑ.

καὶ σύ γ' ἐλέγξαι μ' οὐπω δύνασαι περὶ τούτου,
 85 ἀλλὰ φλυαρεῖς καὶ πτερυγίζεις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ πῶς φεύγουσί σε πάντες;

ΠΕΝΙΑ.

ὅτι βελτίους αὐτοὺς ποιῶ· σκέψασθαι δ' ἔστι μάλιστα
 ἀπὸ τῶν παίδων· τοὺς γὰρ πατέρας φεύγουσι, φρονοῦντας
 ἄριστα
 αὐτοῖς· οὕτω διαγιγνώσκειν χαλεπὸν πράγμ' ἐς δίκαιον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΜΕΡΟΥΣ
 ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

αὐτὴ πρὸς τὸν
ΥΠΕΡΜΕΤΩΣ

